

**NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE AND ENVIRONMENTAL SCIENCES OF
UKRAINE**

Faculty for Pedagogy and the Humanities

PROCEEDINGS OF

II INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY CONFERENCE

LANGUAGE, BUSINESS AND LAW, INTERCULTURAL COMMUNICATION:

CHALLENGES OF TODAY

Venue   **Kyiv, UKRAINE**
Date   **7 – 8 May 2021**
Format   **online / on site (if possible taken the COVID restrictions)**

Conference topics:

- Language, communication and the professions incorporated as Languages for specific purposes, e.g. Ukrainian for Law, English for Business, French for Banking, etc.
- Linguistic expertise and professional practice
- Terminology and linguistic domains of specialized knowledge
- Syntax and semantics for relevant terminologies
- Information and Communication Technologies (ICT) in terminologies
- Multimodality, cross-culture communication and terminologies
- Terminologies, discourse and the new media in applied linguistics
- Interpreting and translation in institutional/professional settings
- Communication strategies, language awareness and linguistic competence in cross-culture communication / terminologies
- Communication training for professionals in new digital era of the globalizing world
- Soft skills as a must in today's job market

Disclaimer: The views, information, or opinions expressed by the authors are solely those of the individuals involved and do not necessarily represent those of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, members of the Conference committees and any university staff. The authors commit to presenting their original and relevant ideas and research findings, as well as referring to the sources when citing or describing the results by others.

KEYNOTE SPEAKER

DR NORKHAIRI BIN AHMAD

Multi-dimensional Strategies in Teaching and Assessing Language for Specific and Interdisciplinary Purposes in the 21st Century Global Contexts

- **Senior Lecturer of English and Head of Industrial Linkages Section, Universiti Kuala Lumpur Malaysia France Institute (UniKL MFI)**
- Ph.D in Applied Language Studies, Universiti Teknologi MARA
- Secondary School & College - Excellence Service Awards from Ministry of Education (2002, 2004)
- UniKL Top Performer Award as Senior Lecturer for UniKL MFI (2018) English Coordinator-English Curriculum Review, Examination Vetting, Centralized Examination Paper Marking, Training, Teaching Observations (Matriculation Division, Ministry of Education, Malaysia)
- Head of English Curriculum Panel (2008-2009, University level- UniKL),
- Panel/Advisor for English Curriculum Review for IKM/KKTM (2010-2011, MARA level)
- Head of Quality Assurance (2013), Head of Industrial Linkages (2014) (Campus level- UniKL MFI),
- Head of International Partnership Unit (2014 - June 2019) (Campus level- UniKL MFI)

Profile of Speaker

Trained in English Language Education, Language Studies and Applied Linguistics; Dr Norkhairi does not consider himself as a research scholar, rather more of a practitioner and trainer who applies and propagates best practices in language teaching by drawing inspirations from diverse fields. He started teaching on a part-time basis while juggling with studies during his undergraduate years and has accumulated over 25 years of teaching experiences by rendering his services to teaching pre-schoolers, elementary school students, secondary school students, undergraduates and adult learners that comprise local students, international students and exchange staff. Apart from teaching Malaysian students from multi-racial backgrounds, he has taught students coming from more than 20 countries.

Over the years, Dr Norkhairi has conducted over 50 English language and communication training to colleagues, subordinates, students and corporate clients. He has also served at a number of educational institutions such as at secondary schools such as in remote areas of Malaysia bordering Indonesia in Borneo Island, and at his home state Kedah, bordering Southern Thailand, at Matriculation (Pre-University) colleges, at the Ministry of Education, Malaysia and presently at Universiti Kuala Lumpur Malaysia France Institute (UniKL MFI). Along the way he has been awarded excellent appraisals and service awards for his passion, initiatives and contributions. He also has the unique experiences of being entrusted to lead key departments such as Quality Assurance, International Partnership and presently Industrial Linkages for the technical engineering university that he is presently attached at, albeit being a person from the language and humanities field. Dr Norkhairi strongly believes in the power of local initiatives and expertise contextualized within realities of global challenges and underpins with sound theories and best practices.

Multi-dimensional Strategies in Teaching and Assessing Language for Specific and Interdisciplinary Purposes in the 21st Century Global Contexts

Language education nowadays has tremendously changed due to globalization, advancement in information and communication technology and evolving political and socio-economic dynamics in the world. Language education dynamically expands by taking in wisdoms from diverse interdisciplinary fields and the professional competence and expertise expected of language educators have also transformed over time. This could be reflected from the increasingly complex set of goals expected from language teaching such as shaping learners' minds, fostering global awareness and enabling them to embrace multi-cultural diversity. Today's multi-cultural world is an exciting backdrop to language learning and teaching as instructions can be tailored to be not only interpersonal but also interculturally transformative for learners to foster inter-cultural dialogues in meeting 21st century challenges and sustainable development goals (SDGs). Against this backdrop, I reflect on my evolving role as a language educator who must embrace multi-literacies, adopt integrative approaches to teaching and fulfil transformative functions towards learners while exploring into the various disciplinary strands that make-up language and its contextualisations. I often found that such circumstance calls for a multi-dimensional approach in planning language lessons, teaching and assessing learners' attainment of the learning outcomes. By referring to my own experiences and roles as educator within a multicultural and multi-disciplinary contexts, the need for a collaborative, integrated and global approach to teaching and assessing learners is timely and mandated by the increasingly dynamic interdisciplinary interactions of the global communities intensified by advancement of media and social-media platforms. In recent years international educational engagements and interactions have dramatically increased due to physical mobility of tertiary learners from diverse fields of study, rise in on-line learning courses across disciplines and surge in interest on popular culture, technical innovations and cultural appreciations. The manner in which 21st century language educators deliver language courses and assess learners must therefore incorporate these changes in learner aspirations, needs and new realities. Multi-dimensional strategies must be designed and put in place so that these essential aspects are well-accounted for. To illustrate these multi-dimensional factors and strategies, I draw upon the findings from a few of my published studies in inter-related language and education domains which were elicited from university lecturers' perspective as well as from the language learners' perspective and juxtapose them to best practices and other scholarly literature. Essentially, an interdisciplinary synergy of input, feedback, reflections and wisdom from various stakeholders form the essence of the multi-dimensional strategies which are unpinned by theories, and principals of Language for Specific Purposes (LSP)(Widdowson, 1978, Hutchison & Water, 1986), Needs Analysis (West, 1926, Council of Europe, 1970), Assessment for Learning (AfL) (Black & William, 1998), Zone of Proximal Development (ZPD) (Vygotsky 1978) and sociolinguistics of globalisations (Bloomeart, 2010) to name a few.

CONTENTS

AHIBALOVA, Tetiana & KARACHOVA, Dariia, <i>Kharkiv, Ukraine</i>	Anthropocentric nature of phraseological units with a somatic component	17
AMELINA, Svitlana, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Proper names and basic rendering techniques / Eigennamen und Grundtechniken zu Ihrer Wiedergabe beim Übersetzen (DE)	18
BERROUËT-ORIOU, Robert, <i>Quebec, Canada</i>	The right to Creole as mother tongue in the Haitian education system / Le droit à la langue maternelle créole dans le système éducatif haïtien (FR)	20
CHAIKA, Oksana, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Term in terminologies: structure and proposed typology in multicultural communication	20
DENYSIUK, Oleksandra, <i>Gniezno, Poland</i>	International game slang used by the Polish gaming community: Polish equivalents / Międzynarodowy slang gier używany przez polską społeczność gier i polskie odpowiedniki (PL)	22
DENYSIUK, Vasyl, <i>Uman, Ukraine</i>	Tracing Polish in the Ukrainian phraseology / Польський слід в українській фразеології (UA)	25
DOMINA, Viktoria, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Culture of communication as a part of the image of a future teacher / Культура спілкування як частина іміджу майбутнього викладача (UA)	26
FEDYSHYN, Oksana, <i>Lviv, Ukraine</i>	Objectives, Sources and Significance for French Legal Term Building / Завдання, джерела і значення вивчення словотвору французьких правничих термінів (UA)	30
HEIKO, Svitlana, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Gilles Deleuze: postmodernistic classification of historical forms of irony / Постмодерністська класифікація історичних форм іронії за Ж. Дельозом (UA)	31
HORDA, Oksana, <i>Lviv, Ukraine</i>	Texts about famous Ukrainians in educational publications: Ukrainian as a foreign language / Тексти про відомих українців як іноземної мови (UA)	33

українців у навчальних виданнях з української мови як іноземної (UA)

GOEL, Amit Kumar, & FAROOQUE, Asma, <i>Lucknow, India</i>	Role of ICT in higher education	34
JAMMAL, Muhammad, <i>Dubai, UAE</i>	The impact of agility on educational management at the time of crisis	36
KALINOWSKI, Daniel, <i>Shupsk, Poland</i>	Intercultural theater adaptations of Andrzej Marek (Marek Arnsztein) / Międzykulturowe adaptacje teatralne Andrzeja Marka (Marka Arnsztejna) (PL)	39
KHORTIUK, Diana, <i>Chornomorsk, Ukraine</i>	Translation panoramic of M. Hohol's works / Панорама перекладів творів М.В. Гоголя (UA)	39
KOLISNYK, Anna, <i>Kharkiv, Ukraine</i>	Tax and legal regulation in the development of the digital economy / Податково-правове регулювання в умовах розвитку цифрової економіки (UA)	41
KOSOVYCH, Olha, <i>Ternopil, Ukraine</i>	Online literature as a phenomenon of present day literary heritage / Мережева література як феномен актуальної словесності (UA)	42
KRAVCHENKO, Alla, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Challenges for education in today's world of information / Проблема освіти в сучасному інформаційному світі (UA)	44
LAUTA, Olena, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Gilles Deleuze's "wild experience": interpreting postmodernity / «Дикий досвід» Ж. Дельоза: постмодерністське тлумачення (UA)	45
LAVRYNIUK, Ilona, <i>Lutsk, Ukraine</i>	Significance of intercultural communication in education today / Значення міжкультурної комунікації для сучасної освіти (UA)	47
LYSENKO, Natalia & LYTVYNENKO, Olha, <i>Kharkiv, Ukraine</i>	Tests for remote independent work by foreign students with doing Ukrainian at university / Застосування тестів для дистанційної підтримки самостійної роботи іноземних студентів при вивченні української мови (UA)	48

LOTOTSKA, Natalia, <i>Lviv, Ukraine</i>	Quantitative approach to author's idiosyncrasy study (based on Roman Ivanychuk's texts)	50
LUNHU, Yuliia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Cross-culture communication and terminologies	52
MEDIANYK, Hanna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Spiritual education of foreign language teachers in the context of dialogue cultures	53
MOWCZAN, Mykola, <i>Perth, Western Australia</i>	Post World War 2 Ukrainian emigration to Western Australia / Еміграція українців до західної Австралії після 2-ої світової війни (UA)	55
OLKHOVSKA, Alla, <i>Kharkiv, Ukraine</i>	Translation management systems in LSP training / Системи управління перекладами у фаховій підготовці майбутніх перекладачів (UA)	56
PALCHEVSKA, Oleksandra, <i>Lviv, Ukraine</i>	Cultural stereotype as a linguistic phenomenon	57
POLISHCHUK, Oleksandr, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Anthropocentrism and polyparadigmism as leading research priorities/ Антропоцентризм та поліпарадигмальність як провідні дослідницькі пріоритети (UA)	59
PROZOROVSKA, Iryna, <i>Cherkasy, Ukraine</i>	Modern methods of teaching vocabulary in the study of a foreign language / Сучасні методи викладання лексики у вивченні іноземної мови (UA)	61
PYTS, Taras, <i>Lviv, Ukraine</i>	Etymology of the Polish nickname 'Naglier/Nagliarz' / Походження польського прізвиська Naglier/Nagliarz (UA)	63
ROHANOV, Maksym, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Efficiency of organizational and methodological system: growing polylingual culture with future foreign language teachers / Ефективність організаційно-методичної системи виховання полілінгвальної культури у майбутніх учителів іноземної мови (UA)	64
ROZHKOV, Yuriy, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Intraexistence of styles under the scientific discourse / Взаємопроникнення жанрів в рамках наукового дискурсу (UA)	67

RUBINSKA, Bronislava, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Contrastive analysis of British and Ukrainian poetic fairy tales	68
RUDYK, Yaroslav, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Going deeper into intellect of a personality questions mounting / Дослідження інтелекту особистості: Запитань стає все більше (UA)	71
SAVYTSKA, Inna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Today's challenges for education philosophy / Сучасні проблеми філософії освіти (UA)	72
SERHIENKO, Inna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Formation of students media competence	74
SHARMANOVA Natalia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Stereotyping discursive markers in the language of mass media: linguistic and ideological clichés / Дискурсивні маркери стереотипізації в мові масмедіа: мовні й ідеологічні кліше (UA)	76
SNITSAR, Valentyna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	The notion of translatability in the context of legal translation	77
SPIRO, Aristotle, <i>Athens, Greece, the Hague, Netherlands</i>	Translation beyond language: A case study on translation of Ukrainian documents into Greek	79
SYCHOVA, Ksenia, <i>Donetsk, Ukraine</i>	Regulation of legal communication in Ukraine in the context of the formation of information and legal society / Регулювання правової комунікації в Україні в контексті формування інформаційно-правового суспільства (UA)	81
SYDORUK, Halyna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Functioning of the elliptical constructions in the speech flow	83
SYNIEHUB, Svitlana, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Pragmatic potential of the 'portrait' discourse with contemporary German in the course of characterization semantics retrieval / Прагматичний потенціал «портретного» дискурсу сучасної німецької мови в процесі відтворення семантики характеристики (UA)	86
SUPRUN, Alina, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Phenomenon of health underlying spirituality of a person/ Феномен здоров'я як основа формування духовного світу людини (UA)	88

TEPLA, Oksana, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Language portfolio technology / Технологія мовного портфеля (UA)	89
VASYLYEV, Stanislav, <i>Kharkiv, Ukraine</i>	The importance of public-private partnership for creation of innovative medicines / Значення державно-приватного партнерства для створення інноваційних лікарських засобів (UA)	89
VATULIA, Yuriy, <i>Kherson, Ukraine</i>	Manipulations in public communication media / Manipulacje w środkach komunikacji społecznej (PL)	91
VITOMSKA, Nadiia & GOLTSOVA, Marianna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	The appearance of COVID slang and coronalanguage in the English, French and Ukrainian languages	93
ZAVADSKA, Anhelina, <i>Kharkiv, Ukraine</i>	On considering a payer's gainings to calculate the alimentary amounts to be charged and payable / Щодо специфіки врахування доходів платника при визначенні розміру та стягненні аліментів (UA)	95

RESEARCHES SUPERVISED

ANDREIEVA, Daria, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Cross-cultural management in international business	97
ARTEMCHUK, Yelyzaveta, <i>Kyiv, Ukraine</i>	The use of language in political rhetorics: linguistic manipulation	99
BABAK, Daria, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Analysis of intonation and other nonverbal means of communication in public speech	100
BABAK, Daria, <i>Kyiv, Ukraine</i>	The features of translating the English advertising slogans	102
BABII, Kateryna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Grammatical interference in translation from Ukrainian into English/ Граматична інтерференція при перекладі з української мови на англійську (UA)	104
BALCHUGOVA, Tetiana, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Student slang in English: origin and the present	105

BAMBURA, Alla, <i>Kyiv, Ukraine</i>	English business monomials: terminological facet	106
BAMBURA, Alla, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Verbal and non-verbal means during a speech at a conference in the agrarian sphere	108
BANKOVSKA, Yulia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Borrowings in modern youth conversational Ukrainian / Проблема запозичень в сучасній молодіжній розмовній українській мові (UA)	110
BANKOVSKY, Bohdan & HAVRYLETS, Kyrylo, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Social and cultural factors to influence translation of English legal documents into Ukrainian / Соціокультурні фактори при перекладі англійських юридичних документів українською мову (UA)	111
BOITSOVA, Mariia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Soft skills for a career success	112
BORLIUK, Olena, <i>Kyiv, Ukraine</i>	English in the modern world	114
BULAVNOVA, Yuliia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Translation of a poetic work / Переклад поетичного твору (UA)	115
CHERNETSKA, Anna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Professional practice as a holistic and complex system	116
CHYMPAYASH, Anastasia <i>Kyiv, Ukraine</i>	Irony as a stylistic device in fiction / Іронія як стилістичний засіб в художніх творах (UA)	118
DANKO, Anastasia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Contemporary problems of studying literary language	119
DEHTIARIOVA, Darya, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Lexical and syntactic means of expressing emotions in the English and Ukrainian languages / Лексичні та синтаксичні засоби вираження емоцій в англійській та українській мовах (UA)	121
DUDOK, Khrystyna, <i>Lviv, Ukraine</i>	Processes of interlingual influences and borrowings in modern english for mobile communication / Процеси міжмовних впливів та запозичень у сучасну англійську терміносистему “мобільний зв’язок” (UA)	123

FILIPOVA, Yelyzaveta, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Soft skills: using human nature to work in age of technology	124
HALEVYCH, Alina, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Ukrainian templates for office correspondence / Ділове листування українською мовою (UA)	126
HAVRYLETS, Kyrylo, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Molding up a socio-cultural component for translation of anime / Формування соціокультурного компонента в особистості перекладача при перекладі аніме (UA)	128
HERMASH, Vlad, <i>Kyiv, Ukraine</i>	How to become a success in IT	130
HLOBA, Sofia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Nonstandard English / Нестандартна лексика англійської мови (UA)	132
HREBENCHUK, Alena, <i>Kyiv, Ukraine</i>	The problems of electronic commerce in Ukraine	133
HREBENIUK, Kyrylo, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Multicultural relations of foreign students in the higher educational context	135
HUD, Anastasiia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Translation of English phraseologies that contain names of people and countries / Переклад англійських фразеологізмів, що містять назви народів та країн (UA)	136
IHNATCHENKO, Yelizaveta, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Language realia and translation / Мовні реалії та проблеми їх перекладу (UA)	137
IVASHCHUK, Maksym, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Cultural adaptation in the modern global world	138
KAMIANSKA, Daryna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Principles for successful implementation of educational individual approach to translation specialists / Принципи успішної реалізації особистісно-орієнтованого підходу у професійній підготовці майбутніх перекладачів (UA)	139
KARMAZINA, Kate, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Soft skills for a career	141

KHODARCHENKO, Anastasiia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Comparative analysis of youth slang in the English and Ukrainian languages	143
KHODCHENKO, Anna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	British fairy tales	145
KHOLOD, Alina <i>Kyiv, Ukraine</i>	The role of English as a global language in international relations	147
KOLOMIETS, Viktor, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Soft skills for better communication in modern world	149
KOROTKA, Diana, <i>Kyiv, Ukraine</i>	The usage of anglicisms in the Ukrainian language	152
KOTSIUK, Yuliia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Information and communication technologies for development of globalization	153
KOUTCHERIANOU, Zinayida, <i>Chernivtsi, Ukraine</i>	Unconventional names as a means of expression of emotion / Неконвенційні імена як засіб вираження емотивності (UA)	155
KRUTIKOVA, Iryna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	International commercial arbitration in Ukraine and in the world	157
KRYNYTSKA, Yelyzaveta, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Information communications technologies and education today	158
KUSHNIR, Lisa, <i>Kyiv, Ukraine</i>	On the issue of homonymic pairs in English and Ukrainian	160
KYRYLIUK, Anastasiia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Intercultural and cross-cultural communication research: language in the research process	162
LELEKA, Anastasiia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Inversion and translation / Типи інверсії та способи її передачі у перекладі (UA)	164

MAKHOBRODZE, Vladyslava, <i>Kyiv, Ukraine</i>	English idioms in business communication / Англійські ідіоми в діловому спілкуванні (UA)	165
MARCHUK, Viktoria, <i>Kyiv, Ukraine</i>	A cross-linguistic examination of assimilation context effect	167
MARSHAK, Yulia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Linguistic analysis of the speeches of Obama	168
MILIAN, Marta, <i>Lviv, Ukraine</i>	Phraseologisms in U. Samchuk's novel "Maria": a body-based approach / Фразеологізми в романі У. Самчука «Марія»: корпуснобазований підхід (UA)	170
MIROSHNIK, Natalia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Foreign language for a specialist	171
MOTENKO, Natalia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Gender issues in language and translation in the 'era of feminism'	172
NESMIYAN, Daria, <i>Lviv, Ukraine</i>	Corpus-based approach to the description of political discourse / Корпуснобазований підхід до опису політичного дискурсу (UA)	174
PARKHOMENKO, Iryna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	ICT in English language teaching and learning	176
PASTUSHENKO, Anna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	English finance terminology / Англійська лексика у сфері фінансів (UA)	178
PETRENKO, Denys, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Business English in modern society	179
POPIVANOVA, Kristina, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Pedagogical conditions for forming bilingual personality / Педагогічні умови формування білінгвальної особистості (UA)	180
PRON, Olga, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Value of training exercises to consolidate knowledge in English for professional purposes by future land managers / Значення тренувальних вправ на закріплення знань у вивченні англійської мови за професійним спрямуванням майбутніми землевпорядниками (UA)	183

PUNDYK, Tetiana, <i>Lviv, Ukraine</i>	Criminal law terms: structural and semantic facets	184
ROHULIAK, Diana, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Language of politics: linguo-translation facet (Donald Trump's speeches) / Політична мова в лінгво-перекладацькому аспекті (на матеріалі промов президента США Дональда Трампа) (UA)	186
RUDENKO, Viktoria, <i>Kyiv, Ukraine</i>	A controlled factor in methodological competence for philology students / Про один із контрольованих факторів у формуванні методологічної компетентності студентів-філологів (UA)	188
RUDENKO, Viktoria, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Translation of modern English idioms	189
RUDENKO, Volodymyr, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Clichés in English-Ukrainian translation of treaties	191
SAHAN, Yulia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	English idioms to render ethnic culture values / Англійська ідіоматика як віддзеркалення культурних цінностей народу (UA)	193
SEREDA, Daryna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Translation of English neologisms into the Ukrainian language/ Стан дослідження перекладу англійських неологізмів на українську мову (UA)	195
SHEVCHUK, Dmytro, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Instruction and acquisition of LSP in high school / Особливості вивчення фахових мов в університеті (UA)	196
SHUBA, Daryna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Problem of bilingualism and bilingual of personality is in pedagogical science / Проблема білінгвізму та двомовності особистості в педагогічній науці (UA)	197
SHUDYKINA, Anastasiya, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Acquisition of intercultural communicative competence	199
SITKO, Anzhelika, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Problems of intercultural communication and their causes	201
SKUBA, Anastasia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	One world, one health body: philosophical consideration of man's health and well-being / Один світ – одне здоров'я: філософське осмислення проблеми здоров'я людини (UA)	203

SMOLIAR, Dariia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Business etiquette in digital era	205
TANASIUK, Ilyia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Business English in the semiconductor industry	206
TARASENKO, Anna, <i>Kharkiv, Ukraine</i>	Innovative methods of English learning in education modernization	207
TEREKH, Anastasia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Translation of English futsal terms into Ukrainian	209
TOLMACH, Anna, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Ethical values in media and their influence on cultural and esthetic business oriented education of youth / Етичні норми в медіа середовищі та їх вплив на культурно-естетичне й бізнес-направлене виховання молоді (UA)	211
TOMCHENKO, Olena, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Sense forming relations underlying similes: fiction and translation / Смыслотворчі відношення в основі порівнянь на матеріалі художнього тексту і його перекладу (UA)	212
VAHERYCH, Anastasia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Language in diplomatic correspondence	214
VASYLTSOV, Serhiy, <i>Kyiv, Ukraine</i>	Ukrainian legal terms that denote civil relations: Structural approach	215
ZABLOTSKA, Anastasiia, <i>Kyiv, Ukraine</i>	The spread of English as global means of international communication	217
INFORMATION ABOUT THE AUTHORS		219

ANTHROPOCENTRIC NATURE OF PHRASEOLOGICAL UNITS WITH A SOMATIC COMPONENT

Various differences in national worldviews are encoded in their vocabularies` capacity and most often phraseological units (PhUs) tend to provoke misunderstanding in intercultural communication. PhUs convey not only the objective and contextual meaning of realities, concepts, phenomena, or ideas expressed by the speaker, but also distinctly express the presenter`s attitude to the object or idea without additional stylistic figures and means. Due to this, the phraseological units have significant pragmatic potential. In the event that language units change their universal features, turning into culturally and socially defined concepts, they not only identify phenomena and ideas naming them but also characterize them from a certain point of view and in a certain connotation.

Anthropocentrism of phraseological semantics of language units with a somatic component is one of the most relevant subjects of linguistic study in contemporary media discourse. We state that the media content of a language conveys its current state in the most correct and clearest manner since it is a space of the so-called "live communication". Accordingly, in the argumentation of the significance of the mentioned research, we rely on the following statements:

- 1) phraseology is the most expressive and vivid way to transfer the sense of national language cognition;
- 2) media resources represent unconditionally up-to-date and the most objective language space in the modern chronotope;
- 3) human-related approach to linguistic phenomena study predetermines identification of a national language as an anthropocentric category directly related to *homo intelligentis*;
- 4) conception of personality as a creator of a target communication process can not be fully interpreted and proved if we do not take into account the lexical fund, which reflects a person`s idea of the mental and physical body.

Researchers state that variable phraseo-semantic groups of contemporary English vocabulary to one degree or another include language units that define a person in an interaction with the universe (social status, relationships in a community or a team, variety of behavior issues, intellectual abilities, etc.) [1; 2].

As much as digital society prevalence requires constant development of personal and professional skills, individual`s progress, including financial advancement, has been one of the most productive phraseo-semantic group for the last decade. Accordingly to the way of natural vital activity, this group includes phraseological units with positive modality (*to keep one's head above water, a head and shoulders above, to put money where mouth is, to hand on a platter/plate, to be the brains behind something, to hand it to someone, to get the upper hand (on someone), to take the law into your own hands, to have the world at your feet, to land on your feet, to hit the nail on the head*) and units with negative connotations (*to stick out like a sore thumb, a bad hair day, to live from hand to mouth, to cost an arm and a leg, to go belly up, to have a millstone around your neck, to stick one's neck out, by the skin of your teeth, to get your fingers burnt, to get cold feet, to face the knocker*).

The following original media resources present the use of the given above lexical units in a context of their meaning objectification: *Uzbek people get back on your feet and fight for your*

freedom and future (BBC News, 23 May 2020); *Keep your finger on the pulse of the food world with our weekly helping of news, reviews, offers and openings* (The Guardian, 4 December 2018); *Chelsea are head and shoulders above everyone else* (The Guardian, 25 November 2020); *You have to take risks and put your money where your mouth is* (Financial Times, 6 October 2020); *Transatlantic business-class airlines don't have to go belly up, here's how* (The Times, 17 October 2020); *Our nation has learnt to turn a blind eye to low standards in high places* (The Times, 13 December 2020).

Conclusions. The detailed analysis of collected phraseo-semantic groups reveals the prevalence of positive-marked constructions with somatic components *head* and *hand* in a group that refers to an individual's progress, including financial success. In the list of most commonly used ones, we notice the priority of the word *foot*. Synonymic connotations are represented with units *by the skin of your teeth – to live from hand to mouth; to be the brains behind something – to get the upper hand (on someone) – to take the law into your own hands*. Antonymic relations are conveyed by the means of combinations *to catch someone's eye – to turn a blind eye; to go belly up – to have the world at your feet*.

References

1. Белозьоров М. В. Англійські лексичні та фразеологічні новотвори у сфері економіки: структурний, семантичний і соціофункціональний аспекти: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол наук: спец. 10.02.04 «Германські мови» / М. В. Белозьоров. – К. : 2003. – 19 с.
2. Лейчик В. М., Никулина Е. А. Терминология и фразеология современного английского языка: взаимодействие и взаимовлияние // Научно-техническая терминология: [Материалы XI международной конференции «Нормативное и описательное терминоведение»]. – М., 2006. – В. 1. – С. 76–78.

Svitlana Amelina

EIGENNAMEN UND GRUNDTECHNIKEN ZU IHRER WIEDERGABE BEIM ÜBERSETZEN

Eine adäquate Übertragung von Informationen aus dem Ausgangstext in die Zielsprache zu erreichen, ist immer eine Herausforderung für den Übersetzer. Nicht selten enthält der Originaltext kulturspezifische Lexeme, insbesondere Bezeichnungen von Realitäten, was zu einem Übersetzungsproblem führt, da nicht immer Äquivalente dieser Begriffe in der Zielsprache existieren. Eigennamen gehören ebenfalls zu den Realien und können zu Problemen bei der Übersetzung führen. Daher ist die Suche nach geeigneten Methoden zur korrekten Übersetzung von Eigennamen ein wichtiges Thema für Übersetzer.

Namen und Realitäten umfassen neben Namen von Personen auch Namen folgender Kategorien: geografische und administrative Objekte, politische Realitäten, Namen von Firmen

und Institutionen, Produkte, Währungen, nationale Traditionen und Feiertage, ethnografische Objekte (Kleidung, Lebensmittel usw.).

Anhand der Analyse deutschsprachiger Texte lässt sich feststellen, dass die häufigsten inhaltlichen Kategorien von Eigennamen sind:

- Anthroponyme (Namen von Personen – Vor- und Nachnamen);
- Toponyme (geografische Namen – Namen eines Ortes, einer Region, einer Örtlichkeit);
- Ergonyme (Namen von Firmen, Unternehmen, Organisationen, Institutionen, Vereinen, Verbänden, juristischen Personen usw.);
- Marken (Produkt, Dienstleistung, Firmenname);
- Abkürzungen (abgekürzte Namen).

Es ist erwähnenswert, dass es einige Unterschiede in der Herangehensweise an die Übersetzung von Namen und Realitäten unter den einheimischen und ausländischen Gelehrten gibt. Oftmals finden sich unter den Übersetzungstechniken von Namen und Realitäten unveränderte Entlehnungen. Dies wird verwendet, wenn es sich um ein so populäres Phänomen handelt, dass es in verschiedenen Sprachen identifiziert wird. Ein Beispiel ist die internationale Fachmesse für Ernährung und Landwirtschaft «Grüne Woche» («Green Week»), die jährlich in Berlin stattfindet. Die «Grüne Woche» ist eine international bekannte Veranstaltung.

Manchmal ist es gerechtfertigt, Namen in der Zielsprache durch Ersetzung oder Übersetzung anzupassen (sogenannte «Domestizierungs-» oder «Verfremdungs»-Methoden). Dies ist angebracht, wenn es sich um reale Toponyme handelt, aber gleichzeitig ist zu beachten, dass es manchmal nicht angewendet werden kann, weil die mechanische Beibehaltung der eigenen Lokalität zu Missverständnissen führen oder den Adressaten völlig desorientieren kann.

Die meisten Forscher sind der Meinung, dass es angemessen ist, Transliteration und Transkriptionstechniken zu verwenden, um Eigennamen wiederzugeben, wobei die Grundregeln der Transliteration beachtet werden müssen, nämlich: Indirektheit (ausländische Namen müssen durch Transkription in internationalen Transkriptionszeichen transliteriert werden); Unmittelbarkeit (die Transliteration erfolgt ohne die Vermittlung anderer Sprachen); Eindeutigkeit (jedes transkribierte Zeichen oder jede Buchstabenkombination entspricht nur einem Buchstaben oder einer Buchstabenkombination); Genauigkeit (die Transliteration sollte die Aussprache von Namen in der Ausgangssprache so genau wie möglich mit den Mitteln der Zielsprache wiedergeben); Traditionalismus (möglichst wenig Inkonsistenz mit bestehenden Transliterationspraktiken); Normativität (die Transliteration muss mit der aktuellen Schreibweise übereinstimmen); Einfachheit und Benutzerfreundlichkeit (Transliterationsregeln sollten so einfach und leicht zu handhaben sein wie möglich).

Bei den Übersetzungsentscheidungen, die je nach Art und Spezifität der Eigennamen von Fall zu Fall getroffen werden, handelt es sich nicht um eine mechanische Reproduktion, sondern um die Auswahl der am besten geeigneten Übersetzungsoption, um eine adäquate Übersetzung zu erzielen.

Robert BERROUËT-ORIOU

**LE DROIT À LA LANGUE MATERNELLE CRÉOLE
DANS LE SYSTÈME ÉDUCATIF HAÏTIEN**

Dans le prolongement de la réforme Bernard de 1979, la Constitution haïtienne de 1987 accorde le statut de langues officielles au français et au créole, langue maternelle et usuelle de la majorité des locuteurs. Qu'est-ce que cela implique au plan juridique et curriculaire et, plus largement, au plan de l'aménagement linguistique en Haïti ? Comment définir le « droit à la langue maternelle » au regard de la « Déclaration universelle des droits linguistiques » de 1996 et comment faut-il l'articuler au niveau de l'aménagement linguistique en Haïti ? Comment expliquer le fait que l'État haïtien ne soit toujours pas porteur d'une politique linguistique éducative alors même que l'éducation est un droit citoyen essentiel explicitement contenu dans la Constitution haïtienne de 1987 ? Ma contribution à cette conférence internationale visera à apporter des réponses à ces questions.

Oksana CHAIKA

**TERM IN TERMINOLOGIES: STRUCTURE AND PROPOSED TYPOLOGY
IN MULTICULTURAL COMMUNICATION**

The presented ideas connect to the well-established ways of treatment, analysis and description of terms in terminologies, or languages for specific purposes (LSP), on the one hand, and on the other, to the recently risen suggestions of introducing the linguistic terms of a monomial and polynomial for some specific set expressions, word combinations, clichés, etc. that are frequently used as term clusters of the fixed irreversible word order under professional settings in their relevant terminologies.

The study of different languages and terminologies, i.e. Ukrainian for Law, English for Law, Portuguese for Law; Ukrainian for Audit and Accounting, English for Audit and Accounting, Portuguese for Audit and Accounting; Ukrainian for Finance, English for Finance, Portuguese for Finance – underpins a significant similarity of the term coinage and subsequent usage in terminologies, including speech acts, irrespective of the language, and language family, and the algebraic expression.

Thus, when we generally approach the term and its classifications, it is obvious that a number of groups, classifications, and taxonomies appear. For instance, according to Chernovaty (2020) as discussed in the international conference at the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, the terminology classification includes structural approach, differentiation of terms by degree of specialization, and by origin. Also, Almammadova Sabina Mammad (2015) describes the differences between concepts 'term' and 'terminology', focusing on the modern

Azerbaijan language. The author provides the definition for the term as “the word and the word combination that has a definition, expresses, names the specific notions exactly formed from the logical point of view in the different areas of science and technique, economy and culture and bears special function”.

What we mean by the term when relating to language instruction and acquisition in the context of language for specific purposes (LSP), or terminologies, is any notional element in the structure of the term cluster. It presupposes the adopted parallelism between terms in an algebraic expression in mathematics (monomials and polynomials) and terms in a monomial and/or polynomial in linguistics. It is emphasized that it is not always that all the elements or components in a term cluster, or terminological collocation can be referred to as terms in the classically accepted classification for terms in linguistics. This has caused a need in considering some different names for the concept, which is about the term, however, falls out of the nounal property of the term in the majority of cases.

For instance, in Chaika’s *Identity in Cross-Linguistic Legal Syntax* (2015, p. 90), there are four main notional syntagms, which are traced in the cross-lingual legal syntax: (i) predicative, (ii) objective, (iii) attributive, and (iv) adverbial. The mentioned syntagms in the legal context are basic units of syntax as they represent a phrase, or word combination, on the one hand. Moreover, they stretch much further as such legal syntagms make a set expression, or a professional cliché, and according to the degree of specialization and frequency in usage, they become specific term clusters with the identifying word order. The word order cannot be broken and features grammar properties that also acquire some increased semantic value in the cross-lingual legal context. In the recent works – *Monomials in English for Law* (2019), *Monomials as Set Term Clusters in Terminologies* (2020), *Structure of Simplified Monomials in Ukrainian for Audit and Accounting* (2020), we propose to address such syntagms in a professional setting – legal, auditing, accounting, engineering, nanotechnologies and so on, as monomials and polynomials. This is driven by the missing room in linguistics for the terminological collocations that are more than terms as these may include some common use words and fail to meet the criteria set to the term in a terminology, e.g. unification / standardization across terminologies and languages. Then, terms refer to the notional elements in the structure of a monomial / polynomial. For instance, the English legal monomial *to abide by the law* as a basic unit of syntax, which bears its specific and unique semantic value in the legal terminology, consists of two terms – *abide* expressed by the verb and *law*, a noun. The terminology bank usually sees the two terms separately. However, it is a term cluster designed and used by the professional community and even lay-people under a relevant circumstance, which may lead to the conclusion that the mentioned term cluster may be seen as a whole given the semantic, grammatical, and functional foci in a professional context.

Therefore, under the newly adopted ways of analysis and description of terminologies, terms are notional elements in the structure of a terminological expression / collocation / cliché, referred to as monomial and/or polynomial, taken their unitedness about the grammatical, semantic and functional properties, cemented in the concept and the form.

MIĘDZYNARODOWY SLANG GIER UŻYWANY PRZEZ POLSKĄ SPOŁECZNOŚĆ GIER I POLSKIE ODPOWIEDNIKI

Wprowadzenie. Funkcjonowanie każdego języka jest nierozzerwalnie związane ze społecznymi sferami życia, z których najbardziej aktywnym jest rozwój wysokiej technologii. Rozprzestrzenianie się komputerów dało impuls do ukształtowania się nie tylko specjalnego sposobu, ale także stylu komunikacji. Znaczna liczba terminów w języku komputerowym jest zapożyczona z języka angielskiego, więc słownictwo składające się na żargon komputerowy również pochodzi z języka angielskiego.

Język polski nie był wyjątkiem i powoli zaczął wypełniać słownictwo związane zarówno ze światem komputerów, jak i społecznością graczy. Na przykład, w przeciwieństwie do języka francuskiego, gdzie system operacyjny Windows nazywane są *windoze* lub *daube f* (skrót od fr. *Windaube*) – drobiazg, po polsku nie ma negatywnych konotacji na określenie tego terminu.

Postawiliśmy sobie za cel wypracowanie polskiego żargonu związanego z grami, gdyż słownictwem tym posługują się nie tylko gracze, ale także zwykli nastolatki, którzy nie spędzają godzin na graniu w gry komputerowe.

Zwracamy uwagę na fragment naszego opracowania.

AFK (polski odpowiednik *afczy*) – status oznaczający nieobecność gracza na miejscu, gdy jego grywalna postać jest w grze. Np. „*Jeśli będziesz stać bez ruchu, system wykryje, że jesteś AFK i możesz otrzymać karę*”.

BB – od skrótu ang. *Bye bye* (pol. Pa pa).

Bug – jakikolwiek błąd w grze i jakimkolwiek programie. Zwykle wynika z niekompletności, braku koordynacji projektu, a także błędów popełnianych przez programistów. Błędy zwykle nie ingerują zbyt w rozgrywkę, a czasem nawet przynoszą znaczne korzyści sprytnym graczom, którzy wykorzystują luki w grze, aby uzyskać różne korzyści. Np. „*Powiedzmy Sobie szczerze, że Bugi nie raz są tak skomplikowane, że ciężko je wyjaśnić supportowi*”.

Buff – termin oznaczający tymczasową poprawę pewnych cech postaci w grze lub elementów gry. Możesz wzmocnić siebie lub innych graczy.

DMG/Damage – obrażenia zadawane przez jedną postać drugiej. Np. „*Bohaterka bardzo polega na swojej umiejętności, która użyta w odpowiedni sposób może zadać ogromne DMG*”.

Damager – postać zdolna do zadawania największych szkód. Obrażenia pojawiają się w walce na dystans lub w zwarciu.

DD (od ang. *Damage dealer*) – klasa postaci, której główną specjalizacją jest zadawanie obrażeń.

De-buff – negatywne zaklęcie rzucone na potwora lub postać innego gracza w celu osłabienia, zranienia lub po prostu kpiny.

DPS – jest to cecha wskazująca przybliżoną ilość obrażeń, jakie postać jest w stanie zadać w jednostce czasu (od ang. *Damage per second*). Np. „*Można się więc spodziewać, że podział będzie standardowo na: DPS; Wsparcie; Tanki – lub rola, która zastąpi tanki*”.

Drop – to loot uzyskany z pokonanych bossów lub mniejszych mobów, a także – rzadziej – z pokonanych graczy.

Expienie/ XP (od ang. *Experience Points*) – doświadczenie zdobyte przez postać podczas rozgrywki.

Exploit – błąd w grze dający graczowi nieplanowane korzyści.

Ez/eze – od skrótu ang. *Easy*. Służy do wskazania łatwego zadania lub zabicia bossa. Często spotykane w wyrażeniu „ez game” – łatwa gra.

GG (polski odpowiednik – *dzejdziej*) – od skrótu angielskiego „good game” – „dobra gra” – stwierdzenie faktu w zbiorowej dobrej grze, używane do pochwalenia innych członków partii. Istnieje również rozszerzona wersja tego skrótu. — GGWP (good game well played).

Gameplay – rozgrywka, a także cechy grywalności, ciekawość, oryginalność całej gry.

GM (od skrótu ang. *Game master*) – mistrz gry lub administrator gry.

GM (od skrótu ang. *Grandmaster*) – ranga, która jest przyznawana po osiągnięciu określonej liczby punktów w grze w wyniku rywalizacji.

Go – idź, ruszaj się.

Heal – uzdrowienie, wyzdrowienie lub przywrócenie postaci w grze. Np. „*chyba, że ta miała przez cały czas bardzo słabo rozwijany healing, bo np. Stawiała na combat a w walce dostała stunna*”.

Healer – uzdrowiciel, zwykle kapłan, postać specjalizująca się w leczeniu innych graczy. Szczególnie popularny wśród kobiet.

HP (od ang. *Heal Points*) – punkty życia. Np. „*Moje SB waliły max na pół HP ...*”

HOT – odpowiednik DPS dla uzdrowicieli, ilość wyleczonego zdrowia na jednostkę czasu.

Imba (od ang. *Imbalance*) – niektóre zbyt fajne bronie lub cechy postaci, które mogą zakłócić równowagę gry. Np. „*Shadow priest jest imba!*”

IMO/IMHO – popularne słowo oznaczające „moją osobistą opinię”.

JJ – już jestem.

Kappa – określenie używane do podkreślenia ironii i satyry w swojej odpowiedzi.

Kite (polski odpowiednik – *kitowanie, kajtowanie*) – typ tankowania. Np. „*To często kajtował rogali po arenie*”.

Lucker (od ang. *Luck*) – szczęśliwy gracz.

Level/lvl (polski odpowiednik – *lewel*, pochodnie – *lewelowac*) – poziom w grze. Np. „*Mam huntera na 46lvl, mam problem skinning i herbalism na poziomie*”; „*Temat: skinning, herb jak lewelowac?*”

Location – oddzielny obszar świata gry.

Lol (od ang. *Laughing out loud*) – oznacza wszystko co zabawne. Np. „*Teksty w stylu LOL, N00B itp. Napisane na / s są od razu raportowane*”.

MMOG (od ang. *Massively Multiplayer Online Game*) – gra online dla wielu graczy. Skrót ten nie oznacza żadnych gier internetowych, a jedynie te, które mają lub są nastawione na duży ruch (z reguły wiele tysięcy, setki tysięcy, a czasem miliony graczy). Ponadto projekty te nie mogą w ogóle istnieć bez dużej frekwencji. Ich funkcjonowanie wymaga dużej liczby wchodzących w interakcję graczy.

MMORPG (od ang. *Massively Multiplayer Online Role-Playing Game*) – gra fabularna online dla wielu graczy. Są to z reguły gry z głęboką fabułą, których proces opiera się na rozwoju jednej lub kilku postaci, pompowaniu umiejętności gry, ciągłym gromadzeniu wszelkiego rodzaju punktów, a także sprzętu do gry, broni, zaklęć, itp. W tym przypadku gracz sam wybiera, które cechy rozwijać w pierwszej kolejności. Np. „*MMORPG z założenia mają być ogromne, a ich zawartość powinna wystarczyć graczowi na wiele godzin atrakcyjnej rozrywki*”.

MMORTS (od ang. *Massively multiplayer online real time strategy*) – gra strategiczna czasu rzeczywistego dla wielu graczy online. To rodzaj gier online, które łączą dużą liczbę graczy w jednym świecie gry i rozgrywkę strategiczną czasu rzeczywistego.

MMOTPS (od ang. *Massively multiplayer online third-person shooter*) – strzelanka trzecioosobowa online dla wielu graczy.

MMOFPS (od ang. *Massively multiplayer online first-person shooter*) – Ogromna strzelanka FPS dla wielu graczy. To rodzaj gier online, które łączą w sobie rozgrywkę strzelanki pierwszoosobowej i pewną liczbę graczy na każdej mapie (zwykle nie więcej niż szesnastu).

Mob – postać ze sztuczną inteligencją lub bez niej, kontrolowana przez komputer. Obejmuje to potwory, a także postacie pomagające graczom lub rozprowadzające zadania.

Nerf (od ang. *Nerf*) – pogorszenie czegoś w zaktualizowanej wersji gry. Na przykład, aby osłabić klasę – aby była słabsza w następnym patchu.

NPC (od ang. *Non-Player Character*) – rodzaj motłochu, który reprezentuje mieszkańca świata gry. Są to najczęściej kupcy, strażnicy, kowale, wiedźmy itp., od których możesz przyjmować zadania, robić zakupy, rozkazy itp.

Noob/n00b (od ang. *Noob*) – gracz, który nie wie, jak grać. Zwykle udaje guru w tej grze, ale w rzeczywistości nim nie jest. Zwykle słowo to jest używane w obraźliwym kontekście. Np. „*Teksty w stylu LOL, N00B itp. Napisane na /s są od razu raportowane*”.

Noobinator (polskie słowo) – ktos, kto jest noobem we wszystkim.

Party/pt – grupa postaci w grze, które spotykają się, aby osiągnąć cel.

PP – prosba o przyłaczeniu.

Pros – pozytywne określenie umiejętności osoby w danej dziedzinie.

PvE (od ang. *Player versus Environment*) – gracz przeciwko środowisku. Tryb gry, czyli opozycja między graczem a otoczeniem. W przeciwieństwie do PvP przeciwnikami graczy nie są inni gracze, ale moby (postacie komputerowe ze sztuczną inteligencją). Np. „*Oprócz tego, wraz z większym naciskiem na fabułę, do gry dodane zostaną misje PvE, w których gracze będą walczyć z przeciwnikami sterowanymi przez komputer*”.

PvMP (od ang. *Player versus Monster Player*) – gracz kontra gracz, który gra jako potwór. Egzotyczny tryb gry, polegający na reinkarnacji lub przeniesieniu jednego z graczy do tłumu.

PvP (od ang. *Player versus Player*) – gracz kontra gracz. Jest to tryb gry, który polega na aktywnej interakcji i przeciwstawianiu się sobie graczy. Np. „*Jedna z bardziej zaskakujących zmian, które testujemy w PvP w Overwatch 2, jest całkowite przeobrażenie roli wszystkich tanków w grze*”.

Push (polski odpowiednik – *przepychanka*) – atak, pchanie. Np. „*Przepychanka (Push) w Overwatch: Prezentacji. Overwatch 2, ale także Overwatch 1 otrzyma przy swojej premierze nowy tryb o nazwie Przepychanka*”.

Random – działanie losowe.

Res – poprawa.

Res (od ang. *Resurrect*) – ożywienie (zwykle przez innego gracza) zmarłej postaci w miejscu śmierci.

Respawn – przywracanie lub wznawianie czegośkolwiek w grze. Np. „*Grałem na patchu 1.72 i tam respawn potworów dokonywał się automatycznie co jakiś czas*”.

RPG (od ang. *Role-Playing Game*) – gra RPG. Wiele elementów tradycyjnych gier RPG jest zapożyczonych z rozgrywki w karciane gry planszowe. Najbardziej znanym klasycznym przykładem gry tego gatunku jest „Diablo”.

Supp/Sup/Support (od ang. *Support*) – specjalna służba, z którą gracz może się skontaktować w celu rozwiązania wszelkich problemów w grze lub klasy wsparcia (czołgi, DD, wsparcie). Np. „*Powiedzmy Sobie szczerze, że Bugi nie raz są tak skomplikowane, że ciężko je wyjaśnić supportowi*”.

Tank – postać o wysokim poziomie zdrowia i ochrony, walcząca z najsilniejszymi mobami podczas przechodzenia instancji i wszelkiego rodzaju najazdów. Podczas gdy czołg tankuje, inni gracze będą uszkadzać te moby. Np. „*Można się więc spodziewać, że podział będzie standardowo na: DPS; Wsparcie; Tanki – lub rola, która zastąpi tanki*”.

WoW – gra online World of Warcraft. Np. „*Przypominam o discordzie społeczności WoW'a w którym możecie zadawać różne pytania oraz poszukać kompanów do wspólnej gry*”.

Wnioski. Żargon gier pojawił się całkiem niedawno, ale już zaczął przenikać do codziennego życia zwykłych ludzi. Jeśli weźmiemy pod uwagę szybkość, z jaką rozwija się branża komputerowa, nie możemy ignorować jej językowych przejawów. Na przykładzie języka polskiego pokazaliśmy, że słownictwo gry nie tylko wzbogaciło słownictwo młodego pokolenia o język angielski, ale także spowodowało powstanie polskiego żargonu w grach.

Vasyl DENYSIUK

ПОЛЬСЬКИЙ СЛІД В УКРАЇНСЬКІЙ ФРАЗЕОЛОГІЇ

Проблема запозичень зі слов'янських мов в українську, особливо коли йдеться про віддалені від нас часи, ускладнена близькістю цих мов та відсутністю достатньої кількості писемних пам'яток. Тісні контакти, як це було з польською та українською мовами в XVI–XVII ст., спричинилися до того, що значна частина запозичень, адаптувавшись, стала «своєю» для носіїв відповідної мови, що призвело до затемнення внутрішньої форми слова/фразеологізму і трактування його семантики в душі «народної етимології».

Перша половина XVIII ст. – період, коли українська мова хоч і перебуває під впливом російської, проте має ще потужний польський спадок. Зокрема, у щоденникових записах генерального підскарб'я Якова Марковича натрапляємо на контекст, де автор ужив цікавий фразеологізм: ... *мусъли тоє учинити зъ принужденія миргородского п. полковника, которій того вечора, якого князь отехаль, призвавши встѣхъ лубенцовъ до себе, публѣчно лаявъ родителя моего, а послѣ приказаль, жебы конечно написали на мене суплѣку, сказавши и тоє, же если не напишутъ и не подпишутся, то онъ ихъ въ такіе заженеть тарпати, що трудно имъ вийти будетъ, о чомъ я того жъ вечора, писалемъ до князя, до аттютанта Шипова и до Бирулева* (Дневникъ генерального підскарб'я Якова Марковича (1717–1767 гг.). Ч. 1: 1717–1725 / А. Лазаревскій. Київ : Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1893. С. 41–42). Звертає на себе увагу те, що сполучення слів *въ [такіе] заженеть тарпати* «створювати кому-небудь ситуацію безвиході» не зареєстровано в жодному історичному словнику української, білоруської та російської мов. Тлумачення субстантивного компонента пропонує тільки Є. Тимченко в «Матеріалах до словника писемної та книжної української мови XV–XVIII ст.» із вказівкою на запозичення з польської мови: *тарпаты* (пл. *tarapaty*). Стесненное положение; затруднения, хлопоты (II, с. 385), ілюструючи цим же контекстом, проте не виокремлюючи його як стійке. Зауважимо, що сполучення слів явно позначене метафоричністю, оскільки стосується людини, чому сприяє і субстантивний компонент на позначення абстрактного явища. А. Брюкнер в «Етимологічному словнику польської мови» реєструє *tarapata* пояснює як «hałas, frasunek, kłopot» і зазначає, що вже 1552 р. у польській мові функціонував дериват *utarapali* 'obili' (с. 565). Це змушує замислитися над тим, чи насправді маємо запозичення з польської мови.

З одного боку, цієї лексеми, крім польської та української мов, не засвідчено в жодній слов'янській, що свідчить на користь польської мови; з іншого, маємо фонетичне обрамлення, властиве тюркським мовам – вокалічну асиміляцію, відтак появу цього слова в польській мові можемо коментувати через посередництво української (відсутність першої писемної фіксації в польських текстах не є доказом того, що слово – полонізм).

Підтвердження давніх міжмовних контактів необхідно шукати в говірках, однак діалектні словники, що фіксують говіркове мовлення українців північного, південного, східного, центрального ареалів, цієї лексеми не реєструють. Тільки «Словник буковинських говірок» кодифікує її зі значенням «клопіт, неприємність» (с. 539). Про те, що слово було звичним і зрозумілим українцям XIX ст., свідчить «Словарь української мови» за редакцією Б. Грінченка, де другим значенням реєстрового *тарапата* є «хлопоты, беспокойство» (IV, с. 247). Проте вже «Словник української мови» територіально обмежує лексему *тарапата* «колотнеча, халепа, клопіт» ремаркою *діал.*, ілюструючи цитатою з творів І. Франка. Укладачі фіксують і стійке сполучення слів *потрапити в тарапату (тарапати)* «опинитися в скрутному, безвихідному становищі» (X, с. 39).

Отже, периферійний статус фразеологізму в сучасній українській мові, спричинений виходом на периферію субстантива *тарапата(у)* внаслідок домінування питомих і запозичених лексем цього синонімічного ряду (*неприємність, клопіт, проблема* та ін.), слугує додатковим підтвердженням його регіонального походження і появи в українській мові під впливом польської.

Viktoria DOMINA

КУЛЬТУРА СПІЛКУВАННЯ ЯК ЧАСТИНА ІМІДЖУ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА

На сьогоднішній день формування позитивного іміджу стає актуальною проблемою не тільки в політичній та діловій сферах, але й у діяльності викладачів вищої школи, завдання яких готувати висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців. Імідж майбутнього викладача включає в себе сукупність зовнішніх і внутрішніх індивідуальних та професійних якостей педагога, яка сприяє ефективності педагогічної діяльності.

Базові категорії дослідження професійного іміджу майбутнього викладача визначає О. Горовенко, зокрема науковцем узагальнено, що професійний імідж викладача – сукупність особливостей і характерних рис, які формують його образ як фахівця у процесі взаємодії зі студентами, колегами, соціальним оточенням [2, с. 70]

Структура іміджу, на думку А. Калюжного, як єдність стійких зв'язків між його елементами, відповідає структурі соціальної психіки, а точніше – буденної свідомості, в просторі якої і формується імідж. Автор зазначає: «буденна свідомість – це сукупність уявлень, знань, установок і стереотипів, що ґрунтуються на безпосередньому повсякденному досвіді людей і домінуючих в соціальній спільності, до якої вони належать. Це гетерогенна сфера, що з'єднує в собі риси несвідомого і міфологічного, дитячої та масової свідомості з елементами наукового знання і рефлексивної свідомості» [4, с. 89].

Отже, імідж завжди розкриває зовнішні та внутрішні аспекти особистості, їх сприйняття оточуючими та співвіднесення з власним суб'єктивним розумінням ідеалу. Характер професійного іміджу може бути як позитивним, при гармонійній взаємодії суб'єкта-прообразу з природним і соціальним середовищем, при високому рівні збалансованості особистісних цінностей, мотивів та установок; так і негативним – при десонансній взаємодії з середовищем, соціальною групою, особистостями або при низькому рівні збалансованості особистісних утворень суб'єкта-прообразу.

Сучасний образ педагога визначає не лише набір рис, якостей ідеальної моделі фахівця в свідомості студентів, але і новий комунікативний імідж. Комунікативний імідж об'єднує всі вербальні і невербальні особливості спілкування педагога. Спілкування – це процес контактів, обміну і взаємодії між людьми. У процесі навчання і виховання відбувається передача знань, способів діяльності, суспільних цінностей, норм культури, тобто спілкування є сутністю роботи майбутнього викладача [1].

О. Леонтьєв вважав, що педагогічне спілкування – це професійне спілкування викладача, яке має певні функції, спрямовані на створення сприятливого психологічного клімату, а також на психологічну оптимізацію навчальної діяльності і відносин між педагогом та студентами.

На думку І. Зязюна, професійно-педагогічне спілкування – це система органічної соціально-психологічної взаємодії педагога і вихованців, зміст якої – обмін інформацією, здійснення виховного впливу, організація взаємовідносин за допомогою комунікативних засобів. Саме тому педагог виступає як активатор цього процесу, організовуючи його і керуючи ним.

З. Курлянд виділяє основні функції спілкування: обмін інформацією, організація діяльності, пізнання людьми один одного, досягнення взаєморозуміння. Крім того, людина має потребу самовираження у процесі спілкування, отримання емоційної підтримки – співчуття, поваги до себе – визнання своєї особистості. Урахування цих потреб дуже важливе для майбутніх викладачів.

Важливим компонентом спілкування майбутнього педагога є культура мовлення, яка включає: лексичну (використання синонімів, метафор, епітетів), граматичну (використання іншомовних слів, числівників, відмінників, відмін, побудова речень), орфоепічну (наголоси, вимова звуків) правильність мовлення. Велику роль відіграє експресивність мовлення. Головним є різноманітність інтонацій (логічні, смислові і емоційні наголоси, зміна висоти звуків, темпоритму, паузи).

До найбільш складних завдань, що постають перед майбутнім педагогом, входить організація продуктивного спілкування, що передбачає наявність високого рівня розвитку комунікативних умінь. Важливу роль тут відіграє стиль спілкування.

І. Зязюн виокремлює найпоширеніші стилі педагогічного спілкування. Найбільш плідним є спілкування на основі захопленості спільною творчою діяльністю. Захопленість спільним творчим пошуком – результат не тільки комунікаційної діяльності педагога, а його ставлення до педагогічної діяльності загалом. Це стимулятор розвитку творчих взаємин педагога зі студентами. Досить поширеним є спілкування-дистанція. Суть його у тому, що в системі взаємовідносин педагога та студентів обмежувачем виступає дистанція. Спілкування-дистанція значною мірою це перехідний етап до такої негативної форми спілкування, як спілкування-залякування. Цей стиль спілкування, до якого також іноді звертаються молоді викладачі, пов'язаний переважно з невмінням організувати продуктивне спілкування на основі захопленості спільною діяльністю [3, с. 138 – 139].

Як показує практика, у чистому вигляді стилі не існують, найчастіше їх використовують змішано. При цьому знайдений і прийнятний стиль спілкування одного педагога виявляється абсолютно непридатним для іншого. У стилі спілкування яскраво проявляється індивідуальність особистості.

Для розвитку іміджу педагога важливою є правильність побудови етапів групового спілкування. Відповідно до логіки педагогічної взаємодії, виділяють такі стадії:

1. Моделювання педагогом очікуваного спілкування протягом процесу підготовки до безпосереднього педагогічного спілкування. На цьому етапі має місце своєрідне планування комунікативної складової структури педагогічної взаємодії, що відповідає педагогічним завданням, педагогічній ситуації, індивідуальності педагога.

2. Організація власне педагогічного спілкування між суб'єктами навчального процесу.

3. Керування спілкуванням у процесі педагогічної взаємодії. Зазвичай цей етап передбачає уточнення умов і структури педагогічного спілкування.

4. Аналізування результатів спілкування і моделювання нового педагогічного завдання. Цю завершальну стадію нерідко визначають як стадію зворотного зв'язку в спілкуванні. Вона найчастіше здійснюється у вигляді різноманітних опитувань і анкетувань [1].

Культура мови професійного іміджу майбутнього педагога не може реалізуватися без техніки мовлення, яка включає промовляння тільки на дихальній опорі; чітку дикцію; переважне використання помірної гучності і нижнього регістру голосового діапазону; вибір темпоритму мовлення залежно від складності матеріалу. Техніка мовлення передбачає вміння привернути увагу та виділити головне за допомогою пауз, зменшення темпу мовлення та зміни гнучкості того, хто промовляє.

У процесі формування педагогічного іміджу, особливу роль треба приділяти мовним моделям, які використовуються майбутніми викладачами. На етапі організації вони мають позитивне забарвлення, коли словосполучення будуються так: «Рада вас бачити. Сьогодні ми розглянемо незвичайний матеріал»; нейтральну – «Налаштуйтеся на серйозну роботу»; і негативну – «Ви завжди запізнюється...».

Передумовою формування культури спілкування магістрантів є становлення самооцінки їх особистості як суб'єкта культури, а результатом – гармонійний розвиток особистості та створення власного образу, як частини іміджу.

Таким чином, культура спілкування магістрантів являє собою систему внутрішніх ресурсів, необхідних для реалізації ефективного спілкування в ситуації особистісної та професійної взаємодії та самореалізації. Основним показником сформованості мовленнєвого іміджу З.Хабібуліна вважає здатність застосовувати мовленнєву систему заради спілкування, яке є основною умовою формування та розвитку особистості і визначається як багатоаспектний процес формування, забезпечення та реалізації міжособистісної та міжгрупової взаємодії під час сумісної діяльності людей, мета якого обмін інформацією, досвідом, знаннями, навичками та вміннями за допомогою різних комунікативних засобів [7].

Виходячи з визначень культурної особистості та спілкування, спілкування може бути інтерпретоване як основна умова формування та розвитку культурної особистості; комплексна характеристика особистості; багатоаспектний процес формування, забезпечення та реалізації культурної взаємодії і процес обміну інформацією між особистостями, в основі якого комунікативні вміння та навички реалізації спілкування,

розуміння іншомовного предметного коду та мовленнєвих картин світу. Більше того, у світлі сучасних тенденцій розвитку освіти саме спілкування стає одним із напрямків удосконалення професійної підготовки майбутніх спеціалістів.

З освітньому процесі культура спілкування розглядається як система морально спрямованих якостей, комунікативних умінь і вольових властивостей, потрібних для успішного фахового спілкування і особистісного розвитку. Відповідно до уточненого змісту понять культурна особистість, спілкування вважається можливим визначити культуру спілкування як складне інтегративне утворення культурної особистості і систему її морально спрямованих якостей, комунікативних умінь і вольових властивостей, потрібних для успішного фахового спілкування й особистісного розвитку культурної особистості; як невід'ємний компонент загальної культури спілкування, необхідний для формування, забезпечення та реалізації культурної взаємодії і процесу обміну інформацією між культурними особистостями в рамках професійної та побутової діяльності засобами рідної та іноземної мови.

Список використаних джерел

1. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. Посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Д., 2014. – 416 с.
2. Горовенко О. А. Формування особистісно-професійного іміджу вчителя загальноосвітнього навчального закладу засобами самопрезентації : дис. ...кандидата пед. наук : 13.00.04 / Горовенко Оксана Анатоліївна. – Харків, 2013. – 271 с.
3. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність : хрестоматія : [навч. Посіб.] / упоряд.: І.А. Зязюн, Н.Г. Базилевич, Т.Г. Дмитренко та ін. ; за ред. І.А. Зязюна. – К. : СПД Богданова А.М. 2002. – 462 с.
4. Калюжный А. А. Социально-психологические основы имиджа учителя : дис. ... доктора психолог. Наук : 19.00.05 / Калюжный Анатолий Афанасьевич. – Ярославль, 2007 – 353 с.
5. Корніяка О. Емпіричне вивчення культури спілкування як структурного компонента психологічної готовності студента до педагогічної діяльності / О. Корніяка // Практична психологія та соціальна робота. – 2008. – №10. – С. 59–64.
6. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам). [Електронний ресурс]. – Режим доступу до словника: <http://methodological.terms.academic.ru/1163>
7. Хабибулина З. Анализ понятия «билингвальная коммуникация» в психолого-педагогической литературе и ее роль в европейской системе высшего образования / З. Хабибулина // Молодой ученый. — 2011. — №6. Т.2. — С. 165-168.

ЗАВДАННЯ, ДЖЕРЕЛА І ЗНАЧЕННЯ ВИВЧЕННЯ СЛОВОТВОРУ ФРАНЦУЗЬКИХ ПРАВНИЧИХ ТЕРМІНІВ

Розвиток термінології є безперервним процесом, який властивий багатьом мовам. Однак слід зауважити, що терміносистеми несуть на собі ознаки мовної культури, є національно маркованими.

Правничу термінологію є найбільш динамічною складовою лексичною системою мови. Для неї властивий постійний розвиток та оновлення, що є важливим чинником, поряд із дією внутрішньомовних тенденцій. Неабиякий вплив спричинений лексичним впливом інших мов. Сучасний етап розвитку французької термінології, як і терміносистем багатьох європейських мов, характеризується стрімким збільшенням кількості нових термінологічних запозичень [3; 97].

Менш помітним, у порівнянні з іншими мовами, є вплив англійської термінології на розвиток французької правничої терміносистеми, формування якої в рамках єдиної європейської правової системи зумовлюється інтеграційними процесами у світовій спільноті та інтернаціоналізацією права [2; 131]. Цим пояснюється особливий інтерес до проблем термінотворення у французькій мові, їх освоєння й унормування в правничій термінології.

Окремі аспекти способів творення французьких правничих термінів у сучасній французькій літературній мові описані в працях Є. Амосенкової, М. Бонесше, Г. Венокур, Л. Гумецької, В. Даниленко, І. Дибовської, М. Захарової, Г. Ключова, К. Левковської, М. Мазич, М. Москової, К. Родзевич, Ф. Середи, Л. Андрейчин та інших, однак юридична термінологія з позиції словотворення є малодослідженою.

Дериваційні моделі творення правничих термінів у французькій мові поки що, на жаль, не стали об'єктом наукових досліджень учених. Тому тема, на якій ми спиняємося у своєму аналізі, належить до актуальних і маловивчених об'єктів сучасної філологічної науки [1; 103].

Відсутність у вітчизняному мовознавстві узагальненого комплексного дослідження словотвірних моделей юридичних термінів, а також потреба системного опису та унормування терміносистеми права у Франції, одним із важливих складників формування якої на сучасному етапі є деривація правничих термінолексем, власне і визначає актуальність дослідження [5; 157].

Виявлення способів словотворення у французькій мові юридичних термінів, з'ясування особливостей їх творення на морфологічному, словотвірному та лексико-семантичному мовних рівнях, а також визначення ролі словотворення у формуванні терміносистеми французької правничої мови, становлять сьогодні особливий науковий інтерес. Успіх дослідження передбачає вирішення таких завдань:

- укладання реєстру французьких правничих термінів, засвідчених у французькій юридичній терміносистемі;
- визначення мовних та позамовних особливостей творення правничої термінології на сучасному етапі її розвитку;
- проведення комплексного дослідження і створення системного опису структурно-словотвірних особливостей юридичних термінів французької мови;

- визначення сучасних тенденцій творення термінів за різними типами словотвору: морфологічним, регресивним, морфолого-синтаксичним;
- виявлення і характеристика деривації юридичних термінів у французькій мові на синтаксико-морфологічному та семантичному рівнях [6; 51].

При вивченні деривації юридичних термінів варто використовувати різні методи дослідження: аналітично-описовий, порівняльно-зіставний, методи морфемного і словотвірного аналізу, компонентного аналізу семантики правничих термінів та аналізу словникових дефініцій, а у ряді випадків слід застосувати статистичний метод [4; 47].

Базовим та довідковим матеріалом для дослідження мають слугувати загальномовні та спеціальні французькі юридичні термінологічні словники різних типів, законодавчі тексти, правнича, наукова та навчальна література (монографії, присвячені проблемам права, посібники, підручники з правничих наук).

Спостереження та узагальнення проведеного дослідження слід використовувати у розробленні теорії словотвору мов, проблем білінгвізму та освоєнні запозичень у мові права Франції та України.

Результати словотвірного аналізу французьких термінів у системі французької правничої термінології мають вагоме значення у дослідженні словотвору в інших терміносистемах, а також у системному описі загального фонду лексики у французькій мові.

Отже, попри ряд проблем, які виникають у процесі опрацювання словотвору французької юридичної термінології, наукові проблеми з цього питання є актуальними і вимагають пильної уваги фахівців.

Список використаних джерел

1. Андрийчик Л. Граматика болгарского языка / перевод з болгарского – М., 1949 – 161с.
2. Гак В.Г. Сопоставительная лексикология. – М., 1977. – 242с.
3. F. Saussure Cour de linguistique générale. Payot, P., 1973. – 333p.
4. Lightner T.M. The role of derivational morphology en generative grammar // Language, - 1975. – v.5 - №- 3. – 189p.
5. Matinet A. Autour du syllemme // Revue Roumaine de Linguistique.-1980. -№5. –P.551.
6. Чинчлей Г.С. Соотношение минимальных значимых единиц языковой структуры. – Кишинев: Штиица, 1975. – с.74.

Svitlana HEIKO

ПОСТМОДЕРНІСТСЬКА КЛАСИФІКАЦІЯ ІСТОРИЧНИХ ФОРМ ІРОНІЇ ЗА Ж. ДЕЛЬОЗОМ

Постмодерністську класифікацію історичних форм іронії розробляє французький філософ Жіль Дельоз у своєму головному творі „Логіка смислу”, де розкривається його концепція поліваріантності розвитку. Як і у багатьох структуралістських та постмодерних працях, у „Логіці смислу” головна увага приділяється мовному тексту як культурному феномену, як об’єкту вивчення і як інструменту пізнання та утворення нових знань, де власне і розкриваються особливості історичних форм іронічного дискурсу.

Першою такою формою Ж. Дельоз називає сократичну іронію, яка має за мету: „відірвати індивідуальне від його безпосереднього існування; вийти за межі чуттєво-конкретного назустріч Ідеї; встановити закони мови у відповідності до ідеальної моделі” [Делёз Ж. *Логика смысла*: Пер. С фр. – М.: Academia, 1995. – с. 169]. Вона являє собою мовний вияв суб’єктивності, де індивідуальне не тільки було відправною точкою й трампліном, але й знову з’явилося у кінці, що є можливим завдяки універсальності Ідеї, що опосередковує перехід між початком і кінцем.

Наступним кроком у становленні іронічного дискурсу є класична іронія, яка досягає досконалості, коли її об’єктом стає не просто вся реальність, але зрештою і все можливе як вища вихідна індивідуальність. Виявом класичної форми іронії Ж. Дельоз уважає позицію І. Канта, який критикував змістовий характер розуміння істинності, а, отже, критичне розуміння співвідношення всезагального й одиничного. Автор „Логіки смислу” наводить таку дескрипцію цієї позиції: „Вона (ідея сукупності всього можливого), очищаючись, утворює повністю а рїогі визначене поняття і стає таким чином поняттям про одиничну річ” [Там само, с. 169].

Класична іронія передбачає зведення будь-якої індивідуальності до універсальної форми, що забезпечує відповідність буття та індивіда всередині світу уявлення. Критика І. Канта породила третю фігуру іронії – романтичну, яка „ґрунтується на скінченній синтетичній єдності особи, а не на аналітичній тотожності індивідуального, і визначається відповідністю Я і уявлення” [Там само, с.169]. Ж. Дельоз зазначає, що це не просто трансформація термінології, а перш за все зміна статусу особи як первісної і нескінченної реальності, що відкидає будь-яку спробу субординації. Як доказ він наводить різницю між уже вписаними у класичний світ „Дослідами” М. Монтеня, в яких досліджуються найрізноманітніші фігури індивідуалізації, і сповіддю Ж.-Ж. Руссо, яка сповістила про прихід Романтизму і стала першою маніфестацією особи або Я. У результаті відкривається безмежна свобода для поета, що уможливило для себе безліч доль і позицій, проте не може зупинитися на жодній, оскільки будь-які скінченні форми приречені на вичерпання, а тому не можуть задовольнити „нескінченну негативність” (Ф. Шлегель) позиції романтика. У цьому описі романтичної іронії Ж. Дельоз наближається до к’єркегорівської критики романтизму.

Таким чином, загальним для всіх цих фігур іронії є те, що вони замикають сингулярність у межах індивідуального й особистого, вважає Ж. Дельоз. У кожному випадку, для кожного типу дискурсу потрібно розрізняти три мови: „По-перше, реальна мова, що задовольняє, цілком звичайні потреби того, хто говорить (індивідуальності, або, скоріше, особи). По-друге, ідеальна мова, що становить модель дискурсу в залежності від форми її носія (наприклад, модель божественної мови у Кратилі, що відповідає сократичній суб’єктивності; раціональна модель Г. Лейбніца, що відповідає класичній індивідуальності; еволюціоністська модель романтичної особистості). І, нарешті, езотерична мова, яка кожного разу призводить до падіння ідеальної мови в основі і до розпаду носія реальної мови” [Там само, с. 171]. Отже, на питання: „Хто говорить?”, вважає Ж. Дельоз, можна відповісти, що в одних випадках говорить індивідуальне, у других – особистість, у третіх – сама основа, яка зводить нанівець перші два. Укоріненість мови у бутті він підтверджує словами Ф. Ніцше: „А лірика звучить, таким чином, із безодні буття: його „суб’єктивність” у розумінні новітніх естетиків – лише уява” [Там само, с.172].

ТЕКСТИ ПРО ВІДОМИХ УКРАЇНЦІВ У НАВЧАЛЬНИХ ВИДАННЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Одним із часто застосовуваних, ефективних і актуальних сьогодні підходів у процесі викладання іноземних мов є текстоцентричний, що передбачає вивчення мовного матеріалу на основі різножанрових і різностильових текстів. Особливості та переваги застосування цього підходу в педагогічній практиці навчання української мови як іноземної (далі – УМІ) розкрито в низці лінгводидактичних досліджень, зокрема працях О. Федорцової, Г. Швець, О. Хорошковської, О. Павлик та ін.

Популярність зазначеного підходу спричиняє запит у лінгводидактичній сфері на цікаві та пізнавальні тексти різної тематики та спрямування: художні, країнознавчі, краєзнавчі, науково-популярні, наукові, професійні тощо.

Важливим компонентом навчальної текстотеки з УМІ є тексти про відомих особистостей: учених, політиків, культурних і громадських діячів, письменників, музикантів, митців тощо, діяльність яких репрезентує здобутки української культури на різних етапах її розвитку.

Низку таких текстів подано в навчальних виданнях з УМІ лінгвокраїнознавчого спрямування: «Мандрівка Україною» (2012), «Ключ до України: міста і люди» у двох частинах (2020), «Образки з Лесиноного життя» (2020), розроблених і виданих авторськими колективами Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою НУ «Львівська політехніка».

Детальніше схарактеризуємо тексти про знакові постаті у підручнику «Ключ до України: міста і люди» [2] та навчальному посібнику «Образки з Лесиноного життя» [3] – нових виданнях з УМІ. Підручник призначений для вивчення УМІ на рівнях 32–31, а навчальний посібник – на рівні 32.

У двох частинах підручника «Ключ до України: міста і люди» подано дванадцять текстів про відомих українців: Ярослава Мудрого, Тараса Шевченка, Лесю Українку, Соломію Крушельницьку, Марію Заньковецьку, Федора Піроцького, Іллю Рєпіна, Агатангела Кримського, Івана Огієнка, Августина Волошина, Василя Стуса, Володимира Івасюка. Чому саме ці постаті? Розділи про них є складовими модулів, присвячених великим містам України, в яких жили, вчилися чи працювали згадані особистості, – і відомості про їхню визначну діяльність закарбовані в історії цих мегаполісів. Так, до прикладу, навчальний матеріал про винахідника електричного трамвая Федора Піроцького подано в розрізі модуля «Полтава», про громадського діяча та політика Августина Волошина – в модулі «Ужгород», про поета-дисидента Василя Стуса – в модулі «Донецьк» тощо.

Кожен такий текст є центральною одиницею окремого розділу, побудованого на зразок текстоцентричної моделі, що складається із власне текстового навчального матеріалу, до якого розроблено словник, дотекстові, притекстові та післятекстові вправи. Останні – це переважно завдання, спрямовані на вдосконалення комунікативних навичок.

Навчальний посібник «Образки з Лесиноного життя» містить тексти, присвячені Лесі Українці. Серед них є текстові матеріали, що розкривають взаємини поетеси з дуже близькими їй людьми та водночас відомими українськими громадськими діячами, літераторами, ученими, митцями тощо. Працюючи з цими ресурсами, студент чи учень, який опановує УМІ, дізнається про діяльність матері Лесі Українки Олени Пчілки, пізнає постаті батька поетеси Петра Косача, дядька Михайла Драгоманова та інших представників

великої родини Косачів-Драгоманових, чоловіка Климента Квітки. Запропоновані у посібнику матеріали допоможуть збагатити знання іншомовців інформацією про відомих українських письменників, зокрема Івана Франка, Ольгу Кобилянську, Ліну Костенко, художника Івана Труша та ін.

Структурно видання складається із двох частин. Навчальні матеріали класифіковано за видами мовленнєвої діяльності: у першій частині подано тексти, призначені для читання, які доповнено словниками та системою вправ, і завдання комунікативного характеру, у другій – тексти, рекомендовані для слухання та комплекс вправ до них. Детальніше про типи вправ у посібнику йдеться в публікації «Феномен Лесі Українки в лінгводидактичному аспекті» [1].

Дидактична цінність запропонованих навчальних матеріалів у тому, що вони не лише допомагають пізнати мовні явища, а й містять інформацію соціокультурного характеру: про культурну спадщину та етикет українців, традиції, систему цінностей тощо. Їх можна використовувати для різних форм освітнього процесу: занять у класі чи аудиторії, дистанційного навчання та вивчення мови індивідуально.

Отже, навчання за текстовими матеріалами, запропонованими у виданнях лінгвокраїнознавчого спрямування з УМІ «Ключ до України: міста і люди» та «Образки з Лесиноного життя», допоможе іншомовцям через відкриття незнаних або маловідомих їм образів українських знакових постатей не лише покращити свої мовні знання на певному рівні (31, 32 чи 31), а й полегшити процеси соціалізації та культурної адаптації до реалій країни, мову якої вони вивчають.

Список використаних джерел

1. Горда О., Трумко О. Феномен Лесі Українки в лінгводидактичному аспекті. *Ідеологія національної аристократії (на пошану 150-річчя від дня народження Лесі Українки)* : зб. Наук. Праць за мат. Всеукр. Наук.-практ. Конф. З міжнар. Уч., м. Львів, 25–26 лют. 2021 р. Львів, 2021. С. 440–445. URL: <http://emed.library.gov.ua/jspui/handle/123456789/177> (дата звернення: 20.04.2021).
2. Ключ до України : міста і люди : підручник / І. Ключковська та ін. Львів : Колір ПРО, 2020. Ч. 1. 200 с. Ч. 2. 296 с.
3. Образки з Лесиноного життя : навч. Посіб. / І. Ключковська та ін. Львів : Галицька видавнича спілка, 2020. 128 с.

Amit Kumar GOEL
Dr. Asma FAROOQUE

ROLE OF ICT IN HIGHER EDUCATION

ICT – INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY HAS THE PROVEN POWER TO CHANGE THE WORLD.

This acronym refers to the merging of audio-visual and telephone networks with the computer single unified system of cabling. Thus, ICT includes any communication device – including radio, television, cell phones, computer and network hardware, satellite systems, etc.

Today, ICT technologies have embedded themselves as commonplace entities in all aspects of life. This gives us further evidence that the world is rapidly moving towards increased adoption of digital technology.

The role of ICTs in education is becoming more and more critical. The higher education sector has advanced with the help of various ICT tools such as smart devices, smartboards, online classrooms, digital cameras, projectors, video conferencing tools, audio recording tools, and many more.

Present era is of technology and among the technologies Information Communication Technology (ICT) is the most important. It is a power and playing critical and vital role in all aspects of human life. It has integrated the world and changed the entire global economic, social, political and educational scenario. Global overall growth and development largely depend upon a skilled workforce which is possible through quality education. ICT is a product of education but was mostly used by economic entities. It has fundamentally changed the practice and procedures of all forms of endeavours within business, society, governance and in education. It gradually transformed education from traditional to highbred and impacted teaching method, learning approaches, scientific research and accessing information.

Therefore, in this paper researcher tried to examine the role, challenges and impact of ICTs, how it is facilitating students, teachers and end users and in addition he tried to explore the potential for future growth and development.

ICT has completely changed the teaching pedagogy in higher education and Covid 19 has made its usage more vital and imminent. ICT has persuaded both the teachers and students to adopt and learn new ways and methods of teaching and learning. It has given a new structure and design not only to the teaching methodology but also to the method of conducting exams, tests and assignments. The pen and paper to chalk and board method has got a severe blow during covid 19 times. Every change is difficult to accept and implement so is the case with the advent of ICT in higher education in India. The use of ICT has opened the doors for exploring new tools like zoom, google meet etc. This has catalysed the usage of power point presentations, videos ,pdf etc. It has diversified the role of both teachers and students. This has come with lot of challenges for both the user and sender. Irregular Electricity supply ,poor internet connectivity, availability of gadgets like cell phones, tablets, laptop or computer is also not affordable by students coming from different economic classes of the society.

E-learning allows higher participation and greater interaction. It challenges the concept that face-to-face traditional education is superior to it (Bhattacharya and Sharma, 2007). The web and the internet is the core ICTs to spread education through e-learning. The components include e-portfolios, cyber infrastructures, digital libraries and online learning object repositories. All the above components create a digital identity of the student and connect all the stakeholders in the education.

In absence of ICT, most of the responsibility of teaching and learning lies on the teachers. However, with the help of ICT one can transfer the responsibilities to the students so that they can self-manage. It is enhancing student's learning experience, and the role of ICTs in capacity building/training of educational personnel has very large potential. Conventional forms of teaching and learning are increasingly being converted to online and virtual environments. ICT has enhanced distance learning. The teaching community is able to reach remote areas and learners are able to access qualitative learning environments from anywhere and at anytime. Digital Library, Use of SWAYAM ,MOOCs is also a step towards ICT enabled teaching. **ICT** has enhanced distance learning in the **21st century**. Successful implementation of **ICT** to lead change is more

about influencing and empowering teachers and supporting them in their engagement with students in learning rather than acquiring computer skills and obtaining software and equipment. **ICT** permeates all aspects of life, providing newer, better, and quicker ways for people to interact, network, seek help, gain access to information, and learn.

Muhammad JAMMAL

THE IMPACT OF AGILITY ON EDUCATIONAL MANAGEMENT AT THE TIME OF CRISIS

Nobody can deny that the completely educational system in the UAE, especially in the higher educational sector had witnessed noticeable reforms and changes since the beginning of the 21st century. (Hysa, 2014) This is due to the urgent necessity of creating a flexibly and agile educational system which copes with the demands of the 21st century education. Many graduates believe that attaining a postgraduate degree becomes a necessity, which could help them to increase the opportunity for getting a better job, and improves the quality of the lifestyle and the job career. Therefore, the researcher is intended to investigate the impact of agility in management at the higher educational sector in the UAE, during the time of crisis. (Ahmad, S. And Hussain, M., 2015)

The agility in educational management is a significant concept, which allows the managers who are leading the educational institutions in the UAE to make smart and effective decisions in a rapidly changing world. (Neden, Cleak and Thomson, 2019) Therefore, it is extremely important for these managers to be able to inspire their teams to go forward and perform the assigned tasks in the best way. Moreover, the agility in management represents the ability of managers of transferring thoughts and ideas into useful actions and evaluating the outcome results of their teams whether they did failures or successes at the workplace. However, the agile managers should have the ability to change the overall educational system in response to any unexpected external forces. (De Meuse et al., 2012)

The agility is very important to be implemented at the workplace as it improves the productivity and efficiency of the team members at any organization. (Hysa, 2014) The agile workplace is easy to react to a possible change swiftly. For example, during the current situation of COVID-19 pandemic, the employees who are working in an agile workplace were abler to work from home smoothly, quickly and cohesively, as they were able to react to the unexpected external forces much more than those employees who are not well prepared to react to any unexpected changes. Moreover, adopting an agile workplace requires a well-planned strategy and vision. Therefore, the agile managers should be able to align the workplace with the organizational change, which could occur at any time in response to an unexpected change to the culture or the structure of the organization. (Katayama and Bennett, 1999).

I. Statement of Problem:

The literature reviews show that there are many significant conceptual shortcomings with the agility in management that are related to the associated literature studies, including the lack of clarity and the limited applicability. (Dubey, Singh and Gupta, 2015) However, working and performing in a complex environment is considered one of the biggest challenges these days. Therefore, instability and continues changes are “normal” now and expected in most of the

industries, especially in the higher educational sector. However, some managers are still lacking the flexibility, elasticity and the agility in the face of unexpected changes. (Neden, Cleak and Thomson, 2019) So, the need for adopting the agility in management at the higher educational workplace became an urgent necessity nowadays due to the current situation with the Covid-19 pandemic. The correct adoption of the agility in management at the higher educational workplace helped the managers of the educational institutions in order to create a rigorous educational system in the face of any sudden or unexpected changes. (T. Dauphin, 2019).

The stakeholders at the educational institutions are required to implement changes in the policy and legislation. But the implementation of these changes is costly and expensive as well as it usually takes a long time and it is subject to failure. However, the stakeholders at the higher educational sector in the UAE are always searching for new ways to improve the levels of agility and the flexibility in the process of managing the educational system at the educational institutions. (MOE, 2020). The implementation of flexibility improves the ability to react to any unexpected changes while implementing the agility in the management improves the speed of responding to the variable changes which could occur. This research paper aims to investigate the challenges of improving the levels of flexibility and the agility in management which requires innovation and proper implementation at all the educational levels. Moreover, the agility in management requires new demands. The need for implementing the agility in management at the higher educational workplace would increase new demands such as the need for speed at the workplace and the engagement of the artificial intelligence Programs through creating mobile apps and using developed technological systems which cope with the demands of 21st century education. (Gong and Janssen, 2012).

II. The Purpose of Study:

The purpose of this research study is to investigate the impact of the agility in management and its benefits to the outcome learning of students at the higher educational sector during the time of crisis. However, the literature review of the recent studies highlights the need to innovate the flexibility and the agility in management at the educational sector and explore its benefits to the completely educational process for the sake of creating a better educational system, which copes with the objectives and goals of 21st century education. For example, during the current financial crisis caused due to the effects of the Covid-19 pandemic, the higher educational sector in the UAE is facing some challenges in providing the necessary information technology (IT support) for the development of educational research activities. Therefore, the managers at the educational sectors should find other alternatives to the use of the information technology such as cloud computing in order to lead the universities to improve the agility and reduce the costs of using IT provision and management. (Mircea and Andreescu, 2011)

The higher educational sector is considered one of the most important pillars of the educational system in any developed society. The partnership between the higher education industry and the UAE government has paved the way to improve the transformation of society and increase the level of economy in the country. The remarkable improvement of the entire higher educational sector has been noticeably observed during the beginning of the 21st century. (MOE, 2020) The researcher aims in this research study to investigate the ability of the agile managers to improve the level of education at the higher educational institutions and create a strong and agile educational system which could transform the UAE society towards a better performance through updating the information technology and the infrastructure for the educational activities and the research studies. (Greenhow, Lewin and Staudt Willet, 2020).

III. **Significance of the Research Study:**

Mahatma Gandhi once said: “Live as if you were to die tomorrow. Learn as if you were to live forever.” There is no doubt that the educational sector is considered one of the most fundamental pillars which determine the development and prosperity of any country in the world. Therefore, the ministry of education in the UAE has taken some serious steps in order to improve the level of education at the whole educational institutions, especially in the higher educational sector in order to cope with the demands of 21st century education. (MOE, 2021). However, due to the current critical situation because of the COVID-19 pandemic, the need for creating an agile educational system, especially in the higher educational sector becomes an urgent necessity in order to deal the new challenges because of following the online learning method for delivering classes at the higher educational sector in the UAE. (Brammer and Clark, 2020) This research study is significant because the researcher is going to investigate the impact of the agility in management on the educational process at the time of crisis or any other unexpected changes. The researcher will give the opportunity to educational managers to talk about the challenges they faced during the current COVID-19 pandemic and the proposed solutions in order to increase the level of agility at the higher educational institutions in the UAE. This research study will open the door also to investigate the importance of the agile environment at the educational institutions and the necessity to adopt some serious steps at the time of crisis or unexpected changes. (Greenhow, Lewin and Staudt Willet, 2020).

IV. **Research Questions:**

1. What are the components of educational process agility?
2. Is IT a platform for educational process agility?
3. Does educational process agility affect process outcomes?

Daniel KALINOWSKI

INTERCULTURAL THEATER ADAPTATIONS OF ANDRZEJ MAREK (MAREK ARNSZTEJN)

Andrzej Marek (Mark Arnsztejn), a playwright, prose writer, actor and director of Jewish origin, during his artistic activity from the end of the 19th century to his death in the ghetto during World War II, he not only created his original works, but also prepared adaptations and stagings of works other authors.

From the perspective of intercultural research, the social and artistic reasons for Andrzej Marek’s decision to familiarize Jewish viewers with the work of Polish authors are particularly interesting. It is worth noting that the artist showed his art circles: Jehuda Lubrowicz (based on the novel by Meir Ezofowicz by Eliza Orzeszkowa), Bociany (Storks) (based on a short story by Maria Konopnicka), Mendel Gdański (based on a short story by Maria Konopnicka) and Wróg Rzymu (Roma’s Enemy) (based on Irydion Zygmunt Krasiński). Such a selection of authors proves that Andrzej Marek, as a writer and as a man of theater, worked on the formula of Polish-Jewish literature, i.e. one in which works formulated in Polish concern two social groups: Jewish and Polish.

MIĘDZYKULTUROWE ADAPTACJE TEATRALNE ANDRZEJA MARKA (MARKA ARNSZTEJNA)

Andrzej Marek (Mark Arnsztejna) dramaturg, prozaik, aktor i reżyser żydowskiego pochodzenia w czasie ramach swojej działalności artystycznej od końca XIX w. Do śmierci w getcie w czasie II wojny światowej, nie tylko tworzył swoje oryginalne utwory, ale także przygotowywał adaptacje oraz inscenizacje utworów innych autorów.

W perspektywie badań międzykulturowych szczególnie ciekawie wyglądają powody społeczne oraz artystyczne decyzji Andrzeja Marka, aby przybliżyć widzom żydowskim twórczość autorów polskich. Warto zauważyć, że artysta pokazywał swojemu środowisku sztuki: *Jehuda Lubrowicz* (na podstawie powieści *Meira Ezofowicza* Elizy Orzeszkowej), *Bociany* (na podstawie opowiadania Marii Konopnickiej), *Mendel Gdański* (na podstawie noweli Marii Konopnickiej) oraz *Wróg Romy* (na podstawie *Irydiona* Zygmunta Krasińskiego). Taki dobór autorów świadczy, że Andrzej Marek jako literat i jako człowiek teatru pracował nad formułą literatury polsko-żydowskiej, tzn. Takiej, w której twórczość sformułowana w języku polskim dotyczy dwóch grup społecznych: żydowskiej oraz polskiej.

Diana KHORTIUK

ПАНОРАМА ПЕРЕКЛАДІВ ТВОРІВ М.В. ГОГОЛЯ

Перші спроби перекладів творів М. В. Гоголя з'являються ще за життя письменника, наприкінці 30-х років XIX століття. Чехія стала першою європейською країною, яка побачила твори письменника рідною мовою, а першим перекладом став роман «Тарас Бульба». Переклад належав відомому чеському письменнику К. В. Запу і був опублікований в журналі «Kwetu» у 1839 році. Згодом, в 1847 році переклад К. В. Запа був опублікованим окремим, виправленнями та доповненнями виданням, а до кінця 40-х років XIX століття на чеську мову були перекладені: «Старосветские помещики», «Нос», «Записки сумасшедшего», уривок із «Вия» (під назвою «Киевские студенты»), «Повесть о том, как поссорился...», «Шинель», «Портрет», «Невский проспект», «Коляска» та «Мертвые души».

Творчість Гоголя набуває величезного визнання в слов'янських країнах, де переважно читалися повісті «Вечори на хуторі...» та «Миргород». До кінця XIX століття роботи Гоголя офіційно були перекладені на чеську, польську, сербською, хорватську, болгарську, словацьку, словенську та інші слов'янські мови. Щоправда до середини XIX століття ці твори були відомі дуже небагатьом – з ними знайомилися в основному ті, хто здобував освіту в Росії або ж за допомогою німецьких і французьких перекладів. У листопаді 1839 року, німецька газета «Morgenblatt» опублікувала роман «Записки сумасшедшего», перекладачами якого були Н. А. Мельгунов та Генріх Кеніг – автор книги «Русские литературные очерки» (1837), що представляла собою перший повний огляд російської літератури того часу н а німецькою мовою. Ця робота стала широко відомою в Європі, а згодом була перекладена багатьма мовами світу. У ній автор знайомить читачів з особливостями російської мови і літератури, розповідає про біографію Гоголя і дає

короткий аналіз його творчості. Фактично, Генріх Кеніг був одним з перших зарубіжних дослідників робіт Гоголя, який пробудив інтерес до його творів, перш за все, в Німеччині.

По-справжньому, ім'я М. В. Гоголя як одного з найбільш значних російських письменників стає відомо в Європі після 1845 року, коли в Парижі було видано збірник «Російські повісті Гоголя» («Nicolas Gogol. Nouvelles russes»), до якого увійшли «Вій», «Тарас Бульба», «Записки божевільного», «Коляска» та «Старосвітські поміщики». Ідея цього видання і вибір текстів належали І. С. Тургенєву, а переклади були виконані І. С. Тургенєвим і С. А. Геденовим. Однак на титульному аркуші в якості перекладача було надруковано ім'я Луї Віардо, який коригував французький переклад, виправляючи деякі фрази і вирази. У передмові до видання говориться, що укладачі для того, «щоб зробити відомим Гоголя у Франції зі збірки його повістей, крім найбільш знаменитих і різноманітних, вибрали ті, які мають більш загальний характер і можуть бути краще відтворені іншою мовою і зрозумілі у іншій країні». «Російські повісті Гоголя» не один раз перекладалися у Франції, крім того, з них були зроблені переклади й на інші європейські мови. Наприклад, в Німеччині, де в 1846 р Генріх Бодє, абсолютно незнайомий з російською мовою, перекладає повісті Гоголя з французької на німецьку. Його робота під назвою «Російські повісті» («Russische Novellen») була опублікована в Лейпцигу. Книга складалася з двох частин. Перша частина включала в себе повість «Тарас Бульба» («Taras Bulba»), а в другій частині були опубліковані «Вій» («Der König der Erdgeister»), «Записки божевільного» («Das Tagebuch eines Narren»), «Старосвітські поміщики» («Ein Bild der guten alten Zeit») і «Коляска» («Die Kalesche»). Безумовно, даний переклад дуже сильно розходиться з текстом оригіналу, який, в свою чергу, з неточностями був відтворений і на французькій мові.

Загалом, в більшості перших перекладів Гоголя занадто буквально передавався текст оригіналу та допускалися грубі неточності, спотворення, зміни та переробки. Все це свідчило про незнання і нерозуміння перекладачами російської культури, сенсу і стилю перекладених творів. Перекладачі приділяли особливу увагу змісту, абсолютно не торкаючись стилістичних особливостей оригіналу. Крім того, оригінал піддавався значній переробці, вводився ряд скорочень, аж до опущення деяких частин тексту і додавання своїх власних фрагментів. Подібного роду переклади мали подвійне значення. З одного боку, вони стимулювали інтерес зарубіжних читачів до російської літератури, а з іншого – вводили в оману літераторів і критиків, які, не знаючи російської мови, писали свої відгуки на основі цих творів.

Дещо іншою була доля ранніх перекладів Гоголя в Англії. Перше англійське знайомство з Гоголем почалося ще до 1847 року, коли в журналі «Blackwood's magazine» з'явився переклад «Портрета», зроблений Т. Б. Шоу. Потім, в 1850 році англійською мовою вийшов переклад «Вечорів на хуторі ...». Однак обидві ці роботи зовсім залишилися без уваги, як критиків, так і публіки. Протягом ще досить довгого часу англійці не могли гідно оцінити поему Гоголя, про яку часом висловлювали абсолютно безглузді думки. Та й якість перших перекладів «Мертвих душ» не тільки не пробуджувала додаткового інтересу до письменника, але, навпаки, відштовхувала.

Досвід попередніх років показав, що при перекладі на іноземну мову важливий не тільки сюжет, а й художнє забарвлення твору. Сучасні перекладачі розглядають свою роботу не тільки як вид міжмовного, але і міжкультурного посередництва. Отриманий текст входить в літературний і культурний канон іншої країни і тому повинен, по можливості, сприяти на своїх читачів ті самі враження, що і створений автором оригінал.

ПОДАТКОВО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

В Україні ще у 2018 році затверджено Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства (2018 – 2020 роки), незважаючи на те, що період, на який був розрахований такий акт, вже завершився, не всі з передбачених цілей досягнуті [3]. Також розроблено Стратегію «Україна 2030Е — країна з розвинутою цифровою економікою», відповідно до якої цифрова економіка – це тип економіки, де ключовими факторами та засобами виробництва є цифрові дані (бінарні, інформаційні тощо) та мережеві транзакції, а також їх використання як ресурсу, що дає змогу істотно збільшити ефективність та продуктивність діяльності та цінність для отриманих продуктів та послуг [4]. Підкреслимо, що цифровізація торкнулася всіх сфер суспільного життя, що можна вважати позитивним з огляду на те, що більш зручними стають процеси, пов'язані з отриманням послуг в електронному форматі, зокрема, йдеться про отримання відповідних довідок, певних документів, ведення он-лайн реєстрів.

Й хоча в Україні цифрова економіка перебуває на початковому етапі свого становлення та розвитку, слід позначити її прояви й у сфері податково-правового регулювання. Яскравим прикладом можна назвати впровадження системи «Електронний кабінет платника податків», який дозволяє суб'єктам податкових відносин, приміром: підготувати, заповнити та надіслати податкову звітність в електронному вигляді; переглядати дані картки особового рахунка про стан розрахунків з бюджетом (нараховано, сплачено, переплата, податковий борг, штрафні (фінансові) санкції, пеня); формувати та заповнювати платіжні документи щодо сплати податків, зборів та інших платежів до бюджету; здійснювати сплату податків, зборів та інших платежів до бюджету за допомогою банківських систем типу Інтернет-банкінг; здійснювати офіційне листування з органами ДПС України з питань оподаткування, отримувати консультаційні послуги (у режимі реального часу або за попередньо надісланими питаннями) та ін. послуги. Нам імпонує підхід О. О. Дмитрик, яка вказує, що такий сервіс сприяє економії часу, передусім, платників податків, а також створює зручні умови для виконання податкового обов'язку учасниками податкових відносин [1, с. 73 - 74].

У цьому контексті доречно навести положення проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» від 14 квіт. 2021 р. № 5376 [2]. У вищевказаному проекті йдеться про надання податкових стимулів ІТ індустрії, разом із проектом Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» встановлюючи комплексну систему заходів, необхідну для розвитку цифрової економіки в Україні. Йдеться, зокрема, про запровадження: а) спеціального режиму оподаткування резидентів Дія Сіті – ІТ компаній, що відповідатимуть передбаченим Законом України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» вимогам та будуть включені до спеціального реєстру, ведення якого здійснюватиме уповноважений орган – центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері цифрової економіки; б) спеціального режиму оподаткування окремих доходів працівників резидентів Дія Сіті та залучених ними гіг-спеціалістів (фахівців, які виконують роботи (надають послуги) в рамках здійснення резидентами Дія Сіті їх господарської діяльності на підставі гіг-

контрактів, укладених відповідно до Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні») [2].

При цьому наголошено, що спеціальний режим оподаткування резидентів Дія Сіті передбачає можливість переходу ними на оподаткування податком на прибуток підприємств за особливими умовами, що передбачають ставку податку у розмірі 9% та оподаткування лише низки операцій, таких як, зокрема, виплати процентів на користь нерезидентів – пов'язаних осіб, або нерезидентів, зареєстрованих в державах, що є «низькоподатковими» юрисдикціями та ін. З урахуванням обмеженого обсягу публікації зазначимо, що не всі положення представленого законопроекту є обґрунтованими й потребують окремого розгляду. На наше переконання, поряд із позитивними тенденціями цифровізації необхідна наявність матеріально-технічного забезпечення для впровадження таких технологій, а також – відповідні правові механізми захисту таких баз даних, електронних систем тощо, оскільки інформація, яка в них міститься доволі часто містить відповідні персональні дані осіб, а інколи навіть є конфіденційною.

Література

1. Дмитрик О. О. Правове регулювання оподаткування в умовах розвитку цифрової економіки. *Сучасні проблеми права та інноваційної економіки* : зб. наук. пр. НДІ ПЗІР НАПрН України № 3 за матеріалами інтернет-конференції (м. Харків, 26 берез. 2021 р.) / за ред. А. В. Стріжкової. Харків : НДІ ПЗІР НАПрН України, 2021. С. 72 – 77.
2. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: проект Закону України від 14 квіт. 2021 р. № 5376. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71663
3. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січ. 2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>
4. Україна 2030 Е - країна з розвинутою цифровою економікою. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>

Olha KOSOVYCH

МЕРЕЖЕВА ЛІТЕРАТУРА ЯК ФЕНОМЕН АКТУАЛЬНОЇ СЛОВЕСНОСТІ

Мабуть, кожному філологу задавали питання про те, що він як професіонал може порекомендувати для читання «з останнього актуального». Незважаючи на гадану простоту, відповісти на питання досить складно навіть фахівцеві в області сучасної культури – літературний процес сьогодні подібний на великий казан, в якому змішана значна кількість інгредієнтів, і багато з яких – екзотичні.

Одним з найбільш незвичних є так звана «мережева література», явище, про існування якого знають і говорять багато, але визначити суть якого беруться далеко не всі – і не стільки через його новизну, скільки через розмитість термінології.

Дискусіями про порівняно нове явище в світлі розвитку сучасної літератури рясніють Інтернет-форуми, питання піднімаються в роботах літературних критиків.

Це обгрунтовано: ту культурну ситуацію, в якій знаходиться суспільство зараз, необхідно усвідомити. Причому з широким розповсюдженням мережі Інтернет і пристроїв, що надають доступ до неї, однією з найбільш цікавих проблем на «гуманітарному порядку денному» є особливості сучасного літературного процесу, а найбільш значущим – питання про те, в яких зв'язках перебувають зараз і будуть перебувати далі Інтернет і література.

Витісне «електронна» література традиційну – це, наприклад, питання зовсім не є порожнім. Словесність розпочала етап свого існування в новому стрімко мінливому середовищі, тому цілком логічно припускати, що досі незмінна «технічно» словесність з появою Інтернету знаходить нові унікальні якості, образотворчі засоби і способи поширення.

З появою комп'ютерних технологій і мережі Інтернет змінилося настільки багато, що сьогодні вже актуально говорити про своєрідний поділ сучасних текстів на «традиційну літературу» і літературу «електронну». З приводу останньої сьогодні вже давно точаться суперечки. Що таке «мережева література» з точки зору філолога, які перспективи існування літератури «немережевої» в сучасних умовах і, нарешті, що можна рекомендувати для читання з «останнього актуального»?

Тут надзвичайно важливо розділити два моменти. По-перше, до цих пір не знята деяка термінологічна плутанина – про поняття «мережева література» немає єдиної думки ні в академічному середовищі, ні в критиці.

З одного боку, практично весь корпус художніх текстів, створених як до появи мережі Інтернет, так і після, сьогодні має своє «представництво» в електронному вигляді. Це – електронні бібліотеки, каталоги, представлені в численних пристроях і програмах для читання, та інші технічно досконалі канали поширення інформації. Чи можна це назвати «мережевою літературою», адже, по суті, читача не чекає нічого нового, крім форми носія? Ні. Як відомо, художній твір – це, в першу чергу, діалог авторської й читацької свідомості, а не його матеріальне втілення, яке може існувати і на папері, і на дисплеї.

З іншого ж боку, читач «мережевої літератури» має справу з сукупністю художніх текстів, які не тільки не представлені в «традиційному варіанті», але навіть не можуть бути адекватно прочитанні поза дисплеєм, поза електронним середовищем, оскільки створювалися з урахуванням нових, презентованих мережею Інтернет, зображально-виражальних можливостей. Саме така література є власне «мережевою» і заслуговує на звання унікального соціокультурного явища.

Нову віху розвитку словесності можна звести до наступних відмінностей «традиційного» твору від «мережевого»:

- створення твору безпосередньо в Інтернеті і неможливість твору існувати поза мережею Інтернет;
- значне зменшення ролі автора як творця художнього твору, включеність в процес створення твору читача, що призводить найчастіше до поліавторності тексту;
- використання в якості художніх прийомів сучасних гіпертекстових і мультимедійних технологій, що надаються мережею Інтернет;
- можливість багаторазового переписування вихідного тексту.

Інтернет став тим простором, який вмістив в себе літературне життя і поступово почав змінювати його. З дедалі більшою роллю нового середовища важко не рахуватися.

Саме сьогодні, коли ми можемо встановити межі (і досить вузькі) «мережевої літератури» як унікального культурного явища, роль і місце її в літературному процесі можуть бути визначені саме через «традиційну», «справжню», «велику» літературу.

Alla KRAVCHENKO

ПРОБЛЕМА ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ СВІТІ

Освіта - це один з найдавніших соціальних інститутів, що викликана потребами суспільства відтворювати і передавати знання, уміння, навички, готувати нові покоління для життя, готувати суб'єктів соціальної дії для вирішення економічних, соціальних, культурних проблем, що стоять перед людством. У сучасному світі освіта - складне і багатоманітне суспільне явище, сфера передачі, освоєння, перероблення знань і соціального досвіду.

Трансформація освітньої системи є запорукою шансу на нашу ідентичність яка може бути віднайдена нашою нацією у майбутньому. Ця трансформація стане шансом на зміни, які дозволять протистояти викликам, які з'являються у сучасному світі, а нашому молодому поколінню отримати шанс відбутися як особистостям. Зміни в освіті, насамперед, повинні базуватися на розумінні того, що відбувається в сучасному світі. Освіта має відповідати новим викликам і готувати людину до життя і діяльності в суспільстві XXI сторіччя. Людину інноваційного типу мислення, конкурентоспроможну в глобальному світі. Не буде країна успішною, якщо її громадяни неконкурентоспроможні в глобальному просторі.

Щоб сформувати в дитини адекватну світоглядну картину, їй треба дати певний набір інструментів. Серед найнеобхідніших — обов'язкове знання державної мови, а, крім того, однієї-двох іноземних. А далі йде формування системи цінностей. Є загальнолюдський, загальноєвропейський вимір. Є національний. Сучасна освіта має готувати людину до життя і соціальної активності у сучасних реаліях. Тому за всієї поваги до традицій, ми повинні зберегти краще та при цьому модернізувати, оновити освіту. З огляду на це я бачу кілька напрямків, які й становлять філософію сучасної освіти і на які ми мусимо зважати при зміні освітньої діяльності.

По-перше, людство приходять до інноваційного типу прогресу. Він характеризується швидкою зміною знань, ідей, технологій, взагалі — швидкою зміною умов життя й діяльності людини. Ми повинні готувати людину, конкурентну за таких умов. Потрібно готувати інноваційну людину, здатну сприймати зміни, творити їх і бути ефективною в реальному середовищі.

Інша світова тенденція — невпинне розширення інформаційно-комунікативного простору, в якому перебуває людина. У цьому просторі людина має бути самодостатньою, інакше вона не зможе усвідомлено ставитися до різноманіття всієї цієї інформації й не може ефективно її використовувати.

Третя тенденція сучасності - цифрове суспільство. Комп'ютер сьогодні в контексті освіти має щонайменше чотири функції. По-перше, це шлях до комп'ютерної грамотності, без якої дедалі важче бути конкурентним. Друге — у навчальному процесі комп'ютер є способом інтенсифікації та індивідуалізації пізнавальної діяльності людини. З часом комп'ютер взагалі може замінити офлайн-у класно-урочну систему навчання. Третє -

комп'ютер, підключений до інтернету, дає змогу зв'язатися зі світом. По-четверте, комп'ютер відкрив новий тип навчальної діяльності - дистанційну освіту. Для дистанційної форми навчання явище комунікації набуло визначального характеру, від рівня якого залежить якість навчального процесу. Електронна комунікація у системі «людина – комп'ютер-людина» надає можливість реалізувати інтерактивну суб'єкт-суб'єктну педагогічну взаємодію. Світова тенденція - невпинне розширення інформаційно-комунікативного простору, в якому перебуває людина. У цьому просторі людина має бути самодостатньою, інакше вона не зможе усвідомлено ставитися до різноманіття всієї цієї інформації й не може ефективно її використовувати.

Українці поступово стають Learning Nation — нацією, яка постійно вчиться та навчає інших завдяки динамічному розвитку системи освіти. Ми вчимося та змінюємо світ. Оновлена система освіти повинна включати: відкриту національну освітню платформу із сервісами для формування індивідуальних освітніх траєкторій; інтеграцію формальної та неформальної системи освіти; перетворення господарчих комплексів класичних інституцій освіти на освітні інноваційні хаби; культуру навчання впродовж життя.

Отже, проблеми, що стоять перед освітою майбутнього, вимагають переосмислення в самому розумінні сутності освіти, в самому підході до визначення пріоритетів освітньої діяльності. Найважливішими детермінантами діяльності сучасного університету є формування позитивних навчальних мотивів і дієвих цілей у студента під час навчального процесу. Основна функція університету – забезпечити своєму випускникові відповідний теперішньому часу рівень інтелектуального розвитку, що забезпечує його здатність орієнтуватися в соціальному просторі.

Olena LAUTA

“ДИКИЙ ДОСВІД” Ж. ДЕЛЬОЗА: ПОСТМОДЕРНІСТСЬКЕ ТЛУМАЧЕННЯ

Значення проблеми досвіду, його принципова поза спрямованість у дискурсі постмодернізму розкривається в працях постструктураліста Ж. Дельоза. Вихідним пунктом дослідження Дельоз вважає визначення принципів моментів, що конституують «дух часу». Головне у філософській творчості, з погляду Дельоза, – знаходження понятійних засобів, що адекватно виражають силове різноманіття й рухливість життя. Стратегію ж філософського подолання парадигм трансценденталізму й феноменології Дельоз вбачав у сфері мови як, у першу чергу, носія вираження. З погляду Дельоза, “про характер будь-якої філософії свідчить, насамперед, властивий їй особливий спосіб розчленування суцього й поняття” [1 ; С. 164].

Репрезентативній моделі державної філософії Дельоз протиставляє номадичне мислення, що прагне зберегти різницю й різноманітність понять там, де «державне мислення» вишиковує ієрархію й зводить усе до єдиного центра-суб'єкта. Поняття, звільнене від структури репрезентації, являє собою точку впливу різних сил, які протиставляються Дельозом владі. Остання є продуктом репрезентації й спрямована на створення ієрархії, у той час як вільна гра сил руйнує будь-який централізований порядок. Поняття «номадичне

мислення» не є негативним, а покликане виконувати функцію позитивного твердження на противагу нігілістичній негативності державної теорії репрезентації. Поняття, згідно Дельозу, не повинно співвідноситися ні з суб'єктом, ні з об'єктом, тому що воно являє собою сукупність обставин, вектор взаємодії сил. Номадичне мислення апелює до первісного досвіду до суб'єктивного стану – до “дикого досвіду” [2 ; С. 232].

Ця метафора Дельоза використовується для позначення вихідного стану суб'єктивності, тобто свого роду до-суб'єктивності, зрозумілої як тотальна неструктурованість і принципова неорганізованість, тобто «натуралізм» досвіду (Дельоз). Подібний стан досвіду виступає основою для відповідного стану свідомості, що Дельоз визначає як «дика» (до-предикативна) свідомість». Зафіксований Дельозом феномен «дикого досвіду» може бути оцінений як аналог вихідного суб'єктивного хаосу, – як у плані відсутності вираженої структури, так і в плані потенційної креативності: саме “дикий досвід” виступає висхідною субстанцією конституювання суб'єктивності у власному сенсі цього слова, що реалізується в процедурах складання як інтеріоризації зовнішнього.

У свою чергу, зовнішнє в даному контексті трактується Дельозом у якості “неоформленого зовнішнього” як принципово номадичного розподілу інтенсивностей. При всій своїй термінологічній специфіці семантична фігура «дикого досвіду» Дельоза виражає одну з фундаментальних парадигмальних установок постмодерністської філософії, у силу чого функціонально-семантичні аналоги фігури “дикого досвіду” можуть бути виявлені й в інших авторських побудовах постмодернізму (фігура “до людського анонімного потоку” у концепції самоорганізації свідомості М. Мерло-Понті, фігура “текстового хаосу” у концепції семантики І. Хассана та ін.). Чистий розум намагається впорядкувати стихію дикого досвіду.

В основі філософування Дельоза лежить, з одного боку, звертання до класичної філософії від стоїцизму до І. Канта, а з іншого – використання принципів літературно-філософського авангарду й радикальних політичних рухів 1960-х. Докладно вивчаючи історію філософії, Дельоз прагне відшукати філософів, що протистоять основній лінії метафізики від Платона до Гегеля. Це – Лукрецій, Г'юм, Спіноза, Ніцше й Бергсон, які закладають основи критики пануючих у західній філософії теорій репрезентації й суб'єкта. Слідом за “трансцендентальною діалектикою” Канта він відкидає ідеї душі, світу й Бога: ніякий можливий досвід не в змозі обґрунтувати твердження субстанціального ідентичного Я, тотальності речей і першопричини даної тотальності. Реставрація метафізики, похитнути критикою Канта, позначається Дельозом як “діалектика”. Діалектика посткантіанства, обоожнює людину, що повертає собі всю повноту, раніше приписувану Богові.

Проблема повторення, таким чином, виявляється для Дельоза однією із центральних: при зробленому повторенні для раціоналістичної філософії важко зафіксувати відмінність. Дельоз до певних меж наслідує логіку Канта: справжня відмінність – це не та відмінність, яку можна виявити між двома поняттями, але відмінність, що змушує мислення ввести розходження у власні тотожності, і тим самим, особливість — у загальні подання, точність – у поняття. Щире розходження є між поняттям і інтуїцією, між досяжним розумом і чуттєвим. Тим самим, у Канта філософія розходження з'являється як своєрідна теорія чуттєвого, зрозумілого в якості різноманітного. При цьому Кант осмислював розмаїтість а ргіогі, тобто те, що виступає загальним для всіх інтуїцій. Дельоз відзначає, що теорія

чуттєвості а ргіогі за своїм визначенням спрямована на всякий можливий досвід: акцентувати будь-який досвід означає мати місце тут і тепер. Проте “Трансцендентальна естетика” не фіксує, за Дельозом, уваги “на реальному досвіді в його розходженні із просто можливим досвідом”.

Отже, теорія досвіду, за Дельозом, не має права не чіпати його апіорних умов. За переконаннями Дельоза, “те, що явно було присутнє в Канта, є присутнім і в Гусерля: нездатність їхньої філософії порвати з формою загальнозначущого змісту. Визначення трансцендентального як споконвічної свідомості виправдане, оскільки умови реального об’єкта знання повинні бути тими ж, що й умови знання; без цього припущення трансцендентальна філософія була б змушена встановити для об’єктів автономні умови, воскрешаючи тим самим сутності й божественне буття старої метафізики.

Список використаної літератури

1. Делєз Ж. Фуко / Делєз Ж. ; [пер. с фр. Н. Семиной]. – М.: Изд-во гуманит. лит-ры, 1998. – С. 164.
2. Можейко М. Дикий опыт / Можейко М. // Постмодернизм. Энциклопедия. – Мн.: Интерпрессервис; Книжный Дом, 2001. – С. 232.

Пона LAVRYNIUK

ЗНАЧЕННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ДЛЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

В наш час процес всесвітньої глобалізації сприяє розумінню комунікації між різними культурними системами як істотного елемента картини цивілізованого світу. Однією з важливих рис нашого часу є зростання числа людей, які знаходяться у контакті із культурами різних народів. Пов’язані з таким явищем процеси передбачають регулярні контакти між представниками різних культур у різних сферах. Головним елементом міжособистісних соціально-культурних відносин є комунікація, процес обміну повідомленнями, під час якого відбувається відтворення смислів, так як вони не збігаються у людей, що говорять на одній і тій же мові, що виростили в одній і тій же культурі. Ефективність цього процесу залежить від спроможності усіх його учасників дійсно зрозуміти одне одного. Адже кожен з них має свій власний світогляд та його особистісне сприйняття навколишнього оточення наносить відбиток на форми і методи передачі інформації.

Поняття міжкультурної комунікації тлумачиться як водночас і наука і набір навичок, якими потрібно оволодіти під час процесу спілкування, бо взаємодія з іншою культурою вимагає певних умінь та знань, зосередженості на усталених та успадкованих нормах соціальної практики людей, які належать до різних національних та етнічних спільнот [2]. Згідно визначення Ф.С. Бацевича, «міжкультурна комунікація – це процес спілкування (вербального і невербального) людей (груп людей), які належать до різних національних лінгвокультурних спільнот, як правило послуговуються різними ідентичними мовами, відчують лінгвокультурну «чужинність» партнера по спілкуванню, мають різну

комунікативну компетенцію, яка може стати причиною комунікативних невдач або культурного шоку в спілкуванні» [1].

Явище міжкультурної комунікації, у якій через мовлення взаємодіють культури і мови, базується на типах людської поведінки. При взаємодії культур можуть виникати випадкові ненавмисні збої у процесі комунікації і конфлікти, спричинені відмінностями вербальних і невербальних кодів у носіїв різних культур. Важливим в міжкультурній комунікації є тлумачення такого явища як національний мовленнєвий етикет. Адже етикет мовленнєвого спілкування є спілкуванням, що відбувається у відповідності із соціальними, культурними й історично сформованими нормами у різних ситуаціях людської взаємодії [3].

Таким чином, культурне розмаїття спонукає кожну особистість до конструктивної взаємодії, до розвитку знань про культури звичаї, традиції, етнічні особливості, що його оточують, до формування позитивного ставлення до представників інших народностей. Одним із головних завдань сучасної освіти є виховання особистості, яка буде здатною пізнавати й творити культуру шляхом діалогічного спілкування, що вимагає від усіх учасників педагогічного процесу високого рівня комунікативної культури, розвинутих навичок спілкування, комунікативної компетентності. Що є можливим за умови правильно організованого міжкультурного діалогу, який несе важливу розвивальну роль для сучасного суспільства та освіти людини. Справжній міжкультурний діалог дає змогу виявити спільні ціннісні установки, світогляд, традиції та позиції і дозволяє сприяти збільшенню простору справедливості й зменшенню нерівності, а також утвердженню ідеалів терпимості, солідарності та взаєморозуміння між всіма цивілізаціями, народами та культурами.

Список використаних джерел

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф.С. Бацевич. – К.: Академія, 2016. – 343 с.
2. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація / В.М. Манакін. – Київ: ЦУЛ, 2015. – 288 с.
3. М'язова І. Ю. Особливості тлумачення поняття «міжкультурна комунікація» / І. Ю. М'язова // Філософські проблеми гуманітарних наук. – 2018. – № 8. – С. 108–113.

**Natalia LYSENKO,
Olha LYTVYENKO**

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕСТІВ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У сучасному світі інформаційних технологій застосовуються такі методи навчання, як адаптивне навчання, віртуальний клас, відкриті онлайн-курси, синхронне й асинхронне навчання, змішане навчання, обернене навчання, самостійно скероване навчання, «хмарне» та мобільне навчання, що значно розширює можливості вивчення мови й позааудиторно, а також ігрові імітації (гейміфікація), адже немає сумнівів, що найкраще нові знання засвоюються саме під час гри [1].

Самостійна робота студентів становить велику частку під час вивчення української мови як іноземної. У сучасних умовах, коли навчання в закладах освіти проводиться за змішаною формою, із залученням елементів дистанційного навчання, особливо великого значення набуває застосування новітніх методів як викладання, так і перевірки засвоєних знань і навичок.

Тести є обов'язковим елементом у дистанційних курсах. Ця форма завдання дозволяє організувати перевірку засвоєння студентами певної теми, а також здійснювати самоконтроль, який є первинною формою контролю знань студентів [2: 30].

Національний фармацевтичний університет має сайт дистанційного навчання www.pharmel, де на платформі Moodle для викладачів-розробників дистанційних курсів доступні такі типи тестів, як «встановлення відповідності», «вибір пропущених слів», «обчислювана відповідь», «стисла відповідь», «правильно/неправильно», «складена відповідь», «множинний вибір», «множинний обчислювальний вибір», «встановлення відповідностей», «переміщення тексту», «переміщення маркерів», «переміщення зображення», «проста обчислювальна відповідь», «числова відповідь», «есе» тощо. Однак не всі з перелічених тестів доцільно використовувати при вивченні саме мовної дисципліни. Зазвичай ми обираємо 10 типів. Уважаємо, що для групи в 10 осіб (стандартна група іноземних студентів) достатньо створити 30 питань (3 варіанти однотипних тестів для «перемішування» й можливості встановлення режиму «випадкове питання»).

Відповідно до програми I семестру іноземні студенти, які навчаються українською, опановують такі лексичні теми: «Знайомство», «Люди і речі навколо нас», «Моя сім'я», «Кольори», «Погода. Пори року. Місяці», «Людина. Частини тіла», «Людина. Зовнішність», «Одяг», «Їжа», «Професії», «Продукти та страви», «У супермаркеті», «У кав'ярні».

Для перевірки рівня засвоєння лексичного мінімуму нами пропонується застосовувати тип тесту «переміщення зображення». Він допоможе перевірити, чи співвідносяться у свідомості студента зображення відповідних предметів/реалій і вивчені слова. Для студентів з англійською мовою навчання також можна використати тест «встановлення відповідностей», що фактично перевіряє навички перекладу. За допомогою тесту «переміщення тексту» легко перевірити навички побудови синтаксичних конструкцій.

У тесті типу вкладені відповіді (пропущені слова) створюється вбудований множинний вибір (текст з пропущеними словами). Питання такого типу чудово підійдуть для перевірки засвоєння відмінків іменних частин мови чи дієслівних форм тощо.

Питання типу есе доцільно запропонувати студентам, чий рівень опанування мови відповідає А2 і вищий. На цьому етапі уже можна вимагати самостійне введення відповіді з декількох простих речень. Недоліком є те, що відповіді оцінюються викладачами вручну, а студент не бачить оцінки одразу після проходження тесту.

Тест «коротка відповідь» вимагає від студента дати відповідь одним або кількома словами (фразою або реченням), які оцінюються шляхом порівняння з відповідними зразками, які можуть містити символи підстановки.

Дуже популярним типом тестів є множинний вибір. Студент повинен вибирати одну або декілька відповідей з наданого списку. Уважаємо, що за умови роботи саме з контингентом іноземних студентів, формулювання запитань повинно бути гранично простим та однотипним для тестів одного виду в межах одного тестового пакету.

Правильно/Неправильно – це проста форма питання з двома варіантами вибору: «Правильно» або «Неправильно». Зазвичай це примітивні твердження (хибні чи правильні). Наприклад, «Шафа – це істота», «Ходив – дієслово минулого часу».

Безперечно, студентів, які лише починають вивчати мову, варто заохотити до опанування нової лексики, запропонувавши, скажімо, такі типи тестів, як «пересунути текст», «пересунути зображення».

До питань можна також додавати аудіофайли для формування бази завдань для аудіювання.

Викладачу-тьютору, який створює або завантажує готові тести до курсу, розробленого на платформі Moodle, варто попередньо подбати про створення категорій. Це дозволить сформувати пакети підсумкових тестів. Наприклад, до них можна включити по 3 випадковим чином вибраних питання з усіх вивчених тем (категорій).

Таким чином, використання новітніх технічних, інформаційних та педагогічних методик у викладанні української мови як іноземної значно сприятиме не лише якості сучасної освіти, але й популяризації української мови в загальноєвропейському та світовому масштабі.

Отже, система тестів на платформі Moodle надає широкі можливості як для мотивації студентів до опанування лексики і граматики іноземної мови, так і для перевірки рівня отриманих знань. Усі типи вищезазначених тестів можна використовувати не лише для перевірки, а також і як тренажери.

Список використаної літератури

1. 14 technology concepts each teacher should know about. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.educatorstechnology.com/2013/03/14-technology-concepts-every-teacher.html>
2. Навчально-методичний посібник для викладачів щодо організації дистанційної форми навчання з перепідготовки та підвищення кваліфікації / Ісаєнко В.М., Кашина Г.С., Ніколаєв К.Д., Павлюченко Л.С. Київ : Видавництво НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2014. 100 с.

Natalia LOTOTSKA

QUANTITATIVE APPROACH TO AUTHOR'S IDIOSTYLE STUDY (BASED ON ROMAN IVANYCHUK'S TEXTS)

Quantitative analysis is used to study idiosyle to avoid methodological mistakes frequently caused by researcher's subjectivity to give examples for a suggested hypothesis. Attention is commonly focused on high-frequency vocabulary (M. Muhin) or low-frequency vocabulary (Yu. Pavlov, Ye. Tihomirova, T. Demydova).

Text quantitative characteristics allow to objectively determine the qualitative features of a writer's idiosyle. It is known that between the qualitative and quantitative features of language structure an internal interdependence is observed, which determines the subordination of frequency of language units in speech to certain statistical patterns.

The aim of the research is to establish a set of parameters at each language level and to make a comparative analysis of the quantitative idiosyle characteristics of R. Ivanychuk's texts with Soviet and modern Ukrainian writers' texts.

The topicality of the research lies in the lack of thorough idiolect research, in particular, R. Ivanychuk's historical prose, the need of a complex study of writer's lexical system on the basis of the created text corpus and with modern methods of analysis.

For the purpose of research R. Ivanychuk's texts, a Ukrainian writer (1929-2016), were used. R. Ivanychuk's (RI) text corpora which consists of 16 historical novels and 1 historical trilogy written in between 1962-2016 with 1,295 million words was created. For comparative research we used Soviet (SW) and Ukrainian (UW) modern writers' text corpora created by O. Levchenko, Ya. Butelskyi.

Phonemic level is represented by frequency of characters and pairs of characters that makes it possible to identify the author's text and determine its euphony level. Affix frequency, parts of speech and their grammatical forms in texts are quantifiable and serve as functional parameters at morphological level. Valuable information about idiolect specificity is represented by word frequency analysis, vocabulary ranking, word length computing.

Syntax systems and their degree of complexity are described by quantity and length of syntactic elements in speech patterns including n-grams. Text specificity is determined by length of word and sentence. As a result, the quantitative characteristics are the following: lexical variety (R. Ivanychuk — 6,023, SW — 5,652, UW — 6,130), sentence length (R. Ivanychuk — 83,055/13,031; SW — 84,772/ 13,851; UW — 80,455/12,888), average word length (R. Ivanychuk — 5,041, SW — 5,062, UW — 5,022). Parameters of R. Ivanychuk's data are more typical for Soviet writers than those of Ukrainian modern writers. These indicators as well as the n-grams analysis demonstrate time of linguistic personality formation.

References

1. Бобкова, Т.: Статистичні ознаки колокацій як маркери функціональних стилів. In: Українське мовознавство. Вип. 41/1. 2015, с. 38-43.
2. Демидова, Т. Д.: Периферийная часть лексикона как показатель литературной манеры писателя (на материале лирических миниатюр В. П. Деткова). In: Вестник ЛГУ им. А. С. Пушкина. №2. 2011. [Електронна версія]. Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/periferiynaya-chast-leksikona-kak-pokazatel-literaturnoy-manerypisatelya-na-materiale-liricheskikh-miniatur-v-p-detkova>, 03.01.2016.
3. Мухин, М. Ю.: Концептуальные профили произведений М. Булгакова, В. Набокова, А. Платонова и М. Шолохова (по данным сопоставительного анализа частотной лексики. In: Вестник БФУ им. И. Канта. №8. 2010. [Електронна версія]. Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/kontseptualnye-profilii-proizvedeniy-m-bulgakova-v-nabokova-aplatonova-i-m-sholohova-po-dannym-sopostavitelnogo-analiza-chastotnoy>, 24.10.2018.
4. Павлов, Ю. Н., Тихомирова, Е. А.: Оценка устойчивости во времени частотных словарей авторов в задачах идентификации текстов. In: Наука и образование: электронное научно-техническое издание. №12. 2011. [Електронна версія]. Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/77-30569-274006-otsenka-ustoychivosti-vo-vremenichastotnyh-slovarey-avtorov-v-zadachah-identifikatsii-tekstov>, 24.10.2018.

CROSS-CULTURE COMMUNICATION AND TERMINOLOGIES

Culture is a way of thinking and living whereby one picks up a set of attitudes, values, norms and beliefs that are taught and reinforced by other members in the group. This set of basic assumptions and solutions to the problems of the world is a shared system that is passed on from generation to generation to ensure survival. A culture consists of unwritten and written principles and laws that guide how an individual interacts with the outside world. Members of a culture can be identified by the fact that they share some similarity. They may be united by religion, by geography, by race or ethnicity.

Cross cultural communication refers to the communication between people who have differences in any one of the following: styles of working, age, nationality, ethnicity, race, gender, sexual orientation, etc. Cross cultural communication can also refer to the attempts that are made to exchange, negotiate and mediate cultural differences by means of language, gestures and body language. It is how people belonging to different cultures communicate with each other.

Communication includes sending both verbal messages (words) and non-verbal messages (tone of voice, facial expressions, behavior, clothing, etc.). Communication is cultural. It draws on how we have learned to speak, write, and portray non-verbal messages. Each person approaches communication differently. When we look at workplace communication, it is even more dynamic, more complex, and multilayered. Diversity factors such as context, individual personality, and cultural upbringing influence choices on how associates approach and interpret communications day-to-day. Since each of us interprets communications differently, if we fail to recognize these differences, diversity can hinder effective communication in the workplace.

Misunderstandings do not just occur with verbal communication alone. Every time we use oral face-to-face communication, we also use non-verbal communication. Non-verbal communication can be anything that sends a message. The old adage, “action speaks louder than words,” is true.

Communicating is much more complex than selecting the right words. In fact, Albert Mehrabian, a psychologist working in the field of non-verbal behavior, claims that 93 percent of the emotional impact of messages comes from a non-verbal source whereas only 7 percent is verbal.

Multimodality is an interdisciplinary approach that understands communication and representation to be more than about language. It has been developed over the past decade to systematically address much-debated questions about changes in society, for instance in relation to new media and technologies.

According to Elisabetta Adami, the concept of multimodality began to grow two decades ago and is used in two different fields: the phenomenon of human communication and the field of research. The first defines multimodality as a combination of communicative events, for example speech, gesture, writing and moving image; the second explores the concept of multimodality to develop theories and studies of communication.

All kinds of communication are multimodal; however, written communication has always been a more valuable resource while other communicative resources such as image, sound and color were not so valued. Adami also believes that digital technologies have changed the production of texts with layouts, sounds and moving images such as digital features have helped multimodality stand out. With the Internet, face-to-face interaction among its users, new and easier

multimodal forms of interaction have emerged, especially on social media such as Facebook where people can manifest their point of view immediately using verbal (comments) and non-verbal (emojis) language.

The origin of multimodality is found in Halliday's adaptation in which he introduces different perspectives of multimodality. One of them is the social semiotic multimodal analysis, which focuses on uncloaking ideologies and discourses in multimodal texts (image + written); another perspective is the systemic-functional analysis that focuses on investigating the structural relation between image and text. Adami goes on to discuss several different perspectives; however, she tends to focus on the semiotic point of view as the central theory of the text.

According to Adami, Halliday's social semiotic theory understands language as "a product of social processes and that the resources of a language are shaped by the functions that it has developed to satisfy the needs of people's lives." From this point of view, to analyze a text by social semiotic multimodal perspective one reader must understand the key concepts which the author exposes in the next section.

Terminology is a general word for the group of specialized words or meanings relating to a particular field, and also the study of such terms and their use. This is also known as terminology science. Terms are words and compound words or multi-word expressions that in specific contexts are given specific meanings - these may deviate from the meanings the same words have in other contexts and in everyday language. Terminology is a discipline that studies, among other things, the development of such terms and their interrelationships within a specialized domain. Terminology differs from lexicography, as it involves the study of concepts, conceptual systems and their labels (terms), whereas lexicography studies words and their meanings.

The Internet brought new perspectives to the concept of multimodality; we cannot deny the influences, the creation of new genres and the importance of social context that each new word is inserted in this globalized world.

References

1. Adami, E. "Multimodality". Oxford handbooks online, 2016
2. Adler, Nancy. "International Dimensions of Organizational Behavior." Ohio: Thomson South-Western, 2008.
3. Concise Oxford English Dictionary
4. Merriam-Webster Dictionary

Hanna MEDIANYK

SPIRITUAL EDUCATION OF FOREIGN LANGUAGE TEACHERS IN THE CONTEXT OF DIALOGUE CULTURES

The ideology of the process of spiritual and moral education of student on the basis of universal human values is a defined system of views, prices and ideas, characterizes them as the sphere of spiritual production, products - not only the acquisition of new knowledge, but also the appropriation of spiritual values and personal meanings, the revelation of the essential energies and operational abilities of future teachers, and the formation of personal orientations and a certain

hierarchy in their relations with the world and with them on the basis of humanistic value orientations. In higher education institutions, this objective is achieved, first of all, through the teaching of the content of humanitarian education and of a foreign language, and through the teaching of the spiritual peace of the teacher, where education is not only the study of subjects but also the development of the personality in the teaching process, where the individual, the subject, his interest, and the subjects are merely a means of education.

Spirituality of the individual: methodology, theory and practice in society. The erosion of the axiological component of education has led to a decline in morale not only among students but also among teachers. In the light of this, various options have been identified for teachers, including, together with foreign language teachers, content to work with news and fashion educational tools, as well as in such subjects. However, learning a foreign language is a powerful instrument of spiritual and moral influence on the future teacher's personality. An experienced teacher is always able to direct the process of learning a foreign language in such a way that the facts and values of foreign-language culture enrich the native culture. In the context of our study of the spiritual and moral upbringing and development of a future foreign language teacher, it seems possible only through a culture that is known to be supportive of foreign language education.

In response to the value proposition of modern didactics, the process of mastering foreign languages is a simultaneous process of directed spiritual development and education. The content of spiritual and moral education by means of a dialogue of culture is a reflection of the most important dimensions of a person's existence, his relations and activities in society, spiritual affairs and nature represented in educational changes. In addition to knowledge and ability, it includes experience in creative activity and experience in emotional and value relationships. The integrity of the world's pictures and the determination of the place of the human being in the new education is achieved through comprehensive basic and supplementary education, based on the unity of the content and procedure of education, its educational and educational development function, level of value and value, and the choice of teachers and educators.

Thus, the main tasks of educating the future teacher of a foreign language are the following: to acquaint students with modern scientific approaches to the problems of culture and spirituality of the individual; to reveal on theoretical-scientific basis, methodological level of substantive characteristics of bilingual culture as a world-view, cultural and communicative phenomenon of human existence; development of orientation of future teachers on eternal spiritual values of culture; development of the spiritual and sensual world of the teacher's personality, the emotional-thinking, the ability to perceive life on the basis of the ideals of beauty, kindness and love; respect for the culture and history of both the native people and other countries; cultivate the best features of the Ukrainian mentality: industriousness, mercy, patriotism, kindness and other virtues; cultivating the features of a highly cultural person who has knowledge of the driving forces of human activity, to report on ethical relations, has positive spiritual potential and vital competence; forms personality.

Personal spirituality: methodology, theory and practice. The content of the teaching material includes the following principles: national cultural continuity; science; generalization of knowledge; cross-curriculum education; presentation problems; and life-oriented content; The relationship between the spiritual development of the educational content and the individual goals and life plans of future teachers.

The material of the educational activities of students (future teachers of a foreign language) uses specially designed graduates of creative tasks, which may be cancelled by the acquired knowledge and the creation of stable interests in the search for the truth, Stimulating the cognitive

activity of the individual in the development of his or her reflexive and analytical-synthetic skills of thinking, contributing to the transition of people to a non-existent. creative design and self-organization of his activity, develops communicative and culturally oriented qualities of the future teacher.

References

1. Виховання особистості. І. Д. Бех, 2008. 848 с [in Ukrainian]
2. Культура мовлення майбутнього вчителя-словесника в умовах українсько-російської двомовності : автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.02. «Теорія та методика навчання (українська мова)». Т. Г. Окуневич, Херсон, 2003. 26 с [in Ukrainian]
3. Педагогіка вищої школи : навч. Посібник. Г. Васянович. Львів, 2000. 232 с [in Ukrainian]
4. Библер В. С. Две культуры. Диалог культур. В. С. Библер. 1989. С. 31–32 [in Russian]

Mykola MOWCZAN

POST WORLD WAR 2 UKRAINIAN EMIGRATION TO WESTERN AUSTRALIA

Моя пошука розпочались, коли я запитав свого батька, Наума Івановича, про історію наших предків. Йому було важко писати про своїх бабусь, дідусів, братів і сестрів, дядьків з яким він був відокремлений при часу війнами і голодомору. Мій батько народився в 1904 і прожив терор першої війни, голодомор і другої світової війни. Мій батько (Наум) втратив братів і двоюрідних у світовій війні і бачив Голодомор з перших рук у хутирі, де він жив і займався господарством.

Він склав "розмите" сімейне дерево своєї родини. Після його смерті в 1987 році я відклав цю інформацію в сторону, а потім зрозумів, що мені потрібно її закінчити. Після незліченних поїздок до України, відвідин містечка, де жив мій батько (його родина до сьогодні там живуть) історія почала розгортатися.

Нарешті (ніби дивом) я зустрівся з Олександром Панченком, який задокументував це в історію, яка знаходиться нижче. Велике спасибі і низький уклон пану Олександрю Панченку (Sashko Sokuha), який допоміг мені виконати «мамонтське» завдання яка була розпочате около 35 років тому. Унизу уривок з праці Сашка, на яке подаю покликання в літературі.

Тяжкий шлях українців з-під полтавської Нехворощі-Алексополя до берегів Західної Австралії

«Для українського материкового читача було б, як на мене, цікавим дізнатися, що місто Перт (Perth) є столицею стейту Західної Австралії, яке було засноване у 1829 році над річкою Свон (Swan) на узбережжі Індійського океану. На кінець ХХ-го століття в ньому налічувалось понад дві тисячі українців. Серед переселених таборів, у яких розміщували українських мігрантів у Західній Австралії від 1948 року, був табір у Грейлендс (Greylands) у передмісті Перту. Від середини 1949 року українці, звільняючись з контрактної роботи, осідали в Перті, де й виник головний центр українського життя у цьому стейті. До Перту й околиць прибуло у 1949-51 роках близько 1200 осіб українського роду. У 1949 році було

створено Українську Громаду Західної Австралії, яка у 1957-61 роках, як я вже писав вище, – й побудувала Український Народний Дім імені Тараса Шевченка. У 1952 році в різних дільницях міста почали діяти українські суботні школи, які 1958 року об'єдналися в центральну школу (пересічно 50 учнів) з дитячим садком. Перт став осідком парафій – Української Католицької Церкви (богослужіння розпочав священник о.Юрій Сполітакевич (1951) і УАПЦ (парафію Святого Миколая заснував священник о.Григорій Фомічевський (*1894-†1966), учасник визвольних змагань, народжений у слободі Пісок Ізюмського повіту тодішньої Харківської губернії, підполковник Армії УНР, який брав участь у боях Першого Зимового Походу (1919-20), за що нагороджений був Орденом Залізного Хреста і Хреста Симона Петлюри. Отець Григорій до Австралії приїхав у 1950 році й оселився в Перті, заснувавши Святомихайлівську парафію УАПЦ, був її настоятелем (1950-54, 1960-66), пізніше був обраний членом консисторії (1953). У 1955 році о.Григорій Фомічевський відбув місійну подорож до Нової Зеландії (Веллінгтон, Окленд і Крайстчерч) й Тасманії (Гобарт і Лонсестон) та заснував у цих місцевостях церковні громади УАПЦ.»

References

1. https://np.pl.ua/2020/11/tiazhkyy-shliakh-ukraintsiv-z-pid-poltavs-koi-nekhvoroshchi-aleksopolia-do-berehiv-zakhidn-oi-avstralii/?fbclid=IwAR06lh6ySdkKWIo8Ko4oLy5jAH8_6DmrnKInRXeZCwC4tbBQ3r9_XiZj_pc

Alla OLKHOVSKA

СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРЕКЛАДАМИ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Роль інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у професійній діяльності перекладача посилюється із року в рік. На сьогоднішній день без володіння ІКТ жоден перекладач не може конкурувати на ринку перекладацьких послуг, адже саме перекладацькі технології дозволяють виконувати переклад швидко та за найкоротші проміжки часу. На передній план останнім часом виходять так звані системи управління перекладами (translation management system – TMS), що являють собою спеціалізоване програмне забезпечення покликане автоматизувати переважну більшість процесів, які має виконувати перекладач аби підвищити ефективність своєї роботи.

Традиційно системи управління перекладами включають три основні компоненти: систему автоматизації перекладу, інструмент автоматизації робочого процесу та управління проектами [1].

Система автоматизації перекладу покликана забезпечити швидкий та ефективний процес виконання перекладу та включає в себе низку компонентів (модулів), які здатні суттєво прискорити роботу перекладача, а саме: редактор, модуль пам'яті перекладу, модуль термінологічних баз, модуль машинного перекладу та модуль забезпечення якості перекладу.

Інструменти автоматизації робочого процесу покликані зменшити кількість рутинної ручної роботи перекладача та зекономити час шляхом забезпечення автоматизації процесу локалізації.

Управління проектами покликане забезпечити ефективний аналіз перекладацького проекту, фінансовий контроль над ним, планування термінів його виконання та розподіл часу на виконання.

Таким чином, до переваг будь-якої системи управління перекладами можна віднести [2]:

- автоматизацію процесів: збереження попередньо перекладених матеріалів та їх легке повторне використання у разі потреби, уникнення дублювання матеріалів, створення глосаріїв ключової термінології та їх використання у будь-яких подальших проектах з можливістю внесення доповнень або вилучень, використання машинного перекладу у тих випадках, коли виникає потреба;

- забезпечення якості: одноманітність термінології у тексті перекладу, одноманітність стилю тексту перекладу, швидке та легке усунення технічних недоліків – пропуски елементів форматування, неперекладені сегменти тощо;

- покращення співпраці: можливість організації одночасної роботи над проектом групи фахівців, таких як перекладачі, редактори, коректори, менеджери проектів тощо;

- управління не лише поточними, а й усіма попередніми проектами: легке внесення змін у разі потреби.

Фахова підготовка майбутніх перекладачів має включати формування навичок та вмій використання систем управління перекладами, оскільки без володіння таким програмним забезпеченням сучасному фахівцеві неможливо буде конкурувати на ринку перекладацьких послуг, що, у свою чергу, передбачає необхідність побудови відповідної методики навчання з її подальшою експериментальною перевіркою, що і становить перспективу наших досліджень.

Література

1. Liam J. Translation Management System – What is it and how it works. 2019. Retrieved from: <https://lokalise.com/blog/translation-management-system/>.
2. What Is a Translation Management System? How to Use One on WordPress. 2020. Retrieved from: <https://translatepress.com/translation-management-system-wordpress>

Oleksandra PALCHEVSKA

CULTURAL STEREOTYPE AS A LINGUISTIC PHENOMENON

Belonging to one or another ethnic culture is determined, as modern ethnologists note, by the basic stereotypical core of knowledge that is passed on from generation to generation in the process of the individual socialization in a certain particular society. Stereotypes, being a special form of social consciousness manifestation, are sustainable culturally determined ideas about objects, phenomena, situations. Stereotypes are also considered as some fragments of the conceptual and linguistic world pictures of one or another ethnos, existing both as a mental image (concept) and as a verbal form (words, phrases, sentences, text).

The term “stereotype” entered science from typography, where it denotes a monolithic printed form, a copy of a typographic set or cliché used for rotary printing of large-circulation publications. The term “stereotype” was introduced by W. Lippmann in his work “Public Opinion”, in which stereotypes are defined as “images in our mind, with the help of which society tries to categorize people” [1]. The researcher made an attempt to determine the place and role of stereotypes in the system of public opinion. According to W. Lippmann, it is possible to derive the following definition: a stereotype is “an example of perception, filtering, interpretation of information taken in historical commonality, recognizing the world around, based on previous social experience”. The system of stereotypes is a system of ordered ideas about the world around. According to the scientist, a person has a clear idea of the most things even before he directly encounters them in life. Such stereotypical representations are shaped by the cultural environment. The stereotypical picture of the world, as a rule, is incomplete and relative. W. Lippmann states that if the personal experience of an individual contradicts the stereotype, then one of two things happens most often: a person is inflexible or simply does not notice this contradiction, or considers it an exception confirming the rule, and usually just forgets about it; a person who is receptive, flexible, when confronting a reality stereotype, corrects his perception of the world.

Stereotypes of traditional folk consciousness (mental stereotypes) that are one of the subjects of this study determine the specificity of the ethnic world picture (the word “consciousness” is used in this case conditionally, since it implies not only conscious representations, but also unconscious attitudes). The stereotypes of traditional folk consciousness underlie the mentality of one or another ethnos. The mentality, as was noted, is a certain way of the world perception, inherent in members of one or another ethnic group, a certain predisposition, an internal readiness to act in a certain way; a set of images and ideas that guide in everyday life; unconscious orientations and bases for thinking, perception, and behavior.

The well-known Polish scientist J. Bartminsky defines a stereotype as an image of an object, shaped in a certain social frame and defining what this object is, what it looks like, how it acts, how it is interpreted by a person, etc., while the conception is fixed and accessible through language and relates to collective knowledge of the world” [2]. According to J. Bartminsky the language picture of the world and the stereotype correlate, as a whole and its part.

J. Bartminsky identifies several types of stereotypes: images (such as it is), patterns (such as it should be), mythological ideas (as it can be) and ideological ideas (such as it can and should be). From the J. Bartminsky point of view, the main properties of the stereotype are the following: 1) the way it exists in consciousness (including in language) is a collective representation; 2) this view reflects cultural and linguistic knowledge of the object characteristic of all members of the community; 3) the submission contains an assessment by the community members of what is reflected; 4) the presentation content is consistently associated with, fixed and reproduced by certain linguistic signs [3].

The study of perception stereotypes (ethnic stereotypes) originated within the framework of a sociological approach, gradually being distinguished into a special research field, now widely mastered by ethnographers, ethnologists, culturologists, folklorists, and ethno-linguists.

Each culture creates a portrait of a “stranger”, based on its own system of ideas and values. In this regard, ethnic stereotypes may be associated with prejudices, phobias and superstitions with a predominance of negative assessment in relation to “strangers”. For example, there are stereotypical ideas about the whole nation, which apply to each of its representatives: German tidiness, Russian “maybe”, Chinese ceremonies, African temperament, Italian hot temper,

stubbornness of Finns, slowness of Estonians, Polish gallantry. The structure of the ethnic stereotype includes such concepts as autostereotype and heterostereotype.

Autostereotypes reflect what people think about themselves, and heterostereotypes reflect the opinion of one nation about another. The second type of stereotypes is the most critical. For example, the same fact among the representatives of their own nation is considered a manifestation of prudence and among the representatives of a strange nation will be looked as a manifestation of greed. People perceive ethnic stereotypes as patterns that must be met in order not to be a “black sheep”. Therefore, stereotypes have a fairly strong influence on people, causing them to form characteristic traits, which are reflected in the stereotype. It should be noted that the ethnic stereotype is not only an evaluative image of the “strange”, fixed in the language (nominative models, idioms), but also a significant concept that constitutes a mandatory element of the language world picture

References

1. Lippmann W. Public opinion – New York: Harcourt Brace, 1922. –384 p.
2. Słownik stereotypów i symboli ludowych / pod red. J. Bartmińskiego. T. 1. Z. 1. – Lublin, 1996; T. 1. Z. 2. – Lublin, 1999.
3. Bartmiński J. Ethnolingwistyka, lingwistyka kulturowa, lingwistyka antropologiczna // *Jezyka a Kultura*. – 2008. – T. 20.– S. 15-33.640.

Oleksandr POLISHCHUK

АНТРОПОЦЕНТРИЗМ ТА ПОЛПАРАДИГМАЛЬНІСТЬ ЯК ПРОВІДНІ ДОСЛІДНИЦЬКІ ПРІОРИТЕТИ

Чільне місце у сучасній парадигмі наукових знань посідають дослідження закономірностей осмислення людиною дійсності та принципів репрезентації отриманого досвіду засобами мови. Ситуація у лінгвістиці кінця ХХ – поч. ХХІ ст. визначається багатьма дослідниками як поліпарадигмальна, що означає відмову від ідеї винятковості того чи іншого підходу і, відповідно, комбінування різних методів і підходів з огляду на аспектуальність дослідження.

До всебічного вивчення мовних явищ з метою знайти мовним феноменом те чи інше пояснення залучаються теоретико-методологічні апарати наук, що постали внаслідок експансійності дослідницьких парадигм, – психолінгвістики, соціолінгвістики, когнітивної лінгвістики, лінгвокультурології, етнолінгвістики, лінгвістичної гендерології, лінгвоекології. Значний «вихід» лінгвістики за межі самої лінгвістики одними вченими сприймається схвально, інші бачать у цьому загрозу для неї втратити свій предмет . Водночас усі у такий спосіб дотичні до лінгвістики науки позначені антропоцентричною домінантою.

Попри те, що антропоцентричний принцип із визнанням людини головною категорією науки став базовим для багатьох гуманітарних наукових напрямів, поняття «антропоцентризм» у сучасній лінгвістиці не отримало однозначного визначення. Терміни «антропоцентрична лінгвістика», «антропологічна лінгвістика», «антропний принцип у

лінгвістиці», «людський чинник у мові» часто розглядаються як «варіації однієї ідеї». Антропоцентризм (антропоморфізм) розуміють і як категорію *онтологічну*, що відображає буття людини у мові й мови в людині, як «формальне представлення знань про людину у мові», адже у центрі всього зображуваного словом стоїть людина – вона сама й усе те, що нею сприймане як її оточення, сфера її буття, і як категорію *методологічну*, методологічне скерування («антропоцентризм – методологічна база сучасної наукової парадигми»)» (О.С.Кубрякова)), зокрема й як підхід до мови з позицій носія мови з погляду його лінгвістичної інтуїції (системоцентричне та інтуїтивне вивчення мови у розумінні В. М. Алпатова)).

Надзвичайно широкий діапазон досліджень у межах антропоцентричної лінгвістики, що вміщує всі напрямки, скеровані на вивчення та наукове осмислення образу людини та людського чинника у мові, з одного боку, та мови, призначеної для задоволення комунікативних потреб людини, з іншого, зумовлено не лише увагою до людського чинника й суб'єктивності у лінгвістиці, але й унікальним статусом мови як об'єкта й одночасно інструмента дослідження. Проблему «людина і мова» пов'язують із відповідями на питання про онтологію одиниць мови та їх функціонування стосовно до носія мови – людини. Таке співвідношення відоме як проблема «людини у мові» та «мови у людині», що була окреслена ще В. фон Гумбольдтом. Її лінгвістична сутність полягає у вивченні мотивованості (детермінованості) мовної системи та її вживання у мовленні. Під поняттям мотивованості мовної системи розуміють той факт, що мовна система перебуває у прямій залежності від людських потреб, соціального й індивідуального досвіду. У такому разі в антропоцентризмі вбачають особливий принцип дослідження, відповідно до якого наукові об'єкти вивчаються за їх роллю для людини, за їх призначенням у життєдіяльності людини, у розвитку людської особистості та її вдосконаленні. У межах антропоцентричної парадигми у лінгвістиці виокремлюють 4 взаємопов'язані, проте різні напрямки антропоцентричних парадигм: 1) дослідження мовної картини світу; 2) комунікативна лінгвістика; 3) когнітивна лінгвістика; 4) внутрішньо суб'єктна лінгвістика (теорія носія мови, лінгвоперсонологія, теорія мовної особистості). У межах цих напрямів вчені намагаються осмислити, як влаштована наша мова (системно-структурний підхід), як вона функціонує (функціональний підхід) з погляду людини-мовця. Проте увага до людського чинника може виявлятися й у дослідженні картини світу з погляду людини як творця мови, що перебуває у просторі своєї культури, зокрема й творця мовних одиниць із виразним характерологічним змістом, позначених параметрами ілокуції, які стосуються людини й призначені для людини.

Список використаної літератури

1. Joseph J. E. Twentieth-century Linguistics: Overview of Trends / J. E. Joseph // The Encyclopedia of Language and Linguistics. – Asher. Pergamon Press, 1994. – P. 4799
2. Kuhn T. S. The Structure of Scientific Revolutions / T. S. Kuhn. – 2-nd edn. (First published in 1962). – Chicago, IL : Univ. of Chicago Press, 1970. – 226 p.
3. Verburg P. Vicissitudes of Paradigms / P. Verburg // Hymes, D. (ed.). Studies in the History of Linguistics: Traditions and Paradigms / ed. D. Hymes. Bloomington ; L. : Indiana Univ. Press, 1974. – P. 191–230
4. Бугорская Н. В. Антропоцентризм как категория современного языкознания / Н. В. Бугорская // Вопросы языкознания. – 2003. – № 2. – С. 18–25

5. Голубовская И. А. Антропологическая парадигма в современном языкознании : основные теоретические постулаты и модули лингвистического исследования / И. А. Голубовская // *Studia Linguistica*. – 2009. – Вып. 2. – С. 110–122
6. Угланова И. А. Существует ли мейнстрим в современной лингвистике? / И. А. Угланова // *Филологические заметки : межвуз. сб. науч. тр. Вып. 4 : в 2 ч.* – Пермь ; Скопье ; Любляна, 2006. – Ч. 1. – С. 163–170.

Iryna PROZOROVSKA

СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ЛЕКСИКИ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Реалії сучасного світу вимагають від освіченої людини знання іноземної мови, і насамперед, англійської мови. Знання мови передусім передбачає вільне володіння мовою, а саме, коли людина вільно спілкується нею. Стрімкий розвиток технологій, який відбувся за останні десятиліття, з одного боку «озброїв» сучасного викладача різноманітними ресурсами – від аудіо, відеоматеріалів до онлайн платформ, а з іншого боку підштовхнув сучасного студента до розуміння необхідності знання іноземної мови, і як наслідок сприяв мотивації її вивчати.

У цій статті ми розглянемо сучасні підходи до навчання лексики, як базової складової знання іноземної мови.

Лексика у поєднанні з граматичними явищами іноземної мови, яку вивчають, і є по суті складовими знання мови, тобто її фундаментом. Розвиток всіх видів мовленнєвої діяльності спирається на володіння лексикою, а саме, читання, письма, говоріння і аудіювання, і в свою чергу їх комплексний розвиток і є кінцевим результатом, тобто успішним опануванням іноземної мови.

Вивчення нових слів має поєднуватися з одночасним їх вживанням у контексті, тобто практичне їх застосування.

Вивчення лексики покращує інші навички знання іноземної мови, такі як спілкування, візуалізація, пригадування. Чим більше слів знає студент, тим більше слів він може застосовувати у мовленні, і як наслідок розуміння більше слів серед почутих.

Ми можемо виділити чотири методи навчання лексики, які будують міцні лінгвістичні навички:

1. Презентація нових слів з застосуванням візуальних засобів, наприклад, картинок, відеофрагментів, флешкарток тощо. Після цього нові слова можна опрацювати за допомогою добування визначень до них, тобто пояснення слова за допомогою інших слів без безпосереднього їх використання. Також на цьому етапі доцільно використовувати метод самостійного створення флешкарток – тобто знаходження відповідної картинки і поєднання її з визначенням, яке також утворюється самостійно.

2. Приєднання лексичних одиниць до контексту. Лексичні одиниці доцільно вводити перед тим, як студенти опрацюють новий текст, або діалог. Тобто, ознайомлюючись з новим текстом, студент вже знає нові слова і тому сприймає його без будь-яких труднощів.

3. Робота з лексичними одиницями. Так би мовити науково-дослідницький підхід – а саме, так званий метод словотворення – завдання на утворення різних частин

мови, добирання антонімів, синонімів тощо. Різноманітні завдання сприятимуть засвоєнню лексичних одиниць, уникаючи механічного їх запам'ятовування.

4. Практичне застосування нових слів. А саме, це може бути застосування нових слів у висловлюванні по темі, складання діалогів, рольових іграх тощо.

Викладач іноземної мови у своїй роботі має враховувати певні труднощі, які виникають у процесі засвоєння лексичних одиниць (ЛО). Холод І. зазначає, що «в методиці були здійснені спроби щодо класифікації ЛО з огляду на труднощі, які вони викликають у процесі засвоєння. Це такі групи ЛО:

- 1) ЛО, які означають конкретні поняття (book, street, long, to dance etc);
- 2) ЛО, які означають абстрактні поняття (world, honest, promise etc);
- 3) Структурні ЛО (граматичні елементи, артиклі, займенники, питальні слова тощо) стійкі вирази, клішовані звороти, фразеологізми). [1]

Також, у навчанні лексики викладачу слід враховувати міжнародне значення англійської мови. Кушніров М.О. вважає, що «наявність значного потенційного словникового запасу (слова англійської мови, що мають схожість з іншими іноземними мовами, прямі запозичення з англійської мови, інтернаціоналізми сприяють швидкому оволодінню лексикою». [2]

У вищих навчальних закладах вивчення іноземної мови передбачає засвоєння мови професійного спрямування. Оскільки, майбутній спеціаліст потребує насамперед знання мови своєї сфери діяльності. Тому лексичне наповнення курсу має відповідати цьому. На думку Верзіної А., «іноземна мова по-різному знаходить своє застосування у різних ситуаціях спілкування спеціалістів різних професій, то можна моделювати процес реальної комунікації і, відібравши попередньо необхідний мовний та мовленнєвий матеріал, звузити увесь широкий діапазон мови до конкретних потреб спеціалістів». [3]

Висновки. Навчання лексики – як одна із основних складових опанування іноземної мови, є надзвичайно важливим аспектом у викладанні іноземної мови. Викладач має підходити до цього відповідально, з огляду на вимоги сучасного життя, враховуючи принципи поетапного введення та опрацювання ЛО, труднощі які можуть виникнути під час їх засвоєння. Також необхідно спрямовувати навчання з урахуванням професійних потреб майбутнього спеціаліста.

Список використаних джерел

1. Холод І.В. Методика викладання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Холод Ірина Василівна. – Умань : Візаві, 2018. – С.46.
2. Кушніров М.О. Сучасні підходи до навчання іноземної мови: орієнтація на цінності особистісного розвитку й гуманізму. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, № 8(42), 2014. – С.348-356.
3. Верзіна А. Інноваційні технології у методиці викладання. *Педагогіка*, випуск 17, 2009. – С.201-206.

ПОХОДЖЕННЯ ПОЛЬСЬКОГО ПРИЗВИСЬКА NAGLIER/NAGLIARZ

Вплив і поширення Магдебурзького права, з лінгвістичної точки зору, не обмежувалось поширенням нових назв професій, ремісничих процесів, інструментів, пристроїв, виробів та ін., а також відобразилось у прізвиськах і не лише німецької мови. Одним з них є Nagler, що позначав виробника різних цвяхів (свн. nagel, днн. pagal, ст. сакс. pagal, negil), великих гаків та інших речей. Він належав до цеху ремісників, що виготовляли з металу невеликі речі (нім. Kleinschmied). У зв'язку з цим, цікавим для з'ясування є питання діалектного походження цієї назви ремісника у польських прізвиськах, у яких вона відображена серединою XVI ст.: Laurenty Naglier ... Laurency Nagliarz (Sądeczczyzna, 1563) [1, т. II, с. 5].

У німецьких джерелах назва цвяхара Nagler нотується майже виключно у пам'ятках південно німецьких діалектів, найперше – у баварському наріччі: південнобаварському: Hainz der nagler (Matrei/Tirol, 1299) [9, с. 281] і середньо баварському говорах: Heinczlinus nagler (Brünn, 1348) [13, с. 217], Chunrad nyblung nagler (München, 1395) [3, с. 25], Chunrad Nagler smid inq. (München, 1397) [3, с. 297], Peter(n) der (den) Nagler (Wien, 1422) [8, с. 452], Nagler (Voitschlag/Waldviertel, 1457) [10, с. 93], Peter(n) Nagler, mitburger zu Wienn (Wien, 1470) [8, с. 452]. Згодом вона нотується в алеманському наріччі – нижньо алеманському: Johannes Nagler (Ravensburg, 1333–1363), Nyc. et Petrus dictos Nageler (Ravensburg, 1358) [9, с. 105], високоалеманському: Joh. Cortaneir maritus Alexie filie quondam Wilelmi dicti Nagler burg. Friburgi (Freiburg im Uechtland, 1366), Bendicht Nagler von Biell, Neustadt (Freiburg im Uechtland, 1445) [14, с. 149] і швабському говорах: Schmid-Zunfft / by diesen seyn die Goldschmid / Schlosser / Nagler / Búchsenschmid (Ulm, 1660) [4, т. 9, с. 1602], а також у східно франкському діалекті: C. Nagler vom Steigerwalt (Nürnberg, 1363), Eber(hard) Nagler (Nürnberg, 1382), Seyfrid Nagler (Nürnberg, 1392) [12, с. 234], Nagler (Plauen, 1520), Maria Naglerin (Ebersgrün, 1576), Lotenz Nageler (Vogtland, 1602) [6, с. 144], an sant Jorgen obent vor dem jarauß da erstach ein naglergesell seinen gesellen (Nürnberg, кін. XV – поч. XVI ст.) [6, т. 9, с. 1602]. Під впливом південно німецьких діалектів ремісниче найменування поширюється у змішаних говірках німців, що проживали на території Чехії: Jeklin Nagler (друга пол. XIV ст.), V. nagler (Prag, 1381) [13, с. 217]. У середньо німецьких діалектах свідчення про nagler знаходимо у західносередньонімецькому наріччі, де він задокументований у гессенському говорі: Peter von Leutensdorff ein nagelerknecht (Frankfurt, 1417), Der Nagler. Ein Nagelschmid bin ich genannt / | Mach eysern Negel mit der Hand (Frankfurt, 1568) [4, т. 9, с. 1602]. Хоча тут значно поширеними є nel(e)smid, neilsmid, naler, neler, nelesmyt, nelsmit (Frankfurt, друга пол. XIV – перша пол. XV ст.) [2, с. 89] і, відповідно, можна припустити, що nag(e)ler тут нотується під впливом південно німецьких діалектів. Мабуть те саме відноситься і до тюринзького говору, де вже у XVII ст. зафіксовано більш вузько спеціалізованого ремісника: Müller, Michel, Kleinagler (Altenburg, 1609) [5, с. 79], а також Johannes Nagler, Sohn des Ratsverwandten Johann Nagler, Marktredwitz (Arnstadt, 1691) [7, с. 437].

Тож, можна констатувати, що польські прізвиська Naglier/Nagliarz у своїй основі мають південно німецьке nagler „цвяхар“. Єдина зміна, яка відбувається у польській мові – зміна німецького суфікса -er на -ier/-arz.

Література

1. Bubak J. Słownik nazw osobowych i elementów identyfikacyjnych Sądeczyny XV–XVII w. (imiona, nazwiska, prezviska). Kraków, 1992. Cz. I–II.
2. Bücher K. Die Berufe der Stadt Frankfurt a. M. im Mittelalter. Leipzig: Teubner, 1914. 143 S.
3. Eitler E. Münchner Familiennamen im 14. Jahrhundert. Inaug.-Diss. zur Erlangung der Doktorwürde. München, 1956. 511 S.
4. Frühneuhochdeutsches Wörterbuch / hrsg. von Robert A. Anderson, Ulrich Goebel, Oskar Reichmann. Berlin-New York: de Gruyter, 1989–2017. Bd. 1–11.
5. Heinzig Fr., Köhler W., Mattis H. Die Bürgerbücher der Stadt Altenburg in Thüringen 1512–1700. Marburg, 2008. 280 S.
6. Hellfritsch V. Familiennamenbuch des sächsischen Vogtlandes: auf der Grundlage des Materials der Kreise Plauen und Oelsnitz. Berlin: Akad.-Verl., 1992. 234 S.
7. Kirchschrager A. Bürgerbuch der Stadt Arnstadt (1566-1699). Marburg: Stiftung Stoye, 2011. 654 S.
8. Linsberger A. Wiener Personennamen: Ruf-, Bei- und Familiennamen des 15. Jahrhunderts aus Wiener Quellen. Frankfurt am Main [u.a.], 2012. 783 S.
9. Nölle-Hornkamp I. Mittelalterliches Handwerk im Spiegel oberdeutscher Personennamen: eine namenkundliche Untersuchung zu den Handwerkerbezeichnungen als Beinamen im Corpus der altdeutschen Originalurkunden. Frankfurt am Main [u.a.]: Lang, 1992. 730 S.
10. Pongratz W. Die ältesten Waldviertler Familiennamen. Krems, 1960. 183 S.
11. Sauer R. Die Beinamen- und Familiennamengebung in der Stadt Ravensburg im 14. und 15. Jahrhundert. Inaug.-Diss zur Erlangung der Doktorwürde. Tübingen, 1956. 242 S.
12. Scheffler-Erhard Ch. Alt-Nürnberger Namenbuch. Nürnberg: Verlag für Geschichte der Stadt Nürnberg, 1959. 341 S.
13. Schwarz E. Sudetendeutsche Familiennamen aus vorhussitischer Zeit. Köln [u.a.]: Böhlau, 1957. 373 S. + XV S.
14. Studerus G. Die alten deutschen Familiennamen von Freiburg im Uechtland. Inaug.-Diss. zur Erlangung der Doktorwürde. Sursee, 1926. 221 S.

Maksym ROHANOV

ЕФЕКТИВНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ ВИХОВАННЯ ПОЛІЛІНГВАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Ефективність організаційно-методичної системи виховання полілінгвальної культури у майбутніх учителів іноземної мови у цілісному освітньому процесі педагогічного вишу визначається за результатами двох взаємопов'язаних процесів – діагностика і моніторинг, які пов'язані між собою.

Діагностика (від грецьк. *diagnosic* – розпізнавання) – процес розпізнавання й тлумачення; взагалі вчення про принципи та методи встановлення діагнозу [2, с. 56]. «Діагностика – це встановлення, вивчення і оцінка корисних властивостей, характеристик і

ознак якості, що визначають стан даного об'єкту або явища, для з'ясування причин цього стану, для визначення потенційних можливостей впливу на цей стан, а також для передбачення відхилень за вибраними параметрами з метою прийняття обґрунтованих педагогічних дій та управлінських рішень, спрямованих на виявлення причини» [3, с. 27]. Освітня діагностика у вищій школі – процес визначення результатів навчальної діяльності студентів, які співпрацюють з педагогом, з метою виявлення особливостей, аналізу, оцінювання й коригування ходу навчання.

«Моніторинг визначається як організоване спостереження за контрольованим процесом шляхом відстеження за певною методикою значень, вибраних для контролю параметрів і зіставлення їх із заздалегідь визначеними допустимими (прийнятними) значеннями» [1].

Таким чином, під педагогічним моніторингом ми розуміємо форму організації, пошуку, зберігання, обробки і поширення інформації про функціонування та динаміку функціонування організаційно-методичної системи виховання полілінгвальної культури у майбутніх вчителів іноземної мови у цілісному освітньому процесі педагогічного вишу, що забезпечує безперервне стеження за її станом, оцінку ефективності досягнення постійної мети і прогнозування її розвитку.

Головною концептуальною ідеєю дослідження є положення про те, що в основі формування полілінгвальної культури майбутнього педагога лежить полікультурна освіта, як процес, що дозволяє глибше вивчити і усвідомити різноманіття народів і культур, побачити в цьому різноманітті загальне, особливе і одиначне; повноцінне освоєння своєї культури передбачає освоєння інших культур в порівнянні, діалозі, полілозі і підготувати не тільки високоосвіченого, компетентного фахівця, але й виховану особистість з високим рівнем культури, ціннісної свідомості, творчої активності, здатної до міжкультурної комунікації, толерантної до інших носіїв мови та їх культури. Відповідно до розробленої нами наукової концепції організаційно-методичної системи виховання білінгвальної культури у майбутніх учителів іноземної мови у цілісному освітньому процесі педагогічного вишу загальними цілями педагогічного моніторингу були визначені: вивчення системи організації мультикультурного виховання у педагогічному університеті, вивчення характеру і рівня впливу його особистісно розвиваючого результату; розробка і реалізація авторської методики виховання полілінгвальної культури викладачів і студентів педагогічного університету в аспекті проблеми нашого дослідження; впровадження авторської методики виховання полілінгвальної культури у майбутніх учителів іноземної мови у цілісний педагогічний процес вищої освітньої установи; перевірка ефективності розробленої нами методики.

Головною метою першого етапу моніторингу було з'ясування вихідного рівня сформованості усіх компонентів полілінгвальної культури у майбутніх педагогів – вчителів іноземної мови, визначення відповідних якостей, які характеризують їх як білінгвальну особистість, професіонала, як духовну високоморальну, естетично розвинену людину, яким має бути сучасний педагог.

Завданнями на етапі констатувального експерименту стали наступні: визначити готовність викладацького складу педагогічного університету до участі в експерименті та виявити їх рівень компетентності в галузі інноваційних технологій в організації освітньо-виховного процесу у вищому педагогічному навчальному закладі; з'ясувати виховний потенціал освітнього процесу педагогічного вишу; самоосвіта а самовиховання майбутнього педагога, спрямованість його на культурно-духовний розвиток білінгвальної

особистості у полікультурному просторі; перевірити діагностичні методики, які дозволяють визначити рівень сформованості кожного з компонентів полілінгвальної культури з відповідними якостями студента як полілінгвальної особистості, корегувати їх.

З метою одержання повних достовірних експериментальних даних, що адекватно відображають стан досліджуваної проблеми, ми застосовували сукупність наступних методів дослідження: аналіз існуючої теорії і практики у галузі професійного виховання майбутніх педагогів, формування у них полілінгвальної культури, міжкультурної компетенції; вивчення та аналіз документації вищих навчальних закладів освіти педагогічного профілю; бесіди, анкетування, психологічне тестування викладачів та студентів; спостереження за діяльністю педагогів та студентів у навчальній і позааудиторній діяльності; спостереження за ходом виховного процесу у вищих навчальних закладах економічного профілю.

Бесіди з викладачами, а також аналіз навчальних планів і робочих планів професійної підготовки вчителів мали на меті з'ясувати, на яких навчальних дисциплін є місце для використання цінностей іншої культури і мови з метою їх аналізу, порівняння для подальшого розвитку білінгвізму; які предмети і яка кількість годин відводиться на вивчення дисциплін лінгвокультурологічного циклу: по-перше, базових лінгвістичних дисциплін, що мають визначальні можливості для полікультурного виховання майбутніх педагогів, розвитку їхньої полілінгвальної свідомості.

Здійснений аналіз роботи педагогів засвідчив, що у своїй педагогічній діяльності вони використовували і в рамках традиційної педагогіки й окремих новітніх технологій передові технологічні засоби, орієнтовані на культурно-духовний розвиток особистості вчителя та ефективно засвоєння навчального матеріалу. Це елементи педагогіки співробітництва, евристичні бесіди, діалогічне спілкування в ході ознайомлення з культурою інших країн тощо.

В ході першого етапу педагогічного моніторингу також визначається рівень володіння викладачами специфікою виховання майбутніх педагогів в контексті діалогу культур: уміння формувати позитивну мотивацію до вивчення іноземної мови в контексті культури; вміння вивчати стан сформованості білінгвальної культури і готовності до професійного вдосконалення лінгвокультурологічних знань і умінь; здатність аналізувати процес і результати педагогічної праці; уміння здійснювати дослідницьку роботу в галузі виховання в контексті діалогу культур.

Другим етапом педагогічного моніторингу було визначення у студентів – учасників експерименту вихідного рівня сформованості полілінгвальної культури, яка являє собою інтегральне особистісне утворення, що є компонентом загальної культури майбутнього вчителя іноземної мови і характеризується гармонійним поєднанням толерантності по відношенню до носіїв мови і їх культури; сформованою міжкультурною комунікативною компетенцією; розвиненою самооцінкою, як суб'єкта двох культур; сформованістю комунікативних умінь, що реалізуються у професійно орієнтованих ситуаціях спілкування.

Програма констатувального етапу експерименту містила у собі: відповідні діагностичні методики по кожному критерію і була спрямована на діагностування рівнів полілінгвальної культури майбутніх вчителів іноземної мови за компонентами: когнітивний, емотивний, комунікативний, саморегуляційний, естетичний і критеріями – пізнавально-світоглядний, емоційно-ціннісний, мотиваційно-комунікативний, професійно-рефлексивний, художньо-естетичний.

До завдань дослідження входило: з'ясувати рівень сформованості знань студентів – майбутніх педагогів іноземної освіти у галузі лінгвістики і культури, історії мовознавства; рівень володіння іноземною мовою та лінгвістичні здібності майбутніх педагогів; усвідомлення студентами оригінальності іноземної культури, знання аспектів мови і правил побудови текстів, готовності до міжкультурної взаємодії; визначення рівня мотиваційної сфери майбутніх учителів іноземної мови, їх прагнення до постійного вдосконалення рівня володіння як рідною так і іноземною мовами, умінням обирати адекватний стиль мовної поведінки, дотримуючись правил мовленнєвого етикету в умовах міжособистісного і міжкультурного спілкування; здатності майбутніх педагогів до рефлексії, аналізу існуючих ціннісних орієнтацій; соціальної активності, прагнення до постійної самоосвіти, культурного, професійного та особистого розвитку; а також художньо-естетичні інтереси, сформованість естетичних почуттів, художньо-естетичного смаку.

Література:

1. Байназарова О.О., Ракчєєва В.В. Моніторинг та оцінювання якості освіти: Методичний посібник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2009. – 58 с.
2. Міжкультурна комунікація: зміст, сутність та особливості прояву (соціально-філософський аналіз) : дис. ... канд. філософських наук. Спец. 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії; КНУТШ. – Київ : 2008
3. Петриченко Л. О. Теоретико-методологічні засади управління якістю освіти у вищому педагогічному навчальному закладі : монографія / Л. О. Петриченко. – Харків : ФОП Андрєєв К. В., 2012. – 520 с.

Yuriy ROZHKOVA

ВЗАЄМОПРОНИКНЕННЯ ЖАНРІВ В РАМКАХ НАУКОВОГО ДИСКУРСУ

Наведена типологія жанрів наукового дискурсу, як і багато інших, побудована з дослідницькою метою, вона задає загальні рамки дослідження і служить відправною точкою для конкретного аналізу. Однак, живе спілкування неможливо вкласти в конкретні рамки правил і класифікацій. В реальному житті, в повсякденному науковому спілкуванні виникає більша кількість текстів, які володіють ознаками деяких типів дискурсу, своєрідних проміжних форм. Мабуть, їх кількість набагато перевищує кількість «суто» наукових текстів, так як варіантів взаємопроникнення такого роду дуже багато.

При аналізі різноманітних ситуацій наукового спілкування, можна зустріти складне накладення типів дискурсу: патент або висновок балістичної експертизи мають форму документа (діловий дискурс), технічний зміст (науково-технічний дискурс) і юридичну силу (юридичний дискурс) ; науково-популярна стаття має ознаки мас медіа, науково-технічного і рекламного типів дискурсу: телевізійний виступ міністра фінансів, може включати в себе елементи мас медіа, наукового (економіка) і політичного типів дискурсу. Подібні тексти становлять предмет дискусій лінгвістів, які ще не випрацювали однозначного підходу до даної проблеми.

Так наприклад Н.М. Разінкіна ввела в класифікацію наукових статей науково-публіцистичну статтю. По словам дослідниці в цих статтях « обговорюються такі питання, як *наприклад, пов'язані з забрудненням навколишнього середовища, ряд проблем геронтології*». До категорії наукових текстів Н.М. Разінкіна відносить і статті, які присвячені питанням наукової організації творчості, підготовки наукових кадрів, вивчення в вищих навчальних закладах і так далі[66,76]. Однак згідно класифікації Є. С. Троянської, стаття такого змісту відноситься скоріше до передових публіцистичних статей. Намагання визначити місце подібних текстів в класифікації жанрів наукового, так і будь-якого іншого дискурсу, найчастіше закінчується невдачею, оскільки проміжні форми не володіють усіма конститутивними ознаками відповідних типів дискурсу[67, 56]. Для систематизації нашого уявлення про багаточисельні жанри і підпорядкування жанровій класифікації наукового дискурсу, ми пропонуємо використовувати конститутивні ознаки наукового дискурсу в якості інструмента для визначення ступеня близькості конкретного тексту до прототипу наукового дискурсу. Іншим прикладом являється жанр лекції, який традиційно вважають науковим жанром. На перший погляд, він не являється таким, так як даний текст не володіє жодним з конститутивних ознак наукового дискурсу. Ціллю створення лекції являється не вирішення наукової проблеми, а передача знань; статусів учасників ситуації спілкування різняться (викладач – студенти), формою реалізації жанру лекції являється не полемічний діалог, а скоріше, діалог питань і відповідей. Після розгляду жанру лекції під таким кутом зору, його можна виключити з переліку жанрів дискурсу наукового і віднести до педагогічного типу дискурсу. Однак необхідно відмітити, що лекція – це жанр, який розкладається на жанрові різноманітності : учбова лекція, ювілейна лекція, яка відрізняється одна від іншої по цілеспрямованості і відношенню лекторка до аудиторії. Ціллю створення тексту наукової лекції являється постановка або вирішення проблеми нобелівської або ювілейної – висвітлення видатних наукових досягнень, учбової – формування картини світу. Відношення лектора з аудиторією можна умовно розділити на два основних типи: відношення рівних по науковому рівню (наукова лекція) і відношення спеціаліста і учнів (учбова лекція). Представляється очевидним, що наукову лекцію, на відміну від учбової можна віднести до наукового дискурсу. Таким чином, впливає, що навіть на самому останньому рівні класифікації різновидів одного і того ж жанру вони можуть відноситися до різних типів дискурсу.

Bronislava RUBINSKA

CONTRASTIVE ANALYSIS OF BRITISH AND UKRAINIAN POETIC FAIRY TALES

History of Ukrainian and British folklore has a large number of tales. Many of these exist in several embodiments such as prose and poetry. They have been studied in both English and Ukrainian by many scientists such as Dvorzhetska M.P., Sayenko T.I., Braude L., Grachkovska O., Derez L. and many others. But the contrastive linguistic analysis of poetic fairy tales still needs research.

We can choose syllabo-rhythmic organization of modern poetic fairy tales as a unit of contrastive analysis as well as the function of intonation. As fairy tales belong to literature we have to use internal and external mode analysis.

A fairy-tale has a specific manner of oral presentation, different from any other sort of text. The prosodic organization of a fairy-tale creates the effect of euphony which implies sound harmony, melodiousness, measured steps of epic character of phonation. The most functional features of euphony are rhythmicity and the melody. The rhythm of a fairy-tale is created by the alternations of commensurate tone, loudness and tempo characteristics of intonation. Artem Ivanchuk in his book "Exam all-1628" compared the English and Ukrainian tones in conversations.[3] He made the conclusion that the functions of tones are the same: distinctive, attitudinal, sentence forming and delimiting. He also found some allomorphic features in the two languages. The Falling Tones express finality, completeness, definiteness. We can find all these tones in the poetic fairy tales. a) In simple statements (affirmative or negative sentences): No. Hi. But Ukrainian intonation is much steeper and never reaches the voice bottom level in fairy tales conversations; b) in greetings:Добрий вечір. Good evening; c) in special questions : What is your name? 29'What great big ears you have, Grandma.' «Бабуся, Бабуся, а чому у тебе такі великі очі?»But:Що ти сказав?

Low Rise is used in this example to express echoed questions or surprise. We can add that Low Rise and High Rise is used in general questions "40'Have you forgot 41To tell me what BIG TEETH I've got?" «Забула текст? Яка там шубка? Скоріш питай мене про зубки»to express surprise. But tales may be different. A fairy tale has a rather complex composition. The beginning of a fairy tale, as a rule, is the Low Rising intonation in two languages.

Let us now analyze the modern British fairy tale "Little Red Riding Hood And The Wolf"- a poem by Roald Dahl and then compare it with the Ukrainian ones [9].

Modern elements are both lexical and phonetic (the Riding Hood wears knickers, brings a pistol etc.).The author uses a combination of iambus and amphibrach to create rhythm. At the first glance it's dramatic –a wolf has eaten a Grandma and is preparing to eat Little Red Riding Hood. At the second reading we see that it's ironic because the author expresses his own feelings and attitudes to the main heroine. Lines 1-3 introduce the Wolf's feeling of hunger, which can be referred to as lyrical mode. Then the mode changes dramatically in lines 4 to 10 when the Wolf enters the Grandma's house and she feels terrified and then he eats her. In these lines the exclamatory pattern and High Falling tone is used to express fear. At the expense of the rhythmic and intonational organization of poetry, the speaker must clearly adhere to the rhythmic-metric intonational model of the recited poetry: the unsigned syllables are spoken promptly, while the emphasis is somewhat extended so that the accents are arranged at regular intervals. The tempo of narration is fast as the events occur very quickly. But it slows down in non-dramatic modes. Lines 11 to 26 seem to come back to non- dramatic every day lyrical mode , where the Wolf is described as a hungry animal and is changing his appearance in order to deceive the Little Red Riding Hood, his reflections are described. The interchange of the rhyming and non-rhyming lines starts in lines 27 to 36. Lines 37 to 38 introduce some unexpected replica in which Little Red Riding Hood shows her female interest in the fur coat and that clearly prepares the reader for the hysterical reaction of a Wolf and predicts the change from lyrical into dramatic mode. The replica "That's wrong!" in line 38 again introduces an exclamatory pattern with Falling-Rising tone expressing contradiction and astonishment of the Wolf.

The final purpose of interpreting the text of the poem is to understand it profoundly. Let us consider the text from the point of view of impression it produced on the reader / listener by

correlation between appropriate intonation and sound repetition. It is not simple and direct. They are influenced by many factors such as the situation of communication (time and other constituents, the author and his aims, the reader). The situation changes although the Wolf doesn't understand the real motive of her question. He is no longer a cunning animal, who is deceiving the girl. The aim of the author is to describe his misunderstanding of the situation and that now he is the victim. Next comes the ironic mode, which is the climax of this poem.

A great number of /t/ sounds increases the effect. In line 47 the onomatopoeia is used 3 times to create the effect of the gun's sound and the revenge of a clever girl. In the Russian or Ukrainian translation it is repeated 4 times for the purpose of rhyming. "Бах! Бах! Бах! Бах!" Вовка нема". In lines 48-53 the irony of the author is changed to a mild adoration of the girl and the change in her appearance and clothes. Here a pattern of exclamatory intonation is used in line 50 to express the attitude of the author. Regular syllabo-tonic rhythm(amphibrach) is one of the peculiarities of versification.

The poem is written in combination of iambus and amphibrach. Let's now compare it with the Ukrainian ones. According to Olena Kytsan from the times of its creation up to modern time the genre pattern of a fairy tale is in constant development. Nowadays the authors are trying to modernize its rhythmicity. [7; 376]. It is no wonder that modern Ukrainian fairy tale is written in verlibre(free verse). She analyzed "the Fairy Tale about a Donkey" by Galyna Kruk. Unlike English fairy tale, beginning "once upon a time" the Ukrainian one starts with «Жив-собі, був-собі» with the repetition of Low Rising tone. Expressive anthropomorphism, a great number of relatively unimportant heroes, intonation of enumeration are traditional for this genre. Modern elements are both lexical and phonetic(the donkey eats spaghetti, brings to school a binocular, a gun etc.).She uses a combination of dactyl and four-round dolnik. Astrophysical structure and paired rhyme is typical. Another interesting example is analyzed in a fairy tale "A Scaring Fairy tale" by Andrusik. It can be easily learnt by children via a great number of repetitions and correct syllabic-tonic rhythm. "У темному-темному лісі жив темний-претемний ліс, а в темнім-темнім лісі було дуже темно скрізь.[7 ;379] Там бігали темні вовчиська і темних ловили зайців, і там, не далеко й не близько, жив дідько у чорнім яйці. Той дідько був темний-претемний і темні творив діла, а в ньому ще темніше чортяча душа жила. Вона цю страшнючу казку мотала собі на вус... Їй також повірити важко, що ти такий боягуз![1]. Exclamatory intonation pattern is used to express critical attitude of the author to fears of darkness and cowardness of a child. No wonder verlibre is used to write modern Ukrainian fairy tales. In conclusion we can say that all poetic fairy tales have isomorphic and allomorphic features such as:

- A fairy tale begins with a quote "Once upon a time..." or " Жив-собі, був-собі" and it's intonation is Low Rise, but no repetition in the British one.
- Fairy tales happened a long time ago or in modern time.
- Fairy tales have fantasy and make you believe in them.
- Fairy tales have happy endings
- Fairy tales usually teach a lesson or have a theme.
- Intonation of fairy tales is complex. The British fairy-tale narration is marked by the descending or level tone contour in the head of intonation groups and specific compound nuclear tones: level-falling, level-rising, falling-level, rising-level. The level segment of nuclear tones adds to the effect of slowing down the fairy-tale narration and its melodiousness.
- Functions of tones are the same: distinctive, attitudinal, sentence forming and delimiting.

- There are some differences in the usage of intonation: verlibr is used to write modern Ukrainian fairy tales while regular syllabo-tonic rhythm is used in the British ones.
- Exclamatory patterns are used in both languages to express attitudes, but their tones are different.

References

1. Андрусак І. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://abetka.ukrlife.org/chakalka.html>
2. Бабкіна К. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.facebook.com/kateryna.babkina/posts/10151865704799812>
3. Brazil D., Coulthard M., Johns C. Discourse Intonation and Language Teaching. London: Longman, 1980.
3. Ivanchuk. A. Exam all-1628. – Available at: https://www.academia.edu/3662592/Exam_all_1628.
4. Dahl R. Little Red Riding Hood And The Wolf. – Available at: <https://www.poemhunter.com/poem/little-red-riding-hood-and-the-wolf>.
5. Дворжецька М.П. Фонетика англійської мови: фоностилістика і риторика мовленнєвої комунікації: посібник для студентів ВНЗ / М.П. Дворжецька, Т.В. Макухіна, Л.М. Велікова, Є. О. Снегірєва. – Вінниця: Нова Книга, 2005. – 240 с.
6. Intonation .-Available at: <http://fairytailfanon.wikia.com/wiki/Intonation>
7. Кицан О. Сучасна українська літературна віршована казка: вектори руху // Studia methodologica, ISSN 2307-1222, No. 40. Ternopil, 2015.– С 376-379.
8. Рубінська Б. І., Буднік О.Г. Intonation in Poetry // Studia Lingua: актуальні проблеми лінгвістики і методики викладання іноземних мов: Збірник наукових праць - Вип. 7 - Київ: НУБіП України, 2017. — С.22–25.

Yaroslav RUDYK

ДОСЛІДЖЕННЯ ІНТЕЛЕКТУ ОСОБИСТОСТІ: ЗАПИТАНЬ СТАЄ ВСЕ БІЛЬШЕ

Неможливо звести інтелект до однієї здібності. Тести, орієнтовані на діагностику однієї здібності, довели можливість виокремити таке явище, яке у своєму зовнішньому прояві виключно і повно характеризує інтелект. З іншого боку, концепція, згідно з якою інтелект являє собою сукупність здібностей, серед яких можна виокремити загальні (притаманні всім видам інтелектуальної діяльності) і спеціальні (властиві окремим видам інтелектуальної діяльності), не користується беззаперечною популярністю.

І хоча унітарну концепцію час від часу піддають критиці, свого часу Ч. Спірмен з'ясував, що в структуру загального інтелекту в якості складових входять лінгвістичний (вербальний), механічний (просторово-динамічний) і математичний інтелекти. Слід зазначити, що практично усі дослідники виявляють 3 основних складові загального інтелекту (числовий, просторовий, вербальний) [58].

Діаметрально протилежною до унітарної моделі структури інтелекту виявилася концепція множини інтелекту. Зокрема у 1983 році з'явилася теорія множинного інтелекту

Г. Гарднера. Гарднер фактично заперечує наявність загального та спеціального інтелекту. Натомість він відстоює позицію, що в інтелекті можна виокремити декілька майже зовсім незалежних сфер, виходячи з типів інтелектуальної діяльності. Спочатку зазначений автор виокремив сім типів інтелекту, згодом він доповнив зазначену множину восьмим типом. Г. Гарднер, вказуючи на зручність унітарного підходу трактування інтелекту у процесі ранжування індивідів за рівнем його розвитку, вказував на непридатність такого підходу у виявленні сильних і слабких сторін інтелектуального розвитку індивіда. Як результат, він запропонував модель, згідно з якою інтелект людини репрезентується вісьмома складовими: лінгвістична, логічно-математична, просторова, музична, тілесно-рухова, внутрішньо персональна, міжперсональна, натуралістична. Згідно із зазначеним автором унікальність когнітивної структури індивіда визначається комбінацією перелічених складових. Слід зазначити, що теорія Г. Гарднера на початку знайшла палких прихильників у середовищі ліберально налаштованих вчених. Потрібно також вказати, що ця теорія дістала широке розповсюдження в освітньому просторі. Адже вона спроможна заспокоїти стривожене суспільство, говорячи про те, що практично усі психічно здорові індивіди спроможні до ефективної інтелектуальної діяльності, тільки кожний у своїй сфері залежно від притаманного йому типу інтелекту. Проте згодом популярність теорії Гарднера в освітніх колах почала стихати. У наукових колах ця теорія розглядається як одна з можливих.

Перелічені вісім сфер інтелектуальної діяльності, тобто вісім типів інтелекту Гарднер розглядав не ізольовано і вказував на зв'язок між ними. Зокрема індивід з високим рівнем формально-логічного інтелекту ймовірно буде володіти високим рівнем просторового і вербального інтелекту. Індивід з високим рівнем розвитку просторового інтелекту ймовірно буде володіти високим рівнем вербального інтелекту, але нічого конкретного про його формально-логічний інтелект сказати не можна. Індивід, який володіє високим рівнем розвитку вербального інтелекту, може володіти високим або низьким рівнем розвитку просторового чи формально-логічного інтелекту. Цілком очевидно, що не всі індивіди володіють тим чи іншим культурним (інтелектуальним) кодом.

Як наслідок, у частини дітей виникають проблеми в опануванні мовою, з просторовим мисленням, навичками лічби тощо. Крім того, індивідів з високо розвиненим вербальним інтелектом більше, ніж з просторовим, а з просторовим більше, ніж з формально-логічним. Чому це так? Відповіді на поставлене запитання поки що немає. Але є відповідь на запитання, чому індивіди з високо розвиненим формально-логічним інтелектом є великою цінністю для суспільства.

Inna SAVYTSKA

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ

Система освіти в ХХІ столітті формується в умовах стрімких інтеграційних процесів, процесів глобалізації, масового суспільства, ринкових відносин, і відчуває на собі як позитивні, так і негативні наслідки тенденцій розвитку суспільства в епоху постмодерну, що неминуче викликає найгострішу полеміку в суспільстві. В умовах глобалізації не

зменшується, не зникає, а навпаки, актуалізується завдання зміцнення внутрішньо національних, громадянських зв'язків, патріотичного єднання нації, народу, а отже, – вироблення відповідних почуттів у громадян. Адже глобалізація – це не тільки тенденція до єдності світу, а й до загострення – у цивілізованих межах – конкуренції між державами-націями. Усвідомлення кризових тенденцій в суспільстві і сфері освіти спонукало філософів і педагогів об'єднати свої інтелектуальні зусилля, що спричинило за собою необхідність виникнення особливої інтегративної галузі філософського знання - філософії освіти, предметом якої виступають не тільки освітні ідеали, цінності, педагогічні ідеї, а місце і сенс освіти в культурному універсумі життя, розуміння людини і ідеалу освіченості.

Інтеграція України у світовий освітній простір вимагає постійного вдосконалення національної системи освіти, пошуку ефективних шляхів підвищення якості освітніх послуг, апробації та впровадження інноваційних педагогічних систем, можливостей і свободи вибору в освіті, модернізації її змісту, забезпечення безперервності освіти та навчання протягом усього життя, розвитку державно-громадської моделі управління. Ключовим завданням освіти у XXI сторіччі є розвиток мислення, орієнтованого на стале майбутнє. Філософія освіти XXI століття постає засобом інтеграції науки, політики щодо науки і управління знаннями у сучасному його інтегруючому баченні мікро- і макроперспектив процесів творення, виробництва, трансферу, трансформації та використання знання. Складність обговорення проблеми освіти полягає в тому, що, з одного боку, вона орієнтує людину на зразок, а з іншого – саме потребує визначення цього зразка. Наявність зразка передбачає існування «незалежного» суб'єкта пізнання, як це прийнято в класичному ідеалі раціональності, в будь-якому просторі і будь-якому часі здатного формувати істинні судження. Але коли в суспільстві зникає віра в незаперечний авторитет усталених зразків, освіченість як нове осмислення світу залишається поки біднішим, ніж традиційна освіта. Сфера освіти актуально потребує визначення місця традицій як фіксованих форм збереження і передачі соціокультурного досвіду. Традиції забезпечують стійку спадкоємність способів здійснення цієї передачі при взаємодії всередині поколінь і між ними в рамках відносно загального розуміння та інтерпретації накопичених смислів і значень. При цьому слід пам'ятати про тісний зв'язок національного та універсального, що особливо актуально в добу глобальних комунікацій та зміни уявлень про суб'єктно-об'єктні взаємовідносини. Сьогодні важливо, щоб за зовнішніми змінами, що відбуваються в освіті, суспільство побачило їхній зміст. Питання про співвідношення традиційного та інноваційного в розумінні сенсу сучасної філософської освіти немає однозначної відповіді. Формування інноваційних структурних елементів у системі філософської освіти пов'язано з інституційним оформленням тенденцій диверсифікації вищої освіти. Це поняття відображає міру різноманітності, означає перерозподіл ресурсів, їх вкладення в нові сфери діяльності, що істотно відрізняються від початкових. Метою диверсифікації є досягнення стійкості, зменшення ризиків за рахунок збільшення в системах різноманітності елементів і створення якісно нових. Проблеми, що стоять перед освітою майбутнього, вимагають корінних перетворень в самому розумінні сутності освіти, в самому підході до визначення пріоритетів освітньої діяльності. Але зміни в цій сфері можливі за умови першочергового вирішення найбільш загальних освітніх проблем, що визначають роль і місце освіти в вирішенні глобальних цивілізаційних завдань. Саме філософія освіти поєднує власне систему освіти з постійно змінним станом суспільства. Вказуючи напрям розвитку та модернізації системи освіти, вона тим самим покликана здійснювати пошук шляхів вирішення актуальних проблем існування людства. У контексті питань розвитку

інноваційної освіти важливо переосмислення сучасною філософією освіти питань взаємодії науки і освіти та виявлення основних тенденцій освітньої політики в даній області. Від трактування мети і цінностей освіти залежить вирішення питання про бажаний співвідношенні традицій та інновацій в його розвитку, про критерії вибору технологій для кожного рівня освітньої системи, про співвідношення цілей освіти як соціальної сфери та соціального інституту і окремого суб'єкта. При обговоренні практичних рішень важлива рефлексія над цілями і змістом освіти, саме це і становить завдання філософії освіти.

Inna SERHIENKO

FORMATION OF STUDENTS MEDIA COMPETENCE

Media literacy is formed as a result of the process of media education and helps people to actively use the possibilities of the information space - television, radio, video, press, Internet. The study of social sciences shapes, in advance, the student's personality, so the integration of media literacy in the educational process is extremely important, especially at the present stage of development of society, which requires a broad aspect of the study of this other discipline.

The modernization of society causes significant changes in the purpose and objectives of education, which is based on the principles of training future professionals for the process of self-realization in an innovative environment. This problem needs its scientific understanding and practical solution because the educational structure is designed to compensate for the decline in the level of youth culture, to realize the creative potential of each individual, to develop his ability to think critically. This raises the acute problem of developing media education and developing media competence.

It is believed that the term "media literacy" comes from the terms "critical vision" and "visual literacy". Terms such as "technology literacy", "information literacy", "computer literacy", etc. are also used.

According to British scientist Jane D. Brown, the concept of media literacy has different meanings for people of different professions.

According to Fedorov, a media literate student must be able to critically and consciously evaluate media texts, maintain a critical distance from popular culture, and resist manipulation.

For most students in the development of methodological, didactic, or multimedia products is problematic:

- select material;
- critically evaluate the information resources of the Internet;
- find differences between PR, advertising, "jeans" and truthful information;
- correctly and critically select a particular video, audio material;
- select the main thing in the context of presenting their chosen problem;
- correctly combine all the elements of a multimedia product and more.

This, in turn, is reflected in the quality of the software product created by students, in particular multimedia projects.

The above problems indicate a low level of media literacy of students.

Among the ways to increase the level of media literacy, the use of audiovisual media materials in the educational process K. Tyner offers:

- analysis of media products (development of critical thinking), which can be interdisciplinary and interactive;
- participation in the creation of educational media products, which involves a common choice of topic, content, concept, ways of practical implementation of the project;
- development of evaluation criteria carried out jointly by teachers and students, etc.

The use of different types of media texts in the initial process will allow:

- increase the level of students' motivation to study;
- teach them to critically perceive media information in huge information space;
- will form in them the ability to manage the flow of information resources;
- master communication technologies and strategies for their use.

Modern electronic media (primarily television, personal computers, and the Internet) and the corresponding media products, combining the capabilities of all existing media, implement a set of functions and impact on the audience. On the one hand, this versatility, indeed, opens up a wide range of opportunities for improving the educational process. On the other hand, it requires educators who use electronic media and resources in their work to plan carefully and have a clear understanding of the goals and objectives of their classes.

Analysis of media products, their use in pedagogical activities contributes to the media culture of students, forming its media competence.

The role of the teacher is to convey this information to the potential listener, in our case – the student. To do this is mostly quite simple because modern man is dependent on technology, you just need to direct this dependence in the right direction. The practice of learning resources via the Internet is quite successful, which in turn helps to form the concept of media culture with all its subtypes: media literacy, interaction in the media space, the formation of media cultural tastes and more.

Involving students in practical activities of a cognitive nature, especially when you need to work with gadgets, will have a positive effect on their perception of the media elements that will be involved in the work.

References

1. The Conception of Implementation of Media Education in Ukraine. Education. 2010. July 7-14. P. 3-4.
2. Practical media literacy: international experience and Ukrainian perspectives Proceedings of the Fifth International Scientific and Methodological Conference. Kyiv: Free Press Center, Academy of Ukrainian Press. 2017. 393 p.
3. The European Charter on Media Literacy, 2009-2018. [online]. Available: <https://euromedialiteracy.eu/resources.php>
4. Educational program "Media education (media literacy)" for students of higher educational pedagogical establishments, pedagogical and scientific-pedagogical workers, 2013. [online]. Available: http://www.aup.com.ua/uploads/Program_for_student.pdf
5. A. Yelkin School Media Holding – media education space for the formation of media information and environmental culture of schoolchildren. Practical media literacy: international experience and Ukrainian perspectives. 2015. P.129.

ДИСКУРСИВНІ МАРКЕРИ СТЕРЕОТИПІЗАЦІЇ В МОВІ МАСМЕДІА: МОВНІ Й ІДЕОЛОГІЧНІ КЛІШЕ

Сучасні масмедіа є багатовекторною комплексною структурою, що характеризується біполярністю й поєднують два взаємопов'язані блоки – національний і світовий, які забезпечують продукування, оброблення й поширення масової інформації.

У центрі уваги сучасних прикладних досліджень у царині масової комунікації знаходяться питання, пов'язані зі стереотипізацією суспільного досвіду. Набір стереотипних форм людської діяльності поширюється на медіадискурс як активну соціальну практику сьогодення, адже їй притаманні стандартні мовні реакції і реципієнтів, і творців медіаконтенту.

Тому доцільним стає розгляд питання про дискурсивні механізми стереотипізації, які є підґрунтям масового виробництва інформації, і зокрема у сфері продукування, оброблення й поширення новинної, аналітично-інформаційної чи інших видів медіапродукції. Успішна реалізація обміну інформацією, яка відображає процеси стереотипізації суспільно значущих явищ, окреслена використанням повторюваних одиниць мови – кліше.

Під *кліше* ми розуміємо регулярні мовні одиниці на позначення повторюваних явищ і фактів дійсності, що виконують функцію готових елементів стилю: *Не будь байдужим; зустріч у «нормандському форматі» / нормандська зустріч.*

Кліше є відтворюваними мовними одиницями, які насичують інформаційний простір стереотипними поняттями, що дає змогу учасникам масової комунікації постійно, адекватно споживати медіа продукцію й давати їй оцінку.

Наша увага сфокусована на розкритті ролі кліше як регулярних мовних одиниць, що беруть участь у процесах називання суспільних явищ. У мові новітніх вітчизняних медіа активно функціонують кліше на зразок *на лінія (лінії) фронту; медичний фронт; дипломатичний фронт; газовий фронт; енергетичний фронт; зірковий фронт* тощо.

Стандарти суспільної поведінки найкраще транслюються в ідеологічних кліше новітніх ЗМІ, адже вони лежать в основі формування стереотипів масової свідомості і можуть розглядатися в аспекті мовного впливу на значну аудиторію реципієнтів. Наприклад: у практиці мововжитку в переважній більшості сучасних ЗМІ представлені такі ідеологічні маркери, що вербалізуються у фразах із відповідним пропагуванням тих чи тих цінностей на зразок: *Європа – наш спільний дім / європейський (спільний) дім, Росія – країна-агресор / країна-агресор* тощо як ідеологічна двовекторність у сприйманні базової опозиції «свій – чужий».

У новітніх українських масмедіа широко використовуються готові мовні одиниці на позначення фактологічної ситуації в країні та за її межами. У процесі медіакомунікації за складовими кліше стоять фрейм-структури свідомості, що є фіксаторами очікуваних реакцій реальних або віртуальних споживачів масової інформації. Порівняємо: *Життя триває* (ТСН, канал «1+1», 19.09.2008); *Дорого жити* («События дня», канал «Україна», 04.06.2014); *Життя на лінії розмежування*; *Якість життя* («Ранок», канал ІНТЕР, 15.12.2016) тощо. Життя осмислюється ніби крізь призму калейдоскопу, постає як певний буденний товар, розрахований на споживання масової інформації пересічними людьми.

Таким чином, стереотипізацію в масовій комунікації найвиразніше відбито у фонді кліше як репрезентант численних ідеологем і суспільних смислів. У дискурсі ЗМІ за допомогою мовних та ідеологічних кліше здійснюється орієнтація на позиціонування

України у світі, віддзеркалення зовнішніх і внутрішніх суспільно-політичних тенденцій, соціокультурної ситуації, що характеризується повною відрефлексованою установкою на представлення різних суспільних сфер у новітній українській мас-медійній комунікації.

Valentyna SNITSAR

THE NOTION OF TRANSLATABILITY IN THE CONTEXT OF LEGAL TRANSLATION

Translation is perceived as a bridge between different legal systems, each with its own legal traditions and conceptual idiosyncrasies. Therefore, legal translators need to be well-versed in culture-specific features of legal systems, legal traditions and the system-bound nature of legal terminology. Sandrini points out that “*the translatability* of legal texts fundamentally and directly depends on the relatedness of the legal systems involved in the translation” (Sandrini 1996: 345). Proceeding from these premises, translators of legal texts are obliged “to practice comparative law” (de Groot 1998: 21) and anticipate the potential pitfalls of legal translation resulting from the non-relatedness of legal systems.

According to Šarčević (1997: 13), “each national law represents an independent system with its own terminological apparatus, the underlying conceptual basis, rules of classification, sources of law, methodological approaches and socioeconomic principles”. Hence, different legal languages bear the imprint of different legal cultures, legal histories and legal systems.

It is commonly acknowledged that the translation of terms designating *culture-bound* or *system-specific legal concepts* is among the most challenging tasks that any legal translator can face. It has been claimed that “legal concepts alien or non-existent in the target system are untranslatable” (Šarčević 1997: 233). As proposed by Cao (2007: 55), “a legal concept is three dimensional, that is, it has linguistic, referential and conceptual dimensions”. However, in translation, the terms are rarely, if ever, identical in all three dimensions.

There are many examples of legal terms that are linguistic equivalents, but in the conceptual or referential dimensions, they can appear as partial or non-equivalents in different languages. For instance, the English *good faith* is not identical conceptually to the French *bona fides*. Apart from the basic similar meaning of “fair dealing”, these terms are tainted by the meanings attributed to them within the systems of Common and Civil Law. As de Cruz points out, the French term *bona fides* is deeply rooted in the Civil Law and has a wider semantic scope than the English term *good faith* (de Cruz 1999 : 260):

(a) the English notion excludes negligence, but the continental view often regards gross negligence as the equivalent of bad faith;

(b) the continental concept covers a wider field than the English version and includes confidential relationships and minimal standards of conduct expected of parties engaged in commercial transactions.

The asymmetry between national legal systems, which results in the lack of equivalence between the corresponding terms and concepts, affects legal translation. For the translator, this means that thorough knowledge of the two legal systems involved in the translation is necessary to competently translate texts relating to domestic legislation. Thus, in order to identify the

essential characteristics of the concepts of the contrasted legal systems, the primary sources of the particular law (legislation, doctrine, case law, customary law) should be examined. For example, legal terminology pertaining to *the Common Law system* like that of the United States or Great Britain is unlikely to have an appropriate terminological counterpart in the legal language developed within *the Civil Law system* and belonging to *the Romano-Germanic legal tradition* like that of Ukraine.

The Common Law is often described as judge-made law, which is largely based not on written (codified) law but on *precedent*, i.e. the judicial decisions that have already been made in similar cases. Conversely, Civil Law is based on concepts, categories and rules derived from *ancient Roman law*. Its rules and principles are usually arranged in codes.

There are Common Law concepts foreign to the Continental Civil Law (the Romano-Germanic Law), such as: *consideration* ‘зустрічне задоволення, що передбачає виконання зустрічного зобов’язання, взятого на користь іншої сторони’; *estoppel* ‘правовий принцип, згідно з яким особа втрачає право посилаючись на які-небудь факти для обґрунтування своїх домагань (напр., на судові рішення, винесені раніше’; *ratio decidendi* ‘(мотиви) рішення; підстави резолютивної частини рішення’; *stare decisis doctrine* ‘доктрина прецедентності, доктрина судового прецеденту’.

Similarly, there are unique Civil Law concepts which do not exist in the Common Law, such as: *abuse of right* ‘зловживання правом’; *the direct action* ‘пряма дія (закону)’; *the law of obligation* ‘зобов’язальне (об’єктивне) право’.

The conceptual differences between different legal systems may prove challenging for legal translators. The dichotomy between these two major legal systems affects the terms designating, among others, legal profession, court structures, particular areas of law and institutions.

As regards *legal profession*, lawyers have many names in different countries. For instance, in English, there are *lawyer, counsel, advocate, attorney, solicitor, barrister* and *counsellor* (Cao 2007: 60). A person licensed by the state to advise clients in legal matters and represent them in the court of law is called *адвокат* in Ukrainian, *Rechtsanwalt* in German, *avvocato* in Italian, *odvetnik* in Slovene. In the US, lawyers are generally referred to as *lawyer* and *attorney*, or formally, as *attorney-at-law*. In the United Kingdom, Canada, Australia and several other Common Law jurisdictions, the lawyers are either *barristers* ‘баристери, адвокати найвищого рангу, які мають право виступу в суді вищої інстанції’ (authorized to appear in a superior court) or *solicitors* ‘соліситори, повірені адвокати, які готують для баристера справи і виступають лише в судах нижчої інстанції’.

The comparative analysis of *the court system* (judiciary) of the Common Law and the Civil Law demonstrates conceptual differences. In England and Wales, for instance, the court hierarchy consists of *the Supreme Court* ‘Верховний суд’, *the Court of Appeal* ‘Апеляційний суд’, *the High Court of Justice* ‘Високий суд’, *the Crown Court* ‘Суд Корони’. *The Old Bailey* (Олд-Бейлі) is the unofficial name of the Central Criminal Court of England and Wales. There are some specialist courts, such as *the Coroner’s Court* ‘Суд коронера’ (coroners are responsible for conducting investigations to determine cause and mode of death), *military courts* including *the Service Civilian Court* ‘Суд у справах цивільних осіб’, *the Court Martial* ‘Військовий суд’ and *the Court Martial Appeal Court* ‘Військовий апеляційний суд’.

In Ukraine, which is part of the Romano-Germanic legal tradition, the court system consists of *the Constitutional Court of Ukraine* ‘Конституційний Суд України’ and courts of general jurisdiction: *the Supreme Court of Ukraine* ‘Верховний суд України’, *the Court of Appeal* ‘Апеляційний суд’ as well as various *local courts*.

To sum up, translation across jurisdictional boundaries is not the automatic transposition of a system-bound legal term from one language into another, it requires thorough knowledge of the source and target legal systems as well as a jury linguistic comparative analysis.

References

1. Cao, D. (2007). *Translating Law*. Cleveland: Buffalo: Toronto: Multilingual matters Ltd.
2. De Cruz, P. (1999). *Comparative Law in a Changing World*. London / Sydney: Cavendish Publishing.
3. De Groot, G.-R. (1998). Language and Law. In *Netherlands Reports to the Fifteenth International Congress of Comparative Law*. Antwerp and Groningen: Intersentia, 21-32.
4. Sandrini, P. (1996). Comparative Analysis of Legal Terms: Equivalence Revisited. In *Terminology and Knowledge Engineering*. Galinski C.& Schimitz K.D. (eds). Frankfurt: Indeks, 342-351.
5. Šarčević, S. (1997). *New Approach to Legal Translation*. The Hague: Kluwer Law International.

Aristotle SPIRO

TRANSLATION BEYOND LANGUAGE: A CASE STUDY ON TRANSLATION OF UKRAINIAN DOCUMENTS INTO GREEK

After the end of the Cold War and the break up of the Soviet Union, which resulted in the emergence of 15 sovereign states, a new scenery was created in European and world geopolitics. The borders between East and West became looser and the movement of people, commodities and values became easier.

Many Eastern European citizens settled in Western European countries. For the purposes of their legalization they had to translate their identity documents into the languages of the host countries.

During this translation process various problems arose, which were related to the source language and languages, and sometimes to the different alphabetical systems in the translation pairs.

One of the immigration destinations of Eastern Europeans, from the 90s of the last century onwards, was Greece. The Greek public services became the recipient of numerous translated identity documents, which were translated at the translation service of the Ministry of Foreign Affairs of Greece in Athens, but also at specialized translation offices throughout Greece. According to Greek law, a translation to be considered official must be certified by a Greek lawyer who is fluent in both languages of the translation combination («Code of Lawyers» 1956, as amended by the recent «Code of Lawyers» 2013). How was the translation of all these documents handled?

The need for immediate translation solutions was in contrast to the lack of specialized translators from these languages to Greek and vice versa. Thus, while there were translators for Russian, Bulgarian or Romanian, it was more difficult to find translators for Ukrainian, Belarusian, Georgian, Armenian, Azeri, Uzbek, etc.

The need for immediate solutions led to the search for practical ways to approach the problem.

We will present here the findings of a survey conducted on a corpus of about 100 Ukrainian identity documents which were translated into Greek.

The Ukrainian documents are presented as texts of the source language, which are intended for translation into Greek. A preliminary analysis of the texts is necessary to make the final translation decision. These texts are featured as legal administrative. Their vocabulary is limited, and constitute almost a closed inventory. Their composition is simple and their style is completely neutral. The structure of the basic documents, such as birth, marriage, family or death certificates, is the same as in the former USSR.

These features are essential for identifying and locating translation units.

The translation unit - or metaphraseme, according to us - is the criterion for accurately transferring content to the target language.

Although the linguistic part is considered very important, translation is not limited to a linguistic task. We also take into account a broader cultural context, which has its impact both on simple elements and points of the text, as well as on the form of the final translation product (translatum).

In the relevant References, a distinction is usually made between language and culture, as if these two concepts were mutually exclusive. In essence, however, the concept of culture is broader and includes the concept of language. Language is a major component of culture. It is therefore unfair to put these two concepts in a complementary or disjunctive relationship.

Knowledge of the language is not sufficient to complete the translation. One needs more than that. The translation of a birth certificate, an easy task at first sight, requires the knowledge of a complex of knowledge and various components related to the immediate interested party, the current legislation, and along with it, the end-user, which is usually a public or private service. Ultimately, the translation of a certificate is the summary of an entire personal story told in just a few words, at a specific point in a person's life, after which his life will undergo some change. This change may be insignificant, but it can also be significant: the person concerned may receive an allowance from the municipality of the host country, but may also marry or divorce or even become a national of the host country.

The detailed analysis of the structure of the identity documents also highlights their translation units - metaphrasemes. Thus, an identity document of the former Soviet Socialist Republic and then the independent republic, such as Ukraine, consists of the following metaphrasemes: 'Official name of the issuing country', 'Document Title', 'Name', 'Middle name', 'Surname', 'Father's name', 'Mother's name', 'Date of birth', 'Place of birth', 'Date of registration', 'Place of registration', 'Issuing number', 'Nationality', 'Citizenship', 'Date of issue', 'Place of issue', 'Issuing Authority', 'Registry Officer / Head of Service', 'Document serial number'.

The documents can then be completed by various additions (eg for the place of residence / domicile or for internal or external passports) or validations by higher services.

In the forms of the various documents these general words have been replaced by archimetaphrasemes, which act as a metalanguage for the translator. Metaphrasemes have also their material actualization: a birth certificate includes all those genealogical elements that not only make a person a unique biological being in the world, but at the same time place him in a state, social and national context, while sometimes this framework expands to professional and / or religious.

In our paper we will argue that legal / administrative translation from Ukrainian to Greek, and in general translations between the «minor» languages are made taking into consideration major reference languages, mainly English, but also other non-linguistic factors.

Ksenia SYCHOVA

РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВОГО СУСПІЛЬСТВА

Сучасні трансформаційні процеси в соціально-економічній, політичній та інших сферах суспільства в Україні характеризуються масштабними та швидкими процесами інформатизації та інтеграції, що в свою чергу пред'являє нові вимоги до побудови і формування системи правової комунікації. Водночас процеси модернізації сучасного українського суспільства на основі нових інформаційних технологій є одним з пріоритетних напрямів державної політики України. Отже, роль правової комунікації у розвитку сучасного інформаційного суспільства, поєднання інформаційно-комунікаційних технологій і права на основі сучасних підходів обумовлює актуальність даного дослідження.

Питанню правової комунікації у різних аспектах присвячено роботи багатьох вітчизняних та закордонних науковців і практиків. Так, наприклад, А. Макеєва та А. Токарська концентрують свою увагу на теоретико-правових аспектах правової комунікації [1, 2]. Головним об'єктом дослідження Н. Савінової є визначення правового аспекту дистанційної комунікації [3], а Н. Уханової – використання інтернет-ресурсів при формуванні правової культури молоді [4]. Разом із цим мінливі соціально-економічні, реінтеграційні процеси в Україні обумовлюють доцільність подальших досліджень в цій області. Тому, метою доповіді є аналіз регулювання правової комунікації в Україні в контексті формування інформаційно-правового суспільства.

Особливістю регулювання правової комунікації є поєднання принципів права та принципів інформаційної комунікації в процесі обігу і поширення юридичних знань та інформації (виробництва, збору, обробки, накопичення, зберігання, пошуку, передавання, розповсюдження та споживання) нормативно-правового характеру в сучасному інформаційному суспільстві між суб'єктами правової комунікації – фізичними, юридичними особами та державою. Тобто права комунікація – це сукупність процесів і систем, механізмів та засобів взаємодії окреслених суб'єктів правової комунікації, правил їх поведінки, що забезпечують цілеспрямований обіг і поширення правової інформації в суспільному середовищі. Отже, результатом цього симбіозу юридичної, інформаційної, соціальної, комунікативної сфер є виникнення окремої правової підгалузі адміністративного та громадянського права – інформаційного права.

Основними нормативними актами в системі інформаційного права є Закони України «Про телекомунікації» (визначає основні функціональні та структурні складові телекомунікації), «Про телебачення та радіомовлення» (регулює питання масових комунікацій в інформаційному суспільстві), а також Закон України «Про інформацію» та «Про доступ до публічної інформації» тощо. Так, Законом України «Про інформацію»

(стаття 2) закріплено основні принципи інформаційно-правових відносин в Україні: гарантованість права громадян на інформацію, її відкритість, доступність, достовірність і повнота, свобода обміну інформацією, свобода громадян на вираження поглядів і переконань, захищеність громадян від втручання в її особисте життя, а також правомірність одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації.

Доцільно зазначити, що первинною ланкою комунікації між суб'єктами інформаційно-правових відносин виступає безпосередньо право (правові норми), тобто права та обов'язки суб'єктів, які на їх підставі вступають у комунікацію як між собою, так і безпосередньо з державою та які фіксуються у цих правових нормах і надають можливість діяти певним чином. Тобто, наявність правової норми є безпосередньо умовою виникнення комунікації [1].

Особливістю сучасного суспільства є необхідність наявності свобідного доступу до актуальної інформації про правову дійсність, що обумовлює створення спеціальних інститутів, уповноважених державою надавати суспільству відповідну правову інформацію та впливати на це суспільство, формуючи в нього правову свідомість і правову культуру. Так, наприклад в умовах світової пандемії Covid – 19 у суспільства несподівано з'явилася нова потреба у щоденній актуальній правовій інформації, наприклад, щодо прав громадян на безоплатне стаціонарне лікування, компенсацію амбулаторного лікування, права на безкоштовне вакцинування або право ФОПів на отримання матеріальної компенсації внаслідок нових економічних правил ведення бізнесу в період загальнонаціональних або регіональних «локдаунів» тощо. Інститутами ж, що були наділені державою правом надавати суспільству відповідну інформацію в даному випадку стали Кабінет міністрів України, ВООЗ, Національна служба охорони здоров'я, органи місцевого самоврядування тощо.

Головними засобами правової комунікації є ЗМІ, перевагами якого є оперативність подання інформації, можливість щоденного мовлення, максимальна кількість охопленого населення, доступність та безкоштовність правової інформації. Крім того в якості засобів правової комунікації виступає мережа інтернету, юридичні консультації, правове навчання (ВНЗ) тощо [1].

Таким чином, можна зробити висновок, що правова комунікація є важливою складовою комунікативної системи, що забезпечує правову взаємодію та сприяє вдосконаленню взаємозв'язків між усіма суб'єктами правового інформаційного простору. В решті решт, правова поінформованість суб'єктів правової комунікації є необхідною умовою формування як інформаційно-правового суспільства в Україні зокрема, так і формування правової і демократичної держави в цілому.

Список використаних джерел:

1. Макеева О.М. Правова комунікація: теоретико-правові аспекти [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://legalactivity.com.ua>
2. Токарська А. С. Комунікативна природа права і правової комунікації // Філософські та методологічні проблеми права. – 2011. – № 1. – С. 32 – 39.
3. Савінова Н. Поняття «Дистанційна комунікація»: правовий аспект \ Н. Савінова // Юридична Україна. – 2013. – № 10. – С. 42 – 47.
4. Уханова Н.С. Використання інтернет-ресурсів для формування правової культури молоді: адміністративно-правовий аспект \ Н.С. Уханова // Інформація і право. – 2020. – № 4(35). – С. 134 – 141

FUNCTIONING OF THE ELLIPTICAL CONSTRUCTIONS IN THE SPEECH FLOW

Elliptical constructions remain one of the most intriguing in text linguistics. The complexity of this linguistic phenomenon and its direct relation to the processes of thinking and speaking determines the application of such a multifaceted approach to its study. The nature of the ellipsis can be explained through the analysis of interaction of thinking and speech. Ellipsis can be observed in all spheres of speech. This is an effective syntactic and stylistic way of information exchange. To date, there is no unambiguous definition of this phenomenon among linguists, though. Ellipsis, according to them, is a deliberate removal, cutting out one of the main members of a sentence, subject or predicate, or its secondary members. Ellipsis is present in the newspaper headlines, where the main idea or fact are stated in a concise form by removing particles, complex temporal verb forms, articles, attributive qualitative characteristics, auxiliary verbs, by replacing full names by their pronouns, quantitative characteristics – by numerals, of-phrases – by multicomponent clusters, using abbreviation, merging words, replacing indirect speech by direct. The use of formal signs of an ellipsis, such as dashes and three dots, is also widely present in elliptical newspaper headlines [3; 4; 5]: England to Allow [allows] Women to Take [an] Early Abortion Pill at Home;

(Is it) A Shortage of STEM (science, technology, engineering and mathematics) Workers?
APNewsBreak (The Associated Press News Break): Shooting Suspect Had History of Mental Illness. 7 (Seven people) Arrested in (the) Protest Over (a) Torn-Down Confederate Statue.

Ellipsis is frequent in scientific, technical texts and fiction, preferably in dialogic speech. These constructions are stylistically loaded. Thus, the completeness, accuracy and correctness of the translation of elliptical structures largely depend to what extent the translator understands ellipsis and differentiates it in the text. Ellipsis is stipulated by the tendency to save language sources – one of the laws of language development functioning through the desire to optimize language forms by reducing mental and physical communication efforts. Elliptical structures are characterized by a simple structure with a high degree of information compression. Ellipsis is the removal of language units of different levels, which, as a rule, must be present in a sentence, provided that the grammatical rules of its construction are observed.

Ellipsis is classified on the basis of its interaction with speech unity, on the one hand, and the interaction between the elliptical utterances proper, on the other. Accordingly, there are: 1) elliptical inclusions; 2) elliptical fusions; 3) elliptical clusters. Elliptical formations are capable of carrying the semantic structure of speech unity. The left-hand connection can be single or multiple, with an elliptical fusion in the first case and an elliptical cluster in the second. Elliptical inclusions do not have a left-hand connection with other elliptical expressions, that is, the communicative orientation of the counterparts occurs only once in these cases.

Elliptical inclusions can arise on the basis of paradigmatic and syntagmatic associations:

Elliptical inclusions can arise on the basis of paradigmatic and syntagmatic associations: “Ungrateful!” said the girl. ... Only a Student.” Of the two elliptical expressions below, the first is formed on the basis of paradigmatic associations, the second – syntagmatic. Regarding semantic deep structures, the elliptical expression is predicative: “My life is over,” he said. ... “But mine isn’t. Not yet.” Elliptical inclusion is created on the basis of syntagmatic associative relations and is an argument – an expression of the temporal characteristics of the action.

Elliptical inclusions and elliptical fusions are two classes of elliptical formations that have fundamental differences. Elliptical inclusions occur at the point of intersection of two

communicative rays, or, less frequently, at the point of intersection of one of the communicative rays, the elliptical fusions occur at the points of intersection of the streams of consciousness of the interlocutors. The latter much more often than inclusions, arise as a result of actually crossing of a stream of consciousness of one of interlocutors. The flow of consciousness is a set of associative connections that give rise to certain paradigmatic and syntagmatic complexes, as well as complex pragmatic implications. These complex relationships underlie elliptical fusions, which imply the verbalization of continuous fragments of the flow of consciousness that interact with each other. At the point of their intersection a fused ellipsis emerges. In the speech behavior of interlocutors, each type of elliptical formations has its dominant communicative role. Elliptical inclusions are aimed at expanding the meaning. In the process of regulating speech activity of both interlocutors, elliptical inclusions somehow expand the idea of speech unity. Elliptical fusions are more active in terms of their regulatory function in relation to the communication process as a whole.

The flow of consciousness is the flow of reflection of the reality that surrounds a person, the reflection of a certain situation. All speech actions are carried out in order to convey the content of thought [2, p. 32]. The performance of speech actions is modified according to the conditions of reflection of the situation of the real world in the speech act. These conditions determine the choice of forms of speech and the timeliness of speech reactions to situational or speech stimuli. To implement speech communication, each of the interlocutors connects with reality the signs that he uses or those that the interlocutor uses. To meet the needs of communication, a certain general set of knowledge obtained from experience and knowledge is applied. If this set is insufficient or redundant, there is an intersection of the flow of consciousness at the points of this insufficiency or redundancy. It is these points that form the ellipsis and stipulate elliptical fusions. The latter perform the communicative function of clarifying the meaning, its limitation or addition.

The removal of any part of a sentence is based on the well-known law of linguistic economy. This law postulates the desire to save physical, mental and emotional speech efforts. It is this fact that affects the way of expressing the thought and is the reason for grammatical and syntactic changes in language. The removal of a sentence component depends on the communicative load of the sentence members. First of all, the part of the sentence that carries the thematic load is removed. It is the subject matter of a certain sentence component that is the reason for its information redundancy in the next part of the expression. The ability to recover the deleted component of the statement is predetermined by two factors: 1. It is contextually transparent which component is missing. 2. The situation in which the expression is generated, hints at the elliptical component. In the trinity of thinking-speech-language, the latter acts as a tool in the process of creating speech. Speech, in its turn, is a manifestation of thinking processes. One of its main features is meaningfulness. In speech discourse, utterances are distinguished as its direct components, while the units of the language system are sentences, which are an abstract essence that exists as something given outside of time. An utterance is a speech act that arises in the process of communication and exists in the temporal and spatial framework of the speech situation.

The recoverability of the removed component follows from two conditions: the context indicates which component is missing, and the situational conditions of the expression hint at the elliptical component. According to the classification of L.S. Barkhudarov [1] we distinguish two types of elliptical sentences: 1. Syntagmatically reconstructed elliptical constructions, where the ellipsis is reconstructed from this sentence, the next or previous. In dialogues, the sentence from which the ellipsis can be restored may sound from the lips of another participant in the dialogue. 2. Paradigmatically renewable elliptical structures in which the ellipsis is restored on the basis of similar structures.

Ellipsis in newspaper headlines is usually translated in accordance with the peculiarities of Ukrainian headlines in paper and electronic media. Ellipsis can be translated by way of grammatical (syntactic assimilation, sentence division/integration), lexical (concretization, generalization, modulation or semantic development), lexical-grammatical transformations (antonymic translation, compensation), and lexical addition. In fiction ellipsis reflects the pace of events, the speed of change of action, emotional color and style of the author. The ellipsis here is mostly presented in incomplete sentences. The difference between ellipses and incomplete sentences is that in the latter one of the main members of the sentence is unintentionally removed, in an elliptical sentence it is done in a specific way: such removal pursues a specific purpose or serves to enhance the effect, but without distorting the general opinion. In addition to the main ones, secondary members of the sentence can also be removed. Ellipsis can be found in simple and less often – in complex sentences. Syntagmatic reconstructed elliptical constructions can be found in the fiction more often than paradigmatically reconstructed, i.e. the ellipsis is often reconstructed from the same sentence, the one preceding, or from the next, and less often – on the basis of other similar constructions. The subject is most often removed in elliptical structures; predicate is the second to be removed in terms of frequency. In some isolated cases, both the subject and the predicate are removed. The rarest cases are the absence of other members of the sentence. The most common methods of translation are syntactic assimilation, association and splitting the sentences. Antonymic translation and concretization are much less common than modulation or semantic development, compensation, and generalization.

References

1. Бархударов Л.С. Структура простого предложения современного английского языка. – М.: Высшая школа, 1966. – 291 с.
2. Потапова Р.К. Речь: коммуникация, информатика, кибернетика. – М.: Радио и связь, 1997. – 111 с.
3. Сидорук Г.І. Неологізми-аббревіатури в підмові інформатики та обчислювальної техніки // Матеріали X Всеукраїнської Національної конвенції Асоціації викладачів англійської мови в Україні TESOL-Україна, 3-5 березня 2005 р. – К.: Вид-во НАУ, 2005. – с. 118.
4. Сидорук Г.И. Нерегулярная телескопия как способ смысловой редукции в терминологии // Материалы Всесоюзной конференции 17 – 19 апреля 1990 г. «Функциональные и семантические корреляции языковых единиц». – К.: Изд-во КГУ, 1990. – с. 42-43.
5. Сидорук Г.І. Phonological Complications in Interpretation and the Ways of Fighting Them // I Всеукраїнська науково-практична конференція “Соціокультурні та етнолінгвістичні проблеми галузевого перекладу в парадигмі євроінтеграції” 3 квітня 2008 р.: тези доповідей. – К.: НАУ, 2008. – с. 162-165.

ПРАГМАТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ «ПОРТРЕТНОГО» ДИСКУРСУ СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ В ПРОЦЕСІ ВІДТВОРЕННЯ СЕМАНТИКИ ХАРАКТЕРИЗАЦІЇ

Актуальним напрямом сучасної соціокультурно орієнтованої лінгвістики є вивчення проблем мовної фіксації фрагментів зовнішнього і внутрішнього світу людини. Лексичні одиниці, диференційовані за певною семантикою, відіграють в цьому процесі провідну роль. „Портретна лексика”, яка містить у своїй структурі імпліковану сему „зовнішність людини” і відзначається емоційністю, змістовністю і образністю, виступає ефективним інструментом такої фіксації, слугує, водночас, засобом забезпечення виразності художнього тексту. Основним лінгвістичним маркером, що оформлює «портретний дискурс» на лексичному рівні ми вважаємо специфічні «портретні дієслова» [1, с.37]. Відомо, що основною складовою мовного образу людини є зумовлений середовищем спілкування соціо-дискурсивний простір, що взаємодіє з індивідуальною й колективною свідомістю та знаходить своє вираження у концептуальних конструктах, які згідно з специфікою ментальної фіксації портретних образів вербалізуються за допомогою різномірних мовних засобів [3, с.45].

Концептуальна семантика мовної характеристики людини неодноразово була об'єктом літературознавчих та лінгвістичних студій вітчизняних та зарубіжних вчених (В.С. Барахов, Б.В. Галанов, С.Ф. Левітас, Л.Г. Бабенко, Т.В. Гамалей, Т.В. Насалевич, О.Д. Огуй, О.С. Путій, А.Н. Шрамм; А.М. Colby, F. Daneš, P. Hamon, W. Harvey, M. Irwin, N. Orthen, B. Vannier).

Попри всю вагомість попередніх досліджень слід зауважити, що вони здійснювались переважно в термінах лінгвістичної парадигми та торкалися проблем вербальної репрезентації портретної семантики лише окремими мовними засобами. Аналіз існуючих досліджень свідчить, що в рамках німецько-українського міжкультурного трансферу проблематика відтворення портретної семантики досі була об'єктом спеціального перекладознавчого дослідження. У зв'язку з цим, актуальною виявляється спроба здійснення комплексного перекладознавчого аналізу можливих мовних і мовленнєвих засобів репрезентації семантики характеристики людини на матеріалі українських перекладів німецькомовних художніх текстів, з метою виявлення набору потенційних відповідників відтворення даного феномену на всіх рівнях мови. Провідна роль у цьому належить, безумовно, лексиці (традиційно-прикметникові). Однак особливий інтерес викликає з цієї точки зору дієслово, яке виражає процесуальну, непостійну, приписану предметові у певний момент часу, ознаку. Дієслово викликає уявлення про дію, яка провокує зміну зовнішнього стану людини (дійової особи твору). Порівняйте, наприклад: 1) *Sie erblüte immer schöner ... unter Liebesglut ...* [5, s.22]. 2) *Sie war eine korpulente Dame mit dicken Locken ... und mit noch schönen Händen ...* [6, s.6]. На цю принципово важливу різницю необхідно звернути увагу при лінгвістичному коментуванні художнього тексту з метою підготовки його до перекладу на українську мову.

Репрезентація семантичного компонента “зовнішність” різноманітними засобами (прикметник, дієслово) дає можливість розширити спектр прийомів при відтворенні семантики портретного дискурсу. Роль портретного дискурсу в актуалізації семи «зовнішність людини» може бути представлена у зв'язку з ідеєю про три види якісної

характеризації людини: лексичної, контекстуальної та опосередкованої [2, с.161]. Зазначені види виділені на базі різних логічних основ: лексичної, (на рівні семантичного потенціалу самої номінативної одиниці в МО, а відповідно й на рівні відтворення її денотативного значення в МП); контекстної – (на рівні мікро-та макроконтраксту при реалізації досліджуваної теми «зовнішність людини», і відповідно шляхом використання лексичних трансформації в МП).

Різний потенціал реалізації семантики портретності, властивий вищезазначеним типам характеристикації людини, дозволяє виділити три дискурсивних рівні: лексична характеристика; контекстуальна характеристика; опосередкована характеристика людини, релевантні для процесу перекладу українською мовою. Крім того, зазначені дискурсивні рівні релевантні для вибору інструментарію відтворення семантики характеристикації в МП, марковані з точки зору аспектуальності й виконують функцію фазисних контекстів. Мова йде, насамперед, про такі контекстуальні умови, які сприяють виявленню або підсиленню в номінативній структурі ПД фазисних сем – початок, продовження, закінчення/зникнення стану, процесу, ознаки.

Таким чином, можна зробити наступні висновки: 1) Лінгвістичні характеристики «портретного дискурсу» сучасної німецької мови та засоби його відтворення українською мовою можуть бути розглянуті з позицій лінгвокультурологічного підходу. 3) На вибір максимально точних засобів відтворення зазначеної семантики впливає існування трьох дискурсивних рівнів: I – лексичної характеристики людини; II – контекстуальної характеристики; III – опосередкованої характеристики. 4) Встановлені дискурсивні рівні марковані з точки зору аспектуальності, виконують функцію фазисних контекстів й мають лексичні індикатори, які підсилюють значення фазисних сем в структурі досліджуваних дієслів і водночас впливають на підбір еквівалентів в процесі перекладу. 5) Найбільш поширеними контекстами фазисності є контекст співвіднесеності дій у послідовності, багаторазової та повторюваної дії, під час перекладу яких слід приділяти особливу увагу підбору часових форм дієслова в цільовій мові.

Література

1. Вежбицкая А. Сопоставление культур через посредство лексики и прагматики. – М.: Наука, 2001. – 299 с.
2. Гуревич А.Я. Человек и культура: Индивидуальность в истории культуры. – М.: ИЦ «Академия», 1990. – 264 с.
3. Карасик В.И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс.– Волгоград.: Перемена, 2002. – 477с.
4. Grogger P. Das Grimington. – Roman- 2. Auflage- Graz. ect: Styria, 1984. – 572 S.
5. 6. Mann Th. Buddenbrocks. Roman – München: Fischer Taschenbuch Verlag, 1979. – 645 S.

ФЕНОМЕН ЗДОРОВ'Я ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОГО СВІТУ ЛЮДИНИ

У зв'язку з розвитком знань про життя, у людини з'явилася можливість впливати на нього. Біологізація різних сфер соціуму вимагає посилення контролю з його боку, особливо – в контексті її наукових розробок та їх використання. Відомо, що найбільш дієвими засобами є загальноприйняті норми моралі. Ефективність норм морального регулювання пояснюється силою звички, традиціями, звичаями, а також їх універсальним характером.

Проблемні питання про сутність та походження життя завжди впливали на формування світогляду людства. Адже людина, пізнаючи процеси його зародження та саму себе, творить культуру і особисту історію. Сутність людини, її походження та призначення, її місце у світі були і залишаються центральними проблемами філософії, релігії та науки. Самі моральні норми спираються виключно на внутрішній контроль, що закладений в душі кожної людини. Різні норми моралі перебувають в постійній динаміці, вони реагують на різного роду соціальні проблеми та значно випереджають правові норми. Саме тому з'являється нова сфера професійної етики - біоетика. Серед її основних принципів можна виокремити принцип визнання життя в якості вищої категорії серед всіх етичних цінностей. Відомий філософ-гуманіст А. Швейцер називав це «преклонінням перед життям». Життя – це найвищий прояв впорядкованості і організованості у світі природи, у свою чергу, етика – це сила, що протистоїть хаосу у суспільстві. То ж наразі актуальною є сучасна проблема віднаходження гармонії між людиною та біосферою. Біоетика заснована на принципі поваги до життя кожного. Автономія психічного та фізичного статусу особистості є одним з основних її положень. Успішність вирішення біоетичних проблем повною мірою залежить від продуктивного взаємозв'язку різних наук: філософських, юридичних, медичних, біологічних, економічних тощо.

Відомо, що якщо людина знає межі свого здоров'я, вона вмiло й раціонально зберігає та зміцнює його. А захворівши, намагається відновити втрачене здоров'я і поліпшити його якість. Той, хто дбає не лише про себе, і пам'ятає, що батьки йому подарували найдорожче - життя і здоров'я, прагне його передати своїм нащадкам. Так зберігається й передається здоров'я не лише окремої людини, а й родин, спільнот людей, суспільства загалом.

Феномен здоров'я розглядають як стан, явище і процес формування, збереження, зміцнення, відновлення і передачі фізичної, психічної, соціальної і духовної складових людини. Носіями здоров'я є окремі люди, групи людей та суспільство в цілому. Наряду з цим, життя людства наповнене ще й духовним змістом, творчістю. Людство століттями формувало культуру, науку, мистецтво. Воно створює світ і зараз, такий, у якому живе. Життя кожної людини унікальне й неповторне. Унікальним і неповторним є життєвий досвід кожного з нас, наші таланти та можливості. Протягом життя ми освоюємо якусь частину загальнолюдської культури, стаємо її носіями. Ми зберігаємо й розвиваємо культуру, що передана нам нашими предками. Але всі ці цінності можуть бути надбанням майбутніх поколінь тільки за умови здоров'я нації, суспільства в цілому та окремої людини.

ТЕХНОЛОГІЯ МОВНОГО ПОРТФЕЛЯ

Нині пріоритетним завданням освітньої системи є розвиток у студентів сукупності всебічних навчальних дій, що сприяють умінню вчитися. Педагогічні технології спрямовані на саморозвиток і самовдосконалення студента шляхом цілеспрямованого і усвідомленого засвоєння нового соціального досвіду з використанням методики мовного портфеля. У методиці навчання під мовним портфелем розуміють сукупність робочих матеріалів, які презентують досвід навчальної роботи студента з оволодіння іноземною мовою. Такі документи забезпечують студентам можливість самостійно або спільно з викладачем аналізувати і оцінювати динаміку, результати вивчення іноземної мови й чужої культури.

Мета укладання мовного портфеля студента під час вивчення іноземної мови – можливість самоаналізу та аналізу з боку викладача умінь і навиків; вивчення особистісного розвитку протягом певного часу, розвитку рефлексії.

На сучасному етапі навчання іноземних мов педагоги-практики ефективно використовують різновиди мовного портфеля, орієнтуючись на його мету:

- мовний портфель як засіб оцінювання своїх досягнень в процесі вивчення іноземної мови (Self-Assessment Language Portfolio);

- мовний портфель як засіб самостійного оволодіння іноземною мовою (Language Learning Portfolio), який може різнитися залежно від спрямування навчання (одноцільове чи комплексне): мовний портфель з читання / з аудіювання / з говоріння /; мовний портфель, спрямований на формування взаємопов'язаних видів іншомовної мовленнєвої діяльності (Integrated Skills Portfolio);

- мовний портфель як засіб представлення результату оволодіння іноземною мовою (Administrative Language Portfolio);

- комплексний мовний портфель (Comprehensive Language Portfolio).

Отже, формування таких портфелів дає змогу не лише неформально оцінити навчальні досягнення студентів з іноземної мови, але й покращує їх прагнення й надалі вдосконалювати уміння й навички володіння іноземною мовою, вчить роботі щодо ведення записів, а найбільш важливо те, що засобами іноземної мови студенти мають змогу розкрити свою особистість.

Stanislav VASYLYEV

ЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ДЛЯ СТВОРЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Обмеженість та недостатність фінансових ресурсів держави, необхідних для підтримки наукових досліджень зі створення інноваційних лікарських засобів, примушує шукати нові джерела фінансування. Одним із засобів фінансування створення нових лікарських засобів може бути державно-приватне партнерство.

М. О. Кнір зазначає, що перевагами державно-приватного партнерства є збільшення фінансового й іншого ресурсного забезпечення інфраструктурних проєктів, інтенсифікація

реалізації інфраструктурних та інших проектів, скорочення публічних видатків на реалізацію проекту, оптимальний розподіл ризиків та забезпечення управлінської інноваційності [1, С. 12]. Варто підтримати тезу дослідниці про те, що державно-приватне співробітництво може сприяти активізації наукових досліджень, у тому числі і в сфері розробки інноваційних лікарських засобів.

Водночас, Т. О. Комарницька стверджує, що ринок проектів державно-приватного партнерства в Україні перебуває нині лише на етапі становлення. Проблема полягає як в кількості укладених угод між державним і приватним партнерами, так і в результативності та ефективності їхнього виконання [2, С. 45]. Відзначимо, що практика укладення угод про державно-приватне партнерство потребує подальшого розвитку.

Відповідно до ст. 18 Закону «Про державно-приватне партнерство» (далі – Закон № 2404-VI) встановлено, що державна підтримка здійсненню державно-приватного партнерства може передбачати фінансування окремих робіт за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, надання приватному партнеру певного обсягу товарів або робіт, необхідних для досягнення мети партнерства [3]. Виходячи із норм даного Закону України, Національна академія медичних наук України або окремих науково-дослідний інститут можуть укласти договір про спільну діяльність із фармацевтичним підприємством з метою створення нового лікарського засобу. Держава за рахунок бюджетних коштів може профінансувати окремі види досліджень, які необхідно здійснити для розробки інноваційних ліків.

Закон України № 2404-VI передбачає, що Національна академія наук України та національні галузеві академії наук можуть здійснювати співробітництво із приватними партнерами на підставі договору у сфері охорони здоров'я. В порядку здійснення державно-приватного партнерства може бути укладено договір про спільну діяльність або інший цивільно-правовий договір. Приватним партнером може бути будь-який виробник лікарських засобів. Співробітництво у сфері охорони здоров'я може передбачати створення інноваційних лікарських засобів.

Науковці у галузі фармації висловлювали певні зауваження щодо застосування державно-приватного партнерства в процесі створення нових лікарських засобів. О. В. Посилкіна та О. В. Літвінова звертають увагу на те, що Закон № 2404-VI не встановлює мінімальних розмірів участі приватного партнера та держави у проекті, який здійснюється в порядку державно-приватного партнерства. Також не визначено роль Державного фонду регіонального розвитку у підтримці проектів державно-приватного партнерства, не встановлено етапи реалізації відповідних проектів [4, С. 85]. Погоджуючись із даними зауваженнями, зазначимо, що на даний час в Україні існують Національний фонд досліджень України, Державна інноваційна фінансово-кредитна установа, Фонд розвитку інновацій та Національний фонд інвестицій. Закон № 2404-VI не визначає участь будь-яких із даних фондів у здійсненні проектів державно-приватного партнерства.

Окрім того, під час аналізу норм Закону № 2404-VI не можна зробити однозначний висновок про те, кому із партнерів будуть належати права інтелектуальної власності на створений інноваційний лікарський засіб. На наш погляд, дане питання може стати предметом домовленостей сторін у договорі про державно-приватне партнерство.

Отже, договори про державно-приватне партнерство можуть бути укладені у сфері створення інноваційних лікарських засобів. Такі договори можуть дозволити об'єднати

творчі ресурси наукових установ та фінансове забезпечення вітчизняних або іноземних фармацевтичних підприємств.

Список використаних джерел

1. Кнір М. О. Державно-приватне партнерство: світовий досвід і досвід України. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2018. № 10 (38). С. 10–14.
2. Комарницька Г. О. Вітчизняний досвід державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності. *Причорноморські економічні студії*. 2019. № 44. С. 43–48.
3. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 01 липня 2010 року № 2404-VI. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> (дата звернення: 27 квітня 2021 року).
4. Посилкіна О. В., Літвінова О. В. Актуальність впровадження механізмів державно-приватного партнерства при реалізації інноваційних проектів зі створення лікарських засобів, призначених для лікування соціально загрозливих захворювань. *Фармацевтичний часопис*. 2019. № 1. С. 79–87.

Yuriy VATULIA

MANIPULACJE W ŚRODKACH KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

W literaturze przedmiotu funkcjonuje niezliczona ilość definicji manipulacji, które często wykluczają się wzajemnie, a „popularność terminu manipulacja i związanej z nim problematyki jest odwrotnie proporcjonalna do precyzji i konsekwencji w posługiwaniu się tym słowem, nawet przez wytrawnych badaczy” [1,s.4] Zamęt definicyjny [2,s.6] pojęcia manipulacji potęgowany jest faktem, że niektórzy znawcy tematu zdają się utożsamiać nawet elementarny akt komunikacji z działaniami manipulacyjnymi. Manipulacja zawiera w sobie ukryte intencje, mające wywrzeć nacisk na odbiorcę.

W dobie współczesnego społeczeństwa informacyjnego, w którym słowo, dźwięk i obraz mają coraz większy wpływ na kształtowanie postaw i zachowań ludzi, a co więcej budują wizję otaczającej rzeczywistości, istnieje konieczność rzetelnego spojrzenia na zjawisko bezpieczeństwa człowieka w świecie medialnym, który jest odbiorcą różnych informacji mogących zaszkodzić jemu w różnych wymiarach. Ten proces komunikacyjny jest niezwykle złożoną rzeczywistością i należy mieć świadomość istnienia manipulacji w przestrzeni medialnej.

Przeważający rynek medialny są to media publiczne i komercyjne, które mają swoje priorytety związane z treścią przekazywanych informacji. Wprawdzie media komercyjne nastawione są prawie tylko na zysk i karmią się tanią sensacją, która ma za zadanie zaspokajać „potrzeby” emocjonalne odbiorców, a ich głównym przekazem jest tania rozrywka pozbawiona głębi, a w przestrzeni przekazywania informacji o wydarzeniach, skupiają się głównie na relacjonowaniu negatywnej strony życia społecznego.

Należy powiedzieć, że media w swoim zamierzeniu, mają za zadanie kształtować świadomość, a co za tym idzie określone postawy i zachowania. Rodzi się więc w tym miejscu pytanie: czy poprzez przekazywanie określonych informacji, które w zamyśle nadawcy mają wywołać

zamierzone rezultaty można określić mianem manipulacji, czy też narracji, a tym samym mówimy o zagrożeniu człowieka czy jego bezpieczeństwie?

Odpowiedź na postawione pytanie nie jest wbrew pozorom jednoznaczna. Bowiem należy przy próbie opowiedzenia się po jednej bądź po drugiej stronie dokonać szerokiej analizy. Uwzględniając typowe słownikowe rozumienie pojęcia manipulacji, warto rozważyć w jakim kontekście kulturowym usytuowane jest owe zagadnienie. Mianowicie żyjemy w dobie pluralizmu, dotyczącego każdej przestrzeni ludzkiego życia. Niekiedy owy pluralizm może przekształcać się w relatywizm bazujący na subiektywizmie. I tak osoby mogą sugerować, że to właśnie określone media stosują manipulację, prezentując zacieśnioną wizję świata i sposób relacjonowania wydarzeń.

Świat medialny i życie społeczno-kulturowe istnieją obok siebie i wzajemnie się przenikają. Jednak wraz rozwojem technologicznym można stwierdzić, że media w znakomitym stopniu kształtują kulturę. Dzieje się tak choćby dlatego, że zakres komunikowania się ludzi za sprawą mediów oddziałuje na kulturę światową. Proces ten jest obecnie tak dalece posunięty, że można już mówić o kulturze ukształtowanej przez media. Rozwój rynku medialnego, zwłaszcza cyfrowej rzeczywistości, aktywizuje coraz większe społeczności ludzkie do angażowania się w tej przestrzeni, która jeszcze kilkanaście lat temu była zarezerwowana dla dziennikarzy. Ta obecność dzisiaj może przybierać różnorodną formę, a jej objawem i znakiem czasu jest tak zwana wolność słowa. "Coraz częściej swobodę, jaką zapewnia Internet, wykorzystuje się do celów niezgodnych z prawem, a nawet celowego fałszowania rzeczywistości, jak tzw. trolli, czyli twórców treści internetowych zatrudnianych w celu szerzenia szkodliwej propagandy lub hejtowania." [3,s.27] Zjawisko fake news należy określić jako cyniczną formę manipulacji.

Najbardziej prymitywną formą manipulacji jest kłamstwo, jednak „ludzie dojrzały, mając do dyspozycji cały arsenał lepszych manipulacji, rzadko stosują formę zwykłego kłamstwa. Jeżeli w świecie dorosłych spotykamy proste kłamstwo, to najczęściej tylko wtedy, gdy spełnione są dwa podstawowe warunki «dobrego» kłamstwa: brzmi ono prawdopodobnie oraz jest absolutnie niemożliwe do sprawdzenia przez odbiorcę”. [4,s.15]

Naśladownictwo jest jednym z najwyrazistszych przypadków wpływu społecznego, obok konformizmu i posłuszeństwa wobec autorytetu [5,s.19]. Konformizm to uleganie naciskowi ze strony innych. Może być on prawdziwy, zdarzają się jednak sytuacje, kiedy zachowanie innych subiektywnie odbieramy jako nacisk i dostosowujemy się nie do rzeczywistych oczekiwań drugiej strony, ale do tego, co nam się wydaje, że jest od nas wymagane.

Do posłuszeństwa wobec autorytetów jesteśmy przyuczani praktycznie od chwili narodzin. Nie zastanawiamy się, czy przekazują nam obiektywne fakty, czy tylko własne przekonania i interpretacje, zresztą często tak naprawdę nie mamy możliwości ich zweryfikowania, bo nie mamy dostępu do odpowiednich informacji.

Oczywiście trzeba podkreślić, że w dzisiejszej dobie kultury wizualnej istnieje konieczność szukania coraz to nowszych, bardziej skupiających i oddziałujących środków wyrazu, aby zaciekać i zatrzymać odbiorcę przy prezentowanej treści, zwłaszcza tego, który do końca nie jest przekonany o swojej tożsamości, czy też przynależności. W tym miejscu mogą wysuwać się słuszne obawy czy nie mamy w takim przypadku z manipulacją. Pomocą może okazać się pewna analogia. Mianowicie rzymskie kościoły epoki baroku, które często przesadzały z nadobfitością form.

Literatura

1. Dobek-Ostrowska B.: Podstawy komunikowania społecznego. ASTRUM, Wrocław 2004.

2. Graszewicz M.: Komunikacja, manipulacja, edukacja, [w:] Siemieniecki B. (red.): Manipulacja – Media – Edukacja. Adam Marszałek, Toruń 2007.
3. P. Kosmaty, Wolność prasy a bezpieczeństwo narodowe, <https://www.rp.pl/Prawo-prasowe/310139991-Wolnosc-prasy-a-bezpieczenstwo-narodowe.html> - dostęp 27.07.2019.
4. Anna Jarmuła. Manipulacja i wywieranie wpływu na ludzi/ Astrum. Wrocław-2006.
5. Ibidem.

**Nadiia VITOMSKA,
Marianna GOLTSOVA**

THE APPEARANCE OF COVID-SLANG AND CORONA LANGUAGE IN THE ENGLISH, FRENCH AND UKRAINIAN LANGUAGES

Every living language is a dynamic entity. To survive – it needs to adapt to changes occurring in the life and culture of its speakers. Whereas phonological and grammatical structures are relatively stable, vocabulary undergoes alterations easily: new words are constantly introduced, new meanings are invented and some words or their meanings become obsolete and are no longer used. Languages have various triggers encouraging modifications in vocabulary. Pandemics, wars and other events drastically changing people's lives are among the drivers of such changes.

In the paper we deal with the neologisms in the English, French and Ukrainian languages concerning the Coronavirus pandemic. English as a global language reflects the profound effect the outbreak of COVID-19 has had on the lives of people worldwide. The pandemic has introduced a vast spectrum of vocabulary into the life of both native and non-native English speakers. Many Ukrainian and French neologisms concerning the pandemic have been borrowed from the English language, like: *Covid party / une Covid Partie or fête du coronavirus; Ledi Corona / Le Dicorona; короніали/coronials, ковідіворс/covidivorce карантинні челенджи/quarantine challenges and інфодемія/infodemic*. New words and words with new meanings appeared in the French language as well, for example: *un/une Covid 19, un CoV, une quarantaine, un auto-isolement*.

At the same time the Ukrainian language has preserved its unique ways of forming words: 1) by means of suffixes (the adjectives *коронавий, коронавірусний/некоронавірусний* and the adverb *коронавірусно*); 2) by blending two stems forming compounds (the adjective *карантинозалежний* and the nouns *коронапошесть, коронапереворот*); 3) by conversion, for example, some verbs formed from nouns: *карантинитись* and *не сковідитись*.

In the French language we can see the appearance of some unique neologisms such as *coronapero, skipéro, whatsapero* which names people who are gathering via skype, whatsapp or other social media to have a drink (apéritif) before a meal. These words have been widely used by French speakers during the quarantine. The lexical unit *skipéro* has even been included in electronic vocabulary and it has its own page in Wikionnaire.

The executive editor of Oxford English Dictionary, Bernadette Parton, stated that it was a rare experience for lexicographers to observe an exponential rise in usage of a single word in a very short period, and for that word to come overwhelmingly to dominate the global discourse. With regard to the unprecedented situation in the world the Dictionary released a special edition out of their regular publications. It was devoted to the changes in the English language vocabulary related to the Coronavirus outbreak, and allocated the following: 19 re-purposed or more prevalent

words. Some of them, such as *self-isolation*, or its French borrowing *distanciation sociale*, date back to the 19th century. The term was used to refer to self-imposed isolation to keep safe from epidemics. Others, like *shelter-in-place*, were first used in 1976 and meant a safe place during a nuclear attack. Nowadays, it is mostly used in the United States and is synonymous to the word *lockdown*; whereas, *confinement*, a Victorian-era term, is the Franco-European equivalent of the notion *lockdown*. COVID-19 is a neologism and it is also an abbreviation of coronavirus disease, 2019.

From a linguistic point of view there are several ways by which new words are coined:

1) abbreviations and acronyms (*COVID-19* being one of them – *CO* from corona, *VI* from virus and *D* from disease; *un CoV*);

2) shortenings (*iso* for isolation, *sanny* for sanitiser, *pandy* for pandemic, *quaz* meaning to quarantine or *rona/рона* for coronavirus);

3) compounds (*coronapanic/коронапаніка*, *corona crisis/коронакриза*, French neologism *coronanniversaire* for unusual celebration during coronavirus pandemic, mostly on zoom; *corona moaner* for the whingers, French *le zumping* which means ‘ending one’s relationship via zoom’; *doom scrolling/думскролінг* for ‘excessive amount of screen time devoted to reading or watching bad news’, *coronacuts* for ‘a haircut done in quarantine’, *coronageddon* (from ‘coronavirus’ and ‘armageddon’) *coronasota/коронакома* meaning ‘a never ending period of time in lockdown’, *zombombing/зумбомбінг* meaning ‘the intrusion into a video conference’;

4) borrowings from other languages (linguists say German *hamsterkauf* for ‘panic buying’ may soon become an English word).

For example, in the 18th century Parisians called the flu that hit Europe *la grippe* describing its gripping effect on people’s throats and chests. Later the word was picked up by the British when the disease headed on to Great Britain and nowadays can be found in many European languages, for example, Ukrainian – *зпун*. Old and new abbreviations have become a part of our modern reality: *WFH*, which stands for ‘working from home’; *PPE* – ‘personal protective equipment’; *ARDS* – ‘acute respiratory distress syndrome’; *ARI* – ‘acute respiratory infection’; *PUI* – ‘patient under investigation’; *CFR* – ‘case fatality rate’; *BCV* – ‘before coronavirus’, *ACV* – ‘after coronavirus’, etc. The acronym *WFH* appeared in 1995 though back then the term was less familiar, whereas the coinage of *PPE* (‘personal protective equipment’) dates back to 1934. Some new coinages may combine in more than one way: *isodesk* ‘a workplace used in confinement’, *isobaking* ‘home-baking in confinement’, or *isobar* ‘a stocked home bar’.

Several reasons encouraging the appearance and development of *Covid-slang* or *Corona Language* can be identified. First of all, it is the practical function, which lies in informing the population and describing the course of events, measures taken and possible perspectives. This ‘language’ is often used in a creative humorous key to provide relief for the stressed society and to bring some humour and humility to cope with COVID-19 and quarantines. As Kate Burridge, a professor of linguistics, and Howard Manns, a linguistics lecturer at Monash University, state: “We’re leximaniacs at heart and, while the behaviour can occasionally seem dark, we can learn a thing or two by reflecting on those playful coinages that get us through “dicky” times” [4]. In the past, hard times stimulated the creation of playful rhymes. In the 1930s the Great Depression gave rise to ironic reduplications rhyming with geographical names: “ain’t no work in Bourke, everything’s wrong at Wollongong, things are crook in Tallarook”. Some of the neologisms concerning *the Rona* have a distinct Australian flavour about them, for example: *to magpie* meaning ‘to grab desirable items in the supermarket’. The critical function deals with negative attribution of other people’s behaviour, such as the following neologisms:

covidiot/ковідіот/ковігіст/ковід-дисидент (a blend denoting someone who ignores public health advice and behaves selfishly under the circumstances), *morona* (a person acting foolishly during the pandemic) and some Ukrainian coinages: *корона-бандит* and *коронаабсурд*. Finally, the Covid-slang has a socially binding value since it helps to “communicate how serious the situation is, and can foster a spirit of solidarity” as Professor of Lancaster University Elena Semino says.

Now it has been more than a year since the novel virus was first detected in the City of Wuhan in China. The pandemic changed the lives of billions of people throughout the world and a new way of speaking, Covid-slang or Corona Language appeared. It has brought an array of new words that we use in daily conversations. The new vocabulary helps people stay safe and informed as well as it offers some relief from the stress during the pandemic.

Anhelina ZAVADSKA

ЩОДО СПЕЦИФІКИ ВРАХУВАННЯ ДОХОДІВ ПЛАТНИКА ПРИ ВИЗНАЧЕННІ РОЗМІРУ ТА СТЯГНЕННІ АЛІМЕНТІВ

Спори у сфері сімейного права є одними з найбільш поширених у цивільному судочинстві. Так, лише у 2018 році (остання опублікована статистика судів з цього питання) судами було розглянуто 245 780 таких справ.[1] Ключовим предметом таких спорів є питання стягнення аліментів.

В процесі доказування постає низка питань щодо врахування певних обставин при визначенні розміру аліментів, що підлягає стягненню з батька/матері дитини.

В першу чергу звернімося до нормативно-правового регулювання цього питання.

Відповідно до ст. 182 СК України однією з обставин, що враховується судом при визначенні розміру аліментів є стан здоров'я та матеріальне становище платника аліментів.

В цьому аспекті звертає на себе увагу правова позиція Верховного Суду:

«Факт відсутності у батька або матері можливості надавати дитині відповідного розміру утримання не фігурує в переліку обставин, які враховуються судом при визначенні розмірів аліментів. Ця обставина не звільняє батьків від обов'язку по утриманню дитини».

Ця правова позиція була вперше викладена у Постанові Верховного Суду від 10 травня 2018 року у справі № 2-1161/2011 [2], а в подальшому була застосована у 19 інших Постановах Верховного Суду, що підтверджує важливість вказаного положення для правозастосовної практики.

У зв'язку з вищевикладеним, дослідимо питання співвідношення цих двох положень (правової норми СК на підставі аналізу нормативно-правового регулювання та судової практики).

Так, вперше така правова позиція була застосована Верховним Судом в аспекті не прийняття до уваги тези відповідача, що його дохід є мінливим, а його щомісячний розмір становить 500 грн., а розмір аліментів, визначений судами попередніх інстанцій становить 700 грн./міс. Розглядаючи справу суд зазначив, що суди правильно виходили в першу чергу з потреб дитини та того, що відповідач не надав належних та допустимих доказів відсутності в нього відповідного доходу.

Аналіз вказаного рішення суду дозволяє виділити 3 ключові тези:

1) в основу встановлення розміру аліментів покладаються потреби дитини, а не на розмір доходу платника аліментів;

2) тягар доказування відсутності в батька дитини відповідного доходу покладається на відповідача;

3) не впливає на розмір аліментів той факт, що платник аліментів не має на праві власності нерухомого майна;

3) та обставина, що відповідач є працездатною особою молодого віку, офіційно не працевлаштований, однак внаслідок тимчасових робіт все ж має нестабільний дохід, а позивач позбавлена можливості працевлаштуватись та отримувати самостійний дохід, оскільки доглядає за дитиною до досягнення трьохрічного віку є підставою для стягнення аліментів і на її утримання до досягнення дитиною 3-х років.

В якості іншого прикладу проаналізуємо Постанову Верховного Суду від 03 лютого 2021 року у справі № 125/2525/18 (справа про стягнення заборгованості по аліментах, стягнення неустойки (пені) за прострочення сплати аліментів).[3] В даному випадку, Верховний Суд посилається на незалежність факту відсутності у батька/матері доходу, достатнього для утримання дитини, від обов'язку сплачувати аліменти саме в такому обсязі, в тому аспекті, що у випадку зміни фактичних обставин, встановлених судом, відповідач зобов'язаний довести такі обставини. В іншому випадку, наявність таких обставин не впливає на обов'язок відповідача утримувати дитину.

У зв'язку з вищевикладеним, можна зробити висновок, що положення ст. 182 СК України щодо врахування судами матеріального становища платника аліментів у правозастосовній діяльності розуміється через низку складових:

- 1) презюмується спроможність платника аліментів сплачувати аліменти у розмірі, необхідному для належного задоволення потреб дитини;
- 2) тягар доказування протилежного (не спроможності утримання у необхідному обсязі) покладено на платника аліментів (відповідача у справі);
- 3) відсутність у платника аліментів стабільного доходу, нерухомого майна, транспортних засобів тощо не є обставиною, що враховується судом як підстава для зниження розміру аліментів, порівняно з заявленими позовними вимогами;
- 4) навіть у випадку підтвердження факту відсутності достатнього обсягу щомісячного доходу, суди не обмежені його розміром і мають в першу чергу виходити з інтересів дитини та інших обставин справи (зокрема, працездатності платника податків, вірогідності існування «неофіційного» доходу, достовірності доказів щодо розміру доходів (в тому числі, наявності повноважень відповідної особи видавати довідки з цього питання).

Список використаних джерел:

1. Огляд даних про стан здійснення правосуддя у 2018 році. URL: https://court.gov.ua/userfiles/media/media/ogl_2018.pdf
2. Постанова Верховного Суду від 10 травня 2018 року у справі № 2-1161/2011. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/74121043>
3. Постанова Верховного Суду від 03 лютого 2021 року у справі № 125/2525/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94803310>

RESEARCHES SUPERVISED

Daria ANDREIEVA

КРОС-КУЛЬТУРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У МІЖНАРОДНІЙ БІЗНЕС ДІЯЛЬНОСТІ

Інтенсивний розвиток глобалізації та євроінтеграції зумовлює прагнення країн до співробітництва і взаємозбагачення в економічній, суспільній, політичній, науковій, культурній та інших сферах. Вагомого значення набувають міжкультурні зв'язки між представниками різних держав, що є важливою складовою для ефективного співтовариства, налагодження контактів, досягнення взаємовигоди та взаєморозуміння.

У сучасному суспільстві мовою спілкування постає мова культури – культури міжнародного співробітництва, культури особистості, культури суспільної свідомості та культури суспільства в цілому.

Поняття крос-культурного менеджменту (від англ. cross-culture management) вперше запропонував науковець Найджел Дж. Холден, який розглядав культуру як найважливіший аспект в управлінні та організації та як об'єкт когнітивного менеджменту [4].

Термін крос-культурний менеджмент (англ. cross culture management) є порівняно новим для науки про управління. Лексема крос-культура в українській мові запозичена з англійської мови та складається з двох компонентів: англ. cross “між” і англ. cuture “культура”, що загалом українською перекладається як перетин культур. Концептуальне сприйняття такого терміну у сфері управління позначає взаємодію різних культур і мов у середовищі міжнародного бізнесу.

Поняття культури в міжнародному бізнесі, як загальноприйнято, багатогранне явище. Культурні відмінності відіграють важливу роль і впливають на ефективність діяльності компаній. Такі відмінності проявляються в будь-якому національному феномені, включаючи систему управління, тобто менеджмент (калька з англ. management “управління”).

Чим багатогранніше культурне поле ведення бізнесу, тим гостріше проявляються крос-культурні відмінності. Внаслідок зазначеного формуються комунікативні суперечності та вищі вимоги до крос-культурної компетентності управлінця. Тому важливим фактором при розробці бізнес-стратегій є врахування різноманітних аспектів управлінської практики в різних країнах. Доволі часто під час ділових перемовин та в ділових відносинах між представниками різних країн виникають непорозуміння. Таким чином, знання крос-культурних відмінностей та особливостей є важливою складовою успішної управлінської діяльності.

Вагомість та актуальність на сьогодні пізнання крос-культурних особливостей, які безпосередньо впливають на ефективність міжнародного бізнесу, зумовила поширення відповідного інтересу багатьох дослідників до вивчення та порівняння управлінських моделей.

У праці «Крос-культурний менеджмент. Концепція когнітивного менеджмента» Найджела Холдена охарактеризовується компанія як портфоліо умінь, а не видів бізнесу. Власне культура постає чинником розвитку компаній, джерелом формування кваліфікованого робочого потенціалу та реалізації управлінської діяльності, як зазначено автором[4].

Більше того, світовий консультант та експерт в області міжнародного маркетингу та менеджменту, провідний мовець – Річард Гестеланд у своїй праці «Крос-культурна поведінка в бізнесі» формулює основні правила введення міжнародного бізнесу, ототожнюючи їх з принципами крос-культурного менеджменту [5]. Автор книги розглядає чотири головні аспекти крос-культурної поведінки, які можуть бути причиною неефективної комунікації між представниками різних національностей та невдалими перемовинами, а саме:

1. Увага на угоді/увага на взаємовигоді;
2. Неформальні/формальні культури;
3. Культури з чітко встановленими часовими рамками/культури з гнучко встановленими рамками;
4. Емоційно експресивні/емоційно стабільні культури.

На сьогоднішній день успішне управління бізнесом – справа доволі складна та вимагає багато зусиль, врахування всіх умов, факторів та особливостей ведення міжнародного бізнесу, оскільки крос-культурний менеджмент багато в чому визначає успіх компаній.

Іншим важливим аспектом ефективного бізнесу є здатність людей володіти одними і тими ж поняттями, тобто головним завданням крос-культурних комунікацій – є побудова таких комунікацій, які будуть зрозумілими для всіх учасників. Таким чином, знання крос-культурних відмінностей та особливостей дозволяють уникнути непорозумінь та конфліктів, сформуванню успішну комунікацію. Тобто, задля створення результативного механізму крос-культурного менеджменту з'являється необхідність інтернаціоналізації поглядів та ефективного обміну крос-культурним досвідом у міжнародному бізнесі.

Література

1. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація / В.М Манакін. – Київ: ЦУЛ, 2012. – 288 с.
2. Петрушенко Ю. Крос-культурні аспекти підвищення ефективності міжнародного бізнесу. Вісник Хмельницького національного університету. 2009. [Електронний ресурс]: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2009_5_1/pdf/146-148.pdf
3. Мешко Н., Буланкіна О. Культурний менеджмент у корпоративних стратегіях міжнародних компаній. [Електронний ресурс]: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1274>КРОС-Н.
4. Холден, Найджел Дж. Кросс-культурный менеджмент. Концепция когнитивного менеджмента [Электронный ресурс]: <https://znanium.com/catalog/product/391710>
5. Гестеланд Ричард Р. Кросс-культурное поведение в бизнесе. Маркетинговые исследования, ведение переговоров, поиски источников поставок и рынков сбыта, менеджмент в различных культурах / Пер. с англ. – Днепропетровск: Баланс-Клуб, 2003. – 288с.

THE USE OF LANGUAGE IN POLITICAL RHETORIC: LINGUISTIC MANIPULATION

It is no surprise that politics is definitely interrelated with the media. This arrives why the political discourse should be studied in a proper way and along with going into the subject matter, experts and researchers should consider various political phenomena. At present, in the information space, considerable attention of the audience is attracted not only to individual political leaders, but also to the coverage of their actions or events.

Consequently, politics has become one of the most important elements of the functioning of modern society, designed to regulate the relationship of people within the society, to ensure the sustainability of social processes, according to the publicly available resources. The distinguishing features of political communication are as follows: (i) publicity, (ii) one-direction (from a communicator to a recipient), (iii) unstable and heterogeneous character of the audience.

All in all, politicians impose laws, taxes and bureaucratic systems, i.e. they use instrumental power. However, they seek to influence us to endorse their policies, or they call for the eventual voters' political loyalty, thus imposing their influential power. They may wish to influence us to use our collective power to return them to governmental institutions, where they will use their executive power to direct or influence some important aspects of our lives. In other words, politicians aim at having the power to tell people what to do and how to live.

Similarly, politicians may also use particular language forms when answering journalists' questions. Where politicians engage in language interactions with other politicians, their discourse differs to a great extent [1, 198].

Linguistic manipulation plays an essential part in politics because its main function in different political situations is to enable politicians to form structurally stable social relationships.

Political regimes whether totalitarian or democratic communicate in order to inform, influence, issue commands, legislate, persuade, and so forth.

The linguistic manipulation can be considered as an influential instrument of political rhetoric because political discourse is primarily focused on persuading people to take specified political actions.

They play a significant ideological role because it is an instrument by means of which the manipulative intentions of politicians become apparent.

Language applied in political discourse uses a broad range of rhetorical devices at the phonological, syntactic, lexical, semantic, pragmatic and textual levels.

In present time societies, politics basically dominates in the mass media, which leads to creating new types of linguistic manipulation, e.g.: modified forms of press conferences and press statements,

- updated texts in slogans
- a wide application of catch phrases
- common usage of both rhetorical devices: for example, phrasal allusions metonymy and metaphor, and connotative meanings of the words,
- a powerful combination of language and visual imagery to convince the potential electorate.

From the point of view of modern linguistics, political discourse is the material of studying the effectiveness of speech influence on the listener.

Pre-election debates, parliamentary speeches, electoral technologies and campaigns are fundamental concepts of political discourse and speech manipulation. One of the mechanisms of speech manipulation in political discourse is the mechanism of influence on stable forms of consciousness. This impact occurs when the addressee can appeal to the listener's stereotypes. This is the basis of the technique of speech manipulation in the field of political discourse [2, 77]. Therefore, speech manipulation creates certain stereotypes and preferences, beneficial to the addressee.

Thus, the purpose of speech manipulation in political discourse is to convince the recipient of the idea that the decision is made solely by him/her, and that it is the listener's own decision. Therefore, speech influence in political discourse is a necessary tool which can help to manipulate the behavior, thinking and consciousness of the mass audience, as manipulation is aimed at changing the behavior of the recipient.

The foregoing leads to the conclusion that the communicative strategy of manipulation is common for modern political discourse, as it successfully solves the tasks of the implied imposing of the speaker's opinion to the listener. A characteristic feature of English political discourse is language manipulation, which is a holistic speech action aimed at the mass addressee in order to gain and retain power.

Carefully selected language units, used by politicians in public speaking, in combination with social factors, can be a powerful instrument for managing public opinion, i.e. manipulation. The main task of manipulators is to stereotype social and political reality through a language. It can be concluded that manipulation has a special place in English political discourse. Therefore, politicians' public speeches are, as a rule, created with the ultimate aim: to influence people's consciousness through thoughtful and proven techniques, namely linguistic means.

References

1. Atkinson, Max. *Our Master's Voices. The Language and Body Language of Politics.* London: Methuen, 2015, 224 p.
2. Gevorgian, M.V. (2011). Actualization of the tactics of language manipulation in mass media political discourse. *Political linguistics.* 4 (38). 76-78.
3. Zakharova, V.A. (2009). The means of actualizing the target of "fear" of manipulation in political discourse. *The system of values of modern society,* 5 (1), 102-107.

Daria BABAK

ANALYSIS OF INTONATION AND OTHER NONVERBAL MEANS OF COMMUNICATION IN PUBLIC SPEECH

A public speech is an oral monologue in order to achieve an impact on the audience. In the field of business communication, the genres are used the most commonly: report, information, welcome and trade speech.

We can take into consideration 5 stages of the basis of the classical scheme of oratory :

1. Selection of the necessary material, it means the content of public speaking;

2. Drawing up a plan and distribution of the collected material in the required logical sequence;
3. "Verbal expression", literary processing of language;
4. Learning and memorizing the text;
5. Proclamation.

As for intonation in public speech, then it is one of the main components of effective presentation of information. Using a different tone of voice, we can provide information to listeners in different ways. There are sentences with a rough tinge, commanding or a derogatory form.

Intonation expressiveness of oral speech involves skills use of different types of emphasis, taking into account the pace of speech, doing a pause, changing the pitch. Emphasis is one of the main elements of intonation, presented with the selection of syllables in a word or word in a sentence, phrase. The tempo of the speech together with the emphasis and melody are organized speech. It is manifested in the intonation of both a single word and a group of words. For example, stressed syllables in a word are pronounced more slowly, and unstressed - a little faster.

Also there is such an important factor as using grammatical pauses. They are a means of grammatically arranging text. Logical pauses are related to the content, logic of speech. With their help, the speaker breaks down the flow of words into meaningful parts. It is supposed to be the division or combination of words into speech beats.

Under "Speech beat" we mean a segment of a phrase, integral in meaning, united intonation and separated on both sides by pauses. To acquire the skills of logically expressive sound of the language, one must first learn to break phrases into speech beats, quickly defining in them the main content. The habit of speaking in speech beats will make your language not only slender in form, understandable for transmission, but also deep in meaning.

In addition to voice, intonation, his facial expressions and gestures have a certain significance for the speaker.

The expression of the speaker's face, his posture and gestures are additional means of expression. Public speech is the result of a complex spiritual and physical process. In the human brain and body there is a continuous flow of emotions, feelings, ideas, physical movements. Gestures are inextricably linked with the flow of thoughts and changing feelings of the speaker, their rhythmic coincidence with intonation, emphasis and pauses helps to focus the audience on certain important parts of the speaker, show his attitude to the statements and arouse a similar attitude.

But the speaker should remember that even he or she has a stormy temperament, the spokesperson should refrain from excessive gestures. It distracts attention, interferes with listening, perception of thought. It is difficult to give advice on the use of gestures. Here the individuality of each speaker is revealed, however there are certain general requirements. Gestures can not be "borrowed", they must express the temperament, feelings of the speaker, to match the personality, the opinion of the speech. They must be restrained, economical, natural.

According to psychologists, 25% of speech is perceived visually. The sight of a man standing still for a long time tires the listeners. During a long report, an experienced speaker changes position. A step forward at the right time enhances the importance of a place of speech, and helps to focus attention on it. Stepping back, the speaker seems to give the audience the opportunity to "rest" and then moves on to another position of speech. It is not necessary to walk, to move in different directions during performance.

The skill of the speaker is manifested by increasing the impact of gestures, facial expressions. It is argued that the best gesture is one that is ignored by the audience, is that organically merges with the content of the speech.

Psychologists distinguish several types of hand gestures:

- The index finger usually points to a specific person or subject, direction.
- A clenched fist is an emphasis on a certain aspect of a question.
- The palm facing up can have several meanings: the speaker suggests weigh the proposed plan or evaluate an action; facing down - means disagreement, refusal

All the above non-verbal ways of communication are very important, but still the main tool of the speaker is the voice. It should be loud enough, strong, flexible and expressive. The speaker relies on proper breathing and practiced diction.

We can conclude that the quality of the voice occupies a particularly important position in public broadcasting. The speaker must take into account the fact that the quality of his voice creates a certain idea about him in accordance with stereotypical characteristics, which, although not always true, but affects his assessment by the audience and, consequently, the effectiveness of perception of the message. And that the information was perceived by listeners it is necessary to love them and the subject! When the speaker communicates with the audience and enjoys it, they also enjoy it.

References

1. Ораторське мистецтво : навч.-метод. посіб. / авт.-уклад. : І. М. Плотницька, О. П. Левченко, З. Ф. Кудрявцева та ін. ; за ред. І. М. Плотницької, О. П. Левченко. – 2-ге вид., стер. – К. : НАДУ, 2011. – 128 с.
2. Intonation of Presentation in Academic Style. Rubinska Bronislava, Ханча А.С. STUDIA LINGUA: Актуальні проблеми лінгвістики і методики викладання іноземних мов. [Зб. наук. праць] Київ. : ЦП «КОМПРИНТ», 2018. – С. 118 – 121.
3. Надеина, Татьяна Михайловна Просодическая организация речи как фактор речевого воздействия: Дисс. д-ра филол. н. – 10.02.19 – Теория языка. Москва, РАН, Институт Языкознания, 2004, 428 с.
4. Петрова Т.О. Фонетичні та граматичні особливості усного підготовленого монологу переконання англійською мовою // Теоретичні питання культури, освіти та виховання (збірник наукових праць, вип, 39). – Київ: Київський Національний Лінгвістичний Університет. Національна Музична Академія України ім. П.І. Чайковського, 2009. С. 115-119.
5. http://cpk.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=742

Daria BABAK

THE FEATURES OF TRANSLATING THE ENGLISH ADVERTISING SLOGANS

A slogan is a central component of a modern advertising text, a combination of one or shorter, emotionally charged phrases used by the advertiser to create a positive attitude of the consumer to the subject of advertising.

It often happens that the advertising appeal simply does not work. It is not remembered by buyers and, therefore, does not make sense. In this regard, not all companies undertake to create a slogan, and in this case, the advertising of a particular product or company is presented in different ways. Meanwhile, a properly designed slogan means a lot. It allows you to make a product easily recognizable, memorable, maintains the company's image and the brand it represents. Experts in the field of advertising and PR say that there are several rules that should be followed when creating slogans:

- the phrase must be memorable;
- the company's slogan should be easy to pronounce;
- the use of figurative phrases that engage people's imagination [1].

When translating from English to Ukrainian, it should be remembered that these languages differ typologically. Therefore, direct and experimental translation of the phrase is often impossible. Even if you use direct translation, it will not convey the meaning that the author put into it. The translation of advertising slogans requires from the translator not only knowledge of the grammatical and lexical structure of the language, but also the culture of the country in which the language is translated. Therefore, when translating advertising slogans from English into Ukrainian, the following types of translation transformations are used:

1. Permutation means moving lexical items in the message, due to the impossibility of their use in the positions where they occur in the original text:

Get natural! – Рушай за природністю!

The fun starts here. – Тут починаються веселоці.

2. Replacement is the most common method of transformation in translation. There are two types of substitutions – lexical and grammatical:

Bounty – a taste of paradise» – Баунті – райська насолода.

3. Antonymic translation is a kind of substitution – complex lexical and grammatical replacement of a positive construction by negative one:

Never seen before footage – довгоочікувана подія.

4. Compensation is transformation used in cases where the elements of the original message have no equivalents in the language, or can't be transmitted by its means: *Like no other – Як ніхто інший.*

5. Addition is a type of transformation, when the translator introduces any additional elements in order to correctly and clearly convey the content of the original message: *No battery is stronger and longer – Жодна батарея не працює довше.*

6. Omission is opposite to addition. The translator omits semantically redundant message elements: *There are some things money can't buy, for everything else there's MasterCard – Є речі які не можна купити. Для всього іншого є MasterCard.*

7. The technique of holistic transformation is to transform both individual words and sentences as a whole: *Sprite: Obey your thirst – Підкорятися своїй спразі.*

8. Direct or word-for-word translation: *I'm loving it. Mcdonalds – Я це люблю. Макдональдз. Panasonic. Ideas for life – Панасонік. Ідеї для життя [2].*

As a result of sociolinguistic adaptation of the text, the translator is forced to use a number of translation transformations. From the examples discussed above, it is clear that the most common method of translators is the replacement and holistic transformation.

So the frequent use of these types of transformations can be explained by the fact that they best allow the translator to convey the basic meaning of the translated slogan, to preserve the informative side of the text, as well as to adapt it to customers. The choice of one or another method

of translation also depends on different factors: the nature of the translated text, the audience of consumers of advertising products, the psychology of the translator, his commitment to a certain literary tradition, as well as the goals pursued by an advertising company. It all depends on the case.

References

1. Довженко, А.О. Специфіка перекладу вербального компоненту реклами в американському медіа-дискурсі: робота на здобуття кваліфікаційного ступеня магістра; спец.: 035 – філологія (германські мови та літератури (переклад включно)) / А.О. Довженко; наук. керівник А.В. Прокопенко. – Суми: СумДУ, 2018. – 105 с.

2. Лихопат А. Особливості перекладу рекламних текстів. URL: <https://everest-center.com/osoblyvosti-perekladu-reklamnyh-tekstiv/>

Kateryna BABI

ГРАМАТИЧНА ІНТЕРФЕРЕНЦІЯ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА АНГЛІЙСЬКУ

Мовна взаємодія є надміру ефективним, різноплановим, багатим процесом різнорівневих контактів між мовами, їх структурами, уживанням, традиціями спілкування. Під час мовного контакту одна мова впливає на іншу, бо мова – живе утворення, який безупинно вдосконалюється і розвивається. Мовна взаємодія відбувається здебільшого з допомогою перекладу. Перекладачі беруть активну участь у творенні мови, поповненні її новими елементами, традиціями, впровадженні нових норм спілкування.

Мовна інтерференція – реальність, яка відбувається за умови близькості, зіткнення чи накладання однієї мови на іншу. В останні десятиліття міжмовний вплив поширився далеко за границі європейського регіону.

Актуальність тематики зумовлена потребою всебічного вивчення міжмовного впливу в соціо- та психолінгвістичному аспектах, що сприятиме розкриттю причин виникнення, виявлення й подолання явищ міжмовної інтерференції на різних мовних рівнях.

Серед науковців беззаперечним є той факт, що визначена взаємодія найповніше проявляється на лексичному рівні, оскільки словниковий склад є найбільш відкритим для іншомовних впливів. Лексичну інтерференцію можна трактувати як усі зміни в словниковому складі, функціях і статусі лексичних одиниць, які виникають внаслідок контакту з іншою мовою. Лексичний вплив здебільшого зумовлений наявністю спільних ознак у двох мовах. Такі мовні явища можуть бути як неочікуваними, так і закономірними, тобто спричиненими цілеспрямованим засвоєнням лексичних одиниць однією мовою з іншої. Саме другий спосіб виникнення лексичних паралелей призводить до появи “хибних друзів перекладача”. Прикладами таких мовних явищ є, приміром, лексеми *data*, яка в перекладі на українську мову означає *дані* (а не *дата*); *operation*, що, крім значення *операція*, також вживається на позначення роботи або дії; *technique* – *техніка*, а також

метод, спосіб; *article* – *виріб* (а не *артикль*); *fundamentally* – *теоретично* (а не *фундаментально*).

Отже, нині, зважаючи на поширеність досвіду долучення до світової культури шляхом вивчення іноземних мов, потреба у вивченні наслідків міжмовної взаємодії та подолання її негативного впливу є актуальними.

Tetiana BALCHUGOVA

STUDENT SLANG IN ENGLISH: ORIGIN AND THE PRESENT

Slang is a very informal language or specific words used by a particular group of people. Humanity came up with these words based on their impressions or different situations in their life. We cannot find it in a dictionary because it can be distortions of existing words or entirely invented terms. Slang is used mostly in informal situations. Slang is a “subculture” of language, which goes beyond the reach of Standard English.

As the researchers define, “Slang is the use of highly informal words and expressions that are not considered standard in the speaker’s dialect or language. Slang is very often colloquial: the language and dialect tend to be specific to a particular territory. Slang is a central part of the young generation’s experience, but contrary to many adults’ perception of slang as more or less uniform “youth language” [6, p.127].

English is constantly changing and slang is increasingly becoming a greater part of our shifting linguistic terrain. Most new words, in fact, come from slang. Where did slang come from? As a matter of fact, English slang started as a language used mostly by criminals in the 16th and 17th century in England and developed primarily in saloons and gambling houses. School children at those times were taught that to use slang was taboo and improper, but they did it despite the taboo. Evidence of the use of slang by American college students dates from the mid-nineteenth century.

Thus, slang originated from the youth. As time went on, slang emerged in popular culture such as plays and books, and in the early 1920s slang gained the interest of popular writers. During the post-World War I era, society gained new attitudes about slang and there was a demand for slang in entertainment, mass media, and fiction.

Nowadays slang is not associated with criminals. It acquires its form and is influenced by different cultures and the innovations of technology [3].

Student slang is a rapidly changing lingo. Of all social groups, the young are the most prone to the use and renovation of slang and unconventional language. They exhibit great social dynamism and are receptive to changes in fashion: in clothes, look, style, and also in speech. They have little political power but they may use slang as a counter-cultural tool. In our modern societies, students constitute one large subgroup within the young which deserves special study, for many a time they develop a special kind of vocabulary [4, p.201-202].

It is important to point out that slang and informal English are not the same. Some slang words can be used in formal situations, and some of the words which can only be used in informal situations are not slang. Every society, profession, generation has its own colloquial words. It is a way to set themselves apart, to express themselves in a distinct and individual way, and sometimes to keep secrets from being known by others. Slang is used by the students for many purposes, but

generally it expresses a certain emotional attitude [2]. We can hear new slang words almost every week. They come to us from social networks as “Tik-Tok” and “Instagram”. For example, *cray* “crazy” (shortened version); *balling* “to be rich”; *drip* “sense of style”; *gloatgram* “an Instagram post that shows how well the author is living”; *show stopping* “to look very good”; *boo* “beloved person, person you care about”, etc. Over time these words become outdated. However, if they allow people to say something that cannot be said using traditional language, and a majority of people accept them, these words and expressions become regular language (e.g., slang term “lol” (laughing out loud) was added to the Oxford English Dictionary).

In everyday communication students widely use a lot of slang words as well. We present a few examples used by the college and university students. E.g., *chill* (verb) “relax, calm down, or be easygoing” (“We’re done with exams, so let’s just chill tonight”); *amped* (adjective) “very excited”; *basic* (adjective) “something or someone is boring or uncool” (“Let’s get out of here. This party is basic”); *hunk* “a tall, strong, attractive man”; *crush* “a strong but temporary feeling of liking someone”; *rofl* “rolling on the floor laughing” (used, for example, in an internet chat room, to show that you think something is very funny).

To sum up, slang is an essential part of students’ lives. Students have a rich and extensive slang vocabulary for labelling various aspects of their academic and personal life, either on the Internet or in personal communication.

References

1. Cambridge Dictionary [Electronic source]. – Access code: <https://dictionary.cambridge.org/>
2. Characteristics of Slang [Electronic source]. – Access code: <https://www.britannica.com/topic/slang/Characteristics-of-slang>
3. Fasola J. Slang and its history [Electronic source]. – Access code: https://dukonference.lv/files/proceedings_of_conf/53konf/valodnieciba_literaturzinatne/Fasola.pdf
4. González F. R. Youth and Student Slang in British and American English: An Annotated References. *Revista Alicantina de Estudios Ingleses*, 7 (1994). P. 201-2012. University of Alicante. [Electronic source]. – Access to the journ.: <https://raei.ua.es/article/view/1994-n7-youth-and-student-slang-in-british-and-american-english-an-annotated-References>
5. Instagram: @slangninja, @judah_18
6. Namvar F. The Use of Slang Amongst Undergraduate Students of a Malaysian Public University. *Journal of Advances in Linguistics*. Vol 3, No.1. 2014. P.127-135: https://www.researchgate.net/publication/330930328_The_Use_Of_Slang_Amongst_Undergraduate_Students_Of_A_Malaysian_Public_University

Alla BAMBURA

ENGLISH BUSINESS MONOMIALS: TERMINOLOGICAL FACET

The topic of business and that of terminology are quite relevant today. Terminology is very important, because terminological words (terms) are used in scientific, journalistic, professional and business styles, as well as elsewhere. An interesting fact is that terms acquire additional meanings, including expressive or emotional coloring. Analyzing the professional domains in

general, we note that they may be different in use. We distinguish between socio-political, scientific and technical, natural, administrative and business, and so on. With the rapid development of science and technology, scientists and linguists are paying more and more attention to business, and especially to finance and law. Linguists, in turn, are extremely interested in supplementing and developing business terminology, as it is a business language, and this terminology is becoming increasingly popular. The linguistic and non-linguistic features of business broadcasting in the English-speaking environment actualize the need to study, analyze and describe relevant information at a level that meets the demands of modern labor market and encourage relevant institutions (academic, technical, etc.) to create software products, which will become an integral part of the simplified process of intercultural business communication and methodology for effective teaching of professional languages academically, on the other hand [2]. It is worth noting that business terminology is not taken simply. There are basic ways to get it. Improving the English business system occurs in different ways:

1. due to the absorption of the terminology of the English language (business, to sell, to buy, a seller, a buyer),
2. practical vocabulary of a person,
3. scientific vocabulary of a person,
4. vocabulary related to educational spheres of activity (economics, statistical mathematics, statistical evaluation, labor market, trade, profitable advertising, etc.).

Speaking of terminology in general, we need to understand and distinguish the concept of "term". The terms should be consistent with the morphological, syntactic and phonological norms of the language and meet certain criteria: 1) consistency, 2) transparency, 3) appropriateness, 4) linguistic economy, 5) neutrality, 6) derivability and compoundability, 7) preference for native language, 8) harmonization of terms, 9) the presence of the definition of the concept.

The term should be both lexically and morphologically strictly systematic, capable of derivatives formation, and as much as possible paradigmatic in terms of normal and typical paradigm [1, p. 47].

In view of the above, we propose to distinguish between "term" and "monomial", in particular "business monomial". By monomial we mean a terminological expression that is a combination of a variable and a constant - one or more combinations / clusters that form a constant terminological expression as an inseparable compound and can be combined with conjunctions to form a term compound according to the requirements of a particular field of knowledge [3, p. 102; 2].

The "business monomial" of the English language is a monomial that is part of the terminological corpus of the English language in the field of business and interlingual business communication in the English-speaking environment, respectively.

It is worth noting that the introduction of the new term is based on the similarity between an algebraic expression, its components and operations, and a term in English in business, following the works by Oksana Chaika (2019, 2020).

The similarity of an algebraic expression, which includes a monomial, binomial, trinomial or polynomial (trinomial and polynomial) and a terminological expression in the form of a constant term allows further creation of code that will allow IT engineers, computer linguists to create future programs, etc. e-reading and text recognition, machine translation, automation / robotization of work processes. In addition, the syntactic models of monomials in the English language of business are characterized by lexical and morphological systematicity, rational brevity and unambiguous correspondence of the term to the concept.

References

1. Itskovich, V. A. (1964) *Lingvisticheskaya terminologiya i prikladnaia onomastika. O slovare novoi lingvisticheskoi terminologii*. [Linguistics terminology and applied nonmastics. On dictionaries of new linguistics terminology]. Moscow. 165 p. (in Russian).
2. Chaika, O. (2019) *A Dive for Determinants of Ukrainian and English for Audit and Accounting as Languages for Specific Purposes / Oksana Chaika // Man. Computer. Communication: scientific proceedings / Ed. O. Levchenko. Lviv Polytechnic University. – 1 CD-ROM. ISBN 978-966-941-389-5.*
3. Chaika, O. (2019) *Monomial Variables in English Audit Terminology. International journal of philology. Vol. 10, №1, 2019, p. 100 – 108.*
4. Chaika, O. (2019) *Binomials in English Audit Terminology. International Journal of Philology, Vol. 10, no 3, Kyiv, NUBIP, pp. 68-73. DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/philolog2019.03.068>*
5. Chaika, O., Zakatei, Yu. (2019). *Monomials in English for Law, International Journal of Philology, Vol. 2 (14), pp. 114-121.*

Alla BAMBURA

VERBAL AND NON-VERBAL MEANS DURING A SPEECH AT A CONFERENCE IN THE AGRARIAN SPHERE

The agrarian sphere and agrarian society are our future. Ukraine was, is and will be primarily an agricultural country rich in fertile chernozems and soils in general. An agrarian society is any community whose economy is based on producing and maintaining crops and farmland.

According to D. Heap, in the *Encyclopedia of Language & Linguistics*, we note that representatives of the agricultural sector almost always come into contact only with native speakers of their own or neighboring communities. [2]. But the more we develop and the agricultural sector in general, the more we understand all the benefits of negotiations with foreign representatives, as well as negotiations and agreements within the country. It is extremely important to understand the differences in language features. In foreign negotiations, an interpreter often plays an important role, who will be able to convey all the importance and information correctly. However, it should be noted that although the translator plays an important role, he does not play a key role. The key role in any case belongs to the speaker. And in order for the speaker to be able to express himself, to interest others, to convey the main idea, he must take into account certain things.

Firstly, business negotiations and public speeches on the agricultural sector must have a scientific style. The main function of the scientific style is to provide factual and precise information, which must be clear, concise, unambiguous and explicit. There is no space for any redundant, repetitive and unimportant information. Yes, of course, if the speaker talks about his harvests, he can afford to joke with the audience, and if, for example, the topic concerns how pollution affects fertility, drought, floods and their damage, then jokes will not be appropriate.

Considering this question, we note that the speaker must use and understand verbal and nonverbal communication. In other words, the speaker must have effective communication skills. His main task is to change a person's worldview and convey the importance of his opinion. The speaker is a master, a psychologist and an actor.

I analyzed the American's speech on forgetting agricultural roots. (<https://www.youtube.com/watch?v=sZYEMn9B5Gc>). The report was appropriate and informative.

First of all, I paid attention to the image. Paul Schwenesen was carefully prepared and had the appropriate image of a man associated with the agricultural sector. He began his speech with a joke, thus engaging the audience. So, here we are talking about verbal communication, which is necessary to meet the need for communication, to show respect for others, to build relationships, exchange information and even to influence others. Verbal transmission of information is the transmission through words, whether oral or written. Note that there may be barriers to communication, so it is important to work on these points. People who perceive information should see a commitment from the speaker, it's not just a "dry" presentation of the material. The speaker works on the result. Also one of the important aspects of verbal communication is both monologue and dialogue, even dialogue will play a bigger role. It is important to communicate with the audience, because a simple presentation of the material in most cases will simply be listened to, and when the speaker asks questions to the audience, consults with them and learns their opinion, he will benefit much more. Interest in the people to whom you provide new information = (equal to) a successful conference / result.

So, during verbal communication you need to choose words carefully, formulate your opinion in advance, be convincing, have a topic of discussion, build sentences and be able to listen + note that our speaker used a presentation with slides and listeners were much more focused. Visual memory also worked in humans.

As for non-verbal communication, we are guided by certain signals, facial expressions, postures, gestures, movements, intonation. Note that there are so-called gender differences in nonverbal communication. For example, the difference in gestures. Even analyzing the video with Paul Schwenesen, he gestures, rubs his hands in anticipation. Analyzing his position, we pay attention to sign language. Gestures are the language of our emotions. With gestures and intonation, the speaker expresses who he really is, how sincerely and openly he speaks, whether he hides something, whether he thinks about it, whether he provides complete information or limited information.

Consider groups of gestures and compare with our speaker. There are gestures of openness, protection, thoughtfulness, critical appraisal, suspicion, dominance, readiness, reinsurance, boredom, self-control, nervousness.

Our speaker kept one hand in his pocket, and when a man's hand is carelessly tucked into a jacket pocket while talking, with the thumb outside, it expresses his confidence in superiority over you. Another gesture of the speaker is walking. This is the kinesic feature of communication. The gesture of "walking" is a sign that you should not rush. Many interlocutors resort to this gesture, trying to "stretch the time" to solve a difficult problem or make a difficult decision. This is a very positive gesture. But you should not talk to those who walk around. This can disrupt his thoughts and prevent him from making a decision.

Eyesight and voice also play an important role. Our speaker spoke quietly, but clearly, it would be more correct to speak a little louder so that the whole audience could hear, the gaze was focused on the audience, which is a good decision.

Thus, we conclude that both verbal and nonverbal communication are important aspects of successful speech. It is important not only to speak, but also to be able to listen and you need to pay special attention to your gestures, tone of voice and appearance.

References

1. D. Heap, in Encyclopedia of Language & Linguistics (Second Edition), 2006.
2. Дубовик С. Культура спілкування як складник загальної культури школярів / С. Дубовик // Українська мова і література. – 2012. – № 1. – С. 9-12.

Yulia BANKOVSKA

ПРОБЛЕМА ЗАПОЗИЧЕНЬ В СУЧАСНІЙ МОЛОДІЖНІЙ РОЗМОВНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

На сьогоднішній момент англійська мова постає справжньою новою *lingua franca*, і сучасні технології та поп-культура тільки сприяють її поширенню та полегшують процес проникнення власне англійської лексики в інші мови. Словниковий запас української мови з кожним роком розширюється до неймовірних масштабів завдяки запозиченням з англійської мови, причому більшість запозичень активно застосовуються саме в розмовній усній мові, а не на письмі. Це призвело до того, що розмовна українська мова все більше віддаляється від стандартизованої. Це підводить нас до актуальності теми запозичень. В ХХІ сторіччі як ніколи стало важливим питання асиміляції запозиченої лексики. Мета цієї роботи- проаналізувати психологічні засади сучасної культури усного молодіжного мовлення, привернути увагу до проблеми «засмічення» української мови та відстоювання необхідності вживання власне української лексики.

Те, що все більше молодих людей використовують і вважають зручнішими такі слова як кріндж, сторітелінг, дедлайн, дропшипінг, респект, лук, коучінг, хайп, тьютор, стікер, дудл, боулінг, челлендж, нокдаун, лайфхак, драфт, фрик, аутфіт, факап, нокдаун, скіл, софт скіл, хард скіл замість відповідників сором, розповідь, кінцевий термін, постачання, повага, зовнішній вигляд, снування, ажіотаж, репетитор, наліпка, калюжа, гра в кеглі, виклик (проблема), збиття з ніг, порада (вказівка), проєкт, особистість, вбрання, плутанина (бовдур), карантин, навичка, м'яка навичка, тверда навичка – це всього лише вершок айсбергу. Проблема полягає в психології, недостатній обізнаності спільноти в цілому та недостатній роботі над сучасною українською терміносистемою. Коли наш мозок виконує якесь завдання, він завжди намагається знайти найлегший спосіб вирішення проблеми, і в мозку середньостатистичного мовця, такі слова як 'лайк', 'снєк', 'ок' є легшими за слова 'уподобання', 'перекус', 'гаразд' завдяки меншій кількості складів. Такі слова як 'смайл', 'спойлер', 'тег' не є можливим одним словом точно перекласти так, щоб інший учасник діалогу чітко та ясно зрозумів, про що йдеться. Такі слова як 'кеш-енд-кері', 'андеррайтинг', 'рефакторинг' уже стали професіоналізмами, які позначають конкретні поняття, зрозумілі тим людям, що працюють у певних сферах. Уникнення цих слів при перекладі може привести до фатальних непорозумінь, втрати дорогоцінного часу та матеріальних цінностей і не залишається нічого, окрім як користуватись такими словами та просувати наведені кальки [3].

Якщо з першим наведеним прикладом все зрозуміло - недостатня робота над власним словниковим запасом та вплив суспільства роблять свою роботу, то у другому та третьому прикладах ми маємо так звані лексичні лакуни, які насправді іноді просто неможливо перекласти одним словом [1; 4].

За Г.В. Биковою, лакуна – це синтаксичний об’єкт, ідеальний зміст, тип поняття або уявлення, гештальт, що входить у певні судження. У перекладі його передають громіздким словосполученням, компактним поєднанням чи ґрунтовним описом, що роблять не для того, щоб найбільш повно визначити щось відоме, а через відсутність відповідного поняття. Під час трансфертування в ході перекладу, лакунам властиві полілексемні та полісемантичні варіанти; однослівний відповідник відсутній, концепти оригіналу та відповідника не збігаються та неможливими є перекладацькі втрати (вилучення, заміна, деформація). На відміну від лакун, багато запозичених слів відносяться до еквівалентної лексики. У контексті речення лакуну або запозичення іноді можна просто вилучити, але, найчастіше для перекладу обох використовується калькування, транслітерація, транскрипція та описовий переклад [2].

Через надмірне використання транслітерації та транскрипції як способу перекладу запозичених слів, сьогодні, за даними проєкту ‘Словотвір’ (1912) такі англійські слова знаходяться в дуже активному вжитку, часто витісняючи власне українські відповідники, а їхня кількість зростає з кожним днем.

Найраціональнішим виходом, на нашу думку, є масова соціальна реклама та популяризація власне українських відповідників найпопулярніших запозичень в ЗМІ, відведення значної кількості часу в навчальній програмі з української мови для учнів середньої та вищої школи саме на практику усної літературної української мови та розроблення термінологічних словників української мови для індустрій реклами (маркетингу), продажів (рітейлу) та інформатики (ІТ).

Література

1. Анохіна Т. О. Корпусний лакунікон англійської та україномовної картин світу : монографія. – Суми: Сумський державний університет, 2018. – 588 с.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. К.: Академія, 2009. – 376 с.
3. Калмикова Л.О., Калмиков Г.В., Лапшина І.М., Харченко Н.В. Психологія мовлення і психолінгвістика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. Л.О.Калмикової. – К.: Переяслав-Хмельницький педагогічний інститут, “Фенікс”, 2008. – 245 с.
4. Тарасенко Т. В. Мовні лакуни у міжкультурній комунікації // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Вип. Х– 2016. – С. 68-75.

**Bohdan BANKOVSKY,
Kyrylo HAVRYLETS**

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ФАКТОРИ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ АНГЛІЙСЬКИХ ЮРИДИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Напрямок дослідження мови в аспекті її взаємодії з культурою, є досить актуальним у наш час. Соціокультурний напрям викликаний бажанням вчених зрозуміти феномен культури, а також вплив цього феномену на життя людини. При цьому переклад є певною проміжною ланкою у процесі розуміння іншої культури. Відбувається це тому що, у мові як

у суспільному явищі знаходять своє вираження певні соціокультурні фрагменти.

Так юридична мова, є характерним чинником між культурами. Прикладом цього може бути той факт що в США правова тематика є однією з частин масової культури [3, с. 234]. Щоб особа яка не живе в цій соціокультурній дійсності могла зрозуміти це, їй треба стати членом соціо-комунікативного процесу. Досягти цього можна за допомогою текстів-перекладів, на відповідну правову тематику. Ось так переклад тексту стає однією з форм культурної взаємодії, що в свою чергу може створити певне представлення про чужу культуру.

Перекладач при роботі над юридичним документом в умовах міжкультурної комунікації повинен враховувати особливості мовної культури, такі як мовні звички носіїв мови [1, с. 118]. При цьому перекладач не може змінювати сприйняття документу. Такий підхід до роботи дозволяє знайти нові рішення перекладацьких проблем при роботі на юридичними текстами. Головну роль у цьому грає не тільки володіння юридичною термінологією та знання правових норм, але й особистісні якості перекладача, так як такий процес вимагає певної творчості.

Тому працюючи над перекладом юридичного тексту, перекладач може свідомо відступити від структурної і смислової відповідності на користь рівноцінності в плані дії, бо юридичний текст є однією з найзначущих форм виразу права.

Юридичний документ, має текстову специфіку, і не дивлячись на суперечності в поглядах юристів і лінгвістів, більшість єдина в тому, що всякий юридичний текст має граматичні, лексичні, і логічні основи, які організовані між собою з метою передачі інформації [2, с. 201]. Юридичні документи при перекладі з вихідної мови на мову перекладу незалежно їх призначення і цільової ролі зберігають ці основи.

Література

1. Арбекова Т.І. Лексикологія англійської мови: навч. посіб. для інстр. і фак. іноз. мов / Т.І. Арбекова. - М: Вища школа, 1977. - 240 с.
2. Ткачова І. В. Ткачова І. В. Порівняльний аналіз лексики банківського права (на прикладі російської, української та англійської мов) // Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених. — Сімферополь, 2004. — Вип.5. — 220 с.
3. Rule of law handbook a practitioner's guide for judge advocates. / The Judge Advocate General's Legal Center and School, – U.S. Army Center for Law and Military Operations: 2011. – 324 p.

Mariia BOITSOVA
Yuliia LUNHU

SOFT SKILLS FOR A CAREER SUCCESS

In addition to technical and professional skills, employers seek candidates with soft skill attributes such as flexibility, courtesy and teamwork. Until a few years ago, universities only taught specific technical skills at undergraduate and graduate schools. For example, an engineer took many subjects related with math and economics, an architect would study design and structures, to name a few cases.

Soft skills are extremely important for potential job hires

This has changed with the knowledge society of the XXI century. Today academic specialists recognize that professional success not only depends on these hard skills but also on other skills, previously not taken much into account but nevertheless increasingly important: the so-called soft skills.

What are soft skills?

Deepa Sheti and Manisha Seth, two University professors from India explain that soft skills is “an umbrella term covering several survival skills such as communication and interpersonal skills, emotional intelligence, leadership qualities, team skills, negotiations skills, time and stress management and business etiquette.”

Bernd Schulz, from the University of Dresden suggests that, “the perception of what is a soft skill differs from context to context. A subject may be considered a soft skill in one particular area, and may be considered a hard skill in another. For instance, training in cultural awareness might be useful for a chemist, but is an absolute necessity for a human resources expert in a multicultural society.”

Soft Skills Predict Career Success

According to a newly published article by David J. Deming for the National Bureau of Economic Research, there is strong evidence that “soft skills” (also referred to as “non-cognitive” skills) are increasingly important indicators of success both at school and in adult life.

Deming references a 2017 survey by the National Association of Colleges and Employers that identifies that the top qualities sought in new graduates are the ability to work in a team followed closely by written and verbal communication skills.

Soft Skill Occupations Grow as STEM Opportunities Slow

Deming points to evidence suggesting that cognitive skills (those emphasized as and measured by IQ tests) as a predictor of labor market success has declined since 2000 while there has been a corresponding uptick in occupations that emphasize strong analytical and interpersonal skills. These include occupations such as business support, finance, managers, nurses and physicians. Between 1980 and 2012, careers that focused on social skills grew by almost 12 percentage points of all U.S. jobs and were associated with a more rapid wage growth for the same occupations. In contrast employment and wages for high math low social skill occupations such as STEM, grew more slowly. This is not to say that cognitive skills are not required – clearly they remain essential – but they are no longer sufficient for obtaining a good, well-paying position. Candidates must bring social skills to the table as well.

Soft Skills – A Uniquely Human Skill-Set

What accounts for the continued importance of soft skills? The author points to a recent article by David Autor about the history of workplace automation which argues that new technologies actually result in an increase in the importance of skills and tasks for which there is still no suitable non-human substitute. Certainly machines are better than humans at performing routine tasks that follow explicit rules, but people are much better at tasks that require flexibility, creativity, and judgment – qualities that don’t require an explicit understanding of rules. Examples are the way in which people observe and intuitively interpret the behavior of other people which in turn informs their interaction with that individual. Automation simply can’t decode or duplicate human interaction, team collaboration, and just plain understanding of people and their behavior. A machine can answer a phone and direct a call, but it takes the soft skills of a human to “read” the tone of the conversation, interpret the caller’s motivations, and respond in a uniquely personal manner.

This ability to observe and interpret behavior is also consequential in team behavior. According to Deming, effective teamwork requires a complex and context-dependent understanding of one's team members and their likely responses to a wide range of scenarios.

Soft Skills in Your Educational Objectives and Budget

The data presented in the article underpins the necessity for professional development that emphasizes the importance of soft skills as an indicator of success in the labor market. Human resource professionals, managers, supervisors and team leaders do well to continue to ensure their training objectives and budget includes these important skills. At IEA, we've listened to the needs of many of our customers, particularly those responsible for hiring and training, who have identified soft skills as the area of development most needed for on-boarding as well as on-going professional development. We've responded by developing a series of Essential Soft Skills training webinars, as well as on-site classroom training for interested companies.

References

1. David J. Deming, The National Bureau of Economic Research
2. Robles, Marcel M., "Executive Perceptions of the Top 10 Soft Skills Needed in Today's Workplace", en Business Communication Quarterly.
3. Sethi, Deepa y Seth, Manisha, "Do Soft Skills Matter? – Implications for Educators Based on Recruiters' Perspective", en The IUP Journal of Soft Skills.
4. Schulz, Bern, "The Importance of Soft Skills: Education beyond academic knowledge", en Journal of Language and Communication, June 2008.

Olena BORLIUK

ENGLISH IN THE MODERN WORLD

One of the main tools of globalization has always been the use of international languages. Given this there are many opportunities for communication, business negotiations, exchange of experiences, as well as trade and services in the modern world. International language makes it possible to significantly expand these connections and unite people from different countries and continents, social and cultural environments. Mastery in foreign languages is a requirement today. The twenty-first century establishes people speak at least one foreign language. There are as known 7,174 languages on Earth. The 40 most widely spoken languages are spoken by about two-thirds of the world's population. These include English, German, French, Spanish, Chinese, Portuguese, and other languages.

Undoubtedly, one of the most popular and most spoken globally is English. There are several reasons why English is so common. One of these reasons is historical. This language managed to take the leading position relatively recently - during the British colonization of Canada, Australia, the USA, India, some islands in the Pacific. This made English a link between countries and continents. Nearly a billion and a half of the world's population belongs to the English-speaking world. English is now the second language for citizens of the European Union with a population of nearly 500 million.

The role of English in modern education is very important. Speaking English you can study at almost every university in the world. Many countries around the world base their educational policies on English as a basic language. In today's global political, economic, commercial and

information-scientific world, the number of companies that require English language skills is growing. Summits and meetings of heads of state, the signing of decrees, and debates are all conducted in English. International trade, the banking system, and the transportation system are conducted in English. International conferences, study of world experience, and exchange of information take place only using the English language.

With the development of technology, English has become important in areas such as medicine and information technology. IT is all built on international connections and customers, and English is the language of international communication. English dominates the Internet. This was facilitated by the leading role of the United States and the subsequent import of information technology. That is, the Internet came from the United States. A little later it came to other countries of the world as well. Any computer program is created in the first version in English and then translated into other languages.

When we speak English, we can communicate with citizens of most countries without any misunderstanding in expressing our feelings and thoughts. English is equally suitable for conducting business, concluding agreements and contracts, using it in everyday life and communicating for personal purposes.

In globalization, English not only plays the role of a communicative mediator in the context of individual nations, ethnicities, but also embraces the entire world community. In the process of the formation of the world global languages English has taken a leading place and is an influential factor in the formation and implementation of geopolitics, world political, economic, cultural, informational and educational processes. The role of English in the international arena will remain unchanged for a long time to come, despite thoughts of the weakening of this language in the world.

References

1. E. O. Panasenko: English as LINGUA FRANCA and its role in contemporary world politics-economic processes [20.pdf \(stateandregions.zp.ua\)](#)
2. Valentina Bogatirets: English as a tool for the development of communication space in Ukraine <http://buk-visnyk.cv.ua/naukova-dumka/650/>
3. Khomenko O. Associate Professor, Head of the Department of Foreign Languages of Kyiv National University of Technologies and Design **ROLE OF ENGLISH IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION** [paper khomenko3.pdf \(knutd.edu.ua\)](#)

Yuliia BULAVNOVA

ПЕРЕКЛАД ПОЕТИЧНОГО ТВОРУ

Спільність мови з певним лінгво-культурним середовищем, у якому поширені усталені правила й звичаї щодо використання мовних одиниць, призводить до того, що під час перекладу змісту іншомовного тексту лінгвісти вдаються до різноманітних перетворень, які спричиняють часткову або повну зміни структури речень тексту оригіналу.

Тонкощі мистецтва поетичного перекладу характеризуються двома суперечливими напрямками: з одного боку, перекладні твори мають емоційно впливати на читача, а з іншого, їхнє призначення - вводити до літератури щось нове, ознайомлювати читачів з незваними

досі персонажами, образами, ритмами. У першому випадку вони покликані пристосувати чужу творчість до сприйняття вітчизняного читача, у другому – показати читачеві різноманіття мистецтва, красу відмінних національних форм, історичних пластів, індивідуальних творчих структур. Переклад повинен бути співзвучним із оригінальними віршами, і це один із складників точності. Однак при цьому засоби мови, на яку перекладають, повинні чітко відображати національний дух та етнічну форму оригінального твору, а також індивідуальну манеру автора.

Переклад текстів художнього мистецтва – один з провідних шляхів поповнення надбання національних літератур. Дослідження особливостей творчості перекладача є цінним джерелом для розуміння закономірностей становлення стилю митця, жанрово-стильових змін у творчості літераторів.

Формулу поезії можна сформулювати як образ і значення, тобто між способом мислення й значенням завжди спостерігається нерівність.

Отже, під час відтворення поетичних творів перекладач має брати до уваги такі аспекти: національні особливості образних традицій; спиратися в тлумаченні образу на всю творчість поета загалом.

Anna CHERNETSKA

PROFESSIONAL PRACTICE AS A HOLISTIC AND COMPLEX SYSTEM

This work is devoted to a very important topic. The issues of professional practice, new media, and discourse are relevant today. Today, everyone wants to be experienced in their chosen profession and therefore tries to reach great heights.

From personal example, practice and theory are interrelated. We are taught at the university, but the expediency and the result depend only on our persistence. For example, professional practice at school requires good knowledge, a polite attitude to colleagues and students, a certain type of character. Professional practice as a holistic and complex system includes the following components: purpose, objectives, motives, needs, subject, forms, and means of achieving the goal, as well as the result of activities. It is a way, process and result of professional training of future specialists in the social sphere that provides active involvement of students in various types of professional activities, creative communication, promotes the formation of professional interest. In the process, we, as philologists, learn to work with people, to use not only language but also emotions as a means of communication. Professional practice is not only high achievements and a red diploma, it is also sleepless nights, uncomplicated exams, and hard work from day to day. But in this way, each of us deepens the acquired knowledge and connects it with the theory.

Often the student prefers individual practice, which reveals great potential in the student, develops self-discipline, and shows strengths. This practice is based on the principles of continuity and sequence of its implementation, integration of theory and practice in the training process, requires a sufficient amount of practical skills and abilities, following the specialty and educational level of student training. The importance of practical training for personal development testifies to the position of psychological and pedagogical science that the final stage of development of thinking operations is the implementation of mental actions in practice.

Discourse – the unity of speech and the situation in which it occurs. It includes both the flow of speech and its preconditions, limitations and results, the extralingual context, and the unspoken goals and intentions that accompany the act of speech. It is a term of philosophy and humanities, which is used to denote a reasoned oral or written discussion of any topic, in which the subject of discussion is the very methods of argumentation; any speech, conversation, discussion, the features of which characterize the speaker. As we know, discourse is used to discuss and uphold personal principles based on evidence.

The term "discourse analysis" was first introduced by the American linguist Zellig Harris. He used this term as a method of analyzing coherent speech, using the distributive method. Later, this term began to be associated with the German term "Textlinguistik", as well as with the term "linguística del texto" by E. Koceriu, in which the terms "text" and "discourse" were identified. The distinction between these terms begins in the late 70's - early 80's of the twentieth century. The text was equated with a formal construction, and the discourse acted as an actualization of this construction in connection with the extralinguistic factors of the discourse.

Discourse at this time was analyzed using only experimental and descriptive methods. For linguists, discourse is extremely important, because it is the use of language and the ability to apply it in practice. Discourse is characterized by spontaneity, high context, and the presence of associative connections. For example, during lessons we always have a kind of discourse, because we discuss questions and give reasonable answers to them. In some interpretations, discourse appears as an expanded understanding of the text, as a text immersed in a specific communicative situation with knowledge about the participants of communication and the conditions of the situation. "Text" and "speech" are the basic units of discourse. Today it is very important because a person must be able to express their own opinion. Mankind will make progress as soon as a meaningful and reasoned discourse begins.

New media is the main source of all discourses, but what is "new media"? These are social networks (Instagram, Facebook, Viber), various blogs, Internet radio, and photo services. Approximately 9 million Ukrainians go to the social network every day. Media companies are moving their activities online: print media are creating their own Internet versions, TV companies are developing official websites and implementing Video-on-Demand services. This is a very important step forward that enables linguists to practice online. This way of learning is quite convenient. New media is most often associated with the Internet because, in contrast to traditional media, it serves not only to produce and distribute - the Internet helps to transform them, share them, store them. The Internet itself has also long claimed to be recognized as the media. This was justified at least based on the number of its users and the dynamics of its development. For example, as early as 2000, 95% of US public schools had access to the Internet. It took 30 years for radio, 15 years for television, and 3 years for the Internet to reach an audience of 60 million. (M. Castells)

CONCLUSIONS: These 3 key issues are closely related. After all, one complements the other. Currently, there is no clear answer to the concept of "discourse" and the development of new media, because everything is developing rapidly. The prospect of further research in this direction is the study of the relationship of discourse with the basic linguistic concepts of "text" and "speech".

References

1. Marshal McLuhan. 2003- 464 с.
2. Інна Лісович «Скальпель разума и крылья воображения»

3. http://irbisnbnv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbnv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/znpnad
4. http://esu.com.ua/search_articles.php?id=24374

Anastasia SHYMPAYASH

ІРОНІЯ ЯК СТИЛІСТИЧНИЙ ЗАСІБ В ХУДОЖНІХ ТВОРАХ

З давніх давен іронія використовується людьми для того, аби надати ситуації, що описується, ефект комічного, а також для того, аби привернути увагу до своєї оповіді. При цьому оповідач за допомогою іронії може легко та влучно підкреслити своє ставлення до зазначених явищ, подій чи людей. Основною функцією іронії є вираження насмішки. Іронію можна зустріти як в розмовній мові, так і в рекламних роликах, кіно, політичних дискурсах, а також художніх творах [2].

Слово іронія походить з грецької мови і буквально означає глузування, удавання. «Енциклопедія сучасної України» подає таке визначення цьому поняттю: «Іронія – спосіб вираження думки, коли слово чи висловлювання контекстуально набуває значення, протилежного буквальному змісту» [4]. Таким чином, ми можемо зробити висновок, що іронія – це висловлювання, яке має в собі прихований зміст, зворотній тому, який безпосередньо висловлюється.

В сфері художньої літератури іронія виконує, власне, художні функції. За допомогою іронії автор твору може висловлювати свою думку або ж транслювати своє відношення до героїв, описувати певні події, а також ситуації, в які потрапляють герої його творів. Письменник може втілювати іронію на сторінках свого твору за допомогою різних мовленнєвих засобів, таким чином, іронія виникає при взаємодії предметно-логічного і конексуального значення слова [2].

Завдяки тому, що іронія надає твору додаткового змісту, іронічний зміст твору залежить від способу організації тексту. Дослідниця С.І. Походня розрізняє асоціативну та ситуативну іронію. Ситуативна іронія виникає внаслідок суперечності між прямим значенням слова та ситуативним контекстом, який реалізується в межах тексту чи абзацу. «Ситуативна іронія – явний, емоційно-забарвлений тип іронії; це іронія, яка усвідомлюється негайно. Контраст між ситуативним контекстом і прямим значенням (змістом) слова, словом-поєднанням (реченням) відразу породжує значення (сенс), протилежний прямому» [3] – зазначає С.І. Походня. Таким чином, ситуативна іронія легко прочитується в тексті, вона відчувається майже одразу. Ситуативна іронія створюється за рахунок використання великої кількості стилістичних прийомів на різних рівнях: лексичному, синтаксичному та лексико-семантичному.

Асоціативна іронія є більш складною, адже вона втілюється, реалізується в межах всього контексту. Асоціативна іронія створюється внаслідок вживання ситуативної іронії, а також гротеску, абсурду. ««Це прихований, тонкий тип іронії; реалізація переносних значень в цьому випадку проходить поступово, нові значення виникають градуально» [3]. Для досягнення комічного ефекту в художніх творах використовуються такі засоби: порівняння, зевгма, оксиморон, вульгаризми, варваризми, метафора, метонімія, гіпербола, вставні слова, риторичне питання, антитеза, епітет, гра слів, каламбур, парадокс, повтор [1].

Стилістичні засоби створення іронії виділяються в окремий рівень – це рівень тексту, в якому створення збірною іронічного образу з використанням комплексу лексичних і синтаксичних засобів, використання слів і словосполучень, а також фразеологічні словосполучення створюють умови для написання тонкого іронічного художнього твору[1].

Підводячи підсумки, можна стверджувати, що розглянуті нами способи створення іронії, її види та функції в художньому тексті дають змогу автору художнього твору розкрити характери персонажів твору, а також висловити авторське ставлення як до героїв, так і до описуваних в творі подій.

Література

1. Линтвар О. М. Вираження елементів комічного в художньому тексті. Вісник ЛНУ ім. Тараса Шевченка. Л., 2013. № 14 (273). Ч. III. С. 69–73.
2. Морова О.Л., Фокеева Ю.А. Ирония в художественном тексте: виды, способы образования и функции // Функционирование языковых единиц в аспекте социолингвистики и лингвокультурологии. Саратов, 2018. С. 77-88.
3. Походня С. Языковые средства и виды реализации иронии. Киев, 1989. С. 97.
4. Соловей Е. С. Іронія // Енциклопедія Сучасної України: електронна версія [веб-сайт] / гол. редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=12622

Anastasia DANKO

CONTEMPORARY PROBLEMS OF STUDYING LITERARY LANGUAGE

Literary language is historically natural, socially important and the necessary form of existence of the national language. Such defining features of language as codification in dictionaries and grammar books, super-dialectal character and dynamic stability of norms, multi-functionality, most closely related to the awareness of the role of literary language are a representative of national unity. The assertion of the role of the national language in the processes of state formation and consolidation of society primarily concerns the phenomenon of literary language. After all, polished, developed in all spheres of science, education, culture, production, literary language can become truly multifunctional, socially prestigious, which will ensure its performance, state formation and consolidation of the nation.

Today, researchers are drawn to the phenomena associated with the existence of variants of the Ukrainian literary language in the XIX – first half of the XX century. New sources for studying the literary language – artistic, scientific, journalistic texts – stimulate the replenishment of the common vocabulary, the diversification of stylistic differentiation of vocabulary.

In connection with the expansion of literary and written sources, based on the theory of literary languages, we should distinguish between broad and narrow meanings of the term "modern literary language".

In the definition of modern language, the emphasis is on the temporal language characteristics; it is a language within certain historical boundaries. What are the limits? Let us

take, for example, the dictionary of the Ukrainian language. The system of language described in the sources mentioned covers the period of XIX – XX centuries. Thus, from I. Kotlyarevsky to the end of the XX century Ukrainian language retains the characteristic features of its literary standard, which, firstly, distinguish it from other literary languages, and secondly, distinguish this time period (over two centuries!) from previous centuries of literary practice.

If to evaluate the illustrative material of dictionaries and textbooks of modern literary language in terms of its "modernity" for the current speaker, we will note that phonetics, morphology, word formation, syntax are the most stable, while vocabulary primarily responds to social change, reflecting the relentless flow of life. Thus, the division of words into active and passive vocabulary is especially important, essential for the characterization of a particular time slice of literary language. No dictionary can cover everything at once that belongs to human cognition; therefore, there are as separate branches of modern language special languages of different branches of knowledge, special terminological dictionaries that summarize this knowledge. Modern literary language cannot do without terminology; terminological names are part of our everyday life, everyday language practice.

Against the background of temporal and spatial (territorial) differences of the Ukrainian language we determine the differential features of the literary standard. If the differential features of the Ukrainian national language are established through comparison with others related Slavic languages, as, for example, historically due to the alternation of *o*, *e* with *i* in closed syllables, the hardness of labial and hissing consonant sounds, then to identify the differential features of the literary form we should compare it with the territorial varieties of the national language. Thus, in the first case it is a question of delimitation of different structural languages, and in the second – of delimitation of forms, varieties of the same national language.

Over the past half a century, we see a terminological change: until the 1950s, linguists used the term "Poltava-Kyiv dialect" as the basis of the new Ukrainian literary language. It was replaced by another concept – "Middle Dnieper dialects." This change is not accidental and is related to the awareness of the broader, integrative basis of modern literary language, the fact that the norms of modern language are based on the interaction of all dialects and reflect active integration processes in the national language and its literary standard.

Integration processes in the dynamic system of modern Ukrainian language lexical norm expressed themselves in the second half of the XX century. This can be observed in dictionaries, cultural-language recommendations, in which the literalization of two vernacular elements occurs through a stylistic assessment of the relevant options (cf. *do – act*, *receive – receive*, *wait – wait*, *count – count*). In terms of dialectal sources of words and grammatical forms such as conscience – conscience, in the house – to the house, by hand – from the hands, etc. are perceived as their own or foreign to speakers, and in terms of vernacular basis of literary language, as well as in the context of lexical and grammatical features of the national language, they are specifically Ukrainian, ie constitute a characteristic feature of Ukrainian in its volumetric spatiotemporal measurement.

Here is an example of reflecting over language in its spatial-temporal dimension by a famous translator Andriy Sodomora in the book "Under another's shadow" (Lviv, 2000): *"Among the forest of things on the roof [in the attic – Ed.], I do not find, and look for in vain, the thing without which the umber (so we call the lampshade) would not be needed. This thing in eastern Ukraine is called "glass"; in the western territories – from Polish: "shkelko" ... So, it would be useless for me to look for shkelko on the attic. But also in I can't find a word in the dictionary that would describe that rarely used thing: "glass" does not exist at all, and under the words "glass", "glass" and the like there is no meaning "glass for a lamp", as in the Polish-Ukrainian three-*

volume book glass”. The author draws attention to the names of not so distant in time realities: this is not about the times of I.P. Kotlyarevsky! But the realities are a thing of the past – and have not even become lexical vocabulary units, but only memories – spoken words, common once in the language of life. The author's thoughts concern the names of specific things. And is it possible to notice the same movement – the transition to another temporal dimension – other words, such as the names of emotions, feelings, perceptions. Obviously, to record such changes, it is necessary to choose other time parameters, larger periods of time in the life of the language.

In the literary standard this or that form is a codified word usage based on social and cultural criteria. Until recently, the criterion was considered one of the main criteria for codifying the authority of the master of the word – the writer. However, in modern conditions, the active processes of word use, choice of form, emphasis are largely determined by the language practice of the media. The latter have the most tangible influence on the development of the usual language standard, they also form certain language tastes, the fashion for word usage.

Darya DENTIARIOVA

ЛЕКСИЧНІ ТА СИНТАКСИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ЕМОЦІЙ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

Багато проблем, які пов’язані із вивченням емотивної лексики, емоційного значення, емоційної валідності, емоційного спілкування та відповідної прагматики, є невирішеними на лексичному та синтаксичному рівнях мови. Також деякі питання зумовлені структурними відмінностями англійської та української мов, а також особливостями функціонування засобів на відтворення та передачу емоцій.

Актуальність дослідження визначається загальною спрямованістю сучасних мовних та перекладознавчих досліджень на виявлення характеристик засобів вираження емоцій та способу їх коректного відтворення англійською та українською мовами. Аналіз останніх досліджень. У сучасному лінгвістичному дискурсі ця проблематика репрезентована багатьма досить ґрунтовними течіями з широким колом науковців – представників та прихильників цих підходів, серед яких є такі: психолінгвістичний підхід (Н. Вітт, М. Гамзюк, Е. Носенко, О. Шахнарович), стилістичний підхід (Є. Азнаурова, Н. Бойко, Т. Матвеева, В. Чабаненко), комунікативний підхід (Я. Гнезділова, Н. Дорогович, Л. Піотровська, В. Маслова, В. Шаховский), лінгвокультурологічний підхід (А. Вежицька, С. Воркачев, А. Селяєв) та когнітивний підхід (А. Баранов, Ф. Данеш). Таким чином ми можемо сформулювати завдання нашого дослідження у необхідності визначення лексичних та синтаксичних засобів вираження емоцій на прикладі англійської та української мов.

Розглядаючи спробу охарактеризувати понятійний апарат емоційної сфери з точки зору лінгвістики, ми стикаємося з тим, що у сучасному мовознавстві немає єдності в уявленнях про суть явища емотивності, як і немає чіткого розуміння понять «емотивність», «емоційність», їх взаємозв’язків, а також присутні відмінності в їх інтерпретаціях. Це явище пов’язане з розумінням емоцій через переживання людини, емоцій через їх словесну фіксацію.

Визнано, що основним джерелом емотивності тексту є емотиви – лінгвістичні одиниці вираження емоцій. При цьому більшість дослідників розмежовує емотиви та інші

мовні одиниці, пов'язані з емоціями, зокрема слова, які називають, позначають емоції (тобто, дають їм ім'я) та слова, що описують емоції [2, с. 93-98].

Структурні особливості мови щодо вираження емоцій мають два способи на позначення емоцій: вербальний (з використанням мовних засобів) та невербальний (міміка, жести).

Емоційність закріплена на всіх структурних мовних рівнях – мові автора та мовленні персонажа: фонетичному, морфологічному, лексичному та синтаксичному рівнях.

До лексичних засобів вираження емотивності належать: слова, що ідентифікують емоції; слова та фрази, що мають у своїй структурі емоційний елемент – наприклад, зневажливі та люблячі фрази та слова; слова та вислови, смислова структура яких суто емоційна (вигук, емоційна частка) та інші засоби.

Лінгвістичну вербалізацію емоцій можна здійснити кількома способами: за допомогою емоційної термінології, яка виражається на різних рівнях, за допомогою метафоричних виразів, а також епітетів, порівнянь тощо.

До прикладу, реалізація емоції щастя й любові може бути визначена за допомогою метафоричного вислову *in an absurd ecstasy of pleasure* (в безумному пориві захоплення), перерахуванню динамічних дій – *to run out, to kiss*, втекти, поцілувати та безпосередній лексемі щастя *to delight*.

Слід зазначити, що ступінь експресії досягається також використанням певних мовних засобів, що ілюструють особистий стиль автора, таких як побудова та відбір певних синтаксичних конструкцій: парентези, перерахування, однорідні члени речення, полісиндетон, паралелізм, анафора, епіфора тощо.

Наприклад, описуючи дії в їх часовій послідовності, передаючи динаміку дії, однорідні присудки полегшують сприйняття речення, тому що в лаконічній формі передають зміст. Використання ланцюжків однорідних присудків (часто в поєднанні з полісиндетоном) характеризується високим ступенем експресивності: емоція гніву репрезентується за допомогою однорідних членів речення, а саме дієслівних виразів *to grow red with anger* – *почервоніти від гніву* та *to stamp one's foot upon the ground* – *тупнути ногою*.

Анафора і епіфора застосовуються з метою емоційного виділення важливих елементів: *You certainly are!*” *cried the Bengal Light. “In fact, you are the most affected person I ever met. You are the rudest person I ever met, – said the Rocket, and you cannot understand my friendship for the Prince* [3]. – *Цей сум мене до жалоців схилив... / Мотив дощу на думне безголів'я... / На стійбищі безслав'я і хули – / Марнота слів, а чи німе безслів'я.* [1, с.281].

Однією з основних функцій анафори і епіфори є створення колориту тексту, а також властивого йому певного інтонаційного малюнка, що виражається в певній наспівності й плавності.

Таким чином, кожен із мовних рівнів має власну систему виражальних засобів: лексично-стилістичний рівень із одиницями позитивної та негативної емотивності та синтаксичний рівень із повторами, порівняннями, інверсією, емоційними конструкціями, парцеляцією, риторичними запитаннями та синтаксично індивідуальним стилем, притаманним кожному авторові.

Так, можна сказати, що наукові дослідження щодо реалізації категорії емотивності залишаються актуальними. Сьогодні існує багато невирішених проблем, пов'язаних з вивченням динаміки емоційного значення, емоційного спілкування та прагматизму, складових емоційного компоненту значення на лексичному та синтаксичному рівнях мови.

Література:

1. Мойсієнко, Вибране... - Мойсієнко А.К. Вибране: Поезії і переклади / Передмова акад. Жулинського М.Г. – К.: Фенікс, 2006. – 528 с.
2. Шубина О.В. Композиционная роль приемов авторизации текста и языковых средств эмотивности // Вестник Московского университета. Сер. Гуманитарные науки. -М, 2007. - Вып. 7.
3. Oscar Wilde. The Happy Prince and other Tales. 1888. URL: <http://www.dominiopublico.gov.br/download/texto/gu000902.pdf>

Khrystyna DUDOK

ПРОЦЕСИ МІЖМОВНИХ ВПЛИВІВ ТА ЗАПОЗИЧЕНЬ У СУЧАСНУ АНГЛІЙСЬКУ ТЕРМІНОСИСТЕМУ “МОБІЛЬНИЙ ЗВ’ЯЗОК”

Сучасна міжмовна комунікація перебуває в умовах динамічного розвитку та інтернаціоналізації англійської мови. Виникнення і розвиток мобільних та комп’ютерних технологій, Інтернету радикально вплинули на всі сфери людської діяльності, зокрема на поповнення терміносистеми мобільного зв’язку. Англійська фахова мова, небезпідставно претендуючи на роль глобальної, інтенсивно запозичує численну кількість термінного фонду з інших, передусім, європейських мов. Дослідження взаємодії мовних і соціокультурних аспектів є першочерговим завданням сучасної науки та має велике теоретичне й практичне значення, особливо на фоні зростаючої міжкультурної інтеграції і мовних взаємовпливів.

Важливим завданням дослідників є вивчення особливостей функціонування запозиченого терміна, переосмислення його семантики внаслідок входження в іншу мову (семантична контамінація) тощо. Тому, під час аналізу іншомовної лексики, важливо не тільки встановити сам факт запозичення, а й виявити його структурно - семантичні та функціональні закономірності адаптації, у мові-реципієнті. Стрімкий науково-технічний прогрес, максимальне запозичення в англійську фахову мову, як засобу міжкультурної комунікації, створює сприятливі умови для інтенсивного поповнення пласту термінологіки “мобільний зв’язок”.

Будь яка фахова лексика є найрухомішою та найчутливішою до іншомовних запозичень мовною підсистемою. Наявність запозиченої лексики зумовлена як позалінгвальними факторами, так і власне природою мови як цілісної системи. Як стверджують дослідники найголовнішою умовою запозичення іншомовної термінології є процес контактування мови-реципієнта з мовою-донором. Слід зазначити, що з розвитком мобільних технологій в умовах зростаючої міжкультурної комунікації процес запозичення стає все інтенсивніше.

Оскільки мова – це система, де все тісно взаємопов’язане, то процес міжмовної інтерференції зумовлює певну реорганізацію її фонетичної, граматичної чи лексичної систем, коли в мову потрапляють іншомовні запозичення. Взаємодія мов – це невідворотній процес, який виникає та розвивається внаслідок мовних контактів, що встановлюються між мовами за умов білінгвізму, і є чинником змін на різних рівнях мовної системи.

Проникнення запозичених термінів до складу англійської мови залежить, головню,

від нормандського мовного суперстрату, який поклав початок динамічних французько-англійських мовних контактів. Французькі запозичення проникають у ті сфери, в яких в англійській мові не вистачає власних засобів вираження, що стало основною причиною їх проникнення в англійську.

Роль запозичень (*borrowings, loan-words*) в сучасну англійську фахову мову залежить від конкретно-історичних умов розвитку мови джерела. Аналіз фактичного матеріалу засвідчує, що в англійській мові відсоток запозичень значно вищий, ніж в інших мовах, тому що з огляду на історичні обставини англійська мова інтенсивніше ніж будь яка інша, мала можливість запозичувати іноземні терміни в умовах прямого мовного контакту.

Інтенсивність потрапляння нових запозичених слів в сучасну терміносистему англійської мови у різні періоди різна, тобто залежно від конкретних історичних умов, вона або збільшується або зменшується. Взаємовплив мови джерела на мову реципієнта, у даному випадку англійської, також значною мірою залежить від мовного фактора, а саме від близькості контактуючих мов.

Фахова лексика галузі мобільного зв'язку, інформаційно-комунікаційних технологій, запозичена головно з європейських мов за останні роки не тільки значно розширила свій обсяг, а й почала активно проникати в англійську терміносистему мобільного зв'язку.

Таким чином, напрашується висновок, що англійська мова, запозичуючи слова з інших мов, збагатилась найкращими мовними елементами, які вона перейняла протягом своєї еволюції. Зазначимо, що систематизація англійськомовних запозичень на основі аналізу міжмовної кореляції, шляхів і способів адаптації, особливостей функціонування у системі сучасної фахової мови відкриває перспективи подальших наукових розвідок у цьому напрямі.

Yelyzaveta FILIPOVA

SOFT SKILLS: USING HUMAN NATURE TO WORK IN AGE OF TECHNOLOGY

In today's business-like society, having a good job and keeping it is risky. It will even be good in the future.

In the modern world, people have to work hard to be hired. Only good students have a career path. A modern worker must be open-minded and possess additional skills and knowledge in order to solve problems, respectively, for this he will receive a good salary. Now in our time with modern technology, this knowledge is in the public domain. Almost everyone can get them. Hence, based on this, the employee is obliged to reveal and apply his natural talents in order to achieve something.

An employee should have two types of skills: technical (solid) and social (soft).

It is very important to write your resume correctly. Describe your technical skills and how this person will be different from other candidates. Thus, attract the employer. Then, for an interview and in a team, show your social skills.

Soft skills are important skills that belong to human nature, but they are not easy to clearly define due to the nature of the fields of activity. There are different definitions of soft skills, but almost all of them define a general understanding of human nature. Soft skills are interpreted

differently by different scholars. But based on their definition: soft skills are the social qualities of each person that allow him to effectively and harmoniously interact with other people.

Soft skills are known as people skills, and they contribute to the development of hard skills. They can be easily defined as the ability to interact with others, and they are associated with feelings, emotions, inner instinct, and just inner knowledge. With the support of these abilities, it is possible to increase labor productivity, career opportunities and personal affairs. These collective abilities provide participants with employment opportunities. Soft abilities cannot be taught, as well as hard ones, but with enough practice and training, soft abilities can be awakened and developed.

There are 3 main differences between hard and soft skills:

1. Hard skills require IQ and are needed to use the left brain for more intelligence, and soft skills need EQ and are needed to use the right brain for more intelligence.

2. In hard skills, the rules are the same for everyone, that is, everyone is equal. And in soft, the character of each personality is important.

3. Hard skills can be learned from books, and soft skills can still be learned from the environment.

EQ (emotional intelligence) is very important for soft skills. It is very important for work and communication. EQ involves the clear perception of impressions, the generation of emotional information, awareness of feelings, understanding emotionally charged information, using knowledge with emotions and managing emotions for both your own and your own needs, comforting others by nourishing an intellectual and emotional point of view.

There are two ways to develop soft skills: self-study with some tools, or learning from teachers or instructors.

1. Self-study

When a person realizes the need for soft skills in business life and decides to improve them; first of all, you should study personal qualities and evaluate the presence of your own interpersonal skills. First, the person must be part of the group, then observe their own behavior in these groups and the relationship with the participants. Second, the person can ask family members to write down their own qualities as best and worst. Third, the person must respect their own use of time, since the use of time is very important in business life. Fourth, a person should not ignore the reviews of others; because responding to feedback positively improves interpersonal skills. Fifth, feedback is just as important as receiving it, so the individual must exercise caution and competence in providing feedback. And sixth, a person should live consciously and appreciate the moment when he lives, so that it helps to achieve his own personal qualities. Another way of self-study is reading books on acquiring interpersonal skills.

2. Formal training

Soft skills, which can also be achieved through training and education, help people maintain positive relationships. Some teaching methods can be used to influence others and understand yourself. Some people have an innate talent for soft skills, but some need to work hard and practice more. Formal training in interpersonal skills can be divided into two categories: in the workplace and in the school, for this there are workshops or training programs, courses.

Soft skills include survival skills such as communication, emotional intelligence, negotiation, teamwork, stress management, time management, leadership, and other interpersonal skills. Soft skills are in great demand right now.

So, we can conclude that personal skills and qualities of a person are very important both in life and at work. These are basic interpersonal skills that will be needed for another 100

years or more. These skills can be easily developed both on your own and in courses. They are very necessary and important to every person.

References

1. Do Soft Skills Matter?, Deepa, S. & Seth, M. Implications for Educators Based on Recruiters Perspective. IUP Journal of Soft Skills; Hyderabad, 2013. Vol. 7, pp. 7-20.
2. Overwhelming Majority of Companies Say Soft Skills Are Just as Important as Hard Skills, Grasz, J., According to a New CareerBuilder Survey. CareerBuilder. Chicago, 2014. <http://www.careerbuilder.com/share/aboutus/pressreleasesdetail.aspx?sd=4/10/2014&id=pr817&ed=12/31/2014>
3. National Soft Skills Association., Soft Skills Resistance, 2017 <https://www.nationalsoftskills.org/soft-skills-resistance/>
4. The Top 60 Soft Skills at Work, . Ram Phani, C. S. S. J., 2007. <http://www.rediff.com/getahead/2007/jan/08soft.htm>

Alina HALEVYCH

ДІЛОВЕ ЛИСТУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Ділове листування через лист, факс чи електронну пошту є ключовим аспектом у світі торгівлі та бізнесу. Воно відображає компетентність та професіоналізм особи, яка пише, а також формує імідж компанії, в якій особа працює [1, с. 5]. Чітке та ефективне листування є важливою частиною ведення успішного бізнесу. За допомогою правильно складених листів встановлюються дружні відносини, створюється особлива атмосфера довіри і співпраці між партнерами, що дозволяє вирішувати найрізноманітніші проблеми з задовільним результатом для всіх залучених сторін [2, с. 6].

Таким чином, навички ділового письма вимагають особливої уваги та концентрації.

Як наголошує О. Чайка (2018), ділове листування може проявлятися через різні форми, з-поміж яких найбільш вживаними є: 1) офіційний лист; 2) електронний лист; 3) факс (дещо застарілий вид комунікації на сьогодні); 4) звіт [3].

Далі за текстом наведено декілька прикладів ділового листування як різновиду внутрішньо корпоративного та зовнішнього стилів спілкування.

1. Офіційний лист

Офіційний лист на зовнішнього адресата готується на офіційному бланкові організації. Такі листи повинні включати номер вихідної кореспонденції та дату відправлення. Більш того, офіційний лист підписується уповноваженою особою організації із зазначенням посади, а підпис супроводжується нанесенням штампу/печатки організації, за наявності. Відомі випадки, коли офіційні листи за умови викладення змісту на бланкові організації не потребують відбитку, штампу/печатки.

Голові правління
АТ “Банк майбутнього”
В. С. Пархоменко

№ 09/17-03 від 17.03.2021р.

Шановний Олександрє Івановичу!

Керуючись виробничою необхідністю прошу Вас погодити організацію трансферів
Київ – Біла Церква для директора ТОВ «ЮНІВІС» Віктора Вікторовича Орлова.
Будемо дуже вдячні за Ваше сприяння у вирішенні цього питання.

З повагою,
М. В. Дубов
Директор

2. Електронний лист

Електронний лист є прикладом найчастіше вживаною формою ділового листування на сьогодні. Наприклад:

Сергію Анатолійовичу,
добрий день!

Щиро дякуємо за Вашу детальну відповідь щодо термінів транспортування товару.

Також я хотів би ще уточнити декілька питань.

Скажіть, будь-ласка:

1. Чи можемо ми обрати компанію перевізника?
2. Чи страхуєте ви товар під час транспортування?
3. Які умови повернення товару?

Будемо дуже вдячні за Вашу відповідь.

З повагою,
В.О. Попов

3. Звіт

Існує два основних типи звітів, які подаються регулярно та за необхідністю. Більшість звітів, незалежно від тривалості їхньої підготовки, складаються із заголовка, вступу, основної частини, висновків та рекомендацій. Заголовки мають бути чіткими, щоб читачі швидко їх розуміли [2, с. 265].

Тижневий звіт COVID-19

Шановний Олександрє Петровичу,

Ознайомтеся, будь-ласка, з тижневим регулярним звітом щодо стану здоров'я працівників офісів Києва та Одеси під час карантину.

Офіс Києва:

Всі робітники здорові.

Офіс Одеси:

Всі робітники здорові, крім Семенко В. М., має симптоми ГРВІ. В даний момент працює дистанційно завтра запланований візит до лікаря.

У зв'язку з збільшенням кількості хворих в регіонах України, проведено інструктаж з БЖД під час карантину, розміщені пам'ятки в офісах Києва та Одеси, також куплені маски та антисептики.

Продовжуємо стежити за станом здоров'я працівників.

З повагою,

Наталія Приходько

Вищенаведені зразки ділового спілкування українською мовою можуть використовуватися як шаблони. Проте варто зазначити, що такий перелік не є вичерпним.

Література

1. Ваш зарубешный партнер, Коллектив авторов: Громова Н.М., Деева Т.М., Кичатова Е.В., Лавров В.А., Чхиквишили Н.А. – М.:1992 – 136 с.
2. A. Ashley, Oxford Handbook of Commercial Correspondence, New Edition, Oxford University Press, UK (2003), 298 p.
3. Chaika O. (2018) 5 Types of Business Mail in English. Retrieved on March 17th, 2021 from: <https://www.english4zbest.com>

Kyrylo HAVRYLETS

ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО КОМПОНЕНТА В ОСОБИСТОСТІ ПЕРЕКЛАДАЧА ПРИ ПЕРЕКЛАДІ АНІМЕ

Статистики, яка б показувала, скільки людей в світі дивляться аніме, не існує. Проте не можна заперечувати факт того, що зацікавленість населення до цього виду мистецтва зростає. Так, на території України, Білорусі та Росії в 2020 році повинно було пройти більше аніме зібрань (букв. з англ. *convention* 'зібрання, зустріч', укр. *конвент* як калька-запозичення з англійської мови), ніж в 2019, а два роки тому кількість таких конвентів становила 165. На жаль, через пандемію COVID-19 не всі із запланованих заходів вдалося реалізувати [2].

При такій зацікавленості з боку населення важливість роботи перекладача збільшується, адже, як стверджує Дейвід Крислетт (David Chislett), японська мова є однією з найскладніших у світі для вивчення [3]. Через це поціновувачі японської анімації часто дивляться аніме в озвучці рідною мовою або з субтитрами. Робота перекладача ускладнюється тим, що японська писемність відрізняється від вимови. Перекладач повинен дуже чітко фіксувати репліки та слова персонажів, щоб чітко передавати посил і ідею, все це змушує перекладача краще ознайомлюватися з проєктом, над яким йому доводиться працювати. Ще однією складністю при перекладі аніме може бути те, що його знімають для різних вікових груп, при цьому один і той же серіал може бути націлений як на підлітків, так і на старше покоління. Японський режисер-аніматор, засновник японської анімаційної студії Гіблі (Ghibli) Хаяо Міядзакі висловлюється про відмінність у віці таким чином: *“Чи є якась різниця між людиною в 18 і в 60 років? Думаю, в душі ми залишаємося такими ж”* [1].

Можна зробити висновок, що аніме не є продуктом, орієнтованим виключно на дітей, оскільки японська анімація піднімає важливі теми, проповідує моральні цінності і пропонує рішення важливих життєвих проблем.

Для прикладу, аніме-серіал «Сталевий Алхімік: Братерство» піднімає питання моралі щодо людського життя, відмінність тіла і розуму особистості, протистояння Бога і людини. Інший популярний аніме-серіал «Зошит Смерті» висвітлює ідеї утилітаризму системи, волю людини до влади і проблеми етичної філософії [4].

Також Ілля Новіков провів опитування, в якому взяло участь 190 респондентів віком від 10 до 18 років. Респондентів попросили назвати від однієї до трьох найголовніших ідей або проблем, які, на їх думку, піднімаються в аніме. Найчастіше респонденти називали проблему людських стосунків, любові та дружби і проблеми суспільства [4]. Все це показує соціокультурне різноманіття, яке вкладають японські аніматори в свої твори.

Перекладач при роботі над аніме через складність японської мови, а також по причині багатого соціокультурного різноманіття, яке він мусить донести до різних вікових груп, повинен повністю “зануритися” в проєкт, над яким працює, зрозуміти та усвідомити ідеї та посил серіалу чи фільму. При цьому у нього самого можуть почати формуватися певні соціокультурні підвалини, або ж його погляд на деякі речі може почати змінюватися. Таким чином, у підсумку зазначимо, що переклад аніме може слугувати одним із стовпів формування соціокультурного компонента по відношенню до японської культури.

Джерела та література

1. Александр Константинов, Виктория Раевская (2014); Хаяо Миядзаки: Слова великого художника//: <https://www.kinopoisk/media/article/2354061/>
2. Онлайн-календар аніме конвентів на території СНГ: <https://anime-conventions/catalogue/2021.html>
3. David Chislett (2016); The Hardest Languages In The World To Learn: <https://taleninstituut.nl/the-hardest-languages-in-the-world-to-learn/>
4. Илья Ильмар Новиков, Ирина Лайдинен (2019); Основные идеи, ценности и проблемы аниме: <https://prezi.com/cxghua3m2hyy/presentation/>

Vlad HERMASH

HOW TO BECOME A SUCCESS IN IT

In the 21st century, information technology is arguably among the most dynamic and constantly evolving fields in the world.

When it comes to seeking information technology career advice on how to be a successful IT professional, you'll often hear the obvious. It is critical to keep up with current developments in the field, there is good reason for this. As computing technology continues to change and advance at a rapid pace, IT professionals must continually learn to adapt and utilize their skill sets, past work experiences, and academic knowledge accordingly so that they don't fall behind, it's simply not feasible to earn a computer technology degree and rest on your laurels.

Persistence

The IT industry is an ever-changing landscape, and every day a new problem makes itself known. In some cases, those problems don't ever seem to want to go away. Without the ability to grapple with an issue for extended periods of time, you might find this industry more of a challenge than you care to take on. Viruses will always be an issue. Updates that tank systems will happen with more consistency than you want to deal with. End users will never really understand how computers work. If you don't have the persistent, stubborn nature necessary to meet these challenges, get out now or you will be beat down daily.

Youth

IT often requires far more hours than the usual job. When a company goes down, the administrator must respond – and this could easily mean any time of day, night, or week. Those hours add up and (generally speaking) only the younger workers can keep those types of hours up week after week. Add to that the energy required to keep systems and networks up, and it should

be obvious the best IT workers tend to fall into that 25 to 45 age range. Even if you start at the age of 25, there's a 20-year career waiting for you.

Patience

Users and clients are endlessly frustrating. If you have little or no patience, those people will quickly drive you out of the field. And if they don't completely drive you away, they will at least drive away your joy for the human race. Without patience, you won't stand a chance in the IT field. But it's not only because of the people. Systems will test your patience as well. We've all seen the video of the IT admin going ballistic on a PC. It happens. A persistent problem arises and it makes you want to ram your fist down the throat of the PC you're working on. With enough patience, you will save both your knuckles and your sanity.

Skills

Too many times, you see people hop into the field because they managed to get through the IT training. But those certified workers quickly realize their classes only prepared them how to walk through a GUI. In the real world, problems arise that require numerous skills to resolve. The skills necessary to work in the IT field don't end with the ability to properly configure a domain or Exchange server, they tend to be all inclusive. You never know what you're going to be required to do on a given day. Think about it this way. When you are seen as an IT administrator, you are not only a specialist in DB administration, you are also a walking help desk who will be asked any and all questions related to work and home computers. And if you don't have the answers for the right person (at the right time), you might find yourself at the back of the line watching someone else with the answers.

The ability to improvise

Not only do you need to know how to improvise a conversation. Admit it -- there will be times when you'll have to convince someone that you know exactly what you are doing, even when you don't. But you will also run into situations where you have to improvise a solution. I have witnessed (and experienced) situations where the prescribed solution simply did not work. When that happens, the only way out is to come up with a solution on your own.

The desire to learn

The minute a technology is released, it is out of date. So anyone wanting to tackle a career in IT must have a strong desire to learn. You will be challenged on a daily basis to learn something new. If you don't like learning (be it on your own, with another person, or in a classroom), you should forget about IT. Without the desire to learn, you will quickly fall behind the competition. And believe me, it's a competitive world out there, especially so with the economy still attempting to recover.

Passion

Passion for IT is an intrinsic need for every IT worker. If you don't love technology and solving problems, IT is not the right field for you. That passion is the intangible thing that will often get you through the day when everything else on this list fails. And a strong passion for IT will also drive most of the other points here far beyond what sheer intelligence and business savvy can manage. After years of working in the field, passion will also help you get up every morning excited for the workday ahead. Without passion, the IT field can quickly become an empty, soulless place.

НЕСТАНДАРТНА ЛЕКСИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Будь-яка мова є соціальною за своєю природою і саме тому вона не може існувати і розвиватися поза суспільством. Мова, перш за все, є засобом спілкування між людьми, які активно впливають на формування його лексики. При цьому не можна забувати, що мова являє собою знакову систему зі своїми внутрішніми законами функціонування.

Розглядаючи нестандартну лексику, спочатку зупинимося на проблемі стилю. За основу приймається положення про існування двох основних стилів: функціонального та експресивного. Функціональний стиль, вперше запропонований лінгвістами празької школи, може бути визначений як «сукупність мовних засобів, що використовуються у певному середовищі спілкування з певною метою разом з тим це і певні закономірності відбору та групування мовних засобів, потенційно закріплених за сферою людської діяльності» [1, с.46].

Підрозділ «функціональних стилів у сучасній вітчизняній лінгвістиці надзвичайно строкатий і різноманітний. Як правило, більшість класифікацій такого роду базуються, з одного боку, на сферах застосування стилів, а з іншого – на дихотомічному поділі «розмовний» - «письмовий» [2, с.193].

Узагальнене розуміння функціонального стилю дав В. В. Виноградов «Стиль – це суспільно усвідомлена і функціонально зумовлена, внутрішньо об'єднана сукупність прийомів вживання, відбору і поєднання засобів мовного спілкування в сфері тієї чи іншої загальнонародної, загальнонаціональної мови, співвідносна з іншими такими ж засобами вираження, які слугують для інших цілей, виконують інші функції в мовній суспільній практиці даного народу [3, с.73].

Експресивний стиль виділяється на основі певних емоційно-ситуативних критеріїв та визначається як традиційна сукупність мовних засобів для експресивного рівня спілкування – нейтральний стиль, знижений стиль [1, с.46].

Використовуються й інші терміни. Так у концепції Р. Р. Піотровського знаходимо високі стилі, що охоплюють урочисто поетичний і науковий ужиток; середні стилі, включають літературно-розповідний та літературно-розмовний стилі; низькі стилі – просторічні [4, с.92].

Отже, кожному пласту лексики приписуються певні стилістичні функції, які фіксуються в лексикографічних посібниках у вигляді функціонально-стилістичних нотаток. В даній роботі мова йде про нестандартну лексику, яка традиційно поділяється на «низькі» колоквіалізми (розмовна лексика), загальний сленг, спеціальний сленг (жаргон, арг), а також вульгаризми. Але слід зауважити, що до сих пір немає чітких критеріїв розподілу слів у ту чи іншу групу.

Колоквіалізми знаходяться на границі між стандартною і нестандартною лексикою. Деякі лінгвісти відносять їх більше до нестандартного вокабуляру. Наприклад Е. Партрідж у своїй праці «Світ слів» характеризує колоквіалізми нижче, ніж стандартну лексику, але вище, ніж сленг [8, с.187].

Основну частину нестандартної лексики становить сленг, тобто слова, які можуть використовуватися в повсякденній мові, але не входять в стандартну лексику. Хоча, В. А. Хомяков вважає, що загальний сленг входить в лексику літературної мови як загальноприйнятий засіб стилістично зниженої мови, що несе емоційно-оцінне навантаження [9, с.11]. А. Д. Швейцер, навпаки, вважає, що загальний сленг є одним з

компонентів загальнонародного просторіччя, що знаходиться за межами літературної мови [10, с. 176].

Виходячи з вищесказаного, можна зробити висновок, що вивчення тільки нестандартної лексики будь-якої мови не дасть нам повного уявлення про мову і про дух народу, який нею спілкується. Знання нестандартної лексики, а в особливості американського сленгу, необхідне для успішного розуміння сучасної художньої літератури, мовлення радіо і телебачення, також для перекладацької діяльності і простого спілкування з людьми, що говорять на цій мові.

Література

1. Семенюк Н. Н. Из истории функционально-стилистических дифференциаций немецкого литературного языка / Н. Н. Семенюк. – М: Филологические записки, 1972. – 215 с.
2. Филин Ф. П. Русский язык в современном мире / Ф. П. Филин. – М: ЭКСМО, 1975. – 301 с.
3. Виноградов В. В. Итоги обсуждения вопросов стилистики / В. В. Виноградов. – СПб: Вопросы языкознания, 1955. – 345 с.
4. Пиотровский Р. Г. Сосуществующие фонетические системы и стилистические корреляции в молдавском языке / Р. Г. Пиотровский. – К.: Филологические науки, 1962. – 315 с.
5. Kenyon J. S. Cultural Levels and Functional Varieties of English / Kenyon. – N.Y.: Readings in Applied Linguistics, 1998. – 215 с.
6. Ярцева В. Н. Развитие национального английского языка / В. Н. Ярцева. – Х: Филология и лингвистика, 2000. – 310 с.
7. Partridge E. The World of Words / Partridge. – London: Pearson, 1969. – 451 с.
8. Головин Б. Н., Кобрин Р. Ю. Лингвистические основы учения о терминах: Учеб. пособие для филол. Спец. вузов. – М.: Высш. школа., 1987. – с. 57
9. Горбачевский А. А. Теория языка. Вводный курс: учеб. пособие / А. А. Горбачевский. М.: Флинта : Наука, 2011. – с. 135

Alena HREBENCHUK

THE PROBLEMS OF ELECTRONIC COMMERCE IN UKRAINE

Electronic commerce (e-commerce) is becoming increasingly popular with the development of modern information technology and the spread of the World Wide Web. A structured legal framework is needed to regulate all aspects to build its clear system. However, in Ukraine, unlike other Western countries, there are many shortcomings in the field of e-commerce, as evidenced by the number of fraudsters in this area. We will consider some problems of this type of commerce and identify the reasons for their appearance in this study.

According to the legislation of Ukraine, e-commerce is a legal relationship that aims to obtain material benefits and arise during the commission of transactions for the acquisition, change or termination of civil rights and obligations with the use of information and telecommunication systems [1]. The peculiarity of e-commerce is that it combines many areas, such as online sales,

Internet banking, online marketing, advertising and others. The biggest number of problematic issues arises in the areas of Internet trading and advertising.

One of the first aspects should be noted that the relevant law in Ukraine regulating this area was adopted one of the last in comparison with other countries. In many cases, the law cannot regulate certain disputes because it does not contain a relevant rule. For example, the law recognizes that electronic contracts concluded in accordance with the form are legally equivalent to written contracts, but does not regulate the procedure for signing such contracts, which could help avoid cases where they can be declared invalid [2, p. 80]. Besides, the legislation does not define all existing models of e-commerce, the fixation of which would help a more consistent development.

Another problem with e-commerce is the low level of service delivery. Internet entrepreneurs often start their businesses quickly without any business plans. However, the peculiarity of e-commerce is that given its prevalence through the World Wide Web, it requires a more structured system than conventional commerce. The problem of payment systems, delivery of goods is often not taken into account.

Another problem of e-commerce not only in Ukraine but all over the world is anonymity. This aspect is the main reason why this commerce has developed so widely. Anonymity on the Internet is a good solution for not disclosing a user's personal information, the disclosure of which could harm or endanger him or her. But, on the other hand, this means that consumers will not be able to learn anything about the service provider, even if he is a fraud. That is why in the field of e-commerce electronic payments are not so common, because the refusal of them is insurance against fraud for ordinary citizens. Even a legal obligation for entrepreneurs to provide at least a minimum of information that would allow them to track their activities would significantly help reduce the number of offenses.

The problem is also the security of financial transactions. Recently, payment for purchases using credit cards is gaining popularity. This method of buying is not secure, because to transfer money for goods, you must enter the card details. In order to minimize threats to e-commerce security, reliable and effective mechanisms must be used to guarantee confidentiality, identification and authorization.

Another issue that needs to be addressed and is part of the issue of anonymity is “shadow e-commerce”. This is a part of the shadow economy that is not official, and individuals do not pay the appropriate taxes to the state budget in this case, instead using funds for their own enrichment; the main part of such commerce is the shadow labor market. It is not uncommon for entrepreneurs not to register at the beginning of this type of business, and then go through the registration procedure after improving their financial situation. However, even this is an example of a threat to the economic situation in Ukraine, which will worsen the quality of services provided by the state officially. After a high level of shadow commerce leads to corruption, because to get official services of the highest quality, people begin to pay extra for them. At the same time, corruption is also often the cause of such shadow commerce, and therefore a vicious circle is formed. In addition, shadow e-commerce can be widespread in the circulation of illegal goods and services. To stop its development, it is first necessary to form a strong economy, its stable economic growth, because it will guarantee that shadow commerce will not be needed; it is also necessary to monitor the Internet by relevant government agencies, that will slow down the development of such commerce.

So, the analysis allows us to highlight the following conclusions: firstly, the legal framework for e-commerce needs to be improved in the form of new laws that would regulate most aspects that are not developed or mentioned in the current legal norms; secondly, an important

element of e-commerce should be the trust of consumers of services, buyers of goods to those who provide them; such trust can only be gained through honest economic relations, by openly providing the necessary information and providing constant feedback to customers to identify and resolve issues.

References

1. Pro elektronnu komertsiyu: Zakon Ukrayiny № 675-VIII vid 03.09.2015 [Law of Ukraine on the electronic commerce № 675-VIII from September 3, 2015]. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny [Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine]*, 45, 410 [in Ukrainian].

2. Pleskach V. L., Zatonats'ka T. G., Oleksyuk L. V. (2017). Problemy rozvytku elektronnoyi komertsiyi v Ukrayini [Problems of e-commerce development in Ukraine]. *Ekonomika Ukrayiny [Economy of Ukraine]*, 11 (672), 73-84 [in Ukrainian].

Kyrylo HREBENIUK

MULTICULTURAL RELATIONS OF FOREIGN STUDENTS IN THE HIGHER EDUCATIONAL CONTEXT

The student is a mosaic picture of the national wealth of various cultures, various ethno-cultural traditions and aspirations, providing for a high culture of inter-ethnic relations, a desire for cooperation, cooperation. Young people of different nationalities unite universal values, the desire to develop abilities and meet spiritual needs, the implementation of life plans in accordance with the imagination of humbled values [4].

Thus, multicultural education is a new educational strategy that determines the structural and substantive organization of the educational process, the nature of teaching university disciplines and the methodology of educational work on the principles of humanism, democratism, cultural dialogue, taking into account cultural and psychological factors of the individual. That is why the formation of multicultural relations among foreign students is an important task of higher educational institutions of Ukraine [2].

In recent years, the number of students from other countries (countries of South America, the Near and Far East and Africa) has increased in Ukraine. Therefore, the educational space is characterized by an increase in ethnocultural complexity, the result of which is a complication of relations between students, both foreign and Ukrainian, manifestations of aggression, neglect, mistrust, etc. Thus, the strategic task of the higher school of Ukraine is to form multicultural relations in the student community, since almost all student groups are multicultural. Under such conditions, the problem of preparing an individual for life in a multicultural society becomes especially urgent [3].

Students who come to Ukraine to study find themselves in new socio-cultural conditions, so they must not only adapt to them, but also be able to coexist in these conditions. In turn, people who work with foreigners (teachers, librarians, management, commandants and other employees of the university) should build relations with them on the principles of equality, tolerance and respect.

Positive relationships between students belonging to different groups depend on the willingness of individuals to live in a multicultural environment. Teachers should form such preparedness among the younger generation. Accordingly, they should acquire the necessary knowledge and should be guided by the problems of culture and multiculturalism [1].

Teachers must help foreign students adapt to the so-called new cultural group and overcome the “cultural stress” that is caused by the disagreement between the student's usual and new culture. It should be borne in mind that the response to the new culture is not sustainable. Sometimes she acquires an open passion, produces a desire to know her, to learn to speak a new language, and sometimes there is rejection of a new culture, disrespect for its carriers. Such an uncertain process continues until the student fully adapts to the new conditions. His acceleration, the proper nature of the course largely depends on the teacher, his tolerance, the ability to support such a student, to help him feel belonging to the new society.

So, the process of multicultural education is aimed at forming socially important qualities of a person, at creating and expanding the circle of her relations in the surrounding world - to the surrounding society, to people, to herself. Ukrainian students consist of different cultures, ethno-ethnic and religious groups, and the main task of Ukrainian universities is to maintain stable friendly relations and open relations between these groups, which provide for equality, tolerance, mutual respect and recognition of the equivalence of each of them. And it is multicultural education that helps reduce social tension in society. It forms an individual who is ready for intercultural dialogue, expands the opportunities of multicultural space and creates conditions for the development of the individual.

References

1. Agaddulin R. R. Multicultural education: methodological and theoretical aspect//Pedagogy and psychology - 2004. - No. 3 (4). - S. 18 - 29.
2. Atroshenko T. Development of a culture of interethnic communication in the student team//Scientific notes of the Ternopil State Pedagogical University. Series: Pedagogy. - Ternopol, 1999. - No. 6. - S. 92 - 95.
3. Boychenko V. Modern state of multicultural education of pupils/V. Boychenko//Elementary school. - 2005. - No. 5. - S. 12 - 14.
4. Bulgarian V. Culture and multicultural education/V. Bulgarian, I. Loschenova//Path of education - 2002. - No. 1. - S. 2 - 6.

Anastasiia HUD

ПЕРЕКЛАД АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ, ЩО МІСТЯТЬ НАЗВИ НАРОДІВ ТА КРАЇН

Як свідчать дослідження, більшість фразеологізмів має історичне підґрунтя, наприклад: *A Mexican Standoff* (Мексиканське протистояння), *A young Turk* (Той, хто йде проти системи). Історичні події, зокрема англо-данські війни, колонізація Америки, закони та звичаї, усталені в англійському суспільстві, відіграють провідну роль у творенні означених лексем.

Частина фразеологізмів має біблійне та літературне походження. Приміром: *Good Samaritan* (Добрий Самаритянин), *Beware of Greeks bearing gifts* (Бійтеся данайців, що дари приносять). Перший фразеологізм містить аналогію з притчею в Євангеліє від Луки, тоді як другий фразеологізм базується на алюзії на поему Вергілія «Енеїда».

Ще одним суттєвим мірилом аналізу фразеологізмів є знання носіїв мови про інший народ, яке формується на основі певних асоціацій. Приміром, в англійців негативні асоціації пов'язані з данцями, що пов'язано з війнами (*To go Dutch- Платити кожному за себе, Dutch courage– Хоробрість на піднятку*). Невідповідність українських та англійських реалій, звичаїв та культур спричиняє труднощі у перекладі фразеологізмів, саме тому для відтворення значення певних фразеологізмів використовують описовий метод. Такий спосіб точно передає семантику того чи іншого фразеологізму.

Часто вживаним є метод калькування, який доречний у тому разі, коли неможливо передати цілісність конотативного значення фразеологічної одиниці: *A Mexican standoff- Мексиканське протистояння;*; *Indian giver- Індійській дарувальник*). Переваги означеного способу перекладу полягають у цілковитому збереженні форми фразеологізму, однак можемо говорити й про певні недоліки - часткову втрату його смислу та самобутності.

Менш поширеними способами перекладу фразеологізмів є: фразеологічний еквівалент (*It's all Greek to me - Китайська грамота*) та фразеологічний аналог (*Indian summer- Бабине літо; An Englishman's home is his castle- Мій дім - моя фортеця; To talk like Dutch uncle - Читати моралі; Too Many Chiefs and Not Enough Indians - Один працює, семеро дивляться*).

Отже, як показує вищенаведене, під час перекладу англійських фразеологізмів, до складу яких входять назви країн та націй, виникають певні труднощі, пов'язані з традиціями, звичаями, уподобаннями та принципами перекладу між двома мовами.

Yelizaveta IHNATCHENKO

МОВНІ РЕАЛІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ

Особливої уваги під час перекладу варті слова-реалії. Вони властиві мові кожного народу мимоволі, і оскільки відображають етнічні риси, часто становлять значні труднощі для перекладачів.

У перекладознавчих працях лексему «реалія» почали вживати у 40-х роках. Цей термін вперше ввів до наукового обігу А. Федоров у розвідці «Про художній переклад» (1941), але для того, щоб означити не лексему, а об'єкт з національними характеристиками.

Як відомо, для двох мов може бути характерною цілковита відсутність відповідників. Слова, словосполучення, які не мають ні повних, ні часткових відповідників в іншій мові, належать до безеквівалентної лексики цієї мови. Усю безеквівалентну лексику можна умовно поділити на дві групи: власні імена (особові імена, географічні назви, назви установ, організацій, газет тощо): слова-реалії – словникові одиниці, що означають предмети, поняття та ситуації, невластиві практиці іншомовного соціального колективу. До цієї групи входять слова на позначення різноманітних предметів побуту, матеріальної та духовної культури, що притаманні тільки певному народові.

Вищенаведене вказує на те, що слова можуть бути реаліями в одній мові, але не бути такими в іншій. Наприклад, англійці, як і українці, користуються у громадському транспорті проїзними квитками, а у США їх немає. Отже, у американському варіанті англійської мови наш «*проїзний квиток*» – реалія, а у британському варіанті – ні.

Варто зазначити, що теза про те, що нібито реалії є перекладними, не правдива. Перекласти – це значить дібрати відповідник у мові перекладу, а цього не можна досягти, якщо в етнокультурі, матеріальний чи духовний, в історії носіїв мови перекладу немає співвідносного об'єкта, поняття чи явища? Отже, у цьому разі йдеться не про переклад у буквальному розумінні, а лише про добирання семантико-стилістичного відповідника або про трансляційне перейменування реалій.

Отже, мовні реалії притаманні кожній мові. Багато науковців вивчали означену проблему і їм вдалося досягти позитивних результатів. Їхні наукові здобутки є вагомими і актуальними й нині.

Maksym IVASHCHUK

CULTURAL ADAPTATION IN THE MODERN GLOBAL WORLD

Cultural adaptation is the process and result of conscious adaptation of the human community, social group or individual to the incultural environment for harmonious coexistence. Cultural adaptation is usually carried out by national minorities, migrants and refugees, persons working abroad, etc.

Cultural adaptation occurs as a complex process of acquiring compatibility with the incultural environment. Cultural adaptation is associated with socialization; internalization of norms and values, ways of subject activity, forms of social interaction, acquisition of a new cultural identity to a greater or lesser extent. The process of cultural adaptation is based on the principle of complementarity - the complementarity of life guidelines and stereotypes of behavior.

Also cultural adaptation presupposes that the subject has a positive attitude to another culture, is willing to learn to live and act according to its rules while preserving his own cultural identity; in this it differs from assimilation [2]. Therefore, cultural adaptation shifts to the self-determination of the subject, which corrects the usual stereotypes and norms, patterns of behavior, ways of social organization and regulation - modernizes its own picture of the world.

This kind of adaptation is not only the direct acquisition of certain knowledge, but also the development of a critical attitude to perceived values. Therefore, identifying itself as an organic part of a new ethnic association, the subject does not lose the ability to compare, categorize common and different, and so on. The ideal result of cultural adaptation is a multicultural person who synthesizes the practices and values of two cultures.

According to the analysis, the processes of cultural adaptation are regulated by various socio-cultural mechanisms: moral, legal, religious, political, economic, etc. In particular, cultural adaptation is realized through the functioning of such institutional structures as cultural and educational societies, educational and cultural institutions, language courses, fellowship [3].

This process of cultural adaptation is the transition from familiarization with a new cultural space to a state of comfortable existence in it, the ability to live and work according to its canons. Although cultural adaptation is erratic by the desire and willingness of the subject to learn and assimilate someone else's culture, it can have a stressful course through the language

barrier, religious beliefs, national traditions, etc. According to the theory of culture shock and the so-called V-curve, cultural adaptation has three main stages [1]:

1. Initial stage. Marked with enthusiasm, excitement, expectations. The stage can begin before direct contact with the new cultural environment. Usually this condition lasts several weeks.

2. Culture shock. The first excitement comes down — adaptation stress begins. Typical symptoms: feelings of confusion, loneliness, sadness, irritability, anger, nostalgia for the past.

3. Recovery and stabilization period. The subject gradually acquires internal balance, the ability to perceive a new culture, language (see Adaptation is linguistic), local time, climate, food features, it has a new circle of communication. The subject loses the sense of marginality, complexes, integrates into the local culture, feels optimism, confidence, satisfaction with his position. In cultural patterns (complexes of values, stereotypes, behavioral models, norms), the subject appears relatively stable changes [3]. As a result of acquiring new cultural experience, it either partially loses the former cultural patterns, or updates, transforms them. At this stage, an awareness of belonging to a new culture, an emotional connection with it is formed.

Stage of "rotary" adaptation. Some researchers also distinguish the stage of "turning" adaptation: the feeling of losing the usual cultural environment returns, which can occur as a result of "overdoing" someone else's culture.

The course and overall duration of cultural adaptation in each case depend on how difficult it is for the subject to adapt to the new culture. Cultural adaptation is experienced more easily and faster by young people, singles with higher education, sociable, prone to analysis and cognition, with flexible thinking.

Thus, cultural adaptation is one of the factors of cultural genesis, historical dynamics of culture, emergence of innovations, and other sociocultural processes. It is the basis for the preservation of national traditions, cultural transmissions, because through its system is the ethnicization of the subjects involved, the formation of qualities in them, identical to the characteristics of this national community.

References

1. Adaptation and Cultural Appropriation: Literature, Film, and the Arts, Pascal Nicklas, Oliver Lindner, Walter de Gruyter, 2012. – P. 285.
2. The Ethics of Cultural Appropriation, James O. Young, Conrad G. Brunk, John Wiley & Sons, 2012. – P. 320.
3. Cultural Appropriation, M. M. Eboch, Greenhaven Publishing, 2019. – P. 120.

Daryna KAMIANSKA

ПРИНЦИПИ УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Методичні науки розвиваються відповідно до швидкості розвитку об'єкта навчання. Сьогодні нам потрібні перекладачі, які маючи відмінну перекладацьку компетенцію, можуть діяти самостійно та які спроможні застосувати свої власні стратегії та тактики у вирішенні перекладацьких проблем [3].

Згідно з думкою Н. Кузьменко, основою індивідуального підходу є концентрація викладача на особистісних якостях студента. Відповідно, студент-особистість є центром навчального процесу. Впровадження такого особистісно-орієнтованого підходу у професійній підготовці майбутніх перекладачів дозволяє вирішити важливе завдання навчального процесу, а саме: забезпечення індивідуального освітнього росту студентів у вигляді різноманітних творчих перекладацьких робіт і підвищення на цій основі розвитку їх особистих якостей.

За О. Ребрій, існує лише один спосіб реалізувати особистісний підхід у навчанні – зробити навчання сферою самоутвердження особистості перекладача. Для успішної реалізації особистісно-орієнтованого підходу у професійній підготовці майбутніх перекладачів навчальний процес має відбуватися з урахуванням відповідних принципів. На цьому особливо наголошують О. Ребрій та С. Сисоєва з точки зору загальних підходів. Ми вбачаємо доцільним застосувати аналогічні принципи для реалізації особистісно-орієнтованого підходу під час здійснення професійної підготовки майбутніх перекладачів. Найпоширеніші з них:

— принцип особистісного цілепокладання, тобто освіта кожного майбутнього перекладача відбувається на основі і з урахуванням його особистісних навчальних цілей;

— принцип довіри, тобто забезпечення перекладацької атмосфери активної взаємодії викладача і студента;

— принцип двомовності навчального процесу, тобто формування двомовної або полі мовної особистості перекладача;

— принцип вибору індивідуальної освітньої траєкторії. Студент має право на свідомий і узгоджений з викладачем вибір основних компонентів своєї освіти: задач, цілей, темпу, форм і методів;

— принцип продуктивності навчання. Головним орієнтиром навчання виступає власний освітньо-професійний ріст студента, який складається з внутрішніх і зовнішніх аспектів його навчальної діяльності;

— принцип емпатії, тобто глибока форма розуміння, розуміння почуттів того, хто навчається;

— принцип ситуативності навчання. Освітній процес будується на ситуаціях, які передбачають самовизначення студентів, котрі самі шукають рішення. Викладач супроводжує студента в його освітньому русі;

— принцип мотивації, тобто сприяти зацікавленості кожного студента в роботі за допомогою чітко, зрозуміло та доступно сформульованої мотиваційної установки «Я - перекладач»;

— принцип освітньої рефлексії. Освітній процес супроводжується його рефлексивним усвідомленням суб'єктами освіти;

— принцип прийняття, тобто поваги та толерантним позитивним ставленням, турбота про особистість майбутнього перекладача;

— принцип предметної диференціації, тобто урахування складності та обсягу навчального матеріалу (завдання пониженої та підвищеної складності) відповідно до психологічних особливостей студента.

Ось наприклад, мислення студентів характеризується різними особливостями, такими як самостійність, глибина розуміння, швидкість. Наявність індивідуальних відмінностей мислення вимагає застосування різних прийомів навчання.

Погоджуємося з Г. Васянович, що іншим аспектом психологічних особливостей є пам'ять. Для студента перекладача розвиток пам'яті є одним із провідних завдань для успішної професійної реалізації. Участь у будь-якій комунікативній діяльності можлива лише у тому випадку, коли у довготривалій пам'яті (свідомості) людини міцно зберігаються мовні засоби. Існують різні типи пам'яті. Одні студенти краще запам'ятовують предмети (образна пам'ять), інші — слова (вербальна пам'ять). Оскільки у кожній групі є студенти з різним типом пам'яті і мовної уваги, викладач враховує ці аспекти у своїй професійній діяльності. Наприклад, студентам з низьким рівнем мовної уваги краще пропонувати зорову опору (текст, відеоматеріал, схеми).

Отже, реалії сьогодення продовжують диктувати цінність особистості, оригінальність мислення, креативність, спілкування, а отже, головним завданням успішної реалізації особистісно підходу у професійній підготовці майбутніх перекладачів є забезпечення вищезазначених принципів та індивідуалізація навчання, що є особливо актуальним на сьогодні.

Література

1. Васянович Г. П. Основи психології : навчальний посібник / Григорій Петрович Васянович– К. : Педагогічна думка , 2012. – 114 с.
2. Кузьменко Н. Особистісно орієнтований підхід в сучасному навчально-виховному процесі ВНЗ / Н. Кузьменко. // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : Педагогіка. - 2016. - Вип. 4. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadped_2016_4_11.
3. Ребрій О.В. Сучасні концепції творчості у перекладі : [монографія] / О. В. Ребрій. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 376 с.
4. Сисоєва С.О.Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально методичний посібник / Сисоєва С.О.; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с.

Kate KARMAZINA

SOFT SKILLS FOR A CAREER

What are soft skills?

In recent years, soft skills have become increasingly important in the job market. Unlike hard skills, which can be proven and measured, soft skills are intangible and difficult to quantify. Some examples of soft skills include analytical thinking, verbal and written communication, and leadership.

Research from the Society for Human Resource Management found that technical abilities like reading comprehension and mathematics aren't prized as much as soft skills, meaning you have to bring more to the table than, say, great sales numbers, coding languages, or test scores.

One reason soft skills are so revered is that they help facilitate human connections. “Soft skills are key to building relationships, gaining visibility, and creating more opportunities for advancement,” says Kathy Robinson, founder of Boston career-coaching firm TurningPoint.

Basically, you can be the best at what you do, but if your soft skills aren't cutting it, you're limiting your chances of career success. Read on to learn which soft skills are critical to have firmly under your belt and what steps you can take to acquire them.

HIGHLIGHTS

The most important soft skills include communication, courtesy, flexibility, integrity, interpersonal skills, positive attitude, responsibility, professionalism, teamwork, and work ethic.

SOFT SKILLS FOR YOUR CAREER

Marcel Robles, a researcher from the University of East Kentucky, United States, interviewed 182 executives asking them to rank what they considered the most relevant soft skills. According to the study these were the top 10:

- 1. Communication.** Oral and written skills, presenting, listening.
- 2. Courtesy.** Manners, business etiquette, gracious. Says 'please' and 'thank you', respectful.
- 3. Flexibility.** Adaptability, willing to change, lifelong learner. Accepts changes, adjusts, teachable.
- 4. Integrity.** Honesty, ethical, high morals. Has personal values, does what is right.
- 5. Interpersonal skills.** Nice, personable, sense of humor. Friendly, nurturing, empathetic, has self-control, patient, sociability, warmth, social skills.
- 6. Positive attitude.** Optimistic, enthusiastic, encouraging, happy, confident.
- 7. Professionalism.** Business-like, well-dressed, appearance, poised.
- 8. Responsibility.** Accountable, reliable, gets the job done, resourceful, self-disciplined, wants to do well, meticulous, common sense.
- 9. Teamwork.** Cooperative, gets along with others. Agreeable, supportive, helpful, collaborative.
- 10. Work ethic.** Hard working, willing to work, loyal, initiative, self-motivated, on time, good attendance.

WHY ARE SOFT SKILLS RELEVANT?

Several studies show that these informal skills are essential for business success, and this is precisely why employers eagerly seek them out among candidates.

Robles explains that "the research for the 21st century shows that potential employers want to hire applicants with strong interpersonal skills, but new graduates are falling short of employers' expectations. Employers stress that educators should be teaching their students how to cooperate with others in the workplace and successfully acquire customer service skills. In fact, soft skills are so important that they are ranked as number one and extremely important for potential job hires in many occupations and industries."

SHOWCASE THESE SKILLS

Think of your soft skills as the accessories to your training in your field. They alone cannot qualify you for a job, but when paired with solid credentials, they can make you a much more attractive candidate. As you review your soft skills, keep in mind how 2020 has changed the playing field and highlight those that will help you shine in the "new normal" work environment.

From cashier to construction worker to CEO, soft skills are universally needed in today's workforce. Learn to cultivate yours and display them for employers to see — and you'll keep yourself ahead of the pack.

MORE WAYS TO SHINE AT WORK

It's obvious why soft skills are paramount to getting ahead in the workplace. Now that you know what characteristics you should cultivate, are you looking for more ways you can stand out in the job market? Join Monster for free today. As a member, you'll get practical career advice and

useful tips sent straight to your inbox—everything from salary negotiation insights to lists of top companies hiring. We'll help you discover all the ways you can put your talent to use.

The difference between hard and soft skill is that: Hard skills can be taught whilst soft skills make a person who they are.

Developing your soft skills takes training, just like any technical skill. Now that you're aware of the top soft skills employers are looking for, make sure soft skill enhancement is part of your interview preparation. Check out online soft skill workshops to get yourself up to speed with what recruiters are looking for. After all, we live and work in an age of communication, so being able to confidently express what you can bring to the table as a person is just as important as highlighting the technical skills you possess.

References

1. The Value of Soft Skills in the Labor Market David J. Deming,
2. Schulz Bern, "The Importance of Soft Skills: Education beyond academic knowledge",
3. Daniel Bortz, Monster contributor, "Soft Skills to Help Your Career Hit the Big Time"
4. Schulz Bern, NAWA Journal of Language & Communication. 2008

Anastasiia KHODARCHENKO

COMPARATIVE ANALYSIS OF YOUTH SLANG IN THE ENGLISH AND UKRAINIAN LANGUAGES

Slang is a very informal usage of words and phrases for a more colorful or peculiar style of expression that is shared by the people in the same social subgroup. There are many different types of slang such as computer slang, sports slang, military slang, musicians' slang, students' slang, underworld slang, etc.

Slang is the usage of highly informal words and expressions that are not considered standard in the speaker's dialect or language.

Slang is a fundamental component of any dialect and culture. For every translator or interpreter, it is essential to pay more consideration to an uncommon colloquial lexicon. If you want to deal with translation or interpreting, you should know such vital aspects of language. Being a translator or interpreter means developing skills routinely and comparing different features, either target language or source language. The best way to recognize the same and diverse for the two dialects is comparative analysis.

Ukrainian and English have the same aims for the youth slang functioning:

1. A pursuit to create a person's discourse unique and extraordinary to others;
2. The goal to express their feelings briefly but expressively;
3. The have to be adjusted to the social environment, to appear that individuals have a place in the company;
4. The desire to appear their distinction, to be distinctive from others, to be unique;
5. To endeavor to awe more seasoned people.

In the Ukrainian language, one of the curious highlights of youth slang is the change within the meaning of lexemes in scholarly dialect that includes incongruity to speech. For instance, the

word базар(market) among the scholars implies ‘an open space for exchange, among youngsters’. This word features a distinctive meaning when it includes a meaning ‘мовлення’ (discourse).

Another technique utilized in youth discourse is replacing the words with their semantics equivalent. The words that don’t have a suitable meaning. For example, ‘мандруй’ rather than the express: ‘іди сюди’ has the meaning ‘мандруй сюди’ ‘мігруй сюди’.

One of the slang features is the economy of dialect in hypertrophied frames, for example, маг–магнітофон,магазин; комп –комп’ютер;дезе – домашнє завдання;фно–фортепіано;фізра –фізкультура. In both languages, slang is formed by the creation and utilization of lexemes and their withdrawals, which is related to the law of economy of space.

In Ukrainian and English slang words are utilized by all sorts of individuals who share an interface. The group that uses these words may be a minority and frequently use slang to identify themselves or create it difficult for conventional individuals to get it.

The impact of English—speaking countries on Ukrainian youngsters is immense. They attempt to duplicate and create equal word units in their dialect. Young people grab slang words in different media resources, such as the web, broadcast media, or printed media.

Many slang words in Ukrainian come from English. However, in English, there are no slang words that come from Ukrainian. In both languages, slang could be a cruel form of communication in different areas of the populace and goes back to previous centuries.

Slang words are frequently vulgarisms and jargonisms. For instance, within the English dialect, the words ‘fuck’, ‘piss off’, ‘fuck off’ are vulgarisms — a word or expression that is inelegant, particularly one that creates express and hostile reference to sex or substantial capacities.

Within the Ukrainian dialect, a few slang words can be jargonized, since a few researchers are sure that language may be a graduating category between slang and lingo. For illustration, ‘паті’, ‘фуфло’, ‘пацик’.

Words and expressions are changed over into slang when they start to be used inside proficient bunches, changing their meaning. The usage of slang seeks after the objective and reflects the temperament of more youthful era speakers. It used to imply humor, make a difference to hold somebody else’s consideration, avoid clichés and encourage communication. There is lexicon broadening at the same time.

In both languages, the target of slang usage is its efficiency. For example, it is the ability to provoke a reaction from the interlocutor. The functional component of slang lexicon is similar in English and Ukrainian. We can distinguish such functions as:

- 1) Communicative — slang mainly represents a way of speech interaction of individuals;
- 2) Cognitive— most units of slang vocabulary have additional information missing in the usual names, and provide information about the surrounding reality;
- 3) Novinative — slang is a lexical subsystem, where the surrounding reality are assigned their names coexisting with lexical units of literature language norm;
- 4) Expressive — metaphor, subtlety, spontaneity, at times comic interpretation of slang terms
- 5) Ideological — the language is under constant influence speech specifics of an age or professional nature, belongs to a public sphere, is associated with the level him education and culture;
- 6) Conspiratorial — a peculiarity of slang, which consists in the relatively hidden nature of its functioning, in contrast to literary language;
- 7) Identification — slang is considered a kind of code word, which makes it possible to recognize them among the rest;
- 8) Expressive — metaphor, subtlety, spontaneity, at times comic interpretation of slang units

9) Time—saving" — slang vocabulary allows you to fit into a narrower temporal and spatial linguistic framework.

The way of forming slang is similar in English and Ukrainian.

- 1) Reverse word formation: to crack wise — wisecrack — joke, chuck a joke, humor;
- 2) Borrowing: swami gu — a wise person (from Sanscrit Swami — self—controlled); паті — party; мані— money; піпли — people;
- 3) Affixation: kludgy (from the noun kludge — a blooper) — туп—blooper (done somehow); депресуха — depression; телик — TV;
- 4) Contraction: gottum — got him, got them; дезе — домашнє завдання (homework); комп — комп'ютер (computer);
- 5) Abbreviation": "m8" — from English. Mate, meaning partner, sometimes used in computer games Meat — meat meaning beginner; бомж — homeless person; ЗЗЗ (зазубрив, здав, забув — learnt, passed and forgot); СУМ (сучасна українська мова — modern Ukrainian language); ББС (бабабабісказала — means changing the information during getting the message across);
- 6) Word composition: user—friendly — easy to use an interface, such as a program; Airhead — moron; Boy—toy — young lover; кайфолом — comes from two words кайф (fun/buzz) and ломати (break down);
- 7) Metaphorization: pull someone's socks up — to bend down; take the jam out of someone's donut — to annoy; get wasted — get drunk to a weak state; валенок — idle person or couch potato; балалайка — a talkative; бацилла — a person who disturbs everyone.

Slang is an open system and a dynamic element of language. As a linguistic phenomenon, youth slang is most closely related to society. It updates our language with new words that reflect the changes in our lives. Learning slang in language allows you to remain current in your spoken ability, and makes it possibly to hold fluent conversations with people of all generations. It also helps you communicate with people throughout different regions within a country.

Anna KHODCHENKO

BRITISH FAIRY TALES

A fairy tale, wonder tale, magic tale or fairy story, we can call it differently, but we all know it since our childhood, when parents told us these stories in front of the bed. In literature research it is an instance of a folklore genre that takes the form of a short story. Such stories typically feature entities such as dwarfs, dragons, elves, fairies, giants, gnomes, goblins, griffins, mermaids, talking animals, trolls, unicorns, or witches, and usually magic or enchantments. In most cultures, there is no clear line separating myth from folk or fairy tale; all these together form the literature of preliterate societies. Fairy tales may be distinguished from other folk narratives such as legends and explicit moral tales, including beast fables.

England has been the birthplace of many of the most well-known children's stories including Jack and the Beanstalk and Tom Thumb - the little boy no bigger than his father's thumb. Similar to other European countries, the English fairy tale tradition emerged from those folklore stories that are believed to have originated in the British Isles. This folklore developed over centuries through the storytelling tradition and is unique given the distinct culture and identity of

the land's various regions. As such, England's fairy tale and folklore tradition has strong connections to Celtic, Germanic and Christian sources. The country's folklore has its own dialect, with each region's tale offering something new for the reader. The characters within the stories include mythical creatures or spirits such as brownies, elves, boggarts, ogres, giants and trolls. One can also encounter heroes, cunning folk (wizards), and plenty of royalty in the English folk tales. Many of the tales are rich in superstition, sharing rules about various folk beliefs. A fairy-tale is more close to poetry and takes an intermediate position between poetry and prose. Story-telling is the basis of it. It is characterised by a specific manner of oral presentation. Which is different from all other oral texts. Children hear them from their mothers or grandmothers since childhood, they grow up and like watching cartoon fairy-tales on different modern appliances, starting from mobile phones and ending with the large TV screen. Even when grown up, they tell funny stories in the form of fairy-tales, using their characteristic features. The text of a fairy-tale creates the effect of euphony thanks to its different stylistic and phonetic devices, in particular, its sound sync harmony, melodiousness, gradual creation of epical character of phonation. Euphony is characterized by rhythmicality and different components of intonation. Its rhythm is formed by the variation of tones, changes of loudness and tempo. Intonation groups have the same contours and tempo of the nuclear tone. Rhythmicality can be traced in alteration of greater or smaller duration of syllables. [1].

Many scientists claim that narrations that children like most of all are fairy-tales. (M.P. Dvorzhetsky, T.I. Sayenko, M.I. Baker and others) [2].

Many of them have been analyzed but we want to analyze several more, which may not be the most popular, but actually no less interesting and significant.

The first one we analyzed is the story called «The Cat That Walked by Himself» by Rudyard Kipling. It's an allegory about the history of animal domestication. The dog, cow, and the horse (among others) were all tamed from their wild versions to their more familiar domestic versions over the course of prehistory, based on various "bargains" that basically still apply. Cats are a little different. Most of the other domesticated animals were bent to our will. Humans initially kept cats around to get rid of rodents, which cats were already doing. Cats are arguably less domesticated than dogs, cows, sheep, pigs, and etc. in several measurable biological ways. In this fairy-tale we can find different stylistic devices. Onomatopoeia is used to characterize cat's language such as "Miow!"

The second one is «My Own Self» by Joseph Jacobs. We need the short summary, so you can understand what it is about: a widow lived with her son in a cottage with many "Good Folk" (elves or fairies) dwelling about it. One night her son would not go to bed, so she went to sleep on her own. A small fairy girl came down the chimney and told him that her name was "My Own Self", and the boy told her that he was "Just my own self too." Their names is a combination of pronoun "Myself" and adjective "Own", which are used to create a characteristic feature of this character with the help of insertion. Such stylistic devices as parallel construction are used. The last and my favorite is «The Tulip Fairies». It starts with the traditional fairy-tale beginning "Once upon a time". "Once upon a time there was a good old woman who lived in a little house". The main topics are repeated many times in the story: a place: garden, tulip beds, tulips; actions: sweet singing, babies laughing rocking the flower, crooning and rocking the flowers, laughing and playing, caressed their babies and rocked them to sleep in the flower-cups; names of heroes: a good old woman, a little Fairy mother. There is also a contrast in the story: "never picked a tulip, nor did she allow her neighbors to touch the flowers as opposed to "torn up by folks, nothing would grow there. But the good old woman's grave grew beautiful". "They also began to bloom all year

round. And every night the little Fairy mothers caressed their babies and rocked them to sleep in the flower-cups. The day came when the good old woman died, and the tulip-bed was torn up by folks who did not know about the Fairies, and parsley was planted there instead of the flowers. But the parsley withered, and so did all the other plants in the garden, and from that time nothing would grow there. But the good old woman's grave grew beautiful, for the Fairies sang above it, and kept it green; while on the grave and all around it there sprang up tulips, daffodils, and violets, and other lovely flowers of spring.”

References

1. Brazil D., Coulthard M., Johns C. *Discourse Intonation and Language Teaching*. London: Longman, 1980.
2. Dvorzhetska M. P., (2013). *Phonostylistics and Rhetoric in Speech Communication*. Available at: https://elibrary.ru/elibrary_28794270.pdf.
3. *Phonetics & Phonology* (First published in 1987). Routledge is an imprint of Taylor & Francis, an informal company, 216-217. Available at: <https://books.google.com> > ... >. pdf.
4. Рубінська Б. І., Буднік О.Г. *Intonation in Poetry // Studia Lingua: актуальні проблеми лінгвістики і методики викладання іноземних мов: Збірник наукових праць - Вип. 7 - Київ: НУБіП України — 2017. — С. 22–25.*
5. *Teoretycheskaia fonetyka anhlyiskoho styliia*. [Elektronnyy resurs]: ucheb. / pod. red.- Sokolova M.A., Hyntovt K.P., Tykhonova Y.S., Tykhonova R.M. / Rezhym dostupu: jesuspremium.weebly.com/blog/_2017.pdf.

Alina KHOLOD

THE ROLE OF ENGLISH AS A GLOBAL LANGUAGE IN INTERNATIONAL RELATIONS

With the ever-growing levels of interconnectivity and globalization around the world, the significance of immediate and appropriate modes of communication has been increasing very rapidly in this modern world. It is an undeniable fact that there is a need for a common language to communicate with the present growing commerce and trade between companies from all over the world. With the development of informatization as well as globalization, it is evident that most people all over the world are communicating with the people of other regions in only one internationally recognized language, that is, English. English is the language that is almost used between an agent and an international company. English, being the first world language, is said to be the first global lingua franca and it is the most widely used language in the world in international trade, diplomacy, mass entertainment, international telecommunications and scientific publications as well as publishing newspapers and other books. As English is a lingua franca, most of the native and non-native speakers of English are using English as their mode of communication in their business matters or business organizations.

English has become the fastest increasing language in this modern world and it occupies the status of a commercial language by connecting the East and the West and the North and the South. English language is spread all over the world into almost all the fields such as science, engineering and technology, medicine, trade and commerce, scientific research, education,

tourism, internet, banking, business, advertising, film industry, transportation, pharmacy and to name a few. Undoubtedly, English occupies a unique place as it is the language that is so extensively used and so firmly established as a dominant global language in the above mentioned fields and the dominance of English has become like a snowball that is too big to prevent. Since English has assumed such a major role, several researchers have tried to coin a term by considering the various aspects of the use of English in diverse settings. Of these, the most commonly used terms are English as a global language or English as a lingua franca or English as an international language.

Even if there is a variation in vocabulary while using these terms, they give almost the same meaning which signifies that English is the most widely spoken and the most widely used language in almost all the major fields around the world. In this context, it is appropriate to say that English deserves the position of an international or global status in order to fulfill the needs of the people who live in various regions all around the world by speaking different languages. Though English was originally considered the language of the British, it has become a second language of many former British colonies such as the US, Australia, Canada, Nigeria, South Africa and India due to the historical efforts of the British Empire. But today, English has become the principal language of the countries influenced by the British colonialism and it is also the main language used in business, trade and commerce and cultural spheres dominated by these countries. There is no hesitation to say that English has been used as the de facto language in the field of science and technology. Even most of the Hollywood movies and TV programmes are made in English and a majority of the newspapers in the world are published in English. It is also the language of scientific research and the common language used in the tourism department.

Moreover, most of the students who go to foreign countries to pursue their higher studies should know this language as almost all the books of science, engineering, information technology, medicine, tourism, and business and so on are written only in English. Almost all the courses are taught in English in foreign countries. Furthermore, English has become an essential tool for those who wish to work in a foreign country or in any multinational company. It is also the language mostly used on the internet and in the electronic media and press. English is the only language where 85% of the scientific journals are published in that language. Even the Chinese language, Mandarin, is spoken by a majority of people in the world, English has got its status as a global language only because Mandarin is limited to a part of the world whereas English is spread all around the world. Even though Mandarin has the highest number of speakers in the world, now the Chinese are learning English in order to expand their business in all regions of the world. As it is mostly used in the internet, the present e-business has been in progress and attaining good results in the field of trade and commerce.

It is also the language used not only by the diplomats but also by some world organizations such as UNO, WHO, UNESCO, UNICEF, OPEC, EFTA, ASEAN, UNHRC, WTO, ILO, BRICS, INTERPOL and so on. One third of these international organizations use English only but 90% of English is used among the Asian international organizations also. As different people from different parts of the world speak various languages, there is a need for a common language that is spoken by most of the people around the world. At this juncture, English has become the global language as it is the language spoken by the people of all the countries in the world. Even though it is the native language of the US, the UK, Australia, New Zealand, Canada, South Africa, it is spoken by more non-native speakers of the world. It has also got official language status, that is, a language used in citizen interactions with government officials, for around sixty countries and

fifteen countries are Research Journal Of English (RJOE) Copyright Oray's Publication Page 68 using it as a de facto official language, but not as a primary language.

There are even fifty-four countries with English as their official language and the language of their instruction in higher education. According to the recent statistics, English has been the official language in 55 sovereign states and 27 non-sovereign entities. Even many country subdivisions have also declared English an official language at the regional or local level. Therefore, English has attained the status of a global language in order to meet the needs of the people across the world.

References

1. Leitner, G., Hashim, A. & Wolf, Hans-Georg. Communicating with Asia: the future of English as a global language. Cambridge: Cambridge University Press.
2. 2010). Evolving English: one language, many voices: an illustrated history of the (2018). English language. London: British Library. Cambridge: Cambridge University Press.
3. Fisher, John, H. (1996). The Emergence of Standard English. Lexington: University Press of Kentucky.
4. "The Future of English?" (PDF). UK: The British Council. Archived from the original (PDF) on 19 February 2007. Retrieved 15 April 2007

Viktor KOLOMIETS

SOFT SKILLS FOR BETTER COMMUNICATION IN MODERN WORLD

Nowadays, almost no one works alone. Each employee communicates with colleagues, and sometimes also with clients and partners. He/she must be able to negotiate with them, argue his/her position and convey it to other people. In addition, soft skills help to work with information, keep up with life and feel confident in the profession. Therefore, they are just as important as hard skills. What are soft skills and hard skills and the difference between them?

For example, for a designer, "hard skills" will be possession of graphic editors, and for a carpenter, the ability to handle a jigsaw. Hard skills can be learned in a matter of weeks, and their effectiveness can be measured. Hard skills are needed for specific tasks, are formed in the learning process, and are based on technical knowledge [1].

Soft skills are supra-professional skills that help solve life problems and work with other people. Regardless of your specialty, you will need at least a few "flexible skills". To be successful at work, you need to get along well with colleagues, clients, managers, and bosses. Soft skills are laid down in childhood and are developing throughout life. Therefore, employers especially appreciate people who have well developed them. Soft skills are useful in all areas, are formed in childhood and are associated with emotional intelligence.

The soft skills themselves have always existed, in any era. It is just that the very concept of soft skills was not used before. Research in this area began in the United States around the 1960s [2], and the term entered the business environment even later, in the late nineties. But for the last decades many publications were published on this topic. For example, back in 2008, the journal "Higher Education in Europe" published an article proving that soft skills are just as much an integral part of professional competencies as hard ones [3]. The author believes that modern

education should also include soft skills training so that graduates meet the requirements of the labor market.

The International Journal of Managing Projects in Business has published a study [4] showing that the main difficulty in working on a project is created by the human factor. Researchers summarize the importance of soft skills in management.

Now interest in soft skills and the need for them have become even stronger. Technology is developing so rapidly that the knowledge we have gained becomes obsolete very quickly. Therefore, it is not the employee who once learned a lot of things that becomes valuable, but the one who knows how to learn quickly, effectively adapt to new conditions and find non-standard solutions. In addition, the success of an entire project often depends on mutual understanding within the team.

There are many soft skills. Some of them are:

- communication
- critical thinking
- service / customer focus
- managing projects, people, and yourself
- mentoring
- solution of problems
- making decisions
- emotional intellect
- nonviolent communication
- knowledge management
- working in a state of uncertainty
- lean
- ecological thinking
- introspection and self-reflection

Communication (or networking) is the exchange of information between people. For example, a greeting, a short conversation, or shopping at a store. Communication helps to establish contacts to meet human needs, to fulfill life and professional tasks. In the coming decades, people will definitely communicate with each other, so the skill will remain relevant regardless of changes in the way of communication. There are two important skills in the communication block:

Business communication – the ability to correspond and negotiate with colleagues, clients, and managers to solve problems and achieve goals.

Presentation and oratory – the ability to speak clearly and clearly, to convey your ideas to other people so that you are understood and remembered.

Furthermore, there are two kinds of communication in the modern world: in real life and digital. Digital communication became more popular last year due to the coronavirus pandemic. It includes chatting in messengers (like Slack, Telegram, WhatsApp etc.), emailing, conference video calls.

Communication skills consist of subskills [5] such as:

- Listening. Being a good listener is one of the best ways to be a good communicator. No one likes communicating with someone who cares only about putting in her two cents and does not take the time to listen to the other person.
- Nonverbal communication. Body language, eye contact, hand gestures, and tone of voice all color the message people are trying to convey. Eye contact is also

important.

- Clarity and concision. Good verbal communication means saying just enough – do not talk too much or too little.
- Friendliness. Friendly tone, a personal question, or simply a smile, will encourage co-workers to engage in open and honest communication.
- Confidence. It shows co-workers that you believe in what you are saying and will follow through.
- Empathy. Using phrases as simple as "I understand where you are coming from" demonstrates that the person has been listening to the other person and respects their opinions.
- Open-mindedness. A good communicator should enter any conversation with a flexible, open mind. Be open to listening to and understanding the other person's point of view, rather than simply getting your own message across.
- Respect. Simple actions like using a person's name, making eye contact, and actively listening when a person speaks will make the person feel appreciated.
- Feedback. Being able to give and receive feedback appropriately is an important communication skill. Managers and supervisors should continuously look for ways to provide employees with constructive feedback, be it through email, phone calls, or weekly status updates.
- Picking the right medium. An important communication skill is to simply know what form of communication to use. For example, some serious conversations (layoffs, resignation, changes in salary, etc.) are almost always best done in person.

So, in conclusion, soft skills are an integral part of any employee. It is important to pay attention and develop them to be a better worker. Moreover, the communication part of soft skills should not be neglected too.

References

1. What are soft skills and how to develop them. <https://trends.rbc.ru/trends/education/5e90743f9a7947ca3bbb6523>
2. CON Reg 350-100-1. Fort Monroe, Virginia: United States Continental Army Command, 1968, retrieved November 21, 2016. <https://stacks.stanford.edu/file/druid:tv440px2527/tv440px2527.pdf>
3. Andrews J. and Higson H. Graduate Employability, 'Soft Skills' Versus 'Hard' Business Knowledge: A European Study. DOI: <https://doi.org/10.1080/03797720802522627>
4. Azim S., Gale A., Lawlor-Wright T., Kirkham R., Khan A., Alam M. International Journal of Managing Projects in Business. DOI: <https://doi.org/10.1108/17538371011056048>
5. Communication Skills for Workplace Success. <https://www.thebalancecareers.com/communication-skills-list-2063779>

THE USAGE OF ANGLICISMS IN THE UKRAINIAN LANGUAGE

Language is the most important means of human communication. It has a certain vocabulary, grammatical and sound structure. In the process of development, a language comes into contact with other languages and undergoes diverse changes. These changes affect all structures of the language, but especially its vocabulary.

The vocabulary of the Ukrainian language is constantly being enriched by borrowings from the English language (Anglicisms). Anglicism is a word or turn of speech in any language, borrowed from the English language or modeled after an English word or expression. This process is due to the fact that in the last 10-15 years there has been a process of active penetration of English-language borrowings into the Ukrainian language. Such words are often difficult to understand and require interpretation of meanings.

Why do new words borrowed from English appear in the Ukrainian language? Basically, this is due to the rapid changes in the fields of science, education and information technology.

The main reasons include the absence of a similar word in the Ukrainian language. 15% of all English expressions have firmly entered the vocabulary of a business person precisely because of the lack of an analogue in the Ukrainian language. It is easier to use foreign words than to invent new ones (sponsor, presentation, blogger). One more reason is the desire to look modern. A good knowledge of the English language is prestigious today. Many people, especially youths, use Anglicisms to show their knowledge of the international language, to look modern and in line with fashion (boyfriend, party, show, weekend).

There are several ways of borrowing. Direct borrowing occurs when a foreign word in Ukrainian has the same meaning and the same sound form as in the original one, for example: *уікенд* – ***weekend***, *спорт* – ***sport***, *бой* – ***boy***, *тінейджер* – ***teenager***, *брейк* – ***break***.

Transcription is the writing of foreign words using Ukrainian letters, taking into account their pronunciation. For example, *бойфренд* – ***boyfriend***, *фейк* – ***fake***.

Suffixation is a way of borrowing, in which a Ukrainian suffix is added to an English word, for example, *клікати* from ***click***, *юзати* and *юзер* from ***use***.

Loan is used when Anglicism corresponds to a phonetic and graphic image, for example, *меню* – ***menu***, *клуб* – ***club***, *спорт* – ***sport***, *вірус* – ***virus***.

Development of computer technologies and social networks has brought a number of new words, for example: *сайт* – ***site***, *браузер* – ***browser***, *інтерфейс* – ***interface***. Contemporary music and club culture, as well as the film industry, have a direct impact on the lives of young people. This group includes such words as *реліз* – ***release***, *плейліст* – ***playlist***, *рیمейк* – ***remake***. The names of popular sports are also borrowed in Ukrainian. This group includes the following borrowings: *фітнес* – ***fitness***, *бодібілдінг* – ***bodybuilding***, *шейпінг* – ***shaping***. The development of fast food has led to the emergence of some slang words, such as *фастфуд* – ***fast food***, *чізбургер* – ***cheeseburger***, *хот-дог* – ***hot dog***.

It is worth mentioning that Anglicisms can be found in the poetry. The proper example is the poem “Англійська балада” by Ukrainian poet Yurko Pozayak. The author himself humorously defines the language used in the ballad as noble mixed English-Ukrainian dialect:

Миднайт. Лише байдужий мун
Замок, Ай, самотні кроки.

Ай'м елоун... Й тільки в найті
Я скликаю їх усіх,

Лунко б'є холодні клоки
Старовинний пендулум.

Знову чути м'юзик, сміх,
Мову благородних кнайтів!

Сто століть і сірий стоун...
Хто там ?!. Незнайомий гест?!
Ноубоді...Тисне чест,
Колд віків проходить в боун...

В їхнім колі я сміюсь,
Тайми згадую лицарства,
Глорію колишню царства
Й лиш під морнінг схаменусь...

Знаю, скрізь тут ходить дес,
Всі, хто був, пішли вже з нею,
По тасмнім, темнім вею
Всі минули й зникли десь.

Замовкають звуки струн,
Проскакав зелений дофін,
Час, коли я ляжу в кофін,
Знає тільки пендулум.

As we can a lot of non-adapted Anglicisms are used in the poem, such as: *миднайт (midnight)*, *гест (guest)*, *елоун (alone)*, *пендулум (pendulum)*, *мун (moon)*, *ноубоді (nobody)* та ін.

To conclude, the influence of English on Ukrainian is becoming more and more obvious. It is likely that such influence is a favorable process. However, at the same time we have to think of the development of our own means of enrichment. Borrowing words is a natural and necessary process of language development, and there is no language that would be completely free from foreign language influences.

References

1. Биби́к С. Іншомовні запозичення та активний словник мовця. Науково-популярне видання: Культура слова. Київ, 2016.
2. Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А. Кислюк Л.П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі: Монографія. Київ: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2008.

Yuliia KOTSIUK

INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES FOR DEVELOPMENT OF GLOBALIZATION

The information revolution and the extraordinary increase in the spread of knowledge have given birth to a new era--one of knowledge and information which directly affects economic, social, cultural and political activities of all regions of the world, including Africa. Governments worldwide have recognized the role that Information and Communication Technologies could play in socio-economic development. A number of countries especially those in the developed world and some in developing countries are putting in place policies and plans designed to transform their economies into an information and knowledge economy.

Countries like USA, Canada, and a number of European countries, as well as Asian countries like India, Singapore, Malaysia, South Korea, Japan, and South American countries like Brazil, Chile, and Mexico among others, and Australia and Mauritius either already have in place comprehensive ICTs policies and plans or are at an advanced stage of implementing these programmes across their economies and societies. Some of these countries see ICTs and their deployment for socio-economic development as one area where they can quickly establish global

dominance and reap tremendous payoff in terms of wealth creation and generation of high quality employment. On the other hand, some other countries regard the development and utilization of ICTs within their economy and society as a key component of their national vision to improve the quality of life, knowledge and international competitiveness. Does technology really matter?

Rapid improvements in technology have spurred the process of globalization:

- Transportation technology has made it possible to greatly accelerate the delivery of goods over long distances at a lower cost.

- There are even more remarkable advances in information and communication technology.

- Telecommunications are being used to communicate with each other around the world, to access information instantly, and to communicate from remote locations.

- With the Internet, you can get and share information about almost anything. It also allows you to send email and talk around the world for a negligible fee.

In particular, globalization is becoming a main factor affecting the incomes and living conditions of people. Castells (2004) writes about the rise of the fourth world brought about by disparities in incomes of people within the same country. He states that there is a polarization in the distribution of wealth at the global level, increasing income inequality within countries and a rise in poverty within most developed and developing countries. It appears that the greatest inequality is between urban and rural areas with the rural populations being worse off than their urban counterparts.

While a number of theories have been developed on the nature and impact of the process of globalization, there is agreement in that the increasing interconnectedness between people, businesses and regions affect the lives of people locally.

The use of information and communication technologies (ICTs) can enable development to take place through access to new markets, increased competitiveness, and access to knowledge and skill if applied to address local conditions and individual challenges.

Lots of research has illustrated how the most underserved populations have been able to take advantage of ICTs to access new markets, increase their competitiveness, and through administrative efficiencies achieve lower costs and higher returns. At the same time, those who are unable to have access to or use ICTs risk being excluded from the economic and social processes of globalization. In order to adequately study the effects of ICTs on global development, research methods need to be developed that capture these processes and enable them to be studied. It appears that given the effects of globalization on development, the nation state can no longer be the main unit of analysis. Yet development is still seen as an economic process rooted in modernist theories.

References

1. Runaway world: How globalization is reshaping our lives, Giddens, A. 2003. New York, NY: Routledge
2. The rise of the Fourth World. In D. Held & A. McGrew (Eds.), The global transformation reader, Castells, M. 2004. pp. 430–439
3. Globalization: A critical introduction, Scholte, J.A. New York, NY: St. Martins Press. 2000
4. The information age economy, society and culture. Volume 1: The rise of the network society, Castells, M. Oxford: Blackwell. 2000

НЕКОНВЕНЦІЙНІ ІМЕНА ЯК ЗАСІБ ВИРАЖЕННЯ ЕМОТИВНОСТІ

Здатність мови бути засобом вираження емоцій є однією з фундаментальних її властивостей. Зростаючий в останні десятиліття інтерес до проблеми вербальних засобів вираження емоцій відбився в численних дослідженнях. Лінгвістика емоцій (емотилогія) активно розвивається як окремий напрямок мовознавства, об'єктом вивчення якого є засоби реалізації емоційного значення вербальними одиницями різних мовних рівнів [1, с. 145].

Неконвенційні імена є продуктом вільної мовної творчості мовця. Мовець формує своє висловлення і він має свободу не тільки вибирати, але і створювати нові одиниці, які отримують статус прізвиськ [6, с. 220].

Емоції всі різні за своїм наповненням, тому й виражаються різними шляхами. Одним з можливих, але недооцінених способів вивчення емоцій є прізвиська. Якщо їх розглядати, як різновид неконвенційних імен, які покликані передавати в комунікативному акті певну інформацію, то їхня смислова сутність має залежати від типу інформації, яку мовці прагнуть донести з їх допомогою. У нашому дослідженні ми розглядаємо на прикладі політичного дискурсу інформативне наповнення людських емоцій, які виражаються часто-густо через відповідні прізвиська. Це можуть бути як позитивні, так і негативні емоції [1, с. 203]. Наприклад:

Радість. Радіти через успіх видатного діяча не кожен зможе, але Бріжіт Макрон, підтримуючи успішні кроки свого чоловіка, довела можливість цього, тому й назвали її *“l’inspiratrice de la paix”* [2] = прізвисьце, яке ще довго згадуватимуть у мас медійних засобах, перш ніж забути його.

Глузування, неповага. Люди постійно проявляють неповагу до різного роду суспільних діячів. Без сумніву, неповага знаходить своє місце в політиці. Так, Франсуа Фійон став жертвою такого глузливого та зневажливого прізвиська як *“Monsieur Pipi”* [4].

Злість. Не існує й дня, щоб людина не злилася, така її суть. Передача злості через прізвисько проявляється доволі часто в засобах масової інформації. Так, Наталі Козцюшко-Морізе прозвали *“la traîtresse”* [7], розізлившись політичні на її рішення, яке позбавило роботи багато людей.

Гордість. Гордість часто зустрічається в прізвиськах спортивних діячів. Чудовим прикладом цьому є прізвисько французького футболіста Франка Рібєрі, поіменованого *“Kaiser Franck”* [4], тобто “імператор”.

Хвастоці. Ця емоція, як засіб вираження інформації, стосується напряму прізвиськ, які сучасні політичні діячі дають самі собі. Так, Франсуа Фійон назвав себе *“Irréprochable, Monsieur Propre”* [7], через відсутність “нечистих” справ під час своєї політичної діяльності.

Любов. Одна з емоцій, яка зустрічається менше за все в політиці, але все ж існує. Такі прізвиська доволі часто придумані членами сім'ї носія. Наприклад, Еммануеля Макрона пестливо називають *“Bibiche”* [2], а Ніколя Саркозі став, завдяки дружині, *“Mon Raymond”* [5].

Страх. Люди – істоти емоційні, вони бояться всіх та всього, тому прізвиська є ефективним засобом характеристики людської поведінки. Прикладом прізвиська, яке з'явилося в результаті людського страху, може стати прізвисько Едді Меркса *‘le cannibale’* [4], яке йому придумали конкуренти через його дії та прагнення дійти до цілі будь-якою ціною.

Заздрість. Таку емоцію можна зустріти часто поміж прізвиськ, особливо політичних діячів, хоча вона не завжди очевидна. Так, наприклад, інші політики прозвали Еммануеля Макрона *‘Bébé Hollande’* [2]. Щоправда, тут можна розглядати заздрість з двох сторін. По-перше, це заздрість через молодий вік президента, а, по-друге, заздрість через його підтримку Олландом.

Отже, представлене дослідження показує, що неконвенційні імена – це мовленнєві утворення, які через багаторазове використання в засобах масової інформації, допомагають членам соціуму краще зрозуміти характери та особливості поведінки людей, які мають вагомий вплив на суспільство [3, с. 238].

Література

1. Синєокова Т. Н. *Парадигматика емоціонального синтаксиса (на матеріалі англійського язика)*: Дис. докт. філол. наук. М., 2004. -340 с.
2. Cardinal, L. *Emmanuel et Brigitte Macron : ces surnoms qui leur ont été attribués en Côte d'Ivoire*/ Lea Cardinal – 2019. – Режим доступу до ресурсу:https://www.gala.fr/l_actu/news_de_stars/emmanuel-et-brigitte-macron-ces-surnoms-qui-leur-ont-ete-attribues-en-cote-divoire_440497 (дата звернення: 05.01.20)
3. Felecan, D. (2011a). *O categorie de apelative neconvenționale recente: numele comune atribuite persoanelor feminine din domeniul showbizului românesc /Une catégorie d'appellatifs non conventionnels récents : les noms communs attribués aux personnes féminines du domaine du show-business roumain/*. Dans: Oliviu Felecan (éd.), *Nom et dénomination. Actes de la Conférence Internationale d'Onomastique, Ière édition, Interférences multiethniques dans les anthroponymes, Baia Mare, 19-21 septembre 2011*, 235–250. Cluj-Napoca : Editura Mega
4. France-Presse, A. *De quels surnoms les politiques sont-ils affublés?* / Agence France-Presse. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.bfmtv.com/diaporama/de-quels-surnoms-les-politiques-sont-ils-affubles-3138/> (дата звернення: 16.01.2019).
5. Garganne, S. *Présidentielles 2017: les petits surnoms des candidats* / Solomé Garganne. – 2017. – Режим доступу до ресурсу:<https://www.planet.fr/presidentielles-presidentielle-2017-les-petits-surnoms-des-candidats.1332440.645182.html?page=0%2C7> (дата звернення: 28.11.2018).
6. Ionescu Pérez, P. C. (2007). *Concepte, metodologie și terminologie în antroponimia romanică /Concepts, méthodologie et terminologie dans l'antroponymie romane/*. Dans : Reinheimer Rîpeanu, Sanda, Ioana Vintilă Rădulescu (eds.), *Limba română, limbă romanică /La langue roumaine, langue romane/*, 215–230. București: Editura Academiei Române.
7. Rédaction. *Les surnoms des politiques*/ Rédaction. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.planet.fr/dossiers-de-la-redaction-les-surnoms-des-politiques.19833.1466.html?page=13> (дата звернення: 03.09.19)

INTERNATIONAL COMMERCIAL ARBITRATION IN UKRAINE AND IN THE WORLD

Today, international commercial arbitration plays an important role in resolving various disputes. These disputes usually concern maritime trade. Most countries in the world believe that international commercial arbitration is the most profitable and fastest way to resolve disputes of international importance.

International commercial arbitration has several definitions. One of them is a kind of arbitration court. Also, the definition of international commercial arbitration can include a method of resolving disputes, which is an alternative to consideration in state courts [1, p. 6].

This method has certain features. There is always an arbitration agreement or other document of legal significance (for example, an international agreement), thanks to which arbitrators can consider a certain dispute. Arbitrators are appointed independently of the parties to the case. Also, the decision made by the arbitrators is binding on all parties to the dispute. International commercial arbitration courts cooperate with state courts. An unusual feature of this court is that neither international civil law nor private international law does not fully cover the content of this topic.

Currently, the grounds for revoking arbitral awards are still not settled at the level of international agreements. This happened because it is considered an interference in the internal affairs of the state. After analyzing international treaties and Ukrainian law, we can conclude that there is a framework for reviewing arbitral awards, the terms of which are enshrined in the New York Convention and addressed to the court that recognizes and enforces the arbitral award. This legal situation has less restrained standards of review. This problem is also noted by legal experts of foreign countries.

In 1961, the USSR acceded to the European Convention on Foreign Trade Arbitration on April 21, 1961. The purpose of this convention is to promote the development of European trade as far as possible the elimination of foreign trade arbitration between individuals and legal entities of European countries. Through the Convention, a new chairman appeared or a special committee appeared to assist in resolving conflicts and overseeing the arbitral tribunal, or sometimes to appoint an arbitrator to improve the situation [3, p. 12-18].

To analyze international commercial arbitration in Ukraine, it is necessary to pay attention to other countries. French law only from 1925 began to recognize the arbitration clause, but only in commercial matters [4, p. 225]. In French law, the distinction between domestic and international arbitration has been preserved. This is the basis for the termination of the case during its consideration.

The validity of the arbitration agreement was determined by the law of the state to which the parties subordinated their agreement, and in the absence of such an indication of the law of the country where the arbitration is to take place [3, p. 14-15]. The order of the chairman of the civil court at the place of execution was necessary for the enforcement of the international arbitral award. The grounds for refusing to issue an order for enforcement of a foreign arbitral award were exactly the same [2, p. 268].

In Germany, citizens and organizations can go to arbitration to resolve a conflict. National law states that individuals must enter into special arbitration agreements. But this provision does not apply if it concerns an agreement between merchants and other business entities. Arbitration

has no legislative consolidation. It provides only grounds for an objection aimed at terminating the arbitration proceedings [3, p. 16-18].

That is, in foreign countries there is a gradual development of the arbitration system, changing regulations to improve this system.

Modern law in Ukraine and abroad in the field of regulation of the legal status of international commercial arbitration and its decisions does not stand still. It is evolving in light of the growing role of international commercial arbitration in private law and economic relations.

As for the prospects for the development of international commercial arbitration, it is, first of all, the development of effective contractual relations for pre-trial settlement of disputes that can more quickly resolve the problem, saving both time and money of the parties. Effective commercial arbitration also requires qualified arbitrators. As I mentioned above, institutional arbitration provides the opportunity to select appropriate and qualified arbitrators, but arbitration complicates the task of the parties, in terms of the fact that they need to deal with the appointment of arbitrators, their interaction.

References

1. Balyuk I. A. (2004). Settlement of economic disputes (1st ed.). Kyiv: Kyiv National University of Economics [in Ukrainian].
2. Boguslavsky M. M. (2005). Private international law (5th ed.). Moscow: Yuryst [in Russian].
3. Vynokurova L. (2014). On the development of the legal doctrine of arbitration in Ukraine. *Pravo Ukrayiny*, 12, 11-26 [in Ukrainian].
4. Vozniuk N. (2014). Classification of types of alternative ways of resolving economic and legal disputes. *Pravo Ukrayiny*, 6, 222-229 [in Ukrainian].

Yelyzaveta KRYNYTSKA

INFORMATION COMMUNICATIONS TECHNOLOGIES AND EDUCATION TODAY

Information communication technologies are a set of ways, mechanisms and means used for automated collection, processing, storage and transmission of information.

The modern stage of ICT development is characterized by a particularly strong influence of technologies for all processes occurring in modern society. By providing instant dissemination of information, they form a global information space. ICT actively penetrates the sphere of human activity, optimizing the functioning of science, education, culture, policies, household industry, as well as the spheres of economic and national security.

In the past few decades, information and communication technologies have provided society with a vast array of new communication capabilities.

Information and communication technologies are technologies intended for the joint implementation of information and communication processes.

Information technologies are a set of processes and methods for finding, collecting, storing, processing, submitting, disseminating information and methods for carrying out such processes and methods.

Communication technologies are processes and methods of information transfer and methods for their implementation.

ICT in education

One of the main directions of computerization processes of society in the modern world is the informatization of the education system.

Today's education system requires the active introduction of ICT, allowing to use qualitatively new features of the educational process. The use of ICT becomes a prerequisite and displays the process of teaching and learning to a higher level. Currently, each teacher has access to the possibilities that provide information and communication technologies. Among the large number of tools, you can highlight three groups:

- 1) Studying and use of information from the Internet: electronic textbooks, specialized educational sites, reference books and dictionaries, programs for practical activities, etc.
- 2) Interactive feed and storage of information: presentations, broadcasting video clips for multilateral lighting themes, voice or video of lectures and seminars, instantatic distribution of material between students, etc.
- 3) Remote Education and Types of Communication: Forums, Webinars, Chats, Online Conference, Email, etc.

Bookmark

A bookmark is a saved link to a particular Web page. Microsoft Internet Explorer denotes bookmarks as "favourites."

Adobe Acrobat Reader

Acrobat Reader is software that allows you to view a PDF document (a document that can be seen but not changed). It can be downloaded free of charge from Adobe.

Cookie

A piece of code or data created by a web server and stored on a user's computer. It is used to keep track of the user's usage patterns and preferences.

Boolean operators

Most search engines (e.g. Google) allow you to limit your search or make it more specific by using words such as "and", "or" and "not". These words are known as boolean operators because of their origin as terms in logic.

Browser

A software program that allows you to surf the web. Popular web browsers include Google Chrome, Mozilla Firefox, Microsoft Edge and Internet Explorer.

The use of modern information and communication technologies allows you to organize the optimal interaction between the student and the teacher in order to achieve the result of learning.

ICTs are also used to refer to the convergence of media technology such as audio-visual and telephone networks with computer networks, by means of a unified system of cabling (including signal distribution and management) or link system. However, there is no universally accepted definition of ICTs considering that the concepts, methods and tools involved in ICTs are steadily evolving on an almost daily basis.

Modern information and communication technologies have created a "global village," in which people can communicate with others across the world as if they were living next door. For this reason, ICT is often studied in the context of how modern communication technologies affect society.

References

1. ICT in education <https://www.science-education.ru/ru/article/view?id=9791> (ICT)
2. Muhammad Shahbaz, Daniel Balsalobre-Lorente, "Econometrics of Green Energy Handbook: Economic and Technological Development"
3. J. Benjamins Publishing Company, Language International

Lisa KUSHNIR

ON THE ISSUE OF HOMONYMIC PAIRS IN ENGLISH AND UKRAINIAN LANGUAGES

The emergence of homonyms is stipulated by various reasons. First, they could appear as a result of historical phonetic changes, when at some stage there was a coincidence of words that were previously different in pronunciation. Secondly, these lexical units could emerge due to the semantic shift in the contiguity [2, p. 45].

The study of homonymy is especially important for understanding a foreign language, since different grammatical forms in there can have the same sound or spelling. In the native language, this is usually overlooked. Also, knowledge of homonyms is simply necessary in the English language, in which their number is much higher than in Ukrainian. Homonymy is a certain obstacle in the process of communication, when it is necessary to determine which meaning of a word corresponds to the context of speech.

Homonyms are words which are identical in sound and spelling, or, at least, in one of these aspects, but different in their meaning. A stock example is the word match with one meaning of a game, a contest and with another meaning – a piece of wood used for producing fire.

Full lexical homonymy is the coincidence of words belonging to one part of speech in all forms. An example of full homonyms can be the words балка - 'wooden or metal beam' and балка – 'ravine', they do not differ in pronunciation and spelling, they coincide in all case forms of the singular and plural. For example, incomplete homonyms: plant – 'industrial enterprise' (metallurgical plant) and plant – 'device for operating the mechanism' (the plant is at the clock). The second word has no plural forms, but the first does. In homonymous verbs to bury (hole) and to bury (medicine), all forms of the imperfect form coincide (bury, bury, I will bury); forms of real participles of the present and past tense (stabbing, burying). But there is no coincidence in the forms of the perfect form (I will bury - I will drip, etc.).

With incomplete (partial) lexical homonymy, the coincidence in sound and spelling is observed in words belonging to one part of speech, not in all grammatical forms.

Homonymy as a linguistic phenomenon in Ukrainian language is observed not only in vocabulary. In the broadest sense of the world, homonyms are sometimes called different linguistic units that coincide in sound. Such scientists as D.E. Rosenthal, V.V. Vinogradov are of the opinion that homoforms, homographs and homophones are phenomena adjacent to homonymy, since they relate to the grammatical, phonetic and graphic levels of the language. D.E. Rosenthal believes that «strict differentiation of linguistic phenomena requires limiting the proper lexical homonymy from homoforms, homophones, homographs» [1].

Homofoms are words that match only in one grammatical form (less often in several). In Ukrainian language: 1. Мати – noun (Моя мати – найкраща!); Мати - verb (Завжди потрібно мати із собою ключі).

Homophones are words that sound the same, but are written differently. In Ukrainian language – ‘луг – лук’, ‘спиться – спиця’, ‘мине – мене’. These words coincide in pronunciation due to the deafening of voiced consonants at the end of a word and in front of voiceless consonants. There are relatively few homophones in the Ukrainian language due to the phonetic spelling. Consequently, the emergence of homophones is associated with the actions of phonetic laws. Homophones are not a subject of study in lexicology, but in phonetics.

Homographs are words that are spelled the same, but pronounced differently. They usually have an accent on different syllables: ‘а́тлас – атла́с, ‘за́мок – замо́к’. In modern Ukrainian there are more than a thousand pairs of homographs. In English, there is an example – row (line) and row (to create confusion).

In the grammatical literature, so-called functional homonyms have been distinguished recently. Functional homonyms are etymologically related words or separate forms of words that belong to different parts of speech (гопе - noun, adverb, exclamation; десь - adverb, particle; довкола - adverb, preposition). Functional homonyms arise due to transposition. Transposition is the transition of a word or its separate word form from one part of speech to another or its use as a function of other parts of speech.

One source of homonyms is phonetic changes, which words undergo in the course of their historical development. As a result of such changes, two or more words, which were formally pronounced differently, may develop identical sound forms and thus become homonyms.

Night and knight, for instance, were not homonyms in Old English as the initial ‘k’ in the second word was pronounced, and not dropped as it is in its modern sound form: O.E. *kniht* (cf. O.E. *niht*). A more complicated change of form brought together another pair of homonyms: to knead (O.E. *cneadan*) and to need (O.E. *neodian*).

In Old English the verb to write had the form *writan*, and the adjective right had the forms *reht*, *riht*. The noun sea descends from the Old English form *sae*, and the verb to see - from O.E. *seon*. The noun work and the verb to work also had different forms in Old English: *wyrkean* and *weork* respectively.

Borrowing is another source of homonyms. A borrowed word may, in the final stage of its phonetic adaptation, duplicate in form either a native word or another borrowing. So, in the group of homonyms *rite* (noun) - to write (verb) – right (adjective), the second and the third words are of native origin whereas *rite* is a Latin borrowing (Lat. *ritus*). In the pair *piece* (noun) – peace (noun), the first originates from Old French *pais*, and the second from O.F. (Gaulish) *pettia*. Bank, noun ‘a shore’ is a native word, and bank (noun) ‘a financial institution’ is an Italian borrowing. Fair (adjective) (as in a fair deal, it's not fair) is native, and fair (noun) ‘a gathering of buyers and sellers’ is a French borrowing.

Word building also contributes significantly to the growth of homonymy, and the most important type in this respect is undoubtedly conversion. Such pairs of words as comb (noun) - to comb (verb); pale (adjective) - to pale (verb); to make (verb) – make (noun) are numerous in the vocabulary. Homonyms of this type, which are the same in sound and spelling but refer to different categories of parts of speech, are called lexico-grammatical homonyms.

Shortening is a further type of word building, which increases the number of homonyms. Fan (noun) in the sense of ‘enthusiastic admirer of some kind of sport or of an actor, singer, etc.’

is a shortening produced from fanaticism. Its homonym is a Latin borrowing fan (noun) which denotes an implement for waving lightly to produce a cool current of air.

During World War II girls serving in the Women's Royal Naval Service (an auxiliary of the British Royal Navy) were jokingly nicknamed Wrens (informal). This neologistic formation made by shortening has the homonym wren (noun) 'a small bird with dark brown plumage barred with black'.

Words made by sound-imitation can also form pairs of homonyms with other words: bang (noun) 'a loud, sudden, explosive noise' – bang (noun) 'a fringe of hair combed over the forehead'. Also: mew (noun) 'the sound the cat makes' – mew (noun) 'a sea gull' – mew (noun) 'a pen in which poultry is fattened' - mews 'small terraced houses in Central London'.

The words there, their, and they are examples of three words that are of a singular pronunciation, have different spellings and vastly different meanings. These three words are commonly misused (or misspelled if you want to look at it that way): there (The bow shot the arrow there); their – (It was their bow and arrow); they're – (they're not going to get to shoot the bow again after puncturing the tire on Daddy's car).

The above-described sources of homonyms have one important feature common. In all the mentioned cases the homonyms developed from two or more different words, and their similarity is purely accidental. (In this respect, conversion certainly presents an exception for in pairs of homonyms formed by conversion one word of the pair is produced from the other: a find - to find.) Now we come to a further source of homonyms, which differs essentially from all the above cases. Two or more homonyms can originate from different meanings of the same word when, for some reason, the semantic structure of the word breaks into several parts. This type of formation of homonyms is called disintegration or split of polysemy.

The functioning of homonyms in speech, as a rule, does not cause any particular difficulties. First of all, the context clarifies the semantic structure of such words, excluding inappropriate interpretation. In addition, homonyms belong to different spheres of use and have an ambiguous expressive coloring, different functional attribution, as a rule, do not collide in speech. Nevertheless, the combination of meanings of homonymous words is possible. However, in this case, it is due to a certain stylistic goal, and this goal is different in different styles of speech.

References

1. Розенталь Д.Э., Теленкова М.А. Словарь-справочник лингвистических терминов. М.: Просвещение, 1985. – 399 с.
2. Суперанская А.В., Подольская Н.В., Васильева Н.В. Общая терминология: Вопросы теории, М.: ЛИБРОКОМ, 2012. – 248 с.

Anastasiia KYRYLIUK

INTERCULTURAL AND CROSS-CULTURAL COMMUNICATION RESEARCH: LANGUAGE IN THE RESEARCH PROCESS

Language is the basic environment where information circulates, so its role is fundamental in intercultural research. It is necessary to have a minimum degree of language equivalence between the languages of the subject and the researcher to understand and interpret

the utterances. Undoubtedly, the lack of linguistic equivalence is a barrier to communication and understanding of research.

DODD's theory refers to the role of language in the coordinated management of meaning and rules. This theory suggests that human communication is imperfect. For DODD, the goal of communication is coordination, and for us, communication that develops during research is coordination, and it is understood as a model of interaction between research participants.

The theory of intercultural communication offers knowledge and sources for identifying and understanding communicative differences. Scholars such as Gudykunst, Ting-Toomey (1988) and Bennett (1998) offer models of communicative cultural styles. Vila (2005) notes that differences between verbal styles also affect communication between people of different cultures and, if ignored, leads to differences in interpretation. Lustig and Koester (1996), studying nonlinear communication, noted that, for example, a person with a circular style of discourse may interpret another person with a linear style as straightforward and arrogant, and vice versa: a person with a linear style of discourse may perceive a person with a circular style as illogical or evading answers.

Ekman, Friesen (1996) and DODD (1991) analyzed the problems of nonverbal gestures in intercultural communication. When talking alone or in a group, a look, a gesture, even a smile can be perceived differently in cultures. We assume that such differences can dramatically change the atmosphere of communication or influence on the development of the research process, ie, reduce trust, raise doubts and so on.

Cognitive processes are also different in cultures. Cognitive processes include understanding, comparison, analysis, synthesis, evaluation. Andersen (1993) proposes to integrate the discussion of race, class, and gender into the debate over the research process and data analysis. This requires the recognition of the complex and contradictory identities and realities that shape the collective experience of humanity.

The contribution of theories that focus on the role of language in intercultural communication is important for elucidating the role of culture in the process of understanding information. Wittgenstein (1953) separates language and thought with the argument that language is organized according to rules based on cultural use. According to Erickson (1989), people interpret reality and information through the lens of their personal experience, much of which is governed by the culture in which they grew up. Culture is the reason why a particular phenomenon or pattern of behavior may have different meanings.

Among the many contributions of constructivism, the structure of mental schemes has been singled out. Mental circuits are a system of cognition that allows us to interpret the gestures, expressions and actions of others. Constructivism emphasizes the importance of the sociocultural background in higher-level psychological processes, which can demonstrate the unity of culture with the processes of cognition and the relationship between learning, development and human attitudes to its origin.

Another contribution to our understanding of the relationship between culture and cognitive processes comes from a tradition that studies the influence of roles and stereotypes on the creation of mental patterns and social categorization. The process of social categorization contributes to a biased positive attitude towards groups of "own culture" and a biased negative attitude towards groups of another culture. In conclusion, theories of categorization and social attribution contribute to the development of explanations for the perception and interpretation of the behavior of others in an intercultural context.

Ethnomethodology, which focuses on the analysis of spontaneous conversations, considers language as a privileged tool that gives meaning to the situation. From this point of view, reality is interpreted, constructed and maintained through social interaction.

The work of Bhawuk and Triandis (1996) focuses on the level of analysis and suggests that, depending on the objectives of the study of intercultural communication, two levels of analysis can be distinguished: individual and environmental. Ethical-individual studies may include attempts to show the universality of the phenomenon; it can also be an approach similar to positivist methodologies and related to quantitative methodologies. Emic-individual studies may include studies of subjective culture. Ethical and ecological research is a cholegeistic (world) research described by Naroll, Michik (1980). Eco-ecological is an attempt to show that some crops are high and others are low. The Hofstede study (1991) falls into this category.

Thus, there is a lot of literature that tries to demonstrate the influence of culture on the processes of cognition. The researcher thinks, interprets and thinks based on his cultural landmarks. Faced with the same phenomenon, two researchers may draw conflicting conclusions. Linguistic and mental maps are cultural elements that the researcher uses in the analysis and construction of results.

References

1. Communicating across cultures, Ting-Toomey, Stella. 1999. New York: Guilford Pres.
2. Basic concepts of intercultural communication: Selected readings. Bennett, Milton, 1998. Yarmouth: Intercultural Press.
3. Redefining organizational cultures: An interpretative anthropological approach to corporate narratives. Mahadevan, Jasmin. 2009. <http://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:0114-fqs0901440>.

Anastasiia LELKA

ТИПИ ІНВЕРСІЇ ТА СПОСОБИ ЇЇ ПЕРЕДАЧІ У ПЕРЕКЛАДІ

Під інверсією розуміють відхилення від звичайного (прямого) порядку розташування як головних, так і другорядних членів речення. Розглянемо три основні види інверсії: 1. *Граматична інверсія* використовується не для вираження будь-яких додаткових смислових чи стилістичних нюансів перш за все тому, що інвертований порядок слів єдино можливий для даної граматичної конструкції. Так, у питальній формі англійського речення без питального слова на перше місце слід поставити допоміжне дієслово, в наказовому способі це місце займає основне дієслово-присудок. Тому граматична інверсія є лише носієм певного граматичного значення і не є безпосереднім об'єктом перекладу; 2. *Смислова інверсія*. Хоч в англійській мові порядок слів більш фіксований, ніж в українській, в низці випадків може бути використана зміна порядку слів для виділення чогось *нового*, тобто смислового центру висловлювання. Такий вид інверсії зазвичай має місце у тих випадках, коли в реченні відсутній прямий додаток, а на першому місці стоїть обставина: *In the corner stood a long low table. Thus began their friendship. Up in that lake country were many lakes*. Як і в українській мові, у таких реченнях група слів, що виражає *нове* (рему),

ставиться у кінці речення. Оскільки в українській мові порядок слів може вільно мінятися для виділення *нового*, передача смислової інверсії не завдає труднощів при перекладі, тобто такі речення перекладаються українською мовою дослівно: *У кутку стояв довгий низький стіл. Так почалась їхня дружба. Там, в тому краю, було дуже багато озер*; 3. *Стилістична інверсія* є сильним стилістичним засобом тому, що винесення на перше місце в реченні обставини (крім обставини місця та часу) або додатка є відносно рідкісним явищем в англійській мові. При інверсії обставини на перше місце виноситься обставина, далі йде допоміжна частина присудка. Смилова його частина йде за підметом: *Gladly would we now consent to the terms we once rejected*. Зазвичай жодна інверсія не може відобразити того, що досягається тут лексичним наголосом. Інверсія визначається положенням синтаксично пов'язаних між собою членів речення відносно один одного. Зміна порядку слів не може бути не обмежена, оскільки підпорядковується певним правилам, тобто використовуються не всі можливі варіанти розміщення членів речення, а тільки деякі.

Інверсія членів речення та словосполучень в англійській мові є дуже виразним емпатичним засобом, чого не можна сказати про українську мову. Тому ми часто спостерігаємо інверсійний порядок слів в англійських художніх текстах. О. Смирницький виділяє граматичну та стилістичну функції порядку слів англійського речення: «Граматична інверсія служить для формування деяких комунікативних типів речень; стилістична інверсія зумовлена навмисним порушенням прямого порядку членів речення з метою емоційного або смислового виділення певного елемента, зв'язування окремих частин складного речення та збереження тривалості думки».

Інверсія прямого додатка. В українській мові інверсія додатка не завжди створює гостре відчуття, а в англійській мові це дуже сильний стилістичний засіб. Поодинокі випадки інверсії додатка, які зустрічаються в художній літературі, запам'ятовуються як курйози: *Money he had none. – грошей в нього не було ані копійки.*

Інверсія присвійного займенника дуже цікава з точки зору перекладу. Присвійний займенник у його наголошеній предикативній формі виноситься на перше місце в реченні, а іменник-підмет ставиться в кінці. Отримуємо надзвичайно емпатичну конструкцію: *Mine is a long and a sad tale. – Розповідь моя довга і сумна. Ours is a totally different purpose. – Мета наша зовсім інша.*

Відхилення від встановленого порядку слів у реченні має назву інверсія, що є одним з найпопулярніших мовних засобів вираження авторського стилю, впливу на читача та створення образності тексту. Інверсія входить у предмет вивчення стилістики як відхилення від норми. В англійській мові інверсія членів речення та словосполучень є виразним емпатичним засобом, який міститься в англійських художніх текстах. При відтворенні речень з інверсією важливо розуміти функціональні особливості таких інверсійних конструкцій в тих чи інших реченнях та комунікативну мету їхнього використання.

Vladyslava MACHOBRODZE

АНГЛІЙСЬКІ ІДІОМИ В ДІЛОВОМУ СПІЛКУВАННІ

Ми живемо в людському суспільстві і комунікація — це те, що дозволяє нам в ньому ефективно взаємодіяти. Перше, що тут важливо відзначити: спілкування і комунікація — не

одне й те саме. Якщо спілкування— це неглибоке, легке і найчастіше побутове контактування, то комунікація — професійна взаємодія з усвідомленими цілями і попередньо підготовленими скриптами.

У сучасному суспільстві вкрай важливо вміти розмовляти на відповідному рівні. Здатність залучати людей, домагатися від них того, що сприяло б просуванню своїх інтересів, навички правильного спілкування— це не тільки нагальна потреба, а й те, що завжди і всюди високо цінується. Особливо у світі, де економіка розвивається, все більше і більше компаній ростуть за межами національних кордонів і величезна кількість людей подорожують по всьому світу.

Коли ми говоримо про важливість комунікації, ми також повинні подумати про те, як учням досягти комунікативної компетентності. В цьому нам допоможуть ідіоматичні одиниці, так звані фразеологічні зрощення, котрі являють собою таку семантичну єдність, що лексичні значення компонентів зовсім не важливі для розуміння цілого.

Без ідіом англійська мова втратила б різноманітність як в усній, так і писемній мові. Вони є частиною образної мови, і деякі з основних труднощів, пов'язаних з ідіомами, полягають в їх належному використанні, їх точності в даному контексті, особливо при перекладі з рідної мови на англійську.

Великі події в світі бізнесу, наприклад злиття великих компаній або їх банкрутство, активно впливають на світову економіку, на курс валют, а отже і на наше повсякденне життя. Хоча зазвичай ідіоми використовують в неформальних бесідах, журналісти часто вдаються до них, щоб створити яскраві заголовки або привернути увагу публіки.

Для більш детального аналізу можемо навести декілька прикладів:

1. *Lucky At Cards, Unlucky At Love* ‘раніше так називали людину, яка дуже успішна, коли справа стосується бізнесу, але в той же час їй важко заводити романтичні стосунки’

2. *To Land On One's Feet* ‘успішно впоратися з важкою ситуацією’

3. *To Taste Blood* ‘це досвід першого успіху, який спонукає людину продовжувати йти далі тим самим шляхом’

4. *A Big Fish* ‘важлива або успішна людина’

5. *To Have Got It Made* ‘перебувати в дуже комфортній ситуації’

6. *To Get / Jump On The Bandwagon* ‘слідувати за кимось після того, як воно стало успішним’

7. *To Sail Through Something* ‘зробити щось з дуже невеликими труднощами’

Актуальність бізнесу була і буде завжди. В сучасному світі досить не просто вести бізнес і отримувати від нього прибуток, він пов'язаний з великими ризиками і витратами. Потрібно будувати стратегії та бути в курсі всіх економічних ситуацій. Досягти успіху допоможуть навички правильного спілкування, особливо вміння використовувати ідіоми. Вченими доведено, що вони допомагають діловим людям краще спілкуватися та налагоджувати зв'язок, а також демонструють багатий словниковий запас мовця. А якщо ваша діяльність безпосередньо не пов'язана з бізнесом, бізнес-ідіоми можуть стати в нагоді при читанні новин англійською або перегляді серіалів в оригіналі.

A CROSS-LINGUISTIC EXAMINATION OF ASSIMILATION CONTEXT EFFECT

Linguistic examination is a specialized linguistic study of textual materials and other linguistic objects to clarify issues that may have legal consequences. The objects of research are texts of oral and written speech, verbal, letter, phonetic and combined notations, as well as paralinguistic sign elements (gestures and facial expressions).

The practical need for linguistic expertise usually arises to establish legal facts in the course of consideration and resolution of court cases.

The conclusion of a specialist philologist and a linguistic examination of the controversial text may be required in various cases:

- cases of protection of honor, dignity and business reputation;
- defamation charges;
- accusations of insult, contempt of court, insult to a government official;
- charges of extremist activity, as well as charges of inciting racial, religious, national and social hatred and enmity;
- linguistic expertise of advertising texts and trademarks.
- The most common cases are the research of statements in order to interpret their semantic content and the study of commercial designations in order to establish their originality, as well as the degree of confusion with the designations opposed to them.

The expert philologist relies on linguistic theories and methods for studying linguistic objects developed in linguistics.

An expert linguist is a professional who works at the intersection of different disciplines. But, of course, first of all he is a linguist, that is, a person with special knowledge in the field of the Russian language, linguistics and speech.

An expert linguist should be a highly erudite specialist in his professional field, practicing scientists, since scientific research is at the heart of any expertise.

For example, forensic linguists actively use developments from the field of sociolinguistics (a science that studies the distinctive features of speech of various groups of the population).

The purpose of a forensic linguistic examination is to establish the circumstances to be proven in a particular case, based on special philological knowledge.

The tasks of linguistic research can be:

- interpretation and clarification of the meanings and origin of words, phrases, stable phraseological expressions (idioms);
- interpretation of the main and additional meanings of a linguistic unit or a unit of speech (oral or written);
- interpretation of the provisions of the text of the document to establish what options for understanding these provisions are possible in modern discourse;
- study of trademarks, verbal designations, mottos, slogans, advertising texts, commercial, brand names for their identity or similarity to the extent of confusion with other designations;
- study of a text (fragment) in order to identify its semantic orientation, modality of propositions, expressiveness and emotiveness of speech units, their formal grammatical characteristics and semantics, the specifics of the stylistic means and techniques used.
- an explanation of the use of a linguistic sign from the point of view of the content plan and the expression plan, etc.

–The subject of forensic linguistic expertise is the facts and circumstances established on the basis of the study of the laws of the existence and functioning of the language.

Objects of forensic linguistic expertise (texts, works of oral or written speech, in Ukrainian):

- phonograms, video and audio recordings
- newspaper and magazine publications, appearances in the media, including on the Internet
- audio recordings
- works of oral or written speech recorded on a tangible medium, material evidence, documents, samples for comparative research, materials of the case on which a forensic examination is carried out.

Case materials:

- civil case - in original or photocopies in full;
- criminal case: case materials that are directly related to the subject of expert research.

References

1. Baranov A. N. Linguistic examination of the text: theory and practice: textbook. Benefit. - M., 2007
2. L. V. Azhnyuk. Linguistic examination 2012
3. Galyashina E. I. Appointment, production and assessment of the conclusion of a forensic linguistic examination (Methodical recommendations). The price of a word: From the practice of linguistic expertise of media texts in court proceedings to protect honor, dignity and business reputation Ed. Prof. M.V. Gorbanevsky. - M., 2002.

Yulia MARSHAK

LINGUISTIC ANALYSIS OF THE SPEECHES OF OBAMA

The main qualities of oratorical political speech are consistency, expressiveness, emotionality and persuasiveness. Consistency is manifested in accordance with thinking and logic. The speaker must present mentally the problem that he will touch upon in his speech, and think over how to present it without logic interrupting the sense according to the audience expectations. But the main task of any politician is to convey the main meaning of speech through the composition of certain words which transfer a certain semantic load.

In November 2008, Barack Obama became the first African-American president of the United States. His election victory was perceived by US citizens as a breakthrough in the social and political aspects of American society. In addition to a number of political and social circumstances that contributed to Obama's election victory, Barack Obama has earned the trust of Americans through the bright communication strategy. In this way, he managed to retain the faith and support of US citizens for the two terms of his presidency. Barack Obama uses in the speeches a set of linguistic strategies that allow to convey to listeners any meaning of his message in the most favorable format for the audience.

Barack Obama's speech is full of rhetorical tools such as epithets. An epithet means an expressive definition that characterizes an object or phenomenon (brutal war, terrible nature,

horrifying pictures, gruesome detail) [1]. The use of epithets in speech contributes to a vivid and figurative image of objects, it can cause both positive and negative emotions of people.

Emphasizing his openness to the people and increasing the expressiveness of his speech, Obama resorts to quoting ordinary citizens with whom he has had time to communicate. This technique enriches the structure of the speech act, making it more open, closer to the people and memorable. Also, the citation appeals to Obama's democratic attitudes, social and cultural experience.

— *And Ashley said that when she was 9 years old, her mother got cancer. And because she had to miss days of work, she was let go and lost her health care. They had to file for bankruptcy, and that's when Ashley decided that she had to do something to help her mom* [2].

Also Barack Obama often used rhetorical questions in the speeches during his presidency. In this way he involved the audience in the political life of the United States of America, made it possible for US citizens to feel their role and significance in making decisions of national importance.

— *Now, all of us recognize that we must do more than look back -- we must make a judgment about how to move forward. What is needed? What can best be done? What must be done?* [3]

There is another interesting technique of the speech of Obama that Liilia Batluk overviews in her essay *The Linguistic Analysis of Obama's Inaugural Address*. She suggests that the following piece of speech is interesting that by contradicting and drawing parallels, the speaker achieves the effect of foregrounding. Before pointing out the goal, the speaker explains the reason for it and, hence, prepares the ground for the challenge, which seems achievable afterwards. Lexical and syntactic repetitions strengthen both the background and foreground of the text. Speaking about the diversity of the country, Obama uses the effect of antithesis making contrasts when mentioning the religious groups. The diversity of religions evolves from being simply contrastive, which might in other contexts be interpreted as divisive and, therefore, a problematic issue, to cohesion and solidarity of the purpose. Those elements, which rest on the side of 'meanness', fade away under the pressure of 'goodness'. The following compounds of phrases seem predictable then: "hatreds – pass . . . tribe – dissolve . . . humanity – reveal" [4, p. 14].

— *For we know that our patchwork heritage is a strength, not a weakness. We are a nation of Christians and Muslims, Jews and Hindus, and non-believers. We are shaped by every language and culture, drawn from every end of this Earth; and because we have tasted the bitter swill of civil war and segregation, and emerged from that dark chapter stronger and more united, we cannot help but believe that the old hatreds shall someday pass; that the lines of tribe shall soon dissolve; that as the world grows smaller, our common humanity shall reveal itself; and that America must play its role in ushering in a new era of peace* [5].

Thus, Barack Obama succeeded in winning the favor of the citizens of the United States of America through a deeper understanding of the mental perception of the US people as president. His speeches are persuasive but not aggressive. Obama gained the faith and affection of the people of the United States using linguistic techniques. In other words, the techniques discussed above affect speech in such a way that the audience can almost be considered as participants in political processes to some extent, and the president acts as a representative of the people. Various linguistic techniques assume that the speaker articulates the audience's ideas and that, as president, he represented the interests of his audience.

References

1. Obama Syria speech: Full text. BBC News. – Published 11 September 2013 URL: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-24044553>.
2. Barack Obama. A More Perfect Union. -18 March 2008, Philadelphia, PA URL: <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobamaperfectunion.htm>.
3. Barack Obama. Campaign Policy Speech on Iraq at the Wilson Center. - 15 July 2008, Ronald Reagan Building, Washington, D.C. URL: <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamairaqwarreaganbuilding.htm>.
4. BATLUK, Liilia. Rhythm and Rhetoric: A Linguistic Analysis of Obama's Inaugural Address. 2011. Bachelor's (thesis in English) - School of Humanities, Halmstad University. P. 14. URL: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:427453/FULLTEXT03.pdf>
5. President Barack Obama's Inaugural Address. - January 21, 2009 at 1:27 PM ET by Macon Phillips URL: <https://obamawhitehouse.archives.gov/blog/2009/01/21/president-barack-obamas-inaugural-address>

Marta MILIAN

ФРАЗЕОЛОГІЗМИ В РОМАНІ У. САМЧУКА «МАРІЯ»: КОРПУСНОБАЗОВАНІЙ ПІДХІД

Корпуснобазований підхід передбачає використання обчислювального інструментарію корпусних менеджерів (SketchEngine, AntConc, TextusPro та ін.). Для цього дослідження було обрано Генеральний регіонально анотований корпус української мови (ГРАК) [1], оскільки він містить текст роману «Марія» Уласа Самчука, а отже, нам не потрібно додатково завантажувати цей текст у корпусний менеджер. Корпуснобазований підхід до аналізу фразеологізмів (ФО) покажемо на прикладі ФО з компонентом «серце». В українській етнокulturі серце «здавна символізує життя», «почуття взагалі» [2, с. 536].

Корпус ГРАК містить різноманітні опції, але для пошуку ФО з конкретним компонентом обираємо Concordance, у якому робимо SQL-запит для пошуку всіх контекстів, що містять лексему «серце»: [lemma="серце"]. У результаті отримуємо 20 контекстів:

абуду. </s><s> Люблю тебе, Маріє... </s><s> Чувеш? </s><s> Марія хоче щось сказати, але перешкоджає биття **серця** . </s><s> Що вона почула? </s><s> Боже, що це вона почула! </s><s> І це каже Корній, дужий Корній... </s><s> І не соромиться, і з
> І це каже Корній, дужий Корній... </s><s> І не соромиться, і язык вільно йому повернувся </s><s> Марія чує у **серці** біль. </s><s> Під горло тиснувся тверді сучки, не встигав їх ковтати, здригнулася, і сльози різно, різно полилися. </s><s> Корн
палко вінштує Марія. </s><s> І горнється, і лине, хмелюно в'ється навколо нього. </s><s> Гаряче молоде тіло, **серце** й душа належали тепер не їй — йому. </s><s> Клялися не забути, розривалися, сходилися знов, ще цілувалися... </s><s> Чому, Бо
т </s><s> Марія біжить стежкою під гору, землі не чує. </s><s> Мороз не мороз, зоки однаково горять. </s><s> **Серце** чітко й свавільно б'ється. </s><s> «Боже мій, Боже мій! </s><s> Коли б'він хоч листа написав. </s><s> Хоч би одного листа. </s><s>
е, не каночити, не благиати одної усмішки, одного ласкавого слова. </s><s> Силою не заставши любити. </s><s> **Серця** не змусили битися так, як це тобі заманеться. </s><s> Перед Водохрецами пішов дошкальня, взяв аж трипівки і подався на
гсь: — Дорогі мої куріпочки, кохані перепіочки. </s><s> Дуже мені мило, дуже мені втішно! </s><s> Бачу вас, і **серце** радіє, ноги не стоять на місці. </s><s> Погуляти з вами все одно що чути себе в раю на найпочеснішому місці. </s><s> Але все-таки
жка втоптана, слизька. </s><s> Душно стає Гнатіві. </s><s> Підходить до Домашньої хати, не молодеж же він, а **серце** броварів виробляє. </s><s> Не вгамувати його, не втримати. </s><s> У всіх вікох просторі мурованої хати світло. </s><s> Вештак
же забарився </s><s> Прибав з ним аж вчором. </s><s> Дитина лежить у гарячці, кидається, лянчить. </s><s> **Серце** Марії рветься на кусинки. </s><s> Сердита, готова зо всіма битися. </s><s> Прибув лікар, оглянув. </s><s> «Пізно, — каже, — мен
или. </s><s> Що говорити? </s><s> Почував себе ображеним і відкиненим. </s><s> Не любить вона його, не має **серця** . </s><s> Не чує. </s><s> Вона хоче заповнити свою порожнечу в серці. </s><s> Заповнила дитиною, а тепер знов порожнеча. </s><s>
м. </s><s> Не любить вона його, не має серця. </s><s> Не чує. </s><s> Вона хоче заповнити свою порожнечу в **серці** . </s><s> Заповнила дитиною, а тепер знов порожнеча. </s><s> Гнат починав це розуміти і тяжко страждав. </s><s> XII В той час М
цувалася, що ти стільки бачив. </s><s> Оті моя правда. </s><s> Бач. </s><s> Іноді людина не розуміє чогось, а **серце** каже: «Роби так і так». </s><s> Ідеш і робиш. </s><s> Коли б ти знав, як я любила тебе. </s><s> От цього ніяк правдиво не розка-жо
здоровля та многа літа. </s><s> Твій муж Корній Перепутька. </s><s> Марія слухала, і кожне слово ранило її у **серце** . </s><s> Пішла зарад до лавки, купила паперу, синього копєрта і сусідському школярєві гостинця, щоб відписав«ответі». </s>

Рис. 1. Конкорданс лемі «серце» в романі У. Самчука «Марія»

Оцінка колокацій показує, що лексема «серце» сполучається з різними іменниками й переважно дієсловами лише по одному разу, а тому оцінити фразеологічність не є можливим, проте така одиничність вказує на розмаїття авторського словника.

Як бачимо з рис. 1, лексема «серце» (у термінах корпусної лінгвістики — «лема»), сполучаючись із дієсловами, виявляє метафоричні значення, які класифікуємо за напрямом перенесення на антропоморфні: *серце радіє, серце броварії виробляє, серце каже, серце чує, серце бачить, серце болить*; об'єктоморфні: *серце рветься [на кусники], серця ваші очистяться від безнадійності, зневір'я*. Компонент «серце» може бути і в непрямих відмінках: *заповнити порожнечу в серці, кожне слово ранило її у серце, промовляти до серця; серця не змусиш битися так, як тобі заманеться*. Більшість з наведених висловів набули фразеологізації. У поодиноких випадках є вживання в прямому значенні: *серце робить останній удар, чути у серці біль, биття серця, серце [чітко й свавільно] б'ється*.

ФО з компонентом «серце» вживаються в романі «Марія» У. Самчука на позначення позитивного, доброго настрою Гната, який на святі Водохреща витанцьовував та загравав до дівчат: *Дорогі мої куріпочки, кохані перепілочки. Дуже мені мило! Бачу вас, і серце радіє...*

Трапляються звороти, що окреслюють дію, спрямовану на руйнацію серця, вони несуть, як правило, відтінки болю, страждань або посилення хвилювання: *слухала його і кожне слово ранило її у серце*. Серце вилучається з тіла або зрушує з місця (переважно вниз) у випадках страждань, сильного емоційного хвилювання: *Дитина лежить у гарячці, кидається, янчить. Серце Марії рветься на кусники; Марія дізналася, що хата її згоріла. З грудей у неї випирає дух, серце рветься*.

Про людину, яка не відчуває нічого до іншої людини, не відповідає взаємністю, говорять, що вона *«не має серця»*. У романі У. Самчука теж знаходимо приклад із цим значенням: *Гнат почув себе ображеним і відкиненим. Не любить його Марія, не має серця*.

В українській фразеології *серце* є синонімом до *душа*, що часто виступає як варіативний компонент, дослідити який є перспективою цього дослідження.

Література

1. Генеральний регіонально анований корпус української мови (ГРАК) / М. Шведова, Р. фон Вальденфельс, С. Яригін, А. Рисін, В. Старко, М. Возняк, М. Крук та ін. Київ, Львів, Єна, 2017–2021. URL: uacorporus.org.
2. Жайворонок В. Знаки української етнокультури: словник-довідник. Київ: Довіра, 2006.

Natalia MIROSHNIK

FOREIGN LANGUAGE FOR A SPECIALIST

Today, communicating in a foreign language gives new opportunities. Because we have the opportunity to talk to different people and learn a lot of different news and facts from them. Knowledge of different languages is desirable, especially when we are looking for new work. Learning a foreign language involves not only acquired skills reading, writing, speech perception by ear, but also the ability to communicate in a foreign language. Real communication can only take place under conditions of ownership of all participants in the act of communication with

knowledge of norms of behavior, lifestyles, features of doing business, adopted in the country he represents as an interlocutor.

System of teaching professional English includes the principles of teaching English by professional orientation, unity of professional and foreign language training of the future specialists; content, structure and functions, as well as pedagogical teaching methods professional English.

Training material for the formation and expansion of a foreign language communicative competence should consist of texts on professional topics, interesting in content, cognitive, to contain problematic situations, encourage reflection.

The structure of foreign language communicative competence contains the following key:

- types of competencies: language, speech, strategic, cultural, linguistic, sociolinguistic;
- form of manifestation of these competencies: verbal or nonverbal;
- professional aspect of each competence.

Knowledge of a foreign language becomes one of the determining factors in the formation of a modern highly qualified specialist. For specialists with higher education, knowledge of a foreign language becomes not only a means of obtaining information, but also a means of professional communications.

Effective formation of professional foreign language competence future specialists is achieved under the condition of practical skills, abilities, motivation and ensuring the effectiveness of foreign language professional activities; creation of such pedagogical conditions as step-by-step foreign language training language, implementation of the principle of interdisciplinary coordination, methodological support and systematic monitoring of the formation of professional foreign language competence; intensification of the process of language training with the help of context-oriented project activities of specialists.

References

1. European Recommendations on Language Education: Study, Teaching, evaluation / Science. ed. kind-I S.Yu. Nikolaev. - К .: Ленвіт, 2003. - 273 p.
2. Grishkova, R. Scientific and methodical system of professional training English language students of non-philological specialties / R.O. Grishkova // Scientific works of the Nikolaev state humanitarian university of them. Petra Graves of the Kyiv-Mohyla Academy complex. Ser .: Pedagogical sciences. - 2008. - Vol.97, Issue 84. - P. 77–82.
3. Kulagin, P. Interdisciplinary links in the learning process. - М .: Enlightenment, 1991. - 96 p.

Natalia MOTENKO

GENDER ISSUES IN LANGUAGE AND TRANSLATION IN THE ‘ERA OF FEMINISM’

In times of changes and revolutions, it is difficult to ignore the topic of feminism and raising issues in the widespread use of femininities, both in official documents and in everyday life. For some people this sounds fair and should be present in our lives, and for others the use of femininities is outrageous and immediate. For philologists, this is a new research topic, the role of which is growing to this day, which is why a special linguistic direction was formed -

gender linguistics. Therefore, in the study of this topic, we aim to explore the prevalence of the use of femininities and the methodology used in their translation.

In English-language studies, the phenomenon of "feminist translation" or "gender in translation" assumes an assertive female translator who consciously interferes with the original text and reveals her presence in the text of the translation. Feminist translators "correct" the text they translate in accordance with the "truth" of feminism.[1] Feminist translation was initiated by writers and translators from the Anglo-American language area. The first works were created in Quebec, a politically conflicted province of Canada, and laid the foundation for a "committed translation project". Sherry Simon, a researcher of the gender category in translation studies, characterizes this mode of translation as one in which fidelity does not apply to the author or reader, but to a specific writing project in which both the writer and translator participate. [2] Moreover, gender-neutral use of vocabulary was an issue that was considered by English teachers in America, who also increased attention to the issue of using gender-neutral expressions, vocabulary.

If in Ukrainian language femininities are created in most cases with the help of suffixes, endings in both adjectives and nouns, then in English the grammatical category of the genus is absent. In English, gender elements manifest themselves in several ways:

- the use of possessive pronouns (he, she, her, his, him);
- in some noun forms (a king - a queen, an actor - an actress)

But both in English and in Ukrainian there are nouns that semantically reflect a certain genus: son - 'син', daughter - 'дочка', nephew - 'племянник', niece - 'племянниця', stallion - 'жеребець', mare - 'кобила'. The main difference during translation is the appearance of endings in the presence of an adjective before the noun in Ukrainian language. Gender labeling is also inherent in such words as anybody, nobody, everyone, which are used in English without regard to gender, but when reproduced in Ukrainian can be translated as masculine markers "кожен", "жоден".[3] Because these words are grammatically labeled masculine, they can lead to misconceptions about the gender of the person in question. In the theory of translation, the issue of gender is still insufficiently paid attention, which leads to the formation of serious errors in the translation of texts of different genres. The translation of the text of each genre, including speeches, is characterized by "bipolarity", as the translator is constantly between two linguistic and cultural poles, as a result of which the translated text becomes bicultural. Adapting to some extent to the culture of the translated text, the translator must not forget to convey the culture of the original language.

The translation of official business texts in the era of feminization, although it involves the elimination of gender, but sometimes complicates the text and can harm the accessibility of the text. To the complex analysis of this phenomenon we will take the sentence resulted in work of Kushnirova, Kapko and Stupko: 'An alien lawfully resident in the territory of a State shall not be expelled therefrom except in pursuance of a decision reached in accordance with law and shall be allowed'.[3] In the case of feminization, the translation will be as follows: 'Іноземець / іноземка, який / яка законно проживає на території держави, не може бути висланий / вислана за її межі інакше, ніж на виконання рішення, прийнятого відповідно до закону, й повинен / повинна мати можливість:'. Although the feminization of official business texts complicates the perception and accessibility of the text, today in the compilation and translation of official business documents are used ways of gender neutralization, such as avoiding gender-colored pronouns or verbs and using neutral equivalents.

Thus, feminization in translation studies is a fairly new phenomenon, which to some extent creates new challenges for translators and specialists in the field of language research. In turn, the gender factor significantly affects the English language system and causes the use of gender-colored expressions to be replaced by neutral ones.

References

1. L. von Flotow: *Translation and Gender: Translating in the "Era of Feminism"*. Manchester: St. Jerome 1997
2. S.J. Levine: *The Subversive Scribe: Translation Latin American Fiction*. Minneapolis, Minn.; Greywolf Press 1991
3. Kushnirova T. V., Kapko M. M., Stypka I. M. *Maintaining gender neutrality in translating regulatory legal acts*, 2020.

Daria NESMIYAN

КОРПУСНОБАЗОВАНИЙ ПІДХІД ДО ОПИСУ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ

Корпуснобазований підхід є одним із ефективних способів вивчення специфіки тексту певної жанрової спрямованості, адже дозволяє аналізувати значні обсяги даних, що забезпечує верифікацію результатів. Іншою перевагою корпуснобазованих досліджень, на думку D. Viber, є те, що вибірка формується на основі максимально повного охоплення стильових реєстрів (тоді як, наприклад, квантитативна соціолінгвістика охоплює лише один соціолект) [2].

E. Tognini-Bonelli вирізняє корпуснобазований і корпуснокерований підходи. Корпуснобазований підхід відноситься до такого типу методології, де прив'язка до даних не є строгою або систематичною. Попри те, що зазначається частотний розподіл чи відсутність подібної закономірності, ця інформація може не бути вирішальною у формуванні поглядів на мовну систему. Тож корпуси, як правило, використовують для певного підтвердження або доповнення теорії імовірнісним виміром [5, с. 81].

Загалом варто зазначити, що немає універсального інструменту, який дозволяє вирішити одночасно всі завдання корпусного аналізу. Кожен окремий інструмент має відповідати конкретній меті дослідження, тому науковці за наявності кількох різнопланових об'єктів для вивчення можуть послуговуватись різноманітними методиками у своїй роботі. Підтвердженням цього є досвід японських мовознавців M. Fuyuno, Y. Yamashita, T. Saitoh & Y. Nakajima у дослідженні англійських публічних промов. Вони здійснили мультимодальний корпусний аналіз публічних промов у чотирьох формах спостереження: текстовій, звуковій, візуальній і експертних оцінок. Завдяки отриманим результатам було визнано важливість вимірювання пауз задля визначення якості промови [3, с. 451-459].

У межах нашого теоретичного огляду має значення практичний досвід застосування корпуснобазованого підходу до опису саме політичного дискурсу. Досить помітною є одна з праць науковця С. Hernandez-Guera, де досліджується промова Барака Обами, що була виголошена в 2009 році у Страсбурзі (Франція). Автор здійснює детальний аналіз тексту у розрізі чотирьох груп:

— словесне наповнення (формальність/неформальність, метафори, багатозначність, експресивні позначки);

— граматика (модальність, перехідність, види дієслів, займенники, час);

— зв'язність (сполучники, аргументація, паралелелізми);

— інтертекстуальність (цитування, посилання, згадування в тексті).

Окремо варто відзначити, що мовознавець розглядає власний аналіз тексту не лише з погляду дискурсу, а й також цікавиться низкою міжособистісних функцій, які несе повідомлення, тобто намагається визначити мету донесеної інформації та аудиторію, на яку вона спрямована [4, с. 59-60].

A. S. Adagbonyin, I. Aluya & S. Edem здійснили більш масштабний аналіз і сформували корпус з 20 промов двох президентів: президента Америки Барака Обами і президента Нігерії Гудлака Джонатана. Завдяки використанню програмного забезпечення Wmatrix науковці зуміли порівняти частотність окремих груп слів, за підсумками сформувати уявлення щодо мовних особливостей звернень і зробити припущення стосовно манери та цілей висловлювань президентів. Так, у зв'язку із вживанням Обамою займенникових форм, заперечень та саксонського родового відмінка було доведено, що він є більш неформальним і вільним у висловлюваннях, аніж Джонатан, про офіційну налаштованість якого засвідчили складні іменні фрази та повторення [1, с. 8-23].

Отже, вивчення особливостей політичного дискурсу є нагальною темою, враховуючи переконливість, а отже, і впливовість політичних виступів. Корпуснобазований підхід у цьому дослідженні є ефективним засобом, оскільки вибірка даних є великою, інструменти корпусного аналізу – різноманітні, так само є широкий вибір корпусних менеджерів для вирішення дослідницьких завдань.

Література

1. Adagbonyin A., Aluya I., Edem S. A corpus-based approach to the linguistic features in Nigerian and American presidential speeches // *Journal of Linguistics, Language and Culture*. 2016. № 3. P. 1–27.
2. Biber D. *Corpus-Based and Corpus-driven Analyses of Language Variation and Use* // *The Oxford Handbook of Linguistic Analysis*, 2009. DOI: 10.1093/oxfordhb/9780199544004.013.0008.
3. Fuyuno M., Yamashita Y., Saitoh T., Nakajima Y. *Semantic Structure, Speech Units and Facial Movements: Multimodal Corpus Analysis of English Public Speaking* // *EPiC Series in Language and Linguistics*. 2017. № 1. P. 447–461.
4. Hernández-Guerra C. *Textual, Intertextual and Rhetorical Features in Political Discourse: The Case of President Obama in Europe* // *Revista de Lingüística y Lenguas Aplicadas*. 2013. № 8. P. 59–65.
5. Tognini-Bonelli E. *Corpus Linguistics at Work*. Amsterdam – Philadelphia, 2001. (Studies in Corpus Linguistics).

ICT IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING AND LEARNING

Now, ICT (Information and Communication Technology) has been used in almost all fields of life, including in education. The utilization of ICT in education has recently started to appeal to the potential and significant progress in language learning. It has become a major issue in the education world and has been used from preschool through to university that could facilitate students and teachers in the teaching and learning process. ICT has been publicized as potentially powerful enabling tools for educational change and reform. The computers play a significant role in the learning process especially in learning language. As Hartoyo (2008) stated in his book, a computer is a tool and medium that facilitates people in learning a language, although the effectiveness of learning depends totally on the users. The technology in this era has grown up not only from the quality but also the efficiency. They are moving fast without any limit from every product. The need of technological innovation has brought the communication revolution and rapid development of technological application in teaching and learning.

English language is a necessity for most people in today's world, while technology development has always been very high and also contributed towards the development of education, especially English.

ICT covers any product that will store, retrieve, manipulate, transmit or receive information electronically in a digital form. For example, personal computers, digital television, email, robots. So ICT is concerned with the storage, retrieval, manipulation, transmission or receipt of digital data. Importantly, it is also concerned with the way these different uses can work with each other.

Information

Information means the processed data in a meaningful and purposeful form according to Shore in Hartoyo.

Communication

According to Potts, communication is defined as a process by which we assign and convey meaning in an attempt to create shared understanding. Brown (2011) stated communication is transfer of information from one person to another, whether or not it elicits confidence. But the information transferred must be understandable to the receiver.

Technology

Technology derived from the word 'techno' which means technique, art or skill, and 'logos' which means science. Therefore, technology can be defined as a scientific knowledge of art or skill.

In context of language learning, ICT has an important role as the "media" bridging and enabling the learning process, or direct communication between students and teacher although they are not present in the same room or place in certain time. Language learning programs can be created to enable students to learn the lessons with guidance, instruction, information or further explanation. ICT in language learning used as a reference-book. Computers can store unlimited lessons or references, which can be accessed anytime, anywhere and accurately.

Fitzpatrick and Davies (2002) in Hartoyo (2012) sets out the seven ways in which ICT used in language learning:

a) Presentation

Some material of language learning such as text-based materials, audio-video needs to be presented to the learners. Presentation helps learners in understanding the learning material well.

b) Practice

Some of different exercises types are possible to be provided with ICT, incorporating the presentation stimuli in varying combinations of text, audio and video format. ICT also offers the possibility of analyzing learners' responses with appropriate feedback.

c) Authoring

In applying ICT in language learning, teachers can either purchase ready-made materials or create their own exercise materials using a variety of authoring tools based on Hartoyo .

Advantages:

The information required will be more quickly and easily accessible for educational purposes.

Innovation in learning is growing in the presence of e-learning innovations that further facilitate the educational process.

Progress of ICT will also allow the development of virtual classroom or classroom-based teleconferences that does not require the educator and learners to be in one room.

System administration in an institution will be more easily and smoothly because of the application of ICT systems.

Disadvantages:

Progress of ICT will also occur in violation of Intellectual Property Rights (IPR) for the easy access to the data that is causing people plagiarism and committing fraud.

Although the system of the administration of an educational institution is like a system without a gap, if there is a recklessness in running the system would be dangerous.

One of the negative impacts of television is to train children to think short and survive concentrated in a short time (short span of attention).

ICT is a form of advanced science technology that must be optimized to function, especially in the implementation of learning. ICT provides opportunities for students in the era of global competition to obtain adequate supplies. through innovative ICT-based learning can provide vast opportunities for students to hone and promote competence on an international scale. On the other hand, mental attitude and self-reliance in accessing any information necessary for learning independently influence the value of teaching a student's character; it does not always depend with others. Mastering current tick is a necessity for every human being inedible. as well as in education, innovative learning, especially learning can be done by using the Internet to generate device-based learning ICT.

References

- 1.Davi U.K. Ltd.es, B. Dan Ellison, L. (1992).School Development Planning.Essex: Longman Group
- 2.Hartoyo (2008). Individual Differences in Computer-Assisted Language Learning. Semarang: Pelita Insani Semarang
- 3.Victoria L. Tinio, (1999). Modificating teaching through ICT. The American journal. 12, 56-63

АНГЛІЙСЬКА ЛЕКСИКА У СФЕРІ ФІНАНСІВ

У наш час актуальність перекладу вузько професійних понять і термінів не підлягає сумніву. Цей факт обумовлений потужними глобалізаційними процесами, розширенням і розвитком торгово-економічного співробітництва, уніфікацією систем діловодства.

У сучасну українську мову увійшло безліч економічних і фінансових термінів, переважно англо-американського походження. Поява економічних термінів обумовлена необхідністю найменування нових процесів і явищ, так як в українській мові відсутні аналогічні поняття, типу *лізинг*, *ф'ючерс*, *ваучер*, *дистриб'ютор*, *депорт*, *консигнація*, *овердрафт*, *оферент*, *форфейтинг*, *бартер*, *дивіденд*, *імобілізація*, *кластер*, *триммінг*, *спойлер*, *бекграунд*, *тренд*, *шоу рум*, *рітейлер* [1].

Наприклад, термін *‘лізинг’* походить від англійського слова *‘leasing’* (від англійського дієслова *‘to lease’* – брати і здавати майно в тимчасове користування). Це слово відноситься до вузької професійної лексики. Лізинг – вид фінансових послуг, форма фінансової оренди для придбання основних засобів підприємствами та інших товарів фізичними і юридичними особами. Суть якого полягає в наданні лізингодавцем у виключне користування на визначений термін лізингоодержувачу майна.

У деяких випадках поняття, що застосовуються в професійних колах, переносяться на іншу мову для позначення професійного терміна або поняття. Так, розглянемо поняття *‘fair play’*. Буквальний переклад цього словосполучення – це ‘справедлива гра’. У професійній же сфері словосполучення *‘fair play’* позначає ‘чесне ведення бізнесу, дотримання правил ділової етики по відношенню до партнерів і конкурентів’.

У наш час економічна і політична ситуація в світі йде так, що терміни, раніше відомі тільки фахівцям, розширили сферу вживання і увійшли в повсякденну мову (*санкції*, *преференції*, *інтеграція*, *бізнес-спільноти*, *контрзахід*, *ініціація*, *дефляція*, *рецесія*, *хедж-фонд*, *аутсорсинг*, *дефолт*, *інвестор*, *краудфандінг*, *рітейлер*, *стартап*, *фрілансер*, *холдинг*, *франшизбук*, *коучинг*).

Термін *‘преференції’* походить від англійського слова *‘preferences’*, який англійською та українською мовами вживається у множині. Цей термін зафіксований в значенні ‘пільги, що надаються однією державою іншій при встановленні ввізних мит на товари’. Лексичні значення прототипу і запозиченого слова збігаються.

В останні роки в бізнесі та наукових колах з'явилося слово колаборація, що позначає *‘співпраця’*. Іншомовне слово практично повторює значення споконвічного слова. Порівняємо, запозичене слово – ‘спеціальний колектив вчених, дослідників, бізнесменів, які працюють разом над якоюсь проблемою’ і прототип – *‘collaboration is the act of working together to produce a piece of work, especially a book or some research’* [2].

У ряді випадків у процесі адаптації іншомовного запозиченого слова відбувається зсування його значення або розрив зв'язку з іноземним прототипом, а саме, процес звуження або розширення значення.

Якщо звернемося до порівняльного аналізу значень англійського слова *‘startup’* і запозиченого терміна *‘стартап’*, запозичене слово увійшло в сучасну українську мову зі значним звуженням значення прототипу. Стартап в українській мові передбачає ‘обов'язкове використання інноваційних технологій або бізнес-ідей в ІТ-сфері’ [3]. Також в Україні називають стартапом ще не зовсім готовий продукт – ‘сирий продукт’, приймаючи його як результат розробки. У той же час в США під визначенням стартапу мається на увазі

‘компанія, яка відповідає ряду певних умов, що здійснює розробку та випускає продукт або надає послугу’, причому це не обов'язково компанія в ІТ-сфері.

Відзначимо, що в сучасній українській мові з'явилося багато словосполучень вже зі словом стартап: ‘*стартапери*’ (люди, які працюють над розвитком нового проекту), стартап проект (новий проект з новітніми ідеями), стартап тест (тестування, перевірка, експериментування нових ідей), стартап переклад (начерки проекту, перекладений на іншу мову).

В англійській же мові значення словосполучення startup :1) недавно створена фірма; 2) введення в дію; 3) включення початкового капіталу; 4) освоєння нових видів продукції)

В англійській термінології термін ‘*роялті*’ (від англ. Royalty) є багатозначним, за даними електронної енциклопедії. В англійській мові безліч значень в області термінології (вид ліцензійної винагороди, періодична компенсація, як правило, грошова, за використання патентів, авторських прав, франшиз, природних ресурсів та інших видів власності), а також вживається в літературній мові в значеннях:

1) (government, politics & diplomacy) the rank, power, or position of a king or queen – службове становище короля та королеви;

2) (government, politics & diplomacy) royal persons collectively (one who belongs to the royal family) – королівська особа [2];

В українську термінологію цей термін був запозичений в одному значенні: в сфері інвестицій – ‘періодичні відрахування продавцю (ліцензіару) за право користування предметом ліцензійної угоди’. Останнім часом термін ‘*роялті*’ набув широкого поширення у франчайзингу як грошова компенсація, яка стягується за користування логотипом, слоганом, корпоративної музикою та іншими відмітними знаками компанії.

Таким чином, іншомовні економічні і фінансові терміни входять в повсякденну мову, постійно застосовуються в ЗМІ, тому ці ‘модні слова’ знаходять широке застосування в мовленні простих людей. Тому так важливо постійно поновлювати свої знання у сучасному світі.

Список використаних джерел:

1. Чуєва А. А. Особливості перекладу англійських термінів у економіці [Електронний ресурс]. URL: <https://infourok.ru/osobennosti-perevoda-anglijskih-terminov-v-ekonomike-2754332-page2.html>
2. Multitran [Електронний ресурс]: on-line dictionary. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.multitran.com>
3. Словник економічних і бізнес термінів. 2017. [Електронний ресурс]. URL: <http://expbiz.ru/business-dictionary/24-startap.html>

Denys PETRENKO

BUSINESS ENGLISH IN MODERN SOCIETY

It's not a secret to many of us that the way we are living now is diverse from how it was expected to be for our predecessors, considering that technology with a new set of convenient and multi-purpose devices, we are familiar with now, hadn't emerged at that time. This sole factor aroused a communication barrier between nations around the globe. Languages were developing

in closed environments, hardly influenced from outside and totally, or almost, separated from each other. Interconnection between nations was weak and feeble, however by virtue of people, such as merchants, travelers, or peaceful visitors, that had different aims and goals to visit their neighbor, the connection kept to live.

Communication became easier from that time. There is no more reason to send a messenger with a message or undertake a long trip to meet with somebody. We can call whoever and whenever we want, no matter how far away or what nationality they are, as long as we manage to “find a common language”. Interestingly, we have adapted to this situation to the extent that we don’t even realize how all new commodities and technologies like telephones, mobile technology, electronic mails, faxes, etc, which we regard as common and “simple” devices, have influenced modern society and made our lives easier.

The advent of modern technology brought prosperity to humanity, which consecutively increased people's area of interest while bringing nations closer to their neighbors and establishing international relationships. In such a way Business English appeared and established itself.

“Business English” consists of two parts: “Business” and “English”. Business English is some specific domain of English. Business English was created as a variant of international English with the purpose to be easily accessible to people from different nationalities, while helping them reach an agreement within business circles more quickly.

Sadly, it’s difficult to pinpoint the exact time when Business English came into the world as a branch of English[1; 2].

References

1. Alsagoff, L, McKay, SL, Hu, GW, Renandya, WA (2012) Principles and Practices for Teaching English as an International Language. New York: Routledge.
2. Ates, B, Eslami, Z, Wright, KL (2015) Incorporating World Englishes into undergraduate ESL education courses. World Englishes 34(3): 485–501.

Kristina POPIVANOVA

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ БІЛІНГВАЛЬНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Як визначають вчені-дидакти, будь-яка педагогічна система ефективно функціонує при дотриманні певних умов. Тому успіх та ефективність процесу виховання білінгвальної культури залежить від сукупності визначених закономірностей, адекватних принципів, функцій навчання, виховання та самовдосконалення студентів – майбутніх педагогів, методики, форм, засобів та педагогічних умов, за яких буде організовано цілісний освітньо виховний процес. Адже умова – складова будь-якого процесу, зокрема і процесу виховання білінгвальної культури у майбутніх учителів іноземної мови.

У філософському плані поняття «умова» розглядається як категорія, яка відображає ставлення предмету до оточуючих його явищ, без яких цей предмет не може існувати й розвиватися [6, с. 531]. Для обґрунтування педагогічних умов, котрі будуть сприяти вихованню білінгвальної культури, уточнимо їх тлумачення відповідно до предмету дослідження.

Педагогічні умови – це цілеспрямовано створене середовище, в якому в тісній взаємодії представлено сукупність психологічних і педагогічних чинників, що дозволяють педагогові ефективно здійснювати виховну або навчальну роботу. У нашому дослідженні під педагогічними умовами виховання білінгвальної культури у майбутніх вчителів іноземної мови ми будемо розуміти таку сукупність факторів, які ефективно впливатимуть на формування та розвиток усіх компонентів білінгвальної культури у майбутніх педагогів як складової їх професійної підготовки, вихованості та загального культурного розвитку з позиції діалогу культур.

В контексті нашого дослідження педагогічні умови виховання білінгвальної культури повинні бути визначеними, виходячи із сутності і структури цього феномена, і забезпечувати максимальний і детермінований вплив на функціонування усіх його компонентів. При цьому зміст сформульованих педагогічних умов повинен укладатися в спроектовано організаційно-методичну систему професійної підготовки та виховання майбутніх педагогів – вчителів іноземної мови у вищому педагогічному навчальному закладі.

Визначаючи комплекс педагогічних умов виховання білінгвальної культури, ми враховували: соціальне замовлення держави і суспільства, відбите в нормативно-правових документах; визначені методологічні підходи, що склали базу нашого дослідження; особливості і специфіку процесу професійної підготовки вчителів-філологів та їх виховання в контексті діалогу культур; внутрішні особливості розроблення організаційно-методичної системи виховання білінгвальної культури студентів; перспективи розвитку системи виховання майбутніх педагогів в контексті діалогу культур у цілісному освітньому процесі вищої педагогічної школи [2, с. 119-128].

Теоретичний аналіз досліджуваної проблеми, визначені закономірності принципи, компоненти та підходи науковців до визначення педагогічних умов дозволили виокремити педагогічні умови, що дозволяють ефективно здійснити процес виховання білінгвальної культури у цілісному освітньо-виховному середовищі педагогічного університету: дидактичні, виховні, акмеологічні.

Дидактичні умови забезпечують системно-технологічну організацію освоєння студентами змісту психолого-педагогічних, лінгвістичних, культурологічних дисциплін, спрямованих на білінгвальний розвиток особистості майбутнього педагога у наступних напрямках: в інтелектуальному, що формують професійні мовні, соціокультурні та лінгвокультурологічні знання; в морально-етичному, що формують морально-етичні якості білінгвальної особистості, такі як емпатія, толерантне ставлення до носіїв іншої культури; ціннісно-естетичному, що формують цінності краси, гармонії, художньої форми мистецького твору. До дидактичних умов виховання білінгвальної особистості відносимо: побудова змісту і структури навчально-виховного процесу педагогічного навчального закладу через інтеграцію навчальних дисциплін у відповідності із завданнями і основними компонентами білінгвальної культури; модульна побудова змісту іншомовної освіти у процесі професійної підготовки вчителів іноземної мови та його соціокультурне наповнення; відбір евристичних та проектних завдань для освоєння психолого-педагогічних, лінгвістичних та культурологічних дисциплін; застосування інтерактивних технологій у навчальному процесі; формування позитивної мотивації студентів до вивчення і освоєння професійно орієнтованих та лінгвокультурологічних дисциплін на основі їх інтеграції та максимальної інтенсифікації освоєння.

Виховні умови зумовлюються спеціальною, цільовою організацією педагогом виховної діяльності, міжособистісної взаємодії та взаєморозуміння, діалогічним спілкуванням між усіма суб'єктами освітньо-виховного процесу. До виховних умов відносять наступні: реалізація ціннісно орієнтуючого діалогу творчих взаємодій викладачів і студентів у навчальній та позааудиторній роботі через включення у практичну міжкультурну комунікативну діяльність, під час якої актуалізується та формується професійно-творчий потенціал майбутнього педагога – вчителя іноземної мови; створення доброзичливого морально психологічного клімату в колективі, а також врахування емоційного самопочуття кожного студента; педагогічна підтримка викладачами єдиного мовного режиму і корекція розвитку білінгвальної культури відповідно до її компонентів; створення полікультурного простору та білінгвального культурно-виховного та соціально-інтегруючого середовища вищого педагогічного навчального закладу.

Акмеологічні умови спрямовані на стимулювання і підтримку високого рівня особистісної активності студентів в процесі засвоєння іншої культури і мови, професійного зростання мовленнєвої особистості і становлення її білінгвальної культури. Акмеологічними умовами виховання білінгвальної культури у майбутніх учителів іноземної мови визначаємо: установка на білінгвальний саморозвиток, готовність до самопізнання іншої мови, культури, усвідомлення необхідності її постійного пізнання з метою власного культурного вдосконалення; самоактуалізація здібностей професійної та власної рефлексії, саморегуляція вчинків з позицій норм і правил міжкультурної взаємодії; орієнтація педагогічного процесу на суб'єктивну позицію студента як носія загальнолюдських цінностей з позиції діалогу культур.

Професійний розвиток особистості майбутнього педагога пов'язаний з придбанням ним власного соціального та педагогічного досвіду, з розвитком умінь саморефлексії, які дозволяють адекватно взаємодіяти в соціально-детермінованих ситуаціях у сучасному освітньому, професійному та полікультурному просторі. Це відбувається, якщо навчально-виховний процес у вищому педагогічному навчальному закладі забезпечує занурення студентів – у культурно-виховне білінгвальне середовище, дозволяючи вихід за межі навчального спілкування, і спрямовує на практичне застосування отриманих знань, навичок і умінь в соціально-значущих ситуаціях в соціально-значущій діяльності. При цьому включення студентів у культурно-виховне білінгвальне середовище педагогічного вишу має стимулювати осмислення сформованих раніше загальнолюдських цінностей, соціальних уявлень і порівняння їх з уявленнями інших людей, забезпечувати досвід спілкування, досвід діяльності на основі засвоєних цінностей іншої культури, досвід взаємодії і широкого пошуку інформації [4].

В межах нашого дослідження залучення студентів в культурно виховне білінгвальне середовище здійснюється в наступних напрямках: участь студентів у позааудиторній соціокультурній роботі; участь студентів в міжнародному освітньому співробітництві; участь студентів в громадському студентському самоврядуванні. Важливою для реалізації виховних умов, що сприяють формуванню білінгвальної культури у майбутніх учителів іноземної мови, є позааудиторна робота як основа виховання особистості студента в умовах вищої школи, певна «форма розширення освітнього простору, своєрідний тренінг з використання широкій гами студентських знань не тільки в конкретній галузі, але і на стику наук [1].

Список літератури

1. Веневцева Є. В. Актуальність дослідження проблеми виховання білінгвальної культури спілкування студентів вищих педагогічних закладів. Підготовка майбутніх керівників навчальних закладів до інноваційного управління. Наукова мобільність у програмі «Горизонт 2020»: матеріали Всеукр. семінару з міжнар. участю (Полтава, 8 жовтня 2013 р.) Київ ; Полтава, 2013. С. 11–12.
2. Дьоміна В. В. Виховання білінгвальної культури у майбутніх учителів іноземної мови: теоретико-методологічний аспект. Духовність особистості : методологія, теорія і практика : збірник наукових праць / Гол. редактор Г. П. Шевченко. Вип. 2 (77). Сєверодонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2017. С. 119-128.
3. Ипполитова Н. В., Колесников М. А. Соколова Е. А. Система профессиональной подготовки студентов педагогического вуза: личностный аспект : монография. Шадринск : Исеть, 2006. 236 с.
4. Приходченко К.І. Творче освітньо-виховне середовище навчального закладу : навч. посібник. Х. : Основа : Тріада, 2007. 160 с.
5. Філософський словник / за ред. В. І. Шинкарука. Київ : Голов. ред. Укр. рад. енциклопедії, 1973. 599 с.
6. Шевченко Г. П. Виховання – процес людинотворчості, культуротворчості, духотворчості. Духовність особистості: методологія, теорія і практика. 2015. Вип. 3. С. 288-299. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/domtp_2015_3_28.

Olga PRON

ЗНАЧЕННЯ ТРЕНУВАЛЬНИХ ВПРАВ НА ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАТЬ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ МАЙБУТНІМИ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКАМИ

Заняття з іноземної мови за професійним спрямуванням важливе для кожного майбутнього фахівця у цілому та майбутнього землевпорядника зокрема.

Наша мета – визначити роль тренувальних вправ на закріплення знань під час вивчення майбутніми землевпорядниками англійської мови за професійним спрямуванням на основі дослідження, проведеного у першому семестрі 2020–2021 н. р. на основі опитування 87 першокурсників факультету землевпорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Зміст тренувальних вправ з метою набуття професійної іншомовності за спеціальністю «Геодезія і землеустрій» у Національному університеті біоресурсів і природокористування України базувалося на вправах декількох типів, серед яких варто звернути увагу, насамперед, на вправи на закріплення знань як основного елементу повторення вивченого матеріалу у видозмінених формах переказу, відтворення та доповнення [1].

Розпізнати їх можна було за таким оформленням поставлених завдань, як «Вивчіть та застосуйте на практиці знання про ГС та супутникові системи для обстеження стану полів», «Дізнайтеся додатково про сучасні методи визначення картографічних проєкцій ландшафту», «Вивчіть та застосуйте на практиці оформлення власних англійських реплік

знання про сучасні геодезичні прилади», «Засвойте та відтворіть основні математичні дії, які стануть в нагоді геодезисту», «Назвіть основні спеціалізовані предмети ,які вивчаються на факультеті землевпорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України англійською мовою», «Розпізнайте з низки лексичних одиниць слова, дотичні до царини ґрунтознавства», «Укладіть англійською мовою хронологічну таблицю етапів становлення землевпорядкування як галузі знань» тощо [2].

Опитування респондентів засвідчило, що 81 % студентів вважають вправи на закріплення знань найвагомим, найпотрібнішим та найпоширенішим типом завдань з усіх предметів у цілому та англійської мови за професійним спрямуванням зокрема, 14 % здобувачів вищої освіти вважають вправи на закріплення знань звичною та дещо застарілою формою організації занять, які доцільно трансформувати у вправи інших типів на кшталт вправ на розуміння засвоєння лексичних одиниць, на використання іншомовних одиниць, вправи на формування умінь аналізу, синтезу та оцінювання, а 5% слухачів бакалаврату першого курсу навчання не визначилися з вибором.

Отже, роль тренувальних вправ на закріплення знань під час вивчення майбутніми землевпорядниками англійської мови за професійним спрямуванням є ,безперечно, значною та прийнятною у навчальному процесі за умови урізноманітнення застосування цих вправ іншими типами та оновлення представлених зразків.

Перспективою дослідження є дотичні педагогічні розвідки на основі опитування студентів як у синхронний та діахронний площині з компаративним аналізом висновків на базі проведення опитувань студентів інших курсів навчання, інших освітніх ступенів або напрямів підготовки-спеціальностей.

Список використаних джерел

1. English for Geodesy (Англійська мова для підготовки фахівців ОС «Бакалавр» зі спеціальності «Геодезія та землеустрій») /[укл. К. Г. Якушко]. Київ: Експодрук, 2019.-160с.
2. Якушко К.Г. Англійська мова ГіЗ:[Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2316>

Tetiana PUNDYK

CRIMINAL LAW TERMS: STRUCTURAL AND SEMANTIC FACETS

Today one of the most important problems is the problem of studying criminal terminology and its right using professional lawyers. In general, criminal terminology is widely used not only in the professional environment, but also in other areas of communication.

Nowaday criminal terminology is studied by linguists N. Rukolyanska, E. Nezhenets, G. Onufrienko, O. Serbenska and others.

Legal terminology - (from Latin - border, boundary mark and from Greek - word, doctrine) - a set of terms that expresses a system of legal concepts and creates for providing the needs of communication in the field of law, science and practice.

Legal terminology has a number of such specific functions as nominative, communicative, epistemological, aesthetic, cultural.

Therefore, the formation of legal terminology is a complex and time-consuming process that occurs under the influence of external and internal factors.

A term is an emotionally neutral word or phrase used to accurately express concepts and names of objects. It's so important to transfer legal literature from English into Ukrainian due to the interaction of the term with the context, which the meaning of the word is revealed [2, p. 145].

A legal term by origin can be specific national (defendant, state, law, will, crime, court, government) or borrowed, for example, abandon (French), aviso (Italian), boycott (English), promissory note (German), euthanasia (Greek), ombudsman (Swedish), jurisprudence (Latin). [3]

All terms in criminal law by their structure are divided into:

1. Simple, which consist of one word: *punish, rape, claim, fine, witness*
2. Compound, which consist of two words and are written together or through a hyphen: *the High Court, Criminal Procedure Code*
3. Terms-phrases, which consist of several components: *specific performance, criminal prosecution, personal security of judges*

So the structure of a legal term can be simple or compound, which is typical for both Ukrainian and English.

A legal term can be defined as a word (or phrase) used in legislation, is a generalized name of a legal concept, has a clear meaning and is characterized by semantic unambiguity and functional stability. Such terms are divided into three varieties. The first type includes legal terms that are used in the everyday sense. For instance, *judge, fine, witness; invalid, robber, law, criminal, corruption, briber, legal, crime, death, court, search.*

The second group includes special criminal terms with special legal meaning (understandable only to specialists in the field of criminal law): *indictment, legal representative, legal charges/legal fees, criminalization, criminalistics examination, criminal prosecution, felon, personal security of judges, usufruct.*

The third group is represented by special technical terms that cover the field of special knowledge - technology, economics, medicine (these terms must be clear to a lawyer who is also a specialist in another field): *general jurisdiction, litigation, captive, delinquency, unlawful search.*

Semantically, a criminal term can be unambiguous or ambiguous. If the term denotes the name of one concept or phenomenon, it is unambiguous or monosemantic.

The term "law" is an example of the use of one term for concepts with different legal content. Unambiguity or monosemy is most characteristic of the terms of criminal law, as legal terminology requires a clear understanding, brevity and interpretation of the law. So terms such as *jurisdiction, subrogation, procedure, lawyer, solicitor, alibi, punishment, person, court, arson, burglary, incarceration* are monosemantic.

A term that denotes several concepts is considered ambiguous or polysemantic. For example, characterizing the semantic structure of the noun *custody*, we can establish that it is ambiguous and establishes a wide range of objects and concepts, depending on the field of application. So the first meaning is arrest (legal); second - supervision (business); third - guardianship (general) [1].

Some examples of ambiguous terms: *case, rape, delinquency.*

Translating criminal terms is an important issue nowadays. There is precious little research on this theme. It is so important to find the right equivalents of criminal terms so that foreign readers can understand content.

References

1. Вимоги до юридичних термінів і правила їх використання [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://lawbook.online/tehnika-ukrajini-yuridichna/vimogi-yuridichnih-terminiv-pravila-jih-71545.html>
2. Казакова М. В. Практические основы перевода. СПб.: Изд. «Союз», 2000. 320 с.
3. Юридична термінологія [Електронний ресурс].– Режим доступу: https://studgurtok.ucoz.ua/load/kursovi_roboti/juridichna_terminologija_ponjattja_vidi_terminiv_umovi_racionalnogo_vikoristannja_terminologiji/6-1-0-62

Diana ROHULIAK

ПОЛІТИЧНА МОВА В ЛІНГВО-ПЕРЕКЛАДАЦЬКОМУ АСПЕКТІ (НА МАТЕРІАЛІ ПРОМОВ ПРЕЗИДЕНТА США ДОНАЛЬДА ТРАМПА)

Метою дослідження є вивчення особливостей, різновидів та характеристик політкоректної лексики в англomовних медіатекстах та методів її відтворення українською мовою з урахуванням мовних та культурних відмінностей.

Предметом дослідження є лінгвістичні та прагматичні особливості перекладу політкоректної лексики в англomовних просторах на прикладі Дональда Трампа та його виступів у текстах ЗМІ.

Політична коректність або *політкоректність* - це талий стиль, тобто політика ввічливості щодо суперечливих явищ у суспільстві, щоб зупинити зростання деструктивних образів або прихованих суперечок. Це часто включає регульований стиль мовлення, регульовану термінологію та поведінку.

Види політкоректної лексики:

1) одиниці, що позначають расову й національну належність, наприклад African American (афроамериканець – використовується для позначення американців африканського походження), Indigenous People (означає американські індіанці) Inuit (на позначення ескімосів).

2) одиниці що позначають гендерну належність, наприклад, створюють замітники слова «woman», які не походять від man – womyn, wimmin, wimyn, wofem, womban, womon; pre-womyn (girl)

3) одиниці, які позначають фізичні чи психічні якості людини, наприклад синоніми, що позначають стан людини з надмірною вагою: *large-thanaverage citizen*; літніх людей – *chronologically gifted*; Sun children (діти з особливостями розвитку)

4) одиниці на позначення непрестижних професій, що підкреслюють їхню важливість для суспільства – sanitation engineer, garbologist (замість «garbage collector»); building engineer (замість «janitor»); domestic engineer, domestic artist (замість «homemaker»); personal assistant (замість «secretary»); nursing-home care assistant (замість «nurse» – у значенні «медсестра або доглядальниця»)

5) гендерно нейтральні одиниці, переважно на позначення професій, де нейтралізовано морфеми на позначення роду: firefighter (замість «fireman»), actron (замість «actor/actress»), waitperson (замість «waiter/waitress»), businessperson (замість «businessman/businesswoman»), bellhop (замість «bellman»)

Метафора дуже поширена в сучасному мовознавстві. Багато вчених вивчали це в політичному дискурсі.

Сучасний політичний дискурс висвітлює метафору як метод вираження суперечок і стилістичний спосіб перенесення властивостей одних предметів дійсності на властивості інших, виявляючи тим самим справжнє значення висловлювання.

У процесі дослідження метафор-артефактів у політичній вступній промові Дональда Трампа були виявлені різні семантичні типи метафор.

Артефакт «втрата»: «The crime and gangs and drugs that have stolen too many lives and robbed our country of so much unrealized potential.»

Переклад фрази: злочинність, і банди, і наркотики, що вкрали надто багато життів і позбавили нашу країну так багато нереалізованого потенціалу.

Фраза: наркотики, що вкрали багато життів та позбавили країну нереалізованого потенціалу, є метафоричною. Мається на увазі, що зростання рівня криміналу та розповсюдження наркотиків призводить до смерті людей, які могли зробити свій внесок для розвитку країну.

Артефакт «сили»: «make America strong again» – зробимо Америку сильною;

«bring jobs, bring back borders, bring wealth, bring dreams» – повернемо робочі місця, повернемо кордони, повернемо багатство, повернемо мрії; слово повернемо є метафорою, яке повторюється для привернення уваги до можливостей та байдужості влади, що готова зробити свою країну кращою для свого народу.

Артефакт «об'єднання»: «We are one nation — and their pain is our pain. Their dreams are our dreams; and their success will be our success. We share one heart, one home, and one glorious destiny – Ми один народ» — і їхній біль є нашим болем. Їхні мрії — це наші мрії, і успіх буде нашим успіхом. Метафора об'єднання простежується на перенесенні болі кожного громадянина Америки до спільного, а повтори їхній біль – наш біль, це тільки підтверджують. У нас спільне серце, спільний дім і спільна славна доля; метафоризація об'єднання використовується для підсилення ефекту єдності між людьми будь-яких соціальних груп та країною, яка підтримує та розділяє біль свого народу

Отже, на нашу думку, кожна політично грамотна людина повинна знати та вміти застосовувати політкоректно лексику. Дослідивши інавгураційні промови Д. Трампа ми бачимо функціонування великої кількості стилістичних засобів різних типів, що робить його виступ експресивним та емоційно забарвленим. Це запам'ятовується з одночасною реалізацією таких основних прагматичних функцій, як формування позитивного ставлення до нової політичної програми, ефективна маніпуляція громадською думкою, ідеологічне прихильність до себе аудиторії.

Список використаних джерел

1. Сінкевич О. Б. Політкоректність в контексті глобалізаційних процесів сучасності / О. Б. Сінкевич. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 12 с.
2. FULL TEXT: President Donald Trump's Inauguration Speech. URL: <https://abcnews.go.com/Politics/full-text-president-donald-trumps-inauguration-speech/story?id=44915821>

ПРО ОДИН ІЗ КОНТРОЛЬОВАНИХ ФАКТОРІВ У ФОРМУВАННІ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Професійна компетентність студента-філолога залежить від тісного переплетіння педагогічної компетентності й ключових компетентностей власне філолога. Підготовка педагогічних кадрів в Україні була спрямована на передачу студентам конкретного обсягу знань, умінь і навичок. На сьогодні постала потреба трансформувати основні цілі освіти і звернути увагу не на засвоєння студентами формальних знань, а на розвиток їх особистісних якостей та професійних компетентностей. Водночас це є і метою, і засобом підготовки спеціалістів до майбутньої професійної діяльності. Тобто, нині головна ціль навчально-виховного процесу – розвиток особистості студента та формування методологічної культури [3].

Тези присвячені вивченню регульованих факторів педагогічного процесу, а саме змісту освіти. Це може бути забезпечено завдяки відбору ряду компонентів серед яких провідне місце займає методологічна компетентність. Вона розглядається крізь призму ключових компетентностей, необхідних кожній людині впродовж життя. Це такі компетентності як: грамотність, компетентність у мовах, математична компетентність та компетентність у науках, технології та інженерії, цифрова компетентність, особиста, соціальна та навчальна компетентність, громадянська компетентність, підприємницька компетентність, компетентність культурної самообізнаності і вираження. Методологічна компетентність є кластером усіх вищезазначених компетентностей, а отже її потенціал є дуже високим.

Викладач виконує різні види методичної діяльності (навчально-методичну, науково-методичну, організаційно-методичну та екзаменаційно-методичну діяльність) «нелінійно», а також засвоює відповідні методичні ролі (інженер, дослідник, експерт, менеджер та тренер викладачів). Власне, початком засвоєння однієї ролі є виконання та / або продовження іншої ролі[6].

На рівні філософської методології, національна педагогіка спирається на праці українських філософів: Г. Сковороди, П. Юркевича, О. Потебні та ін. Певну цінність мають ідеї української народної філософії, яка утверджує культ людини і природи: нескінченність світу; вічна змінюваність життя; свобода – найбільша цінність для людини; кожна людина має жити по праці та ін [5].

Студенти-філологи, вивчаючи методику викладання, схоплюють цілісну педагогічну ситуацію, ознайомлюються з найбільш популярними методичними напрямками, системами і методами, формами та засобами навчання іноземної мови, а також формують вміння застосовувати свої знання на практиці творчо, з урахуванням конкретних умов. При цьому треба спиратись як на логічне пізнання так і на інтуїцію, що передує пізнавальній діяльності. На базі засвоєних теоретичних знань у студентів-філологів розвивається творче методичне мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних завдань, що виникають у навчально-виховному процесі з іноземної мови у школі [4]. Перспективним напрямом реформування вищої школи є розробка дидактичних засад одного з видів компетентностей — методологічної компетентності на основі перегляду та оновленню змісту навчання студентів-філологів.

Формування методологічної компетентності може підвищити рівень професійної підготовки студентів гуманітарних спеціальностей. Лобашова А.О. розглядає різні

особистісні якості та роль інтуїції у діяльності особистостей різних спеціальностей. Не менш важливим є розвиток здібностей, які впливають на ефективність діяльності.

Спираючись на класифікації інтуїції різних вчених, таких як Д.Майєрс, Цапок, О.О.Розумовська, Є.Федоров, Т.В. Корнілова характеризує поняття «професійна інтуїція». Важливою є думка про те, що професійна інтуїція розвивається і це пов'язано з накопиченням професійного досвіду, розвитком професійних навичок, необхідних для певної професії [2].

В. Коваль вбачає цілеспрямований, динамічний та інноваційний процес у підготовці майбутніх учителів, який має бути адаптований до реальних умов вищого навчального закладу [1].

Важливо сформулювати методологічну компетентність за допомогою ситуацій, які включають використання та розвиток інтуїції. Одна з вимог до відбору змісту навчання студентів різних філологічних спеціальностей має бути сформульована таким чином: представленість у відібраних ситуаціях для підготовки студентів-філологів таких, в яких формується та розвивається педагогічна інтуїція. Це буде одним з компонентів змісту навчання через який можна вплинути на успішне формування методологічної компетентності студентів-філологів.

Список використаних джерел

1. Коваль В. О. Теоретичні й методичні засади формування професійної компетентності майбутніх учителів-філологів у вищих педагогічних навчальних закладах : монографія / В. О. Коваль. – Умань : ПП Жовтий О. О., 2013. – 455 с.
2. Коваленко А.Б. Психологія розуміння / А.Б. Коваленко. – К., 1999.
3. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати. – К. : Грамота, 2005. – 448 с.
4. Мороз О., Юрченко В. Підготовка майбутнього викладача вищої школи: психолого-педагогічний ракурс//Наукові записки: Зб. наук. стат. НПУ ім. М. П. Драгоманова. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2001.
5. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. пед. закладів освіти / М. М.Фіцула. – К. : Академія, 2002. – 528 с.; С. 28–30.
6. Melekhina M. B. Recursive Model of a Methodical Competency Formation of a High School Teacher in the Context of Competency-Based Education / M. B. Melekhina // International Education Studies; Vol. 8, No. 2; 2015. – doi:10.5539/ies.v8n2p142. – 142 – 150 p.

Viktoriiia RUDENKO

TRANSLATION OF MODERN ENGLISH IDIOMS

Idioms are an integral part of the cultural and historical heritage of the English language. The first idioms arose because native English speakers liked a sharp word, liked to play with words and their meanings, with the aim of impressing the interlocutor - namely, to use expressions with a double meaning. Thus, expressions that were used only in the literal sense, began to be used figuratively. This process was originally facilitated by historical and cultural background.

The term "idiom" comes from the ancient Greek word "*idiōma*", which means "feature, originality". We can distinguish two main views on idiomatic units - 1) the so-called "broad approach" and 2) "narrow approach" to idioms. According to the latter, idioms are considered only such stable phrases, the semantics of which are not derived from the meanings of its components, but formally integrated by them. These compounds arise due to the loss of motivational relationships [1, p.173].

A "broad approach" to the problem of idiomatics is popular in British and American linguistics. Idioms include not only phrases, but also sentences of different nature: clichés, proverbs, slang phrases, speech stamps, phrasal verbs, which are united by one common feature: their idiomatic nature. William Collins, the compiler of the popular dictionary of idioms of the British version of the English language, in particular, noted that when studying idioms, you always face two main problems. The first is the problem of etymology. As Piercel Smith notes, even experts are not able to clearly and confidently explain the meaning of numerous idiomatic expressions. Secondly, there is the problem of the connection between origin and modern use. It is often necessary to recognize that in an idiom, the modern meaning of which is quite clear, and the idiom itself is widely used correctly, the relationship between its origin and meaning is completely unknown [2, p.11].

Cases when it is necessary to use an idiom are not defined by strict rules. Usually people use these expressions to make the stories more lively and vivid, or to stand out from the crowd and emphasize their individuality. Sometimes idioms save tense situations, because the very combination of words in the expression is funny.

The idiom *It's raining cats and dogs* translates as pouring from a bucket. There are many assumptions about the origin of this idiom. One option is that this English idiom appeared in the 18th century. It was introduced by the British writer J. Swift. In those days there was a weak protection of sewer pipes. They broke even from the downpours. All the contents spilled out, including the corpses of pets: cats and dogs. According to other sources, in the distant 1500s, when modern architecture was still very far away, the roofs of houses were covered with a thick layer of straw, which made them a particularly attractive place for cats, dogs and other small animals due to the fact that this material is good. kept warm. During heavy rains, animals sometimes slipped and fell, and the British began to associate heavy rain with falling cats and dogs.

The idiom *Steal one's thunder* is translated as *stealing someone's idea*. This English idiom has come down to us from theaters in the 18th century. There was no sound equipment then, and lead bullets in a bowl shook to create the sound of thunder. Playwright J. Dennis used metal balls in his play. The play was not accepted, but the idea of metal balls was borrowed from Dennis. Then he shouted a phrase that grew into the English idiom *They've stolen my thunder!* "*They stole my thunder.*"

Thus, if we try to assess the current state of studying idioms, we can say that in domestic linguistics linguists are mostly followers of the so-called "narrow" understanding of idiomatic units, while the British and Americans prefer a "broad" approach, introducing the composition of idioms such units as proverbs, sayings, winged expressions, which according to domestic scientific traditions are considered the subject of study of folklore.

When studying English, special attention should be paid to the topic of idioms. Ideally, they should be memorized, but for the vast majority, this task seems overwhelming and optional. The most convenient is to be able to find a specific idiom, understand its meaning and see in which language situations and cases it can be used.

References

1. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика. Термінологічна енциклопедія. – Полтава: Довкілля-К, 2006. – 716 с.
2. Collins V.H. A Book of English Idioms with Explanations. – London, New-York, Toronto: Longmans, Green and Co., 1960. – 258 p.
3. Сейдл Дж., Макморди У. Идиомы английского языка и их употребление. – М.: Высшая школа, 1983. – 266 с.

Volodymyr RUDENKO

CLICHÉS IN ENGLISH-UKRAINIAN TRANSLATION OF TREATIES

International relations always were an important part of state or country politics, and they still are. Speaking of these politics, states should not only establish and support these relations, but also declare them on the national and international levels through treaties or agreements. However, creating an agreement is not an easy deal. Firstly, both sides should agree on the terms of the treaty. Next step is to write all of them on paper. Then sides` representations should sign that paper. Lastly, sides shall ratify an agreement into the national law system.

It may seem that after the first step it is going to be easy. But, in my opinion, writing an agreement has its own difficulties. Especially considering the fact there are bilateral and multilateral agreements, which always have extra steps in their writing.

In this thesis I would like to speak about English-Ukrainian treaties. Particularly, about clichés as the element of treaties and their role in international agreements.

To start with, let's define the word “cliché”. Cambridge English Dictionary says that “cliché” is a saying or remark that is very often made and is therefore not original and not interesting [3]. In my opinion, on the other hand, cliché is an expression with the constant meaning. That very factor is a key feature of clichés that I would like to speak about.

To show the phenomenon of clichés in English-Ukrainian language treaties I would use next: “Treaty between Ukraine and the United States of America concerning the encouragement and reciprocal protection of investment” as English part and “ Договір між Україною та Сполученими Штатами Америки про заохочення та взаємний захист інвестицій” as Ukrainian part.

First, starting with preamble. We have “Ukraine and the United States of America (hereinafter the “parties”)” [2] and “Україна та Сполучені Штати Америки, які надалі іменуються “сторони”” [1]. We have a common cliché in this part of a treaty. “Hereinafter the “parties”” is used to reduce the length of the treaty, compressing all states` names in one word.

Next part is a line of clichés, often used in preamble. They all share one thing – they are all in participle (either participle 1 or 2). As an example, “desiring to promote” [2] and “бажаючи сприяти” [1]. These expressions are used to indicate the intentions of both parties. The other example would be “guided by the desire” and “керуючись бажанням”. These clichés can also be used to quickly understand what the treaty is about.

Next critical cliché is “have agreed as follows” [2] and “домовились про таке” [1]. This expression is always used at the end of the preamble and is followed by the main body of the treaty.

The other cliché, often used in treaties, is “unless otherwise agreed” [2] and “якщо не погоджено інше” [1]. Unless otherwise agreed means: If there's any other agreement between the parties then that'll be followed instead of that particular provision of the Act. It indicates that that particular section or provision is relatively weaker and hence the terms of contract decided mutually are going to be followed in that case [4].

Concluding part of the treaty is a cliché in most cases too. In the treaty I use an example it is as follows: “IN WITNESS WHEREOF, the respective plenipotentiaries have signed this Treaty” [2] and “На посвідчення чого відповідні уповноважені представники підписали цей Договір” [1]. This part means that all the parties agree to the terms of treaty. And therefore the Treaty is done.

Speaking of “done”, the very last sentence of treaty is cliché as well. That sentence contains the place and the date of signing and certifies that all the texts are authentic equally. “DONE in duplicate at Washington on the fourth day of March, 1994, in the Ukrainian and English languages, both texts being equally authentic” [2] and “Вчинено у двох примірниках у Вашингтоні “4” березня 1994 р. українською та англійською мовами, причому обидва тексти мають однакову силу” [1].

So, in conclusion, I would say that clichés should not always be avoided. For example, in international treaties, there are always clichés: in the preamble, the main part, and conclusion. These expressions were used for years and became a part of law language, therefore mostly used as language for specific purposes. In my opinion, they are meant to simplify the procedure of translating the terms of the treaty, as they are very common and simple.

References

1. Договір між Україною та Сполученими Штатами Америки про заохочення та взаємний захист інвестицій; URL: http://arbitration.kiev.ua/Uploads/Admin/%D0%A1%D0%A8%D0%90%20%D1%83%D0%BA%D1%80_compressed.pdf
2. Treaty between Ukraine and the United States of America concerning the encouragement and reciprocal protection of investment; URL: http://arbitration.kiev.ua/Uploads/Admin/%D0%A1%D0%A8%D0%90%20%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%BB_compressed.pdf
3. CLICHÉ/ meaning in the Cambridge English Dictionary; URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/cliche>
4. What is the meaning of unless otherwise agreed in law terms; URL: <https://www.quora.com/q/allaboutca/What-is-the-meaning-of-unless-otherwise-agreed-in-law-terms>

Yulia SAHAN

АНГЛІЙСЬКА ІДИОМАТИКА ЯК ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ НАРОДУ

Вже давно стереотипними стали уявлення про англійців як про замкнуту та консервативну націю. Навіть традиційне англійське чаювання вже відходить у минуле, про що свідчить зростаюча кількість кав'ярень у Лондоні та всьому королівстві. Але все ж

культурний слід чайних традицій буде відчуватися ще довго. Five o'clock (чаювання о п'ятій) ще вживається у значенні чайна перерва, хоча власне чай під час неї пити не обов'язково – скоріше, це просто символ закінчення робочого дня й початку вечірнього дозвілля. Вислів builder's tea (чай будівельників) символізує несприйняття англійцями зневажливого ставлення до чаю. Builder's tea це заварений прямо у кружці чай з пакетика, у який «дозволено» навіть вмочати печиво. Це йде врозріз з традиціями англійського чаювання, що передбачають чайник для заварювання (teapot), чашки та добірний листовий чай (posh tea), хай навіть з бутербродами з варенням (scones) чи сендвічами з огірками (традиційні для чаювання у клубах чи під час гри у крокет сендвічі з хліба, звільненого від скоринки та злегка змащеного вершковим маслом і тоненьких слайсів огірка). А таке чаювання передбачає дім, родину, спілкування, загалом – сімейні цінності.

Культурні цінності англійців та англомовних націй можна простежити за фразеологізмами. Найважливішим видом фразеологізмів у англійській мові є ідіома. Вони часто вживані як у побутовому спілкуванні, так і у офіційному мовленні. Розглянемо ідіоми, прислів'я та приказки, що репрезентують культурні цінності [1].

Фразеологізми, в яких йдеться про працелюбність та цілеспрямованість:

Go back to the drawing board (повертайся до креслення) фактично означає не здавайся;

No pain, no gain, що приблизно відповідає українському вислову «без труда нема плода»;

To hit the books (сісти за книжки), to sit tight (терпеливо чекати, не форсувати події);

Ось приклади фразеологізмів про вміння зберігати таємниці та чужі секрети:

To spill the beans (буквально — розсипати квасоллю, а фактично — заляпати, розп'яткати те, чого не слід). Сюди ж можна віднести:

to keep a poker face — зберігати непробивний вираз обличчя, «тримати обличчя цеглиною»;

to keep low profile – бути тихіше води, нижче трави;

Fly on the wall (муха на стіні) – мовчазний свідок чого-небудь;

to bite one's tongue (прикусити язика) та (my) lips are sealed – тримати рот на замку/язика за зубами;

Off the record – не для запису, між нами кажучи;

Фразеологізми про сміливість, мужність, героїзм:

Neck or nothing (шия або нічого) — пан або пропав. Близький йому за змістом фразеологізм: mend or end (дослівно – «полагодити або закінчитися», фактично – зробити щось за будь-яку ціну);

Nothing venture, nothing have – не ризикуючи не отримаєш нічого;

A cock is valiant on his own dunghill — півень сміливий лише на своїй купі гною;

A bully is always a coward — той, що задирається, завжди боягуз;

Of cowards no history is written — історія не пам'ятає боягузів;

Деякі фразеологізми про справедливість;

Pay (him) with his own coin — відплатити тією ж монетою;

Rather suffer an injustice than commit one — краще потерпати від несправедливості, ніж її чинити;

It is better that ten guilty persons escape than that one innocent suffer — краще нехай десять винних уникне покарання, ніж покарати одного невинного.

Suspicious which may be unjust need not be stated — не варто висловлювати підозри, які можуть виявитися несправедливими;

Фразеологізми про щастя, багатство:

On cloud nine — на сьомому небі (від щастя);

Like a dog with two tails — (щасливий) як собака з двома хвостами;
 Full of the joys of spring — світитися від щастя;
 To be born with a silver spoon in one's mouth (народитися зі срібною ложкою в роті) — бути з багатой родини;
 Фразеологізми про доброту, милосердя:
 Forced kindness deserves no thanks — вимушена доброта не заслуговує на подяку;
 Kill with kindness (вбити добротою) — йдеться про надмірне потакання, що призвело до негативних наслідків;
 It is an ill wind that blows nobody good — дослівно: це поганий вітер, що не приносить нікому нічого доброго, фактично — у всьому є позитивні моменти, все що відбувається — на краще;
 Throw kindness around like confetti — сіяти добро.
 Фразеологізми про любов і вірність:
 Love makes the world go round — любов рухає світ;
 To stab one's back (вдарити ножем у спину) — підставити, зрадити;
 A match made in heaven — кажуть про пару, в якій закохані дуже підходять одне одному;
 All's fair in love and war – на війні та у коханні всі засоби гарні;
 В англійській мові часто покликані виражати політкоректність. Це прагнення знайти нові способи мовного вираження замість тих, які зачіпають почуття і гідності індивідуума, порушують його людські права звичної мовної безтактністю і/або прямолінійністю щодо расової та статевої приналежності, віку, стану здоров'я, соціального статусу, зовнішнього вигляду тощо.
 Евфемізми - це заміна одного позначення поняття іншим, пом'якшеним, тобто фактично синонімічні словами і словосполученнями. Але дуже часто політкоректні евфемізми є невдалими перифразами, які спотворюють значення званого ними предмета або явища. Можна дискутувати стосовно доцільності, а інколи навіть допустимості евфемізмів, які інколи межують з лицемірством, але вони міцно закріпилися у лексиці англійської мови[2].
 Refuse collector (збирач відмов) замість loser (невдаха);
 Undocumented resident (не задокументований мешканець) замість hobo (бомж);
 A person with low social responsibility (особа з низькою соціальною відповідальністю) замість prostitute.
 Aurally inconvenienced (з некомфортною аурую) замість annoying, irritating person (нестерпний, відразливий);
 Hair-disadvantaged (з обездоленним волоссям) замість scum (зачуха).
 Отже, англійська мова дуже багата на ідіоми, які відображають культурні цінності. І англійці використовують їх кожного дня, спілкуючись із сім'єю, колегами та друзями. Дуже цікаво досліджувати значення ідіом та їх використання.

Література

1. Каирова Р.Б. Отражение категорий культуры в семантике идиом: на материале русского и английского языков. Автореф. ... к. филол. н. – Нальчик: ФГОУ ВПО «Кабардино-Балкарская государственная сельскохозяйственная академия», 2009. – 25 с.
2. Лазаревич Е.М. Употребление эвфемизмов с функцией политкорректности в публицистических текстах (на материале английского языка) // Вестник Томского государственного университета №378, 2014. – С. 25-29.

СТАН ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ НЕОЛОГІЗМІВ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ

Аналізуючи неологізми в аспекті перекладацької практики, потрібно зазначити, що нові слова становлять значну проблему, оскільки їхній переклад потребує затрат не лише часу, але й володіння набором різноманітних знань, умінь і навиків.

Мета дослідження - визначення на основі аналізу мовних і позамовних чинників найбільш відповідних способів правильного перекладу неологізмів, їх функціонування.

Найбільші труднощі під час перекладу неологізмів стосуються з'ясування семантики нового слова. Для точного відтворення змісту оригіналу потрібно не тільки відшукати у мові перекладу найбільш доречну лексему, але й реалізувати її у відповідній граматичній формі. Крім того, не варто забувати про врахування стилістичних факторів.

Першим кроком під час перекладу неологізмів є виявлення і осмислення їхнього значення. Це завдання можна виконати кількома способами:

1. Пошук значення у словниках. Найпростіший шлях перекласти слово – це знайти його у словнику, однак потрібно зважати на те, що словники з об'єктивних причин не можуть повністю містити інформацію про всі новоутворення.

2. Встановлення значення неологізму з контексту. Як свідчить практика, значення нового слова перекладач найчастіше виводить з контексту, зокрема контекст є доволі інформативним у процесі письмового перекладу.

3. Аналіз будови нового слова. Неологізми зазвичай виникають на ґрунті вже наявних у мові слів і морфем. Їхній ретельний аналіз є ще одним способом з'ясування значення неологізму.

Перекладати неологізми, значення яких вже відоме перекладачеві, можна з допомогою різноманітних перекладних і неперекладних відповідників: транскрипція, транслітерація; калькування; описовий переклад; паралельне використання транскрипції, транслітерації або кальки і опису значення нового слова, яке наявне або в самому тексті або у виносці чи в примітці; використання оригінального написання англійського слова в українському тексті.

Отже, питання застосування неологізмів в українській мові не є глобальним і всі вони так чи інакше знаходять відповідник, який згодом стає усталеним у мові.

Dmytro SHEVCHUK

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ФАХОВИХ МОВ В УНІВЕРСИТЕТІ

В умовах глобалізації сучасного суспільства відбувається поживлення міжнародного спілкування між представниками науки, техніки й економіки різних країн і знання іноземних мов є необхідними для більш глибокого взаєморозуміння та отримання доступу до новітньої фахової інформації. Відповідно, у вищих навчальних закладах впроваджуються ефективні методики навчання іноземних мов спеціального вжитку, щоб студенти могли успішно займатися професійною діяльністю в іншомовному середовищі.

Дослідженню особливостей вивчення англійської мови в закладах вищої освіти присвячені роботи багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. Так, історію виникнення підходу та специфіку англійської мови для спеціальних цілей розглядала Л. Морська [1], можливості та потреби розвитку викладання англійської мови як мови фаху досліджувала О. Зелінська [2], інтернаціоналізацію українських університетів у розрізі англійської мови вивчали Род Болайто та Річард Вест [3], англійську мову для спеціальних цілей для університету розглядав Девід Харпер [4].

Протягом останніх років в багатьох країнах світу потреба вивчення англійської мови перманентно зростає. Так, наразі в багатьох університетах України з'явилися спеціалізовані кафедри і факультети, які займаються вивченням іноземних мов, де іноземна мова вивчається, як спеціальність. На інших же факультетах іноземну мову викладають в розрізі конкретної спеціальності.

Викладання англійської мови в українських ВНЗ традиційно відбувалося з поділом на кілька кафедр, кожна з яких обслуговувала один чи кілька академічних підрозділів в межах одного університету. Це значно відрізняється від організації викладання у більшості країн Європи, де єдиний «центр обслуговування» надає послуги з викладання англійської мови всім кафедрам. Відсутність основної кафедри англійської мови професійного спрямування передбачає:

- немає єдиного підходу до викладання цієї дисципліни;
- не погоджено співвідношення між англійською мовою для загальних цілей, професійного спрямування та спеціальних академічних цілей, кількість годин чи років для викладання англійської мови професійного спрямування, стандарти, відсутня орієнтація на аналіз потреб;
- немає оптимального базового навчального плану, дієвої системи оцінювання та прозорих процедур контролю якості [3, с. 59].

Викладання фахових іноземних мов розпочалося наприкінці 1960-х рр. у період звуження професійної спеціалізації у багатьох сферах (індустрія, бізнес, фінанси, торгівля, політика і т.д.). Тож не дивно, що цей глобальний процес зачепив і освіту, адже працівники саме цієї сфери першими повинні реагувати на потреби сучасності і відповідати новим вимогам, які ставить суспільство [1, с. 136].

Фахова англійська мова поділяється на англійську мову для академічних цілей і англійську мову для фахових цілей. Спеціальні цілі обумовлені конкретними потребами, які стали рушійним фактором у вивченні англійської мови. Формування іншомовної компетенції у професійній сфері передбачає вивчення англійської мови для:

- проведення наукових досліджень і здобування наукового ступеня;
- з метою розвитку успішної професійної кар'єри за обраною спеціальністю.

Таке розуміння суті навчання фахової англійської мови означає, що курс англійської мови може орієнтувати студентів на продовження освіти в іншомовному середовищі, опанування певної професії та здійснення професійної комунікації англійською мовою, досягнення особистих цілей та перспектив [2, с. 14].

Для фахової англійської мови характерні такі риси:

- обумовленість навчально-методичних прийомів спеціалізацією студента, висока мотивація та цілеспрямованість у вивченні мови;
- спеціалізоване змістове наповнення (спеціальна термінологія, типові ситуації спілкування);
- контекстне вивчення та акцентування уваги на практичному застосуванні мови.

Отже, наразі є певні розбіжності у викладанні англійської мови в університетах України та країнах Європи, що безумовно впливає на якість навчання студентів. Вивчення фахової мови відіграє ключову роль у забезпеченні висококваліфікованими кадрами ринок праці, що в свою чергу буде сприяти розвитку економіки і добробуту загалом.

Список використаних джерел

1. Морська Л. Англійська мова для спеціальних цілей (esp): історія виникнення підходу та його специфіка / Л. Морська // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. - 2012. - Вип. 25. - С. 136-138.
2. Зелінська О. І. Можливості та потреби розвитку викладання англійської мови як мови фаху / О. І. Зелінська // Матеріали XXII та XXIII засідань школи-семінару «Нові підходи до навчання іноземної мови» (Харків, 18 черв. 2014 р.). – Харків, 2014. – С. 10–14.
3. Інтернаціоналізація українських університетів у розрізі англійської мови: Проект «Англійська мова для університетів» / Род Болайто та Річард Вест. – К.: «Видавництво «Сталь», 2017. — 154 с.
4. ESP for the University. Edited by David Harper. – Oxford, Pregamon Press, 2009. –175p.

Daryna SHUBA

INDIVIDUAL'S BILINGUALISM IN EDUCATION

The processes of globalization, change of values, swift development of science, tendencies, in education put society before new realities. In these problems of maintenance of national culture and understanding of cross-cultural communication of representatives of different cultures specifications put a question about the necessity of forming of personality, possessing the developed culture of bilingual communication, apt at the adequate understanding of cultural values it and other people, ready to build a structural dialogue with the representatives of other cultures.

In this connection in the system of education the task of forming bilingual competence of personality goes out on the first plan, as exactly a teacher is a key figure in transitional periods of development of society, by the factor of national safety, becoming of the world view of the rising generation.

Key words: bilingualism, bilingual communication, bilingual personality, cross-cultural communication.

The processes of globalization promote combinations of different cultures and encourage young people to study of foreign languages as means of cross-cultural communication. Knowledge of features of bilingual personality assists mastering norms and values as major reference-points of ethic communication and is the basis for successful adaptation to the world's informative processes. In the light of the newest progress of education trends there is a requirement in bilingual specialists able to carry out successful personality and professional co-operation in a multicultural sphere. It substantially influences the realization of speech politics and influences on requirements to modern education, that it is related to the all-round study of problems bilingualism.

In connection with foregoing the aim of the article there is illumination of the problem of bilingualism and bilingual personality in pedagogical science.

Many scientists are exploring the concept of "bilingualism", which has been made in the second half of the twentieth century in the period of global social renewal, commitment to open

society and integration into the European cultural and educational space. Revealing the new bilingual educational opportunities, methods and means of forming the individual components bilingual cultural identity dedicated work U. Weinreich, E. Venyevtseva, M. Mikhailov and others. The development of integration components of culture in the process of education, multicultural education and language training did E. Vereshchagin, G.Dmitriev.

Based on the analysis of research E. Vereshchagin, U. Weinreich, M.Mikhailov definition of bilingualism can be reduced to possession of two different languages and their use at a level that provides communication in one or two areas of communication, which means master expertise native and foreign languages, bilingual identity is formed and is its integration into European and world culture, information and communication space [1].

In pedagogical and linguistic literature terms are bilingual and bilingual identity bilingual taken by scientists to determine the identity, able to use language to communicate the two systems. E. Slepceva uses the term "bilingual person" and defines it as one that has formed skills and intercultural communication skills and bilingual speech consciousness, based on objective bilingual speech code and world view of the two peoples. [3]

V. Safonov, V, Furmanov, L. Tarnaeva explore native and foreign language dialogue of cultures and focus attention on the fact that bilingual using a foreign language not only forms the basic integrative and communicative skills of intercultural interaction and communication, but at the same time immersed in another culture becomes subject and object of acculturation - the process of learning and individual approach cultural elements typical of the ethnic community, the culture of their ethnic community [3].

As a result, the bilingual person acquires the qualitatively new traits and characteristics which make it possible to define it as bilingual [2].

Thus, the bilingual culture of personality is a system of internal resources needed to implement an effective bilingual communication in situations of personal and professional interaction and self-realization. The main indicator of formation of bilingualism believes the ability to use foreign language system for communication, which is the main condition for the formation and development of the individual and is defined as a multidimensional process of formation, maintenance and implementation of intergroup and interpersonal interaction during joint activity of people aimed at the exchange of information, experience, knowledge, skills and abilities through various means of communication [1].

Based on the definitions of bilingualism, bilingual personality, they are interpreted as a basic condition of forming and development of bilingual communication, on the basis of that are knowledge of features of foreign language, understanding of foreign subject speech code and objective pictures of the world of two nations.

In terms of expansion of social interaction becomes a particularly relevant study of culture of interethnic communication, covering the totality of relations between various nations and nationalities, during which people belonging to different ethnic communities and religious denominations, exchanging experiences, material and spiritual values.

Thus, the concept of bilingualism, bilingual personality distinguishes as the main components of the concept of bilingual culture of communication and can define it as a system of moral aiming skills, communication skills and strong-willed properties bilingual cultural personality necessary for the formation, maintenance and implementation bicultural interaction and the exchange of information between bilingual individuals for professional and domestic activity by means of native and foreign language.

References

1. Bochenkova M. Bilingualism and bilingual habitat are sociocultural and psychopedagogical phenomena / M. Bochenkova // Electronic Scientific-methodical journal "concept." - 2016 - Vol 2. - P. 591-595.
2. Panasyuk L. Diglossia: bilingualism for analysis category. [Electronic resource]. - Access: <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/2099> ISSN 2075146X. The origins of pedagogical skills. 2014 Issue 14 27
3. Sleptsova A. Pedagogical aspects bilingual the formative culture of the future teacher's personality: dissertation. ... Candidate Pedagogical Sciences: 13.00.01 "General History of pedagogy and pedagogy" / Sleptsova Eugenyeva. - Ryazan, 2011. - 221 p.

Anastasiya SHUDYKINA

ACQUISITION OF INTERCULTURAL COMMUNICATIVE COMPETENCE

Over a few recent decades with the amplification of globalization, the issue of communication in a cross-culture scope has become increasingly topical. The need for cross-cultural communication appears as soon as individuals from different languages and countries come into contact. The phenomenon has been caused by not only a greater number of international business travels as well as students' mobility compared to preceding decades but also raising interest in indigenous minority cultures.

In the literature of the subject, two main concepts characterize the phenomenon of cross-culture communication - awareness of language and awareness of culture. According to the Association of Language Awareness, language awareness is “explicit knowledge about language and conscious perception and sensitivity in language learning, language teaching, and language use”. From the above definition, it might be inferred that just by changing the word “language” to “culture” we may define cultural awareness. However, this concept varies concerning the significance of knowledge about culture. There are disputes over the definition of “awareness of culture”. Some scholars consider awareness in culture to be a synonym to “knowledge”, while others say that that knowledge might be subjected to a very personal and stereotypical perception of information regarding other cultures, therefore, cannot be objective. The other approach to this concept is that cultural awareness is a dynamic and versatile phenomenon that might be modified through individual experiences.

Linguistic competence in cross-culture communication or intercultural competence has become an increasingly used term in foreign language teaching since the beginning of the 90s of the previous century. A similar term “intercultural communicative competence” has been first introduced by Byram, who specified the part of learning and speaking in a foreign language in gaining and developing linguistic competence in cross-culture communication. Intercultural competence is widely understood as a life-long process of gaining knowledge and increasing interpersonal skills to improve one’s ability to communicate and work with different people from various countries and cultures.

There are many strategies, tactics, and methods on how to enhance language awareness and linguistic competence.

To practise active listening

Active listening is a vital step in developing successful intercultural communication in the workplace. By actively listening to the speaker, you can build trust and build relationships because he knows that you are truly listening to what he is saying. It is important to fully focus on the speaker, give him all your attention.

It is a good idea to rephrase the elements of the conversation and repeat them back to the speaker. This has two benefits: it shows that you are listening, and it also ensures that you understand the conversation. If you're struggling to capture the tone of the conversation, look for non-verbal cues in someone's body language - positive, angry, frustrated, negative.

And significantly important to share your body language to show that you are listening.

The goal of good conversation is to be free of misunderstandings on both sides, so you understand what your speaking partner said, and he is confident that you understand.

In addition to demonstrating active listening, we need to have skills to communicate with others. People should be open. That means that the interlocutor needs to understand that he or she can ask you any question without worrying to be misunderstood. Empathy is important for communication with everyone. It's showing that you are not just listening to their concerns but hearing them. Humor could be harmful to somebody, so it is really important to be careful with it. If you still want to cheer up the interlocutor, make sure that he will not offend. Don't be judgmental. There are a lot of differences between cultures, and they cannot be changed. The main point is to respect a tradition and differences of other cultures.

It would be a good idea to develop minimal knowledge about your interlocutor. Building cross-culture communication could be challenging but if you create an environment when you and your speaking partner feel respected, listened to, and understood it could be rewarded with positive emotions and new acquaintances.

References

1. Boye, S.C. (2017), Language awareness and the acquisition of intercultural communicative competence, Universiti Brunei Darussalam, https://www.researchgate.net/publication/322851231_Language_awareness_and_the_acquisition_of_intercultural_communicative_competence
2. Byram, M. (2009). The Intercultural Speaker and the Pedagogy of Foreign Language Education. In D.K. Deardorff (ed.) The Sage Handbook of Intercultural Competence. Thousand Oaks: Sage. pp. 321-332
3. Cross cultural communication strategies (2018), Internet access: <https://www.poppulo.com/blog/cross-cultural-communication-strategies>
4. Garrett, P. & James, C. (2000). Language awareness. In M. Byram (ed.) Routledge encyclopedia of language teaching and learning. London: Routledge. 330-332

Anzhelika SITKO

PROBLEMS OF INTERCULTURAL COMMUNICATION AND THEIR CAUSES

All created by man is a part of the culture. Culture is considered by the modern science as a universal common and at the same time specific to a particular society, nation, organization or

group orientation system, which leads to perception, thinking, evaluation and actions of people within the society. Culture performs the mentioned functions in the process of communication, it is communication itself, because the participants of communication are always bearers of a particular culture. Culture realizes its destination through its components: standards, estimates, beliefs, etc., that are shared by the representatives of this culture and serve as guidance for their behavior in different situations. Studying the own culture the individual is socializing but getting to know the values of another culture, he obtains skills of orientation in a space of other cultures.

Some Western scholars believe that the basis of culture is cultural values and norms, and its top is individual human behavior, which manifests itself in communication with other people. So communication is an important part of culture.

With the expansion of international relations, the significance of the ability to determine the cultural characteristics of peoples, respect them and find «common language» is increasing. A person needs experience of different cultures as well as each culture in order to survive, requires interaction with other cultures. So the grounds for intercultural communication are differences between cultures, that are formatted in the process of creating each ethnic culture.

A particular culture has its own rules that govern human behavior and affect the nature of perception and interpersonal relationships. Understanding the features of their own culture is realized in contact with people who are guided in their behavior by other cultural norms. The interaction of such kind sometimes causes conflicts and demands thorough research.

The problems of international communication, interaction of different cultures were explored in the works of many scientists. For example, L. Drobyzheva analyzes the role of social and psychological aspects of international communication, T. Burmistrova and S. Dmitriev reveals the formation and functioning of culture of interethnic communication in different spheres of public life.

Ukrainian sociologist B. Slyuschynskyy focuses on the issue of intercultural communication, claiming that ethnic cultural communication today is a transmission of cultural values through direct communication between people, and therefore it is important for intercultural interaction. E. Vereshchagin, V. Kostomarov, V. Vorobiev also was engaged in researching problems of intercultural communication. They insisted that learning a language should be based on culture.

Scientific research in the world of communication shows that the relationship between cultures can be different: a) the utilitarian attitude of one culture to another; b) rejection of one culture by another; c) interaction of different cultures, like relations between equal subjects. The third type of relationship is defined as an intercultural dialogue.

There are several theories of intercultural communication, which address various problems of interaction between cultures.

According to the theory of E. Hall all the cultures can be classified on the basis of «weak» and «strong» contextual dependence. For members of cultures with «high context» (France, Spain, Italy, the Middle East, Japan and Russia) additional information is required only in small amounts, as well as through informal information networks they are always well informed.

Representatives of such countries as Germany, Switzerland, the US, Scandinavia and other northern European countries, with more free network connections in their social environment and a lower volume of exchange of information relate to countries with «low context». In this group of cultures there are no informal information networks, so there is a great need for additional information to understand people from other countries in communication.

The theory of cultural dimensions of H. Hofstede compares cultures according to the degree of concentration of power, the degree of admissible deviations from established norms and values, the degree of using social relationships as opposed to individual independence and gender influence on culture.

In his theory of cultural literacy E. Hirsch believes that cultural literacy allows people to send and receive complex information orally and in writing, in time and space.

Communication between people of different cultures can be complicated by the fact that there are differences in the using means of communication between cultures. Therefore, many scientists divide cultures into individualistic and collectivist. In individualistic culture, such as American, much attention is paid to the content, not the way of the message. These cultures are characterized by a cognitive style of exchanging information (accuracy of using the concepts and logic statements).

There are four main factors that influence the perception of representatives of different cultures: first impression factor, factor of advantage, attractiveness factor and the factor of attitude to us.

Contacts of different cultures give rise to many problems that are caused by mismatched norms, values, religions, features of partners, etc. Successful intercultural interaction depends on reaching agreement on the rules and patterns of communication that do not infringe on the interests of different cultures. Achieving positive results in interethnic communication depends on the ability of interlocutors to understand each other, and this is influenced by many factors.

Modern Ukrainian scientists Donets, Komarnytska and Osipov have been exploring issues of intercultural communication. In their view, in communication of different cultures there is possibility of certain problems, namely the difficulties in understanding, misunderstanding, some prejudice, and further communication delimitation, perversion, mental isolation.

Considering the problems of intercultural communication, one should mention the processes of mutual penetrating (convergence and assimilation) of different cultures in the world, or acculturation, linked with globalization. In «Philosophical Encyclopedic Dictionary» acculturation is defined as the process of mutual influence of cultures, perception completely or partially by one person and the culture of other people, usually more developed.

One may highlight the following problems of intercultural communication:

- 1) The problem of migration. The borders between cultures and nations become obscure, at present it is more difficult to control the broad mutual influence of cultures or their dissemination in the world community.

- 2) The problem of misunderstanding. Cultural features of nations create more space for professional, spiritual interaction and exchange, but wrong interpretation, application or replacement of major concepts lead to frequent conflicts between different cultural groups.

Thus, intercultural communication can cause both positive and negative results. National culture can become as enriched as poor influenced by the assimilation of cultures, national identity may weaken. Therefore intercultural contacts require constant comprehension, interpretation and comparison of their own and other people's culture.

Dissimilarity of people to each other creates favorable conditions for obtaining by a person new skills and abilities, improvement of existing ones, but on the other hand, the more differences in character, upbringing, education and even culture in interacting partners, the more opportunities for the emergence of contradictions and conflicts between them. Each participant of international contacts realizes that knowledge of a foreign language is not enough for an effective intercultural mutual understanding. It is also necessary to know forms and means of cultural communication,

standards and rules of foreign language culture, the foundations of human psychology to predict the possibility of misunderstanding between partners and avoid it. All of this draws attention to problems of communication, the major conditions of its effectiveness are mutual understanding, dialogue of cultures, indulgence, tolerance and respect to the culture of partners in communication, to their ideals and values.

References

1. Грушевицкая Т.Г., Попков В.Д., Садохин А.П. Основы межкультурной коммуникации: Учеб. для вузов. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. — 352 с.
2. Гутарева Н.Ю., Виноградов Н.В. Проблемы межкультурной коммуникации в современном социуме // Молодой ученый. – 2015. – №9. – С. 1274–1276.
3. Кравченко А.И. Культурология: Учебное пособие для вузов [Электронный ресурс] / Режим доступа: <http://www.countries.ru/library/theory/dynfrc.htm>.
4. Orlando L. Taylor. Cross-Cultural Communication: An Essential Dimension of Effective Education. Revised and reprinted, 1990.

Anastasia SKUBA

ОДИН СВІТ – ОДНЕ ЗДОРОВ'Я:

філософське осмислення проблеми здоров'я людини

*Часи змінюються і ми
змінюємося разом з ними*

Латинський вираз

Довкола нас постійно відбуваються зміни, з кожним днем все швидше і швидше. На місці пустирів виростають хмарочоси, асфальтові дороги простягають свої щупальця на сотні тисяч кілометрів, заводи випускають все новіші, складніші гаджети. Але чи встигає змінюватися людина? Чи ми можемо лише «бігти щодуху, щоб залишатися на одному і тому ж місці» за виразом Чорної Королеви?

Епідемії, війни, катастрофи завжди супроводжували історію людства. Загрози глобального потепління, скорочення біорізноманіття, голоду в малорозвинених країнах, дефіциту вичерпних ресурсів десятки років звучали над планетою, ніби тривожний дзвін. Для покоління дітей XXI століття епідемія COVID-19 стала глобальним викликом, коли небезпека набула персоніфікованого характеру. Це означає, що вже не можливо сказати, що моя хата скраю, проблема постала перед кожним. В такій ситуації важливим та корисним є попередній досвід людства як можливість вирішення проблеми. Зокрема схожа з теперішньою ситуація описана в романі Альбера Камю «Чума». Вважає те, наскільки повторюється реакція суспільства на небезпеку. В перший момент люди не усвідомлюють навіскої над ними загрози, проводять весь вільний час на вулицях, в людних місцях. Влада, так само, як і громадськість до останнього не бажає запроваджувати радикальні заходи. Загроза тимчасових незручностей, зміни своїх звичок лякає більше ніж «абстрактна»

інфекція. І лише з часом, із ростом кривої смертності жителі та влада міста нарешті розуміють, що є насправді важливим у житті.

Одна з таких ціннісних констант – це людське життя. Інша – здоров'я, яке є безумовною цінністю для кожної людини. Навіть повсякденне привітання українців «Здрастуйте!» нагадує нам про це. Але часто в повсякденному житті ми нехтуємо цим вичерпним ресурсом. Дати відповідь на питання, чому так відбувається, нелегко. Наприклад, за інформацією ВООЗ для підтримки здоров'я людині необхідно активно рухатись хоча б 30 хвилин на день. Щоб виконати цю рекомендацію не потрібно ні коштів, ні значних затрат часу. Можна просто замінити ліфт на сходи чи тричі на день робити десятихвилинну перерву під час роботи за комп'ютером. Незважаючи на це в 2010 році 23% дорослого населення планети, здебільшого в розвинених країнах, мали недостатній рівень фізичної активності.

Пандемія COVID-19 показала, що схоже явище відбувається не тільки на рівні особистості, а й на рівні цілих країн. У XXI столітті кожен може легко спілкуватись з людьми з будь-якої точки планети, маючи суперкомп'ютер розміром менше книги й ми порівнюємо нашу сучасність з науково-фантастичними книгами і фільмами (наприклад «Назад у майбутнє»). Однак людство виявилось безсилим перед мікроскопічним організмом, кількома молекулами РНК та білка. При тому, що сучасна ситуація не є винятком з правил чи злим жартом долі. Еволюція вірусів – постійне явище, кожні кілька років з'являється новий патоген. Більшість з них ми навіть не помічаємо, бо вони вражають дикі рослини і тварини, якими наука ще мало цікавиться. Іноді виникають нові віруси людини. Наприклад, 100 років тому виник ВІЛ. Рано чи пізно мав сформуватися вірус, з «правильними» характеристиками: не настільки смертельний, щоб локалізуватися в обмеженому ареалі; достатньо небезпечний, щоб створити серйозне навантаження на систему охорони здоров'я; такий, що швидко поширюється і може образити кожного.

SARS-CoV-2 не створив принципово нової проблеми, по своїй біологічній суті це звичайний вірус, один серед сотень тисяч інших. Людство саме припустилися помилки. Надавши чільної ролі економіці, технічному прогресу, держави забули про таку важливу річ, як здоров'я. COVID-19 став лакмусовим папірцем для всього людства. Виявилось, що світова спільнота знаходиться у віці психологічного підлітка, за висловом сучасного американського блогера та письменника Марка Менсона, який готовий робити що-небудь, лише розраховуючи на винагороду. Люди ще не навчилися правильно розставляти пріоритети в житті, чекаючи швидких, сьогочасних здобутків та вигоди.

Що ж робити, як людству подорослішати? Варто згадати категоричний імператив І. Канта: «Дій так, щоб максима твоєї поведінки завжди могла стати зразком для будь-якої людини!». Слід навчитися діяти не заради вигоди, а за внутрішнім переконанням. І це має стати справою кожного. Пандемія стала шансом переосмислити власне життя, змінити звички, подолати конформізм. В умовах карантину знизився примус до спілкування під час роботи чи навчання. І виявилось, що живе спілкування – то ще й велика розкіш, можливість зустріти однодумця, поділитись з іншими гарним настроєм, енергетично збагатити один одного, гуртом здолати спільні страхи та проблеми. До кожного прийшло розуміння важливості здоров'я людини, яким визначається здоров'я світу: один світ – одне здоров'я.

Глобалізація XXI століття скоротила відстані між людьми, змусивши замислитись над темою ойкумени – нашого спільного дому, в якому живуть усі люди Землі. Кожен з нас вже не тільки мешканець міста чи села, не лише житель країни, а й громадянин світу. І на всіх нас лежить велика відповідальність за третю планету від Сонця.

BUSINESS ETIQUETTE IN DIGITAL ERA

From time immemorial people cooperate with each other. In the era of capitalism, this cooperation became the reason for the formation of business etiquette. It may differ from country to country. For example, a handshake is a good way to greet your business partner in many countries, but in the United Arab Emirates you can't use your left hand, because in Middle Eastern countries, the left hand is considered unclean and used strictly for bodily hygiene. At the same time in Japan bowing is the most common greeting [1].

In recent years and after Covid-19 especially, netiquette has become necessary.

According to Cambridge Dictionary, netiquette – the set of rules about behaviour that is acceptable on the internet [2]. Business netiquette has its own features compared to the usual rules.

When you create your official profile you should use pictures that emphasize your professionalism.

Select a simple name to promote your business (if you create an official page for your business).

Don't forget to attach your contact information, including the address in your email signature and business cards.

Do not upload or tag pictures from clients or colleagues without their permission.

Do not post content that is unrelated to your business and watch your grammar. Read before posting something [3].

Some advice to be aware in emailing.

Determine if the occasion deserves a call or visit to the client, instead of an email.

Use a work email address, but if you use your own, avoid frivolous names. Also you should add contact information in your email.

Use simple language, avoid technicalities, acronyms or abbreviations, consider the cultural differences. Don't forget about the title and read email before sending.

Business communication takes place not only through email. In messengers you also can resolve your business issues.

First message should be meaningful and understandable, but remember it's not email, don't write too much.

Watch your tone, your interlocutor doesn't see you and your emotion. Use the correct word, emoji, but don't overdo it.

Adjust your style to your interlocutor. Discuss rather instant issues. To make serious decisions, better use face-to-face meetings, or video-call.

When you have a phone call, remember the next advice.

Using a friendly, helpful tone, especially when speaking on the phone, and making sure to always introduce yourself and provide your company title, is an effective way to earn the respect of a colleague or customer. Make sure to smile while speaking.

Regardless of your rank in the company, and whether you are speaking to an employee or customer, make sure to give that person your respect and undivided attention [4].

Business netiquette will not only help avoid misunderstandings and potential conflict, it will help to be successful in business environments.

References

1. Business Etiquette Across Cultures. Downloaded from: <https://richtopia.com/effective-leadership/how-business-etiquette-is-different-in-different-cultures/> (17 March 2021)
2. Cambridge Dictionary. Downloaded from: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/iteration> (17 March 2021)
3. Business Etiquette in the Digital Age. Downloaded from: <https://blog.popular.com/en/business-etiquette-in-the-digital-era/5541> (17 March 2021)
4. Business Etiquette and Customer Service In The Digital Age. Downloaded from: <https://www.serviceinstitute.com/csia-blogs/business-etiquette-and-customer-service-in-the-digital-age/> (17 March 2021)

Illya TANASIUK

BUSINESS ENGLISH IN THE SEMICONDUCTOR INDUSTRY

It's not a secret to anyone that computer is the greatest invention of the XX century, or even of the whole history of humanity. In the days when Allan Turing created the first computer (however back then it was called "Turing's bombe"), it was created fully on analog components and slightly have nothing in common with modern computers, while today's computers fully digital, and have billions of transistors on their CPU's, which are smaller than 5 cm. square. It became possible thanks to the semiconductor industry, which moves the IT industry ahead.

Understanding the fact that business English is an important part of the semiconductor industry is in the financial aspect of the business.

The semiconductor industry - collectivity of companies whose domain activity is a design and/or manufacturing semiconductor devices. In 2020, the annual market revenue of the semiconductor market was around \$450 billion [1]. The process of manufacturing semiconductor devices is one of the most complicated processes in the world, it includes thousands of subprocesses, every of which also is complex and complicated.

First of all, a factory for manufacturing semiconductors (which by the way is called fab) costs \$2-3 billion just to build it, without even starting the manufacturing process. Of course, fab requires personnel, which isn't a lot on the HR market, because this work requires high-end skills of work with expensive and complicated equipment for photolithography. Despite that, the manufacturing process requires a lot of electricity, and chemical components, which are by the way have a short expiration date, so the delivery process should be sharp.

And after all said before, there's one fact, which makes the whole process almost useless: fab is being built for one specific device fabrication process, which is improving really fast nowadays, and there's a big risk of the fabrication process getting old before expenses are covered.

This fact forces companies to find alternatives, like upgrading fabs and search partners abroad. For example, I'll take Tower Semiconductor (\$1.2 billion revenue in 2020 [2]) because I cooperate with this company at work. It's an Israeli company, which has fabs in Israel, the USA, China, and Japan, and also works with companies from Ukraine, Armenia, and so on.

Having a business with this list of different people from all around the world requires using English every day. In some cases, it requires English for small talk before the meeting, sometimes

to give tasks or to give a helping hand, and of course in some cases, English needs to sign multi million deals.

In this abstract was considered the semiconductor industry of the Tower Semiconductor company, and how business English is being used in this sphere.

References

1. 2020 annual market revenue <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2021-01-14-gartner-says-worldwide-semiconductor-revenue-grew-7-percent-in-2020>
2. 2020 Tower Semiconductor annual revenue <https://www.globenewswire.com/news-release/2021/02/17/2176951/0/en/Tower-Semiconductor-Reports-Double-Digit-Revenue-Growth-for-the-Fourth-Quarter-of-2020.html>

Anna TARASENKO

INNOVATIVE METHODS OF ENGLISH LEARNING IN EDUCATION MODERNIZATION

The main direction of development of modern humanitarian education in Ukraine is to increase the level of national education to the European one. That is, entry into the pan-European educational space.

One of the priority areas of education reform identified by the State National Program “Education. Ukraine of the 21st century is the need to reach a new level in foreign language learning”. Unlike other subjects, foreign language is a whole field of knowledge because it reveals to the person the treasure trove of foreign language culture, new lifestyles. Integration of Ukraine into the world community requires perfect command of foreign languages.

Modern communication methodology offers a wide introduction to the educational process of active non-standard methods and forms of work for better conscious assimilation of the material. In practice, the following forms of work have proved to be quite effective: individual and team work.

Therefore, all exercises and tasks must be communicatively justified by information gaps, choices and feedback. To complete them, students will need additional information, make some effort to master it, and thus be able to better and more effectively organize their activities.

The most effective forms of pair and group work are the following: inside/ outside circles; brainstorm; jigsaw reading; think-pair-share; pair interviews.

One of the technologies that provide personalized learning is the project method as a way of developing creativity, cognitive activity, independence. Projects can be divided into monoprosjects, collective, oral, species, written and Internet projects. Working on a project is a multi-level approach to learning English, covering reading, listening, speaking and grammar. It promotes the students' active self-thinking and guides them to collaborative research. Project teaching is relevant in that it teaches students collaboration, nurtures ethical values such as mutual assistance and empathy, generates creative skills and activates students. An important tool for innovative learning is the use of multimedia complex (MC) as part of whiteboard, personal

computer and multimedia projector. This complex combines all the benefits of modern computer technology and takes the learning process to a whole new level [1].

The most appropriate for learning is the classification of methods by the way teachers and students interact in class. There are different ways of such interaction:

1. The teacher teaches language material - students listen (story, explanation).
2. Students and teachers exchange views on the subjects studied in the English language lessons, so they reach the necessary conclusions, generalizations, etc.
3. The teacher organizes students' observations of the facts being learned and the phenomena of the language, followed by a collective discussion of its results.
4. Students, under the guidance of the teacher, independently learn the language.
5. Students acquire the necessary knowledge by completing practical tasks. On this basis, there are appropriate methods of language teaching in high school.

There are many methods in this group, the best of which are:

– The method of creating a situation of novelty of educational material. It involves defining new knowledge in the teaching process, creating an atmosphere of moral satisfaction from intellectual work.

– Method of educational games. Promotes the creation of an emotionally elevated atmosphere, the assimilation of material through the emotionally saturated form of its reproduction.

The most interesting interactive games:

1. Grabaminute is a game in which a student is given 1 minute to represent a term written on an interactive map. The participant should provide the most information about the subject / term, its meaning, use, etc.
2. Item Description - A game where you want to describe the word or phrases listed on the interactive cards without naming the root of the word and not using gestures. The rest of the group, which has to guess the word, plays an active role.
3. Chainstory is a game of logic, a manifestation of fantasy and personality. The essence of the game is to continue the history of the previous student.
4. Brainstorm. It is a method of organizing groups and teamwork in an audience to increase the mental activity of participants and find fruitful ideas, constructive solutions, solutions to difficult problems or unusual situations [2].

The main problem with engaging interactive games is the fact that the student often does not have his own opinion, and if he has, he is afraid to express it openly, to the whole audience. In the process of communication students learn: to communicate with people, to express thoughts, to make decisions, to participate in discussions [3].

Analyzing the aforementioned material, we can conclude that the use of interactive forms and methods in the implementation of a person-centered approach and teaching English can practically increase the number of conversational practice in the classroom are interesting to students, help to learn the material and use it in further classes and various development functions. Thus, the teacher becomes a mentor of independent educational, cognitive and creative activities of students. However, no matter what methods are used, it is important, as the researchers point out, to create such psychological and pedagogical conditions in order to increase the effectiveness of higher education teaching, when the student can take an active personal position and fully manifest himself as a subject of educational activity.

References

1. Pometun O., Pirozhenko L. Modern lesson. Interactive learning technologies. - K., 2017. - 192 p.
2. Gin A. Bloodless attack: Technology of educational brainstorming: [Interesting and simple form of educational activity] // Head teacher (September 1). - 2018. - № 8. - P. 7-11.
3. Pometun O. How to evaluate the activity of students in an interactive lesson // Doba. - 2012. - № 2. - P. 2-6.

Anastasia TEREKH

TRANSLATION OF ENGLISH FUTSAL TERMS INTO UKRAINIAN

The purpose of our study is to identify the issue of translation of English futsal terms into Ukrainian. The urgency of the problem lies in the lack of a unified and standardized terminological base of futsal discourse in the Ukrainian language, where futsal discourse means texts, terminological systems of such a sport as futsal.

In the process of research, the analysis of the studied literature allows us to conclude that currently in the domestic space there is no study of this issue. In our opinion, this can be explained by the fact that futsal is a relatively young sport. It began to develop in the middle of the 20th century, and the first official futsal competitions in the world took place only in 1965 [3], and in Ukraine - in 1994 [4]. Similar to other terminology systems, futsal terminology is unique. After studying the literature, we came to the conclusion that the only two sources of futsal terms in the Ukrainian language are the official rules of futsal [5] and a short dictionary by V. V. Solomonenko, which does not contain a lot of necessary terms in our opinion [8]. And we think this is the main problem that may be a promising direction for the development of translation activities in the future.

The material for this investigation was the text of the blog of Doug Reed, a professional futsal player from England [6]. The research materials show a clear feature, which is characterized by the lack of equivalents in the Ukrainian language for English futsal terms. Another feature is that some equivalents, in our opinion, belong to slang or professionalisms. For example, let's compare several futsal terms in English and Ukrainian: 1) eng. backdoor cut 'a feinting movement behind a defender, who is trying to anticipate, in order to open a passing line' [6] - ukr. гойдання (slang) 'фінт, що передбачає хибний рух позаду захисника задля отримання передачі' (own translation); 2) eng. screen 'when an attacker cuts (runs) between the ball carrier and their direct opponent. Used to relieve the pressure on the ball' [6] - ukr. ширма 'дія атакуючого гравця без м'яча, яка спрямована на те, щоб відволікти захисника від гравця з м'ячем, тим самим зменшивши тиск. Полягає у тому, щоб пробігти між гравцем в атаці із м'ячем і захисником, що грає проти нього' (own translation); 3) eng. delaying 'when a player acts to slow down the attack or defense to allow their teammates to recover and take their correct positions' [6] - ukr. . пласування 'дія гравця, спрямована на те, щоб уповільнити атаку суперника, аби дозволити своїм товаришам по команді повернутися і зайняти правильні позиції' (own translation).

As there is no common practice for translating English futsal terms into Ukrainian, we currently propose to use a descriptive translation method. In the future, to replace the long and inconvenient, in our opinion, explanation, which may still vary, we propose the idea of creating a single database for the translation of English futsal terms into Ukrainian: eng. to recover - ukr.

повернутися додому, сісти на свою (половину поля) (slang); eng. fly goalkeeper - ukr. п'ятий польвий (professionalism); eng. isolation - ukr. libe звільнення зони (professionalism); eng. pivot - ukr. стовп (professionalism), etc.

As the above examples show, the Ukrainian language offers equivalents to these English terms, but we refer to them as slang and professional vocabulary, as they are not recorded in official sources. The results of the analysis of the work can be formulated in the following conclusions:

1) the need to select equivalents for foreign, including English, futsal terms in the Ukrainian language;

2) the need to fill the gaps in the Ukrainian language in futsal discourse, formed due to the slow development of this sport in Ukraine;

3) creation of a single unified and standardized database for the translation of English futsal terms into Ukrainian as one of the main directions of development of this type of research.

References

1. Chaika, O. Ukrainian for Law and Portuguese for Law as 'Understudied' Languages for Specific Purposes. In: International Journal of Philology, 2018, Vol. 1 (11), pp. 118-127.
2. Chaika, O.: Language for Specific Purposes: Ukrainian Legal Terms of Obligation, p. 52 – 59.
3. Chaika, O. Monomial Variables in English Audit Terminology. International journal of philology. Vol. 10, №1, 2019, p. 100 – 108.
4. <https://www.usyouthfutsal.com/futsal-history>
5. https://futsal.com.ua/sites/default/files/documents/pravyta_gry_futsal.pdf
6. <http://www.dougreedfutsal.com/futsal-glossary>

Короткий словник міні-футбольної (футзальної) термінології : метод. посіб. / Соломонко Василь Васильович, Якимичин Ігор Дмитрович, Соломонко Олександр Васильович, Кузьменко Василь Васильович, Братусь Володимир Іванович. – Л. : [б. в.], 2012. – 43 с.

Anna TOLMACH

ЕТИЧНІ НОРМИ В МЕДІА СЕРЕДОВИЩІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА КУЛЬТУРНО-ЕСТЕТИЧНЕ ТА БІЗНЕС-НАПРАВЛЕНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

Етика – філософська дисципліна, яка вивчає мораль, суспільні норми поведінки, звичаї. Термін також часто вживається як визначення норм поведінки, сукупності моральних правил певної суспільної чи професійної групи. Сфера інтернет-відносин формує сучасні бізнес-комунікації, які мають вплив на розвиток інтелектуального середовища в цілому. Етичні норми - система ідей і уявлень про правильну і неправильну поведінку, які вимагають виконання одних дій і забороняють інші. Етичні норми в медіа середовищі та інформаційному суспільстві — це особливий різновид етики, який надає нове розуміння проблем моралі, пов'язаних з прикладними (практичними) завданнями, що вирішуються у медіа середовищі не тільки серед комп'ютерних професіоналів, але й серед всіх користувачів мережі.

В медіа середовищі виникає проблема впровадження та підтримки етичних норм, дієвість яких у суспільстві визначається ставленням до проблеми державних органів, рівнем

самосвідомості кожного індивіда, мірою та способами суспільного впливу в разі їх порушення. Цифрова революція породжує велику кількість проблем гуманітарного характеру, в тому числі принципово нові етичні питання. Користувачів мережевого простору, зваблюють нові спокуси, властиві будь-якому іншому людському співтовариству, часто з відтінком антисоціальної поведінки. Не можна не зважати на те, що вік користувачів дедалі зменшується і тому потрібно відокремити питання встановлення морального кодексу для різних вікових груп. Правильно організоване спілкування у медіа середовищі неодмінно сприятиме культурно-естетичному та бізнес-направленому вихованню молоді.

Постійне мережеве спілкування сприяє розвитку бізнес-комунікацій, зокрема стилістики та термінознавства, що призводить до осучаснення української мови як такої, що поповнюється новими термінами та сталими виразами. Бізнес-комунікації актуалізуються у чотирьох основних сферах – комерція, виробництво, фінанси та посередництво. Кожній із зазначених сфер притаманні свої особливості, спричинені: тематичним спрямуванням, термінологією та особливостями її вживання, правилами професійної поведінки спілкування, що дає підстави вважати їх різновидами бізнес-дискурсу. Безперечно, у спілкуванні виникає велика кількість штампів та рутинних виразів, адже кожна сфера діяльності завжди передбачає певну шаблонність та безособовість. З іншого боку, ці ж самі тексти відзначилися великою фразеологічною насиченістю. Вживаючи кліше, мовець ніби надягає маску представника інституційної групи, але, водночас, фразеологічні одиниці є засобом самовираження мовця. Фразеологія бізнес-комунікацій має характер офіційності.

Українські заклади освіти активно впроваджують елементи онлайн комунікацій. Виникає потреба створення моральних кодексів через те, що ефективні комунікації коштують дуже дорого, а неефективні – ще дорожче. Окрім великих грошових втрат, невдалі комунікації є причиною негативних емоцій, непорозумінь, помилок і порушення робочого процесу, тривалість і наслідки яких ще важче оцінити і запобігти їм.

Сфера бізнес-комунікації традиційно була в полі зору психології (Адам Сміт, Ерік Берн та багато інших економістів, психологів) і знання основ психології людини є найважливішим важелем у формуванні етичного кодексу для користувачів медіа середовища різних вікових груп. Розвиток бізнес-комунікацій суб'єктів має велике значення для реалізації стратегічних та тактичних цілей державного значення.

Формування етичних норм передбачає впровадження морального кодексу як інструмента, в якому прописуються норми й зразки поведінки, які очікуються і яких має дотримуватися кожний член середовища, проголошується місія організації, цінності організації, наводяться приклади поведінки, а також обумовлюється поведінка при контактах із зовнішнім середовищем організації. Саме раціональне використання диференційних й психологічних особливостей бізнес-комунікацій, формування морально-етичних норм спілкування в мережевих комунікаціях активно сприяє досягненню ефективних домовленостей та має позитивний вплив на соціальний та економічний розвиток країн XXI сторіччя.

Список використаних джерел

- 1.Філіпова Л.Я. Комп'ютерна етика. [Електронний ресурс]. –2010.- Режим доступу: <https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/it/materials/CE-Method-Filippova-10.pdf>
- 2.Дзьобань О.П., Прудникова О.В. Інформаційна та національна культури українського соціуму: проблеми кореляції. [Електронний ресурс]. –2019.- Режим доступу: http://ippi.org.ua/sites/default/files/4_14.pdf

3. Адам Сміт. Невидима рука ринку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Невидима_рука_ринку

4. Новиков В.В. Конкурентоспроможність України у сучасних міжнародних економічних відносинах [Електронний ресурс]. –2011.- Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=604>

Olena TOMCHENKO

СМИСЛОТВОРЧІ ВІДНОШЕННЯ В ОСНОВІ ПОРІВНЯНЬ НА МАТЕРІАЛІ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ І ЙОГО ПЕРЕКЛАДУ

Об'єктом уваги нашої наукової праці є прагматично зумовлені смислотворчі відношення у механізмах прийому порівняння на матеріалі кіноповісті Олександра Довженка «Зачарована Десна» та її англomовного перекладу Анатолія Біленка, а також відмінності між оригіналом та перекладом у застосуванні порівнянь.

Порівняння реалізується у поясненні об'єкта уваги через подібність до нього, що відбувається шляхом називання обох об'єктів та оформлення відповідної компаративної конструкції переважно за допомогою порівняльних сполучників. Функціями порівняння є надання художньому образу нових рис чи комплексу ознак, інтенсифікація якостей художнього образу, введення до художнього тексту додаткових образів, створення нових образів у художньому творі, встановлення реальних фактів у розповіді, надання читачеві додаткових відомостей про об'єкт, створення синтаксичних відношень у межах висловлювання, створення модальних відношень у контексті.

Основними механізмами порівняння (як логічного, так і образного) є зіставлення і протиставлення. Розрізнення смислотворчих відношень, які визначаємо в їхній основі, сприяє уточненню мети і смислу творчого потенціалу їх застосування, а також допомагає простежити умотивованість основних трансформацій у перекладі порівнянь.

Так, механізм зіставлення у матеріалі дослідження представлений такими прагматично обумовленими смислотворчими відношеннями, як:

1) унаочнення (візуалізація): витягнувши шию, **як лошак** – *craning my neck like a horse*;

2) аналогія (простий паралелізм): **Отак, як дід любив сонце, так його мати, ...любила прокльони.** – *Just as Grandpa liked the sun, his mother, ...like to curse*;

3) причинно-наслідковий зв'язок: –...**Як не дає він мені покою, не дай йому ні на тому світі, ні на сьому!**... – *...just as he does not let me have any peace, don't let him have any peace in this world or in the one to come!*;

4) алюзія : **Розлючений Самійло кидався на діда, ...і притиснув до стерні, мов Георгій Побідоносець змія.** – *The infuriated Samiylo fell on Grandpa..., pinning him to the stubble like St. George the dragon*;

5) уподібнення: **У нас був дід дуже схожий на Бога.** – *Our Grandpa looked very much like God*;

6) одомашнення: **Образ святого Миколая також був схожий на діда, особливо коли дід часом підстригав собі бороду і випивав перед обідом чарку горілки з перцем, і мати не лялалась. Святий Феодосій більш скидався на батька.** – *The icon of St. Nicholas also looked*

like Grandpa, especially when he trimmed his beard and downed a shot of pepper horilka before dinner and Mother was not angry with him. St. Theodosius looked more like Father;

7) етнізація (використання ідіом, фольклорем): *Ворона знала кожного з нас як облупленого – The crow knew the ins and outs of everyone of us and could tell what was on our minds.*

У механізмі протиставлення спостерігаються такі смислотворчі відношення:

1) диференціація: на картині страшного Божого суду *великий голубий ужака... був набагато товщій від тих ужак, що ми колись убивали в гарбузах. – It was far thicker than the adders we used to kill among the pumpkins;*

2) заперечення (заміна): *...то не повний місяць з зоряного неба увітнув у хату перед Новим роком.– ...no, it wasn't the full moon shining into the room from the starry sky on New Year's eve;*

3) поступка (допустовість): *Наш батько хоч і сміявся з Масія, як з блазня, проте жалів. – Although Father poked fun at Masiy's clownishness, he pitied him.*

У перекладі Анатолія Біленка основні відмінності від оригіналу спостерігаються у смислотворчих відношеннях унаочнення, уподібнення, алюзії, етнізації, уявлення та іронізування.

Головним принципом унаочнення у перекладі є конкретизація підгрунття для порівняння, зазвичай із додаванням відповідних елементів: *А вишень, а груш солодких, було, як наїсися, – цілий день живім як бубон. – ...at times I would go around with a stomach as taut as a drumskin after glutting myself on these goodies;...судів у чорному сурдуті крамар Масій, дуже схожий на ластівку. – ...Masiy the store keeper was sitting in a black frock coat which made him look remarkably like a swallow .* Прагнення уточнити основу порівняння призводить і до вилучення цього прийому: *Тарас, дідів батько, мав величезні, мов коріння, волохаті руки. – large knotty and hairy hands* (руки мов коріння → коріння вузлувате → вузлуваті руки).

Порівняння є важливою складовою ідіостилю Олександра Довженка в автобіографічній кіноповісті «Зачарована Десна», на матеріалі якої зіставлення і протиставлення засвідчуються як основні механізми порівняння із різними прагматично обумовленими смислотворчий відношеннями. Результати порівняльного аналізу дають змогу зробити висновок, що в обох перекладах враховано особливості ідіостилю автора роману. Вважаємо, що використані перекладацькі трансформації є цілком виправданими і доцільними. Отже, переклад зберігає образність авторських тропів, підтримує рівень емоційного впливу на читача, а також є максимально наближений до оригіналу.

Література

1. Бабенко К. П. Використання прийому порівняння в процесі формування іншомовної компетенції у студентів неспеціальних факультетів / К. П. Бабенко // Вісник Запорізького національного університету. Сер. Педагогічні науки. – Запоріжжя : Вид-во ЗНУ, 2012. – №(17). – С. 112–116.
2. Довженко О. Зачарована Десна : [кіноповість] / Олександр Довженко. – К.:Вид-во «Молодь», 1976. – 62 с.

LANGUAGE IN DIPLOMATIC CORRESPONDENCE

Diplomatic correspondence is an extremely important aspect of everyday diplomatic practice. It requires from the executor of high skill, professional experience, impeccable knowledge of the specifics of the work performed. Diplomatic correspondence presupposes observance of the traditional rules of diplomatic protocol. These rules are generally accepted in international diplomatic activities and should be considered mandatory. Violation of the rules of diplomatic correspondence can lead to aggravation of relations between the parties. There are four main types of documents for diplomatic correspondence: notes, letters, memoranda and memos.

An extremely important component of diplomatic correspondence is the language in which diplomatic documents are drawn up. Documents exchanged between countries in the past were written in the single vehicular language then in use in Europe: Latin. In the 18th century French had become the generally accepted diplomatic language, so much so that even diplomatic notes addressed to the British Foreign Office by the Legation of the USA were written in that language. The 20th century saw a gradual emergence of English as a second and later even dominant diplomatic language. At the same time, a growing number of countries insisted on the use of their own language in diplomatic correspondence and joint diplomatic documents. As a result the United Nations admitted to five languages at its inception (Chinese, English, French, Russian and Spanish), to which Arabic has later been added by informal agreement. In the European Union, all twelve languages of the members are currently in use and their number is bound to grow as new members will be admitted. Translation and interpretation have therefore become a major element in present-day diplomatic life [1].

Formally, the Ministry of Foreign Affairs and the embassy have the right to conduct diplomatic correspondence in the language of their country. However, this may cause difficulties for the addressee with the translation and thus slow down or even impede the resolution of the issue raised in the diplomatic document. In order to overcome this, correspondence may be conducted by agreement in any third language; in practice, the language of the country is more often used, with an unofficial translation attached to each document. It will not be a mistake for the embassy to conduct diplomatic correspondence in the language of the host country; however, caution is needed when a country has two or more official languages. Conducting correspondence on one of them can cause unwanted complications [2, p.138].

The diplomatic documentation of states is quite diverse. A significant part of u are documents that are purely departmental. A significant number of diplomatic documents are not published at all due to the insignificance of the issues raised in them. However, the vast majority of diplomatic documents, especially those dealing with important issues of international life, are necessarily published in the media, and they can be used to assess the priorities and main directions of foreign policy of a country.

References

1. Texts in diplomacy (Dietrich Kappeler): Language and Diplomacy. Ed by J. Kurbalija and H. Slavik (2001) - https://www.diplomacy.edu/sites/default/files/Language_Diplomacy_Chapter12.PDF
2. International Journal on Integrated Education: 'Linguostylistic and genre features of diplomatic documents of the modern era' - 334383-linguostylistic-and-genre-features-of-di-0d1236df.pdf

UKRAINIAN LEGAL TERMS THAT DENOTE CIVIL RELATIONS: STRUCTURAL APPROACH

In terms of intercultural communication, all factors of rendering any text are based on the main features of language culture, type and mechanism of social coding of the source language (SL) and target language (TL). In our case, it is Ukrainian, which is a SL and native to the speaker (UA), and English (EN), which is a TL and foreign language. Next, with the legal text one of the main roles in this regard is not only social knowledge of legal norms and legal terminology, but also the personal qualities of the speaker / listener / translator.

Each term can be included in different systems because we can define it differently. In the process of verbal transfer of knowledge following the textual informative capacity of the term, 'the elementary semantic concept' is formed according to S. Katznelson [1, p.170]. When identifying different types of informativeness, it is assumed that there are certain implementation patterns of the semantic potential of the term. In the case when the sign informativeness is transformed on the basis of the identified semantic features, and the definitive and classification are characterised of differentiated features, the relevant features to a certain communicative situation or activity follow in the legal texts. Thus, the meta-text informativeness of the term forms the structure of interconnected features of the term:

- (i) Identified,
- (ii) Differentiated, and
- (iii) Communicative.

The most common method of term formation is the use of commonly used words, which respect both the general nature of the word and its meaning-making capabilities. The peculiarity of legal terms is the existing definitions that reveal the most significant features of legal concepts. System-structural features are the main criteria for defining the term in the language system. No system of language has absolutely identical features. Therefore, there are no absolute synonyms, because in no system of concepts are two or more different features that would be called by the same term. The translation of the term concept as if were flowing from one system to another, acquiring a different concept / meaning.

The study of structural and semantic connections between terms involves the inseparability of two interconnected plans: a stable invariant semantic component of the paradigmatic plan of the language system and the expression of variable components from the syntagmatic plan of speech, which define different meanings of the word - term. Such systemic relationships between terms reveal the essence of "transition", when changing concepts as translating the same word, which is a term.

When translating legal literature, the interaction of the term with the context is important, due to which the meaning of the word is revealed. A. Kovalenko defines two stages in the process of translation of the term [2, p. 257]. According to the scholar, who divides all terms as to their structure, we may distinguish the following types:

- (i) Simple terms, which consist of one word only: UA *суд* (sud) 'court', UA *в'язниця* (vyzhnytsia) 'prison', UA *аналогія* (alalogija) 'analogy' – Article 8 of the Civil Code of Ukraine, UA *походження* (pokhodžennja) 'origin';
- (ii) Compound, which consist of two words and are written together or with a hyphen: UA *правочин* (pravočyn) 'legal act', UA *нормативно-правовий* (normativno-pravovyj) 'legal / regulatory', and

- (iii) Term clusters, which consist of several components: UA *суд першої інстанції* (sud peršoji instanciji) ‘court of the first instance’, UA *міжнародні договори* (mižnarodni dohovory) ‘international agreements’ – Article 10 of the Civil Code of Ukraine, UA *цивільна дієдатність* (tsyvilna dijezdatnists) ‘civic capacity’, UA *фізична особа* (fizučna osoba) ‘physical entity’, UA *юридична особа* (jurydučna osoba) ‘legal entity’, etc.

According to O. Chaika (2020), legal terms as monomials in Ukrainian for Law break into the enlisted below:

- (i) Simplified legal monomials: UA *походження* (pokhodžennja) ‘origin’,
(ii) Compound legal monomials: UA *цивільна дієдатність* (tsyvilna dijezdatnists) ‘civic capacity’, UA *фізична особа* (fizučna osoba) ‘physical entity’,
(iii) Complex legal monomials: UA *Фізична особа – підприємець, ФОП* (fizučna osoba pidprijemets) ‘sole trader / sole proprietor’.

The structure of the legal terms varies and explains the underlying conceptual framework in the Ukrainian legal discourse.

References

1. Кацнельсон, С.Д. (1987) Содержание слова, значение и обозначение. – М. – С. 170-172.
2. Коваленко, А. Я. (2002) Загальний курс науково-технічного перекладу. – Київ: Фірма “ІНКОС”. – 320 с.
3. Chaika¹, O. (2019) Monomial variables in English audit terminology. In: Scientific journal. «International Journal of Philology». Kyiv : «MILENIUM». Vol. 10. No.1. P.100-108. https://www.researchgate.net/publication/337806664_Monomial_variables_in_english_audit_terminology
4. Chaika², O. (2019) Binomials in English Audit Terminology. In: Scientific journal. «International Journal of Philology». Kyiv : «MILENIUM». Vol. 10. No.3. P.68-73. https://www.researchgate.net/publication/341934217_Binomials_in_English_Audit_Terminology
5. Chaika¹, O. (2020) Structure of Simplified Monomials in Ukrainian for Audit and Accounting. In: Scientific journal. «International Journal of Philology». Kyiv : «MILENIUM». Vol. 11. No. 4. P.108-112.
6. Chaika² (Čajka), O. (2020) Structure of Bi-Term Monomials in English for Audit and Accounting. In: Euromentor Journal. Volume XI, No. 4. P. 158 - 174.
7. <http://euromentor.ucdc.ro/EUROMENTORdecember2020.pdf>
8. Chaika³, O. (2020) Monomials as Set Term Clusters in Terminologies. In: Scientific journal. «International Journal of Philology». Kyiv: «MILENIUM», 2020. Vol. 11. No. 3. P. 96-99. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/article/view/14649>

Anastasiia ZABLOTSKA

THE SPREAD OF ENGLISH AS GLOBAL MEANS OF INTERNATIONAL COMMUNICATION

The world is becoming increasingly more and more globalised. Countries are more interdependent than ever and with the advances that we have seen in technology in the last few

decades, communication is instantaneous. For us to be able to effectively communicate, especially within fields such as international trade and economics, as well as diplomacy, a common working language is key.

Today's search for information and need for global communication have already promoted English from being the language of the American, the British, the Irish, the Australian, the New Zealand, the Canadian, the Caribbean, and the South African peoples to being the international language.

The status of English in the world has changed drastically in the last half-century or so, as innovations in communication technologies, especially the rise of the internet and improvements in transportation have increased international travel and cultural exchange. Not only do more people in more countries speak English than ever before, the language also plays an important role in ever more cultural contexts across the world, such as trade, sports, academics and science.

It has been labelled a “global language”, an “international language” and can be seen as the current most prevalent lingua franca in the world . Naturally, the massive increase of English speakers around the world who speak it at all different levels of proficiency, for any variety of purposes and with people who, more likely than not, do not have English as their first language either, has sparked some concerns and controversies.

The issue with perhaps the greatest political significance is that of linguistic imperialism. As English, particularly the ‘prestige varieties’ British and American, are being taught to more and more people across the world, some have voiced their concern that this “compromises the cultural integrity of the non-native speaker”. There is a fear that English might suppress or even replace local languages and be used as a tool to spread Anglo-American cultural hegemony.

The inexpensiveness of air transportation has increased interpersonal contacts worldwide. Computer, optical fiber, and satellite technologies likewise have made possible a boom in telecommunications, bringing up the concept of information superhighway. These two developments demonstrate how the world has evolved into a global village and how imperatively a standard language is required.

In its role as a global language, English has become one of the most important academic and professional tools. The English language is recognized as undoubtedly the most important language for the increasingly mobile international community to learn. This is a fact that seems to be irreversible.

References

1. Zuliati Rohmah: ENGLISH AS A GLOBAL LANGUAGE: ITS HISTORICAL PAST AND ITS FUTURE <http://sastra.um.ac.id/wp-content/uploads/2009/10/English-as-a-Global-Language-Its-Historical-Past-and-Its-Future-Zuliati-Rohmah.pdf>
2. Eva-Maria Kaufmann 2011, The Spread of English in the World, Munich, GRIN Verlag, <https://www.grin.com/document/215256>
3. Gibson Ferguson: The Global Spread of English, Scientific Communication and ESP: Questions of Equity, Access and Domain Loss https://www.researchgate.net/publication/28184900_The_Global_Spread_of_English_Scientific_Communication_and_ESP_Questions_of_Equity_Access_and_Domain_Loss

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

AMELINA, Svitlana, Doctor of Education, Professor, Head of Department of Foreign Languages and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

AHIBALOVA, Tetiana, PhD in Philology, Associate Professor at Department for Business Foreign Language and Translation, *National Technical University of «Kharkiv Polytechnic Institute»*, Kharkiv, Ukraine

BERROUËT-ORIOU, Robert, Professeur, Linguiste-terminologue, Chercheur indépendant, Quebec, Canada

BORKOVSKA, Inna, PhD (linguistics), lecturer at the Faculty of Linguistics, *National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”*, Kyiv, Ukraine

CHAIKA, Oksana, PhD, Associate Professor at Department of Romance and Germanic languages and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

DENYSIUK, Oleksandra, MA (European Communications), *IKE m. Gniezno UAM (Adam Mickiewicz University)*, Gniezno, Poland

DENYSIUK, Vasyl, PhD (linguistics), Associate Professor, *Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University*, Uman, Ukraine

DOMINA, Viktoria, Doctor of Education, Head of the English Philology Department, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

FAROOQUE, Asma, Associate Professor, Department of Commerce & Business Management, *Integral University*, Lucknow, India

GOEL, Amit Kumar, Professor (Associate), Department of Commerce and Business Management, *Integral University*, Lucknow, India

GOLTSOVA, Marianna, PhD, Associate Professor, Chair for Romance and Germanic Languages and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

HORDA, Oksana, PhD (linguistics), senior researcher, International Institute for Education, Culture and Diaspora Relations, *Lviv Polytechnic National University*, Lviv, Ukraine

KALINOWSKI, Daniel, Professor, PhD hab., Professor at Department of Cultural Anthropology and Kashubian-Pomeranian Research Institute of Philology, *Pomeranian University in Slupsk*, Poland

KARACHOVA, Dariia, PhD in Philology, Senior Lecturer at Department for Business Foreign Language and Translation, *National Technical University of «Kharkiv Polytechnic Institute»*, Kharkiv, Ukraine

KHORTIUK, Diana, lecturer at Department of Romance and Germanic Philology, *Chornomorsky National University after Petro Mohyla*, Chornomorsk, Ukraine

KOLISNYK, Anna, junior researcher, *Scientific and research institute of providing legal framework for the innovative development of National Academy of Law sciences of Ukraine*, Kharkiv, Ukraine

KOSOVYCH, Olha, Doctor of Philology, Professor, Head of the Department for Romance and Germanic Philology, *Ternopil National Teacher Training University after Volodymyr Hnatiuk*, Ternopil, Ukraine

KRAVCHENKO, Alla, PhD (philosophy), Associate Professor at Department for Philosophy and International Communication, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

LAUTA, Olena, PhD (philosophy), senior lecturer at Department for Philosophy and International Communication, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

LAVRYNIUK, Ilona, foreign language instructor, *Technical Professional College of Lutsk National Technical University*, Lutsk, Ukraine

LYSENKO, Natalia, PhD (linguistics), Associate Professor at the Department of Fundamental and Language Competencies, *National Pharmaceutical University*, Kharkiv, Ukraine

LYTVYNENKO, Olha, PhD (linguistics), Associate Professor at the Department of Fundamental and Language Competencies, *National Pharmaceutical University*, Kharkiv, Ukraine

LOTOTSKA, Natalia, lecturer at Foreign Languages and Translation Department, *Lviv State University of Life Safety*, Lviv, Ukraine

LUNHU, Yuliia, assistant at Department of English Philology, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

MEDIANYK, Hanna, Assistant at Department of English Philology, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

MOWCZAN, Mykola, Head of Ukrainian Association of Western Australia, Head of *Mission (Australia) to the International Diplomatic Mission of People's Diplomacy "European" Ukraine*, Perth, Western Australia

OLKHOVSKA, Alla, Doctor of Pedagogy, Professor at Translation Studies Department after M. Lukash, *Kharkiv National University after V. Karazin*, Kharkiv, Ukraine

PALCHEVSKA, Oleksandra, PhD (linguistics), Associate Professor, *Lviv State University of Life Safety*, Lviv, Ukraine

POLISHCHUK, Oleksandr, PhD, Associate Professor at Department of Romance and Germanic Languages, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

PROZOROVSKA, Iryna, language instructor, *Cherkasy Business College*, Cherkasy, Ukraine

PYTS, Taras, PhD (linguistics), Associate Professor, *Lviv National University after Ivan Franko*, Lviv, Ukraine

ROHANOV, Maksym, senior lecturer at Department of Education, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

ROZHKOVA, Yuriy, Assistant and Senior Lecturer at Department of Romance and Germanic Languages, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

RUBINSKA, Bronislava, PhD(Pedagogics), Associate Professor at Department of Romance and Germanic languages and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

RUDYK, Yaroslav, PhD (Education), Associate Professor, Humanities and Education Faculty, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

SAVYTSKA, Inna, Professor (Associate), acting Dean of Faculty for Education and the Humanities, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

SERHIENKO, Inna, PhD seeker, assistant at Department for Romance and Germanic Languages and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

SHARMANOVA, Natalia, PhD (linguistics), Associate Professor at the Ukrainian language Department, *Kryvy Rih State Teacher Training University*, Kryvy Rih, Ukraine

SNITSAR, Valentyna, PhD (Philology), Associate Professor, *Borys Grinchenko Kyiv University*, Kyiv, Ukraine

SOROKIN, Andriy, PhD seeker, Department of International Relations and Social Media, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

SPIRO, Aristotle, PhD, Associate Professor, independent researcher, Athens, Greece / the Hague, the Netherlands

SYCHOVA, Ksenia, MA (law), PhD seeker, *Donetsk National University after Vasyl Stus*, Donetsk, Ukraine

SYDORUK, Halyna, PhD, Associate Professor at Department of Romance and Germanic languages and Translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

SYNIEHUB, Svitlana, PhD, Associate Professor at Department of the English and German Philologies and Translation after Ilko Korunets, *Kyiv National Linguistic University*, Kyiv, Ukraine

SUPRUN, Alina, PhD (philosophy), Associate Professor at Department for Philosophy and International Communication, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

TEPLA, Oksana, PhD, Associate Professor, Chair for Romance and Germanic languages and translation, *National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*, Kyiv, Ukraine

VASYLYEV, Stanislav, PhD in Law, Associate Professor, senior researcher, *Scientific and research institute of providing legal framework for the innovative development of National Academy of Law sciences of Ukraine*, Kharkiv, Ukraine

VATULIA, Yuriy, PhD in History, Associate Professor; Associate Professor at Public Communication Department, *Kherson Subsidiary of the National Shipbuilding University after Admiral Makarov*, Kherson, Ukraine

VITOMSKA, Nadiia, PhD, Associate Professor, Department of Romance Philology and Translation, *Kyiv National Linguistic University*, Kyiv, Ukraine

ZAVADSKA, Anhelina, junior researcher at the Scientific and Research Institute of providing legal framework for the innovative development, *National Academy of Law sciences of Ukraine*, Kharkiv, Ukraine

YOUNG RESEARCHERS (SUPERVISED)

ANDREIEVA, Daria, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

ARTEMCHUK, Yelyzaveta, 4th year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

BABAK, Daria, 4th year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

BABII, Kateryna, 1st year student of the Faculty of Food Technology and Quality Control of Agricultural Products, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

BALCHUGOVA, Tetiana, bachelor student, National University of Food Technologies, Kyiv, Ukraine

BAMBURA, Alla, 4th year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

BANKOVSKA, Yulia, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

BLYZNIUK, Tetiana, 1st year student, Faculty of Geography, Tourism, and History, Kryvy Rih State Teacher Training University, Kryvy Rih, Ukraine

BOITSOVA, Mariia, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

BORLIUK, Olena, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

BULAVNOVA, Yuliia, 1st year student of the Faculty of Food Technology and Quality Control of Agricultural Products, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

CHERNETSKA, Anna, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

CHYMPAYASH, Anastasia, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

DANKO, Anastasia, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

DEHTIARIOVA, Darya, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

DUDOK, Khrystyna, PhD seeker, Lviv National University after Ivan Franko, Lviv, Ukraine

FEDOSIEYEVA, Radmyla, 3rd year student, Faculty of the Ukrainian Philology, Kryvy Rih State Teacher Training University, Kryvy Rih, Ukraine

FILIPOVA, Yelyzaveta, bachelor student, Faculty for the Humanities and Education, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

HALEVYCH, Alina, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

HAVRYLETS, Kyrylo, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

HERMASH, Vlad, master student of IT Faculty, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

HLOBA, Sofia, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

HREBENCHUK, Alena, second-year student Faculty of Sociology and Law National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”, Kyiv, Ukraine

HREBENIUK, Kyrylo, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

HUD, Anastasiia, bachelor student of the Faculty of Humanities and Pedagogy, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

IHNATCHENKO, Yelizaveta, 1st year student of the Faculty of Food Technology and Quality Control of Agricultural Products, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

IVASHCHUK, Maksym, 4th year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KAMIANSKA, Daryna, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KARMAZINA, Kate, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KHODARCHENKO, Anastasiia, 4th year student, Kyiv National Linguistic University, Kyiv, Ukraine

KHODCHENKO, Anna, 1st year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KHOLOD, Alina, 4th year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KOLESNYK, Lilia, 3rd year student, Faculty of the Ukrainian Philology, Kryvy Rih State Teacher Training University, Kryvy Rih, Ukraine

KOLOMIETS, Viktor, master student of IT Faculty, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KOROTKA, Diana, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KOTSIUK, Yuliia, bachelor student, Faculty for the Humanities and Education, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KOUTCHERIANOU, Zinayida, a student, Chernivtsi National University after Yuri Fedkovich, Chernivtsi, Ukraine

KRAVETS, Rostyslav, 3rd year student, Faculty of the Ukrainian Philology, Kryvy Rih State Teacher Training University, Kryvy Rih, Ukraine

KRUTIKOVA, Iryna, second-year student at Faculty of Sociology and Law, National Technical University of Ukraine of «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute», Kyiv, Ukraine

KRYNYTSKA, Yelyzaveta, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KUSHNIR, Lisa, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

KYRYLIUK, Anastasiia, bachelor student, Faculty for the Humanities and Education, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

LELEKA, Anastasiia, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

MAKHOBRODZE, Vladyslava, 3rd year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

MARCHUK, Viktoria, 4th year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

MARSHAK, Yulia, 4th year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

MILIAN, Marta, master student, Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine

MIROSHNIK, Natalia, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

MOTENKO, Natalia, bachelor student of International Relations, Social Communications and Regional Studies, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

NESMIYAN, Daria, master student, *Lviv Polytechnic National University*, Lviv, Ukraine

OSTROSHKO, Olha, 3rd year student, Faculty of the Ukrainian Philology, Kryvy Rih State Teacher Training University, Kryvy Rih, Ukraine

PARKHOMENKO, Iryna, 4th year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

PASTUSHENKO, Anna, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

PETRENKO, Denys, master student, IT Faculty, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

POPIVANOVA, Kristina, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

PRON, Olga, bachelor student, Faculty of Land Management, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

PUNDYK, Tetiana, master student, Lviv State University of Life Safety, Lviv, Ukraine

RESHETNIKOV, Dmytro, 1st year student, Faculty of the Ukrainian Philology, Kryvy Rih State Teacher Training University, Kryvy Rih, Ukraine

ROHULIAK, Diana, 2nd year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

RUDENKO, Viktoria, 4th year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

RUDENKO, Volodymyr, 4th year bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

RUMMA, Kateryna, 3rd year student, Faculty of the Ukrainian Philology, Kryvy Rih State Teacher Training University, Kryvy Rih, Ukraine

SAHAN, Yulia, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

SAMOILENKO, Viktoria, 3rd year student, Faculty of the Ukrainian Philology, Kryvy Rih State Teacher Training University, Kryvy Rih, Ukraine

SEREDA, Daryna, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

SHEVCHUK, Dmytro, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

SHUBA, Daryna, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

SHUDYKINA, Anastasiya, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

SITKO, Anzhelika, 4th year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

SKUBA, Anastasia, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

SLOBODIANYK, Kateryna, 1st year student, Faculty of Geography, Tourism, and History, Kryvy Rih State Teacher Training University, Kryvy Rih, Ukraine

SMOLIAR, Dariia, master student, IT Faculty, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

TANASIUK, Ilyia, master student, IT Faculty, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

TARASENKO, Anna, 3rd year bachelor student, Kharkiv National University of Economics of Simon Kuznets, Kharkiv, Ukraine

TEREKH, Anastasia, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

TOLMACH, Anna, bachelor student of Finance, Audit and Accounting, Kyiv National Trade and Economic University, Kyiv, Ukraine

TOMCHENKO, Olena, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

VAHERYCH, Anastasia, 4th year student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

VASYLTSOV, Serhiy, master student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

ZABLOTSKA, Anastasiia, bachelor student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine